

El pintor Agustí Ferrer Pino (1884-1960)

Antoni Sangrà Boladeres

ADVERTIMENT. La consulta d'aquesta tesi queda condicionada a l'acceptació de les següents condicions d'ús: La difusió d'aquesta tesi per mitjà del servei TDX (www.tdx.cat) i a través del Dipòsit Digital de la UB (diposit.ub.edu) ha estat autoritzada pels titulars dels drets de propietat intel·lectual únicament per a usos privats emmarcats en activitats d'investigació i docència. No s'autoritza la seva reproducció amb finalitats de lucre ni la seva difusió i posada a disposició des d'un lloc aliè al servei TDX ni al Dipòsit Digital de la UB. No s'autoritza la presentació del seu contingut en una finestra o marc aliè a TDX o al Dipòsit Digital de la UB (framing). Aquesta reserva de drets afecta tant al resum de presentació de la tesi com als seus continguts. En la utilització o cita de parts de la tesi és obligat indicar el nom de la persona autora.

ADVERTENCIA. La consulta de esta tesis queda condicionada a la aceptación de las siguientes condiciones de uso: La difusión de esta tesis por medio del servicio TDR (www.tdx.cat) y a través del Repositorio Digital de la UB (diposit.ub.edu) ha sido autorizada por los titulares de los derechos de propiedad intelectual únicamente para usos privados enmarcados en actividades de investigación y docencia. No se autoriza su reproducción con finalidades de lucro ni su difusión y puesta a disposición desde un sitio ajeno al servicio TDR o al Repositorio Digital de la UB. No se autoriza la presentación de su contenido en una ventana o marco ajeno a TDR o al Repositorio Digital de la UB (framing). Esta reserva de derechos afecta tanto al resumen de presentación de la tesis como a sus contenidos. En la utilización o cita de partes de la tesis es obligado indicar el nombre de la persona autora.

WARNING. On having consulted this thesis you're accepting the following use conditions: Spreading this thesis by the TDX (www.tdx.cat) service and by the UB Digital Repository (diposit.ub.edu) has been authorized by the titular of the intellectual property rights only for private uses placed in investigation and teaching activities. Reproduction with lucrative aims is not authorized nor its spreading and availability from a site foreign to the TDX service or to the UB Digital Repository. Introducing its content in a window or frame foreign to the TDX service or to the UB Digital Repository is not authorized (framing). Those rights affect to the presentation summary of the thesis as well as to its contents. In the using or citation of parts of the thesis it's obliged to indicate the name of the author.

DEPARTAMENT DE DIBUIX
FACULTAT DE BELLES ARTS
UNIVERSITAT DE BARCELONA

PROGRAMA DE DOCTORAT
ESPAI PÚBLIC I REGENERACIÓ URBANA: ART, TEORIA I
CONSERVACIÓ DEL PATRIMONI

TÍTOL DE LA TESI

EL PINTOR AGUSTÍ FERRER PINO
(1884-1960)

PER OPTAR AL TÍTOL DE:

Doctor en Belles Arts

NOM DEL DOCTORAND:

Antoni Sangrà Boladeras

NOMS DELS DIRECTORS DE LA TESI:

Dra. Roser Masip Boladeras
Dr. Lino Cabezas Gelabert

Barcelona, 2014

APÈNDIX DOCUMENTAL

PREÀMBUL

En l'apèndix documental mostrem referenciada i classificada tota la documentació relativa a Agustí Ferrer Pino. La gran majoria d'aquesta documentació s'ha utilitzat com a font d'informació en l'elaboració de la primera part del treball i, per tant, en cada fitxa consta la referència i la pàgina en què ha estat utilitzada. D'altra banda, pràcticament tota la documentació que aportem en aquest apèndix és inèdita; així, hem considerat d'interès històric i científic poder arxivar-la mostrant-ne també la imatge fotografiada. La manipulació d'aquests documents quasi sempre ha estat a través de la imatge digitalitzada o fotogràfica i, malgrat les dificultats que hem tingut a l'hora de manegar aquesta documentació en aquest format, pensem que és un valor afegit poder mostrar-ne els originals impresos en aquest treball.

L'apèndix consta de tres blocs organitzats com annexos:

En el primer, que hem anomenat *Annex Documentació*, hi hem recollit bàsicament la documentació personal de Ferrer Pino. La majoria d'aquests documents han estat localitzats en el fons familiar de la seva família i en l'Arxiu Històric de Sitges.

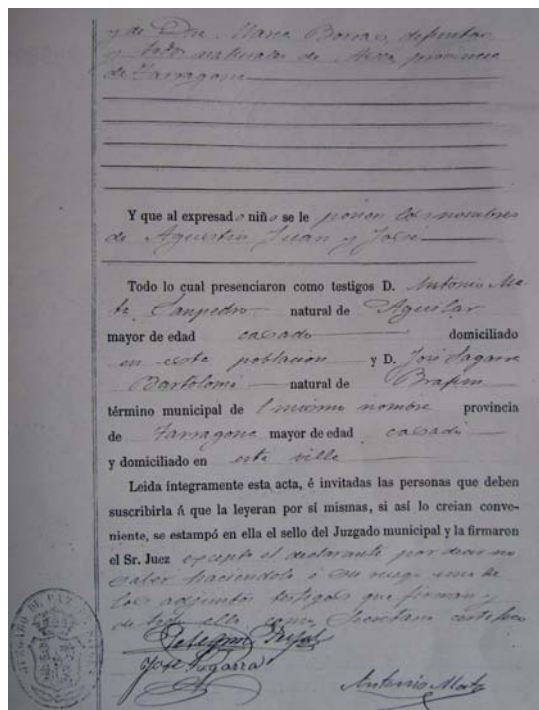
En el segon, titulat *Annex Escrits Agustí Ferrer Pino*, es presenten els escrits que va redactar Ferrer Pino. La transcripció d'aquests documents es pot trobar en la reconstrucció biogràfica del personatge en el capítol 4.1. *Aspectes biogràfics i artístics documentats*. Com ja apuntem al començament del capítol 4.1, s'han transcrit i, per tant, presentat els escrits que hem fet servir per l'elaboració d'aquest estudi que, recordem, està afiliat a la conceptualització artística. Aquesta comesa s'ha realitzat d'aquesta manera bàsicament per dos motius. En primer lloc, cal dir que es van fotografiar aproximadament 250 fulls escrits per Ferrer Pino, però evidentment no tots amb prou interès i rigor analític per ser utilitzats en aquest treball, o si més no en el tipus de treball que es pretén realitzar. En molts d'aquests documents, Ferrer Pino hi relata aspectes anodins i anecdòtics que no es podien encabir coherentment en la conceptualització del treball. Per tant, hem seleccionat i, en conseqüència, presentat els escrits que més responien als objectius del treball, que recordem estan lligats principalment al context artístic de Ferrer Pino. L'altre aspecte que ens ha motivat a transcriure el contingut dels escrits en el capítol biogràfic és una qüestió de coherència argumental. Els escrits d'Agustí Ferrer, igual que la seva obra, es van trobar desordenats, en fulls solts, i en un primer moment els vam fotografiar sense conèixer-

ne el contingut. En la mesura del possible s'han ordenat, però tot i així no és possible transcriure tot el contingut de manera contínua amb un cos suficientment congruent. Així, com dèiem, hem considerat oportú que la seva transcripció formés part del propi relat biogràfic que hem realitzat en el capítol 4.1.

En el tercer bloc, *Annex Bibliografia*, hi recollim tota la bibliografia localitzada referent a Agustí Ferrer Pino. Es tracta de fonts d'informació extretes bàsicament d'articles de diaris i revistes. Hem cregut adient presentar aquesta part de la bibliografia en aquest annex pel valor documental que pensem que pot tenir. Així, d'una banda, igual que en els altres dos annexos, són fonts d'informació pràcticament inèdites i, per l'altra, sembla necessari en un treball sobre la figura d'Agustí Ferrer crear un bloc bibliogràfic específic del personatge. Cal dir, però, que en aquest annex on presentem les referències bibliogràfiques es manté una seqüència cronològica dels documents mostrats al relat biogràfic del capítol 4.1 *Aspectes biogràfics i artístics documentats* i al relat del capítol 4.3 *Estudi i anàlisi de la trajectòria estètica d'Agustí Ferrer Pino en el context artístic*. Hem valorat així, el pragmatisme i la utilitat que pot tenir que aquestes fonts documentals estiguin enllaçades sincrònicament amb les referències corresponents en el contingut del capítol 4.1. i 4.3. Tanmateix, a partir de la fitxa nº96 les referències bibliogràfiques pertanyen a altres capítols i no segueixen l'evolució cronològica de les altres.

ANNEX DOCUMENTACIÓ

FITXA Nº1

Certificat de naixement d'Agustí Ferrer Pino l'any 1884.

Document extret del Jutjat de Sitges.

Document citat a les referències 1 i 3 de la pàgina 122 del capítol 4.1. Aspectes biogràfics i artístics documentats.

FITXA Nº2

Número 39.
 Teresa Pino
 Borràs.
 En la villa de Sitges a las diez de la mañana del día trece de Julio de mil ochocientos ochenta y seis ante D. Rafael Borras Juez municipal, y D. Vicente Borràs Secretario, compareció D. Agustín Borràs natural de Sitges término municipal de Lluçanoves noubes provincia de Tarragona casado mayor de edad jornalero domiciliado en esta villa calle de Albal número 600 cuarto manifestando que D.ª Teresa Borràs natural de Sitges término municipal de Lluçanoves noubes provincia de Tarragona de veintinueve años de edad y domiciliada en la villa de Sitges en la calle de la Cruz a las cuatro de la madrugada de hoy a consecuencia de una pulmonía de la cual data parte en debida forma, como consta de la expedida de parte.

En virtud de esta manifestación y de la certificación facultativa presentada, el Sr. Juez municipal dispuso que se extendiese la presente acta de inscripción, consignándose en ella, además de lo expuesto por el declarante y en virtud de las noticias que se han podido adquirir, las circunstancias siguientes:

Que la expresada finada contrajo matrimonio con D. Agustín Borràs natural de Sitges término municipal de Lluçanoves noubes provincia de Tarragona casado mayor de edad jornalero domiciliado en esta villa calle de Albal número 600 cuarto.

Mercedes Borràs y Borràs y doña Mercedes Borràs y Borràs.

Que era hija legítima de D. Agustín Borràs y de D.ª Ana María Borràs domiciliados en Sitges, naturales que eran de Sitges.

Que en comento haya dejado disposición testamentaria.

Y que a su cadáver se habrá de dar sepultura en el cementerio católico de esta población.

Fueron testigos presenciales D. Juan Borràs Borràs natural de Barcelona mayor de edad, casado, domiciliado en esta población calle de Nueva número 100 y D.ª Josefa Borràs Borràs natural de Cede de Tarragona término municipal de Lluçanoves noubes y domiciliado también en esta población calle de La Francia número cincuenta y cinco.

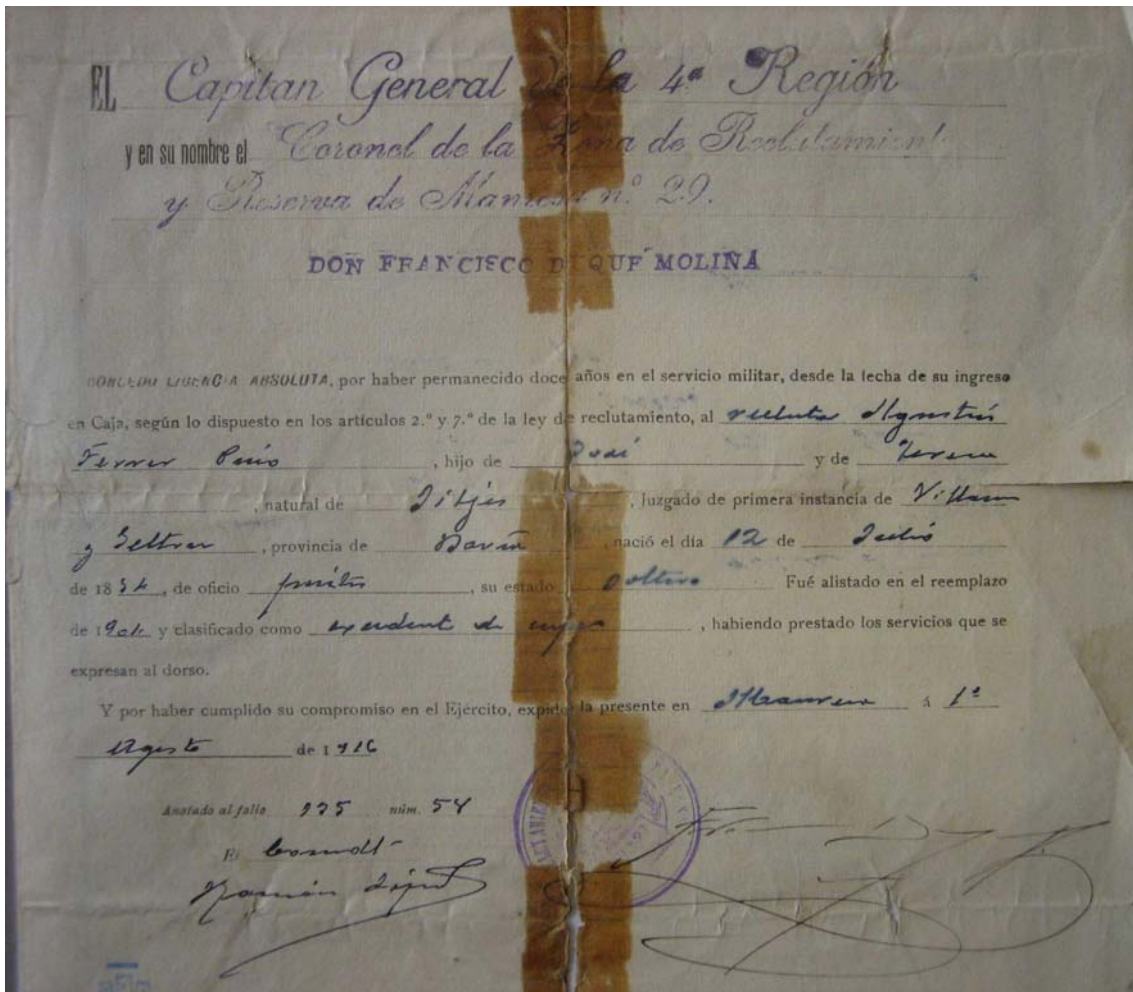
Leida íntegramente esta acta, é invitadas las personas que deben suscribirla á que la leyeran por sí mismos, si así lo creían conveniente, se estampó en ella el sello del Juzgado municipal y la firmaron el Sr. Juez, el declarante, testigos y de todo ello como Secretario accidental certifica.

Certificat de defunció de la mare d'Agustí Ferrer Pino, Teresa Pino Borràs l'any 1886.

Document extret del Jutjat de Sitges.

Document citat a la referència 5 de la pàgina 122 del capítol 4.1. Aspectes biogràfics i artístics documentats.

FITXA N°3

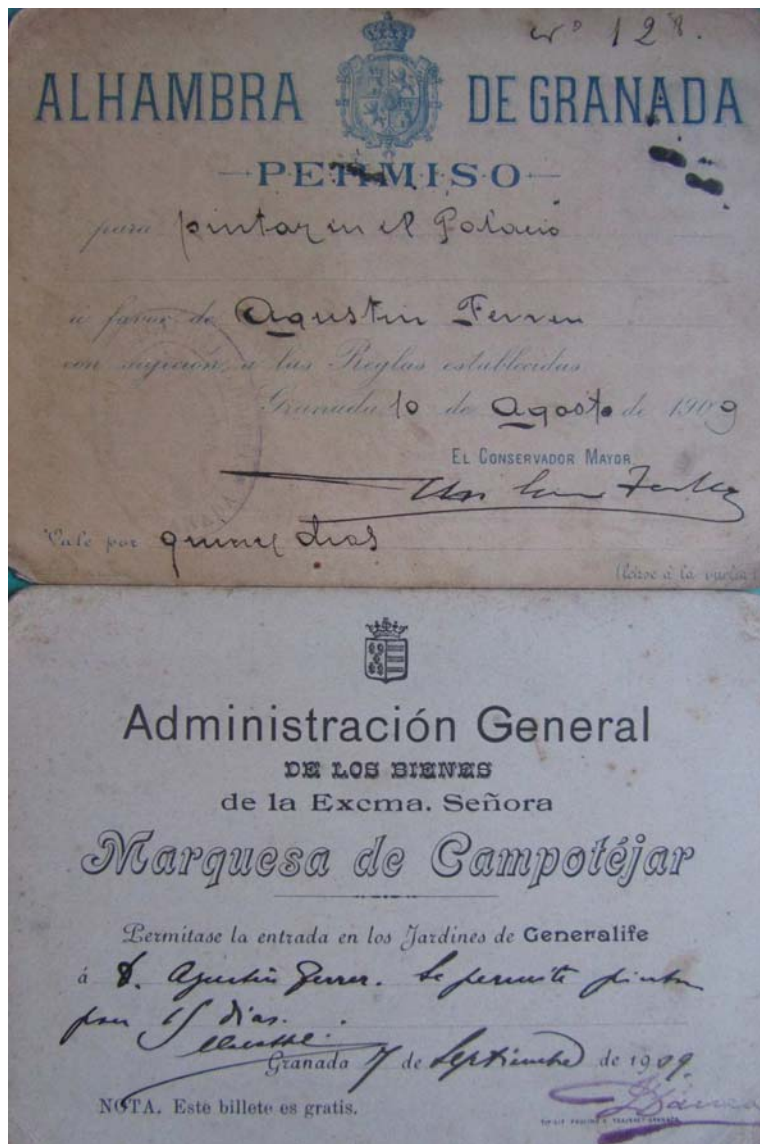

Certificat de reclutament a l'exèrcit d'Agustí Ferrer Pino l'any 1901.

Document inèdit extret de l'Arxiu Històric de Sitges.

Document citat a la referència 17 de la pàgina 125 del capítol 4.1. *Aspectes biogràfics i artístics documentats.*

FITXA N°4

Permisos per pintar a l'Alhambra de Granada i als jardins de la Marquesa de Campotéjar de l'any 1909.

Document inèdit fotografiat en el fons de la família Ferrer Pino l'any 2006.

Document citat a la referència 74 de la pàgina 143 del capítol 4.1. Aspectes biogràfics i artístics documentats.

FITXA N°5

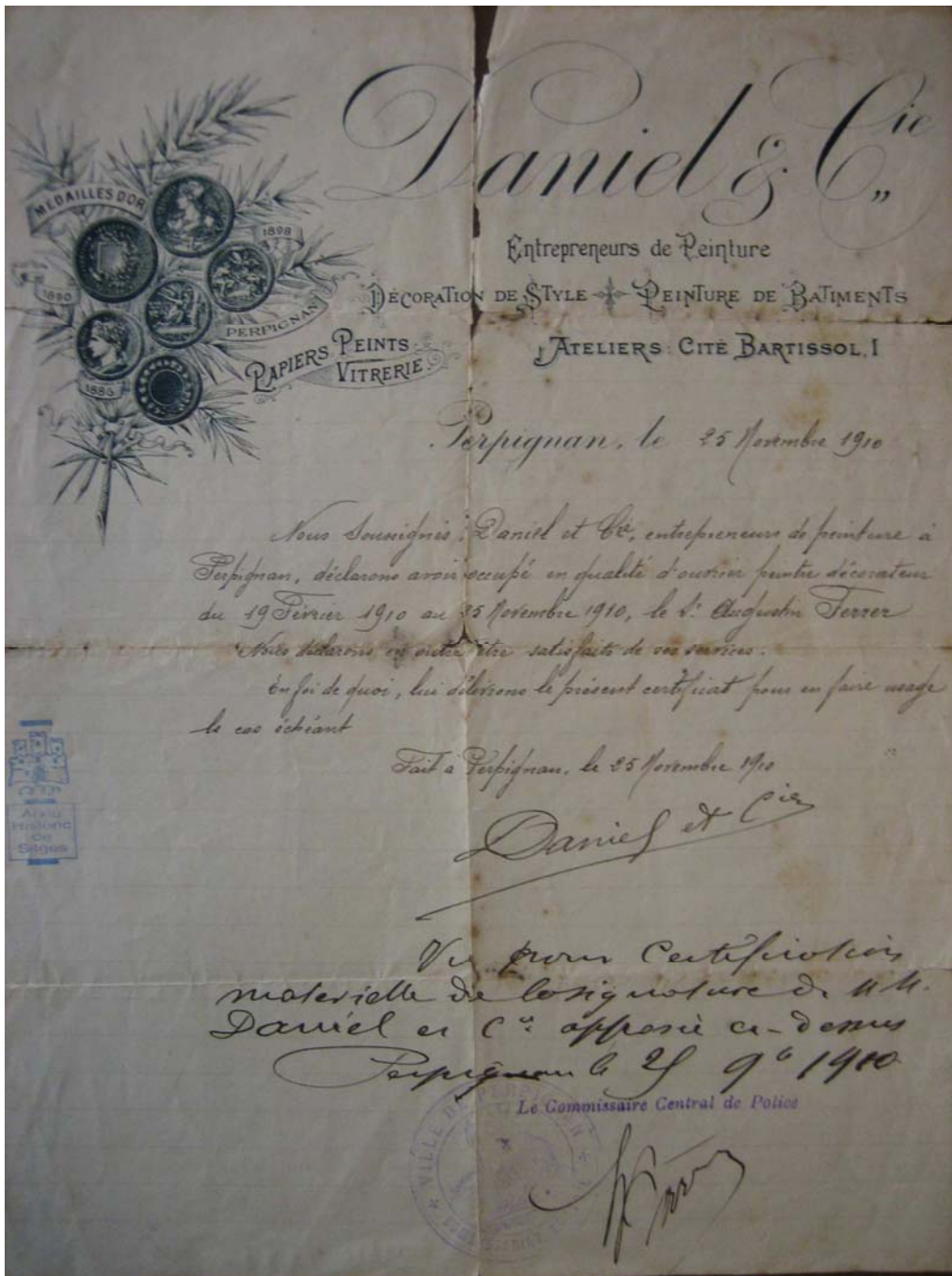

Certificat de nacionalitat espanyola d'Agustí Ferrer Pino expedit pel Consol d'Espanya a Perpinyà

Document inèdit fotografiat en el fons de la família Ferrer Pino l'any 2006

Document citat a la referència 75 de la pàgina 144 del capítol 4.1. *Aspectes biogràfics i artístics documentats.*

FITXA N°6

Certificat del treball realitzat per Agustí Ferrer Pino de l'empresa de pintura decorativa Daniel & Cie l'any 1910.

Document inèdit extret de l'Arxiu de Sitges.

Document citat a la referència 77 de la pàgina 144 del capítol 4.1. Aspectes biogràfics i artístics documentats.

FITXA N°7

Folio *veintiocho*

Acta de Defunción

Número *70*
Mercedes
Ferré y Pino.

*11 de diciembre 1910. Librado con
basura a petición de parte
de*
*12 de febrero 1911. Librado con
basura a petición de parte
de*

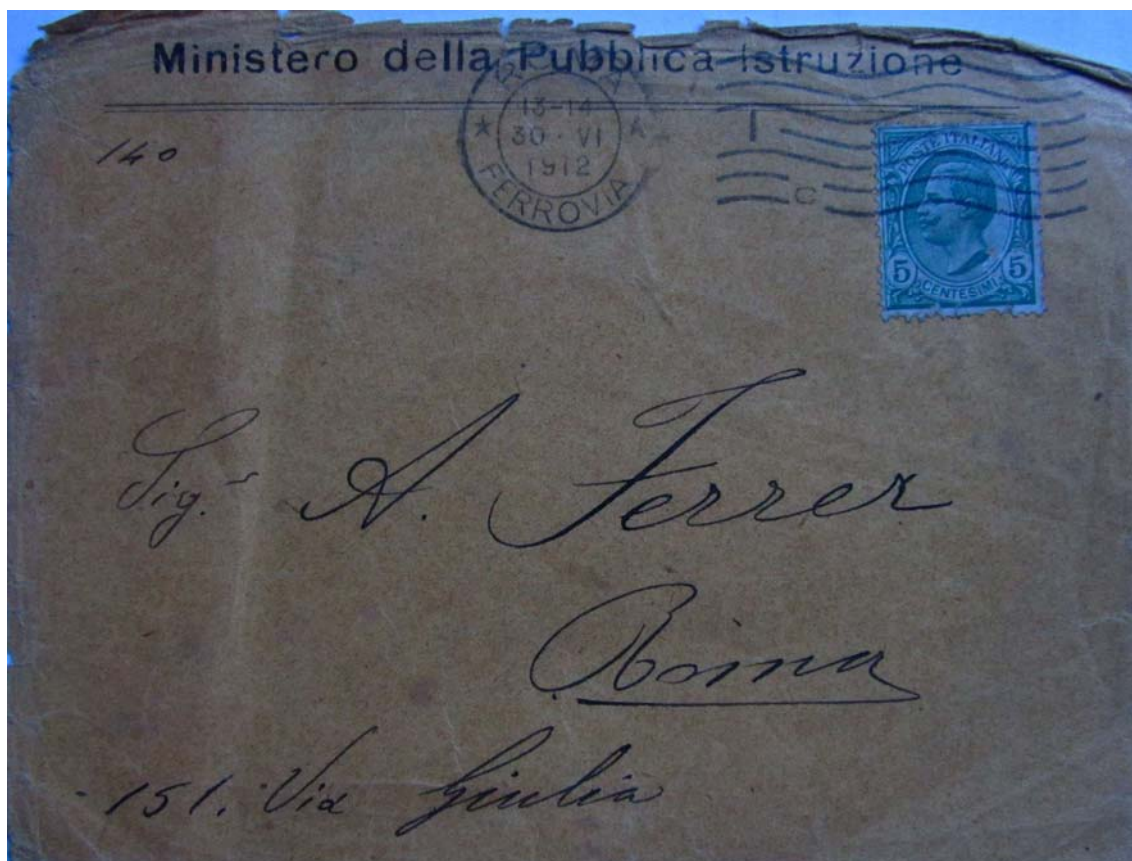
En la villa de *Sitges* provincia de *Barcelona* a las *doce* del día *once de Diciembre* de mil novecientos *diez*; ante D. *Pascual* *Navarro*, *Julio* *Masó* - Jues municipal, y D. *Agustín de Serra*, *Sarcia* - secretario, compareció D. *Juan Luis Poga* natural de *Barcelona* mayor de edad; estado civil *casado*, *carpintero* domiciliado en esta villa, *calle de San Gaudencio número dos y cuatro*: manifestando en calidad de *encargado* que D. *Mercedes Ferré y Pino* natural de *Ascó (Tarragona)* edad de *veintiocho años* domiciliada en *el Santo Hospital* falleció a las *veintinueve horas* del día *ayer ocho* en dicho establecimiento a consecuencia de *tuberculosis granular* según certificación facultativa que presenta para obtener la correspondiente licencia de enterramiento. En vista de esta manifestación y de dicha certificación facultativa, que queda archivada, el Sr. Jues municipal dispuso que se extendiese la presente acta, consignándose en ella, además de lo expuesto por el declarante y en virtud de las noticias que se han podido adquirir, las circunstancias siguientes:
Fue estaba casada con D. Emilio

Certificat de defunció de Mercedes Ferrer Pino l'any 1910, germana d'Agustí Ferrer Pino.

Document extret del Jutjat de Sitges.

Document citat a la referència 84 de la pàgina 146 del capítol 4.1. Aspectes biogràfics i artístics documentats.

FITXA N°8

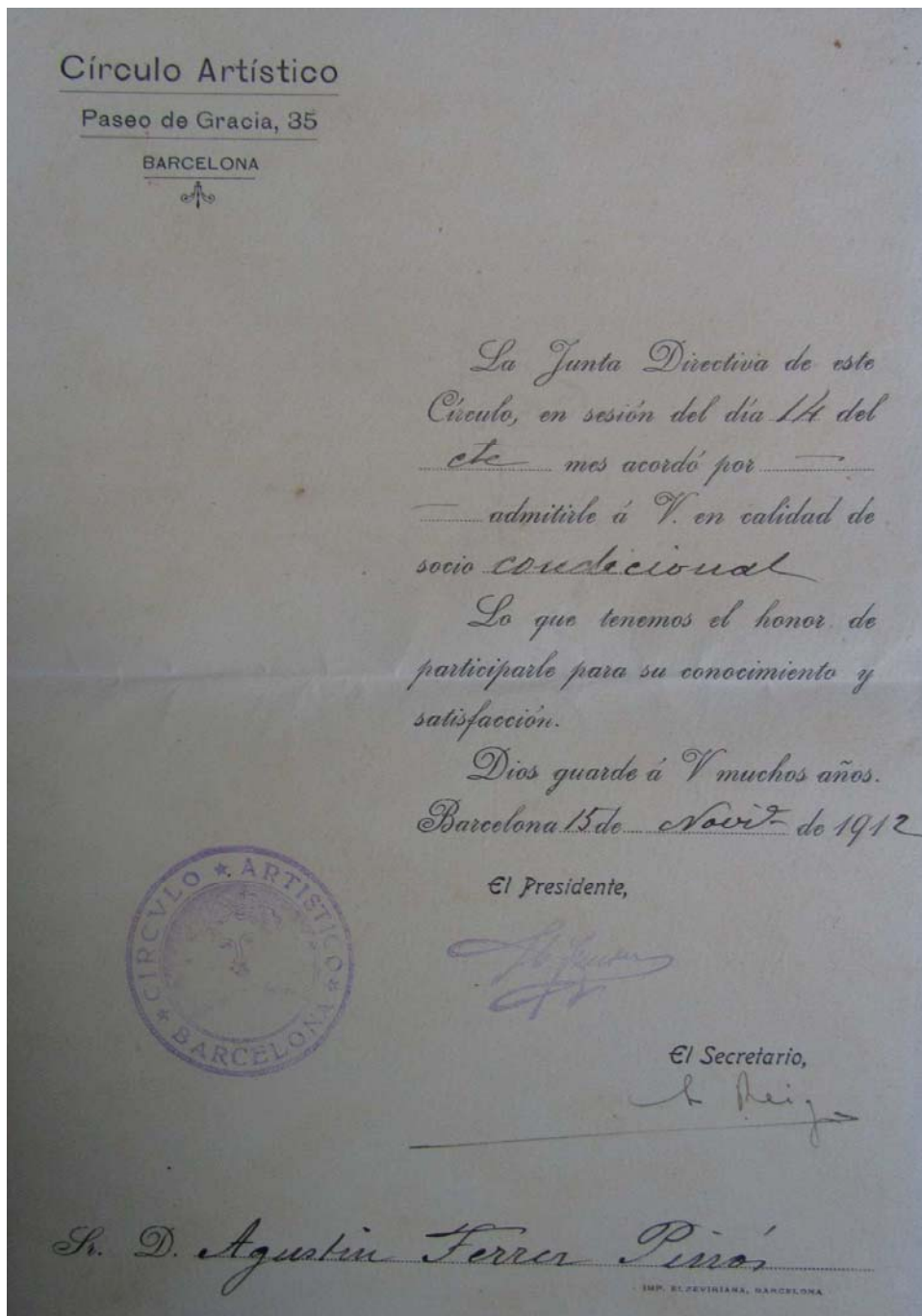

Fragment de sobre de carta enviada a Agustí Ferrer Pino a Roma l'any 1912.

Document inèdit fotografiat en el fons de la família Ferrer Pino l'any 2006.

Document citat a la referència 130 de la pàgina 158 del capítol 4.1. *Aspectes biogràfics i artístics documentats.*

FITXA N°9

Document d'admissió com a soci condicional al Cercle Artístic de Barcelona d'Agustí Ferrer Pino l'any 1912.

Document inèdit fotografiat en el fons de la família Ferrer Pino l'any 2006.

Document citat a la referència 146 de la pàgina 161 del capítol 4.1. Aspectes biogràfics i artístics documentats.

FITXA N°10

Folio ciento sesentinueve

Acta de Defunción

Número 32
Jose
Ferre Montaner
Abado de Montaner
en 7 Mayo 1915
petición parte de
Serra

En la villa de Sitges
 provincia de Barcelona a la 1 once
 del día catorce de Febrero
 de mil novecientos quince ante D. Jose
Ferre Robert Jues municipal,
 y D. Agustín de Serra Garcia Secretario,
 compareció Magín Serra Ferrer
 natural de Sitges
 mayor de edad,
 estado civil soltero carpintero
 domiciliado en esta villa calle S. Gauden
ció dos
 : manifestando
 en calidad de encargado
 que D. Jose Ferrer Montaner
 natural de Urdó (Baragona)
 edad de setenta años ni profesión
 domiciliado en esta villa
 falleció a la veinte
 del día de ayer
 en su domicilio (Carretera Vieja s. ca.
Calafell, maná consecuencia de Proquist,
capilar
 según certificación facultativa que presenta para ob-
 tener la correspondiente licencia de enterramiento.
 En vista de esta manifestación y de dicha certifica-
 ción facultativa, que queda archivada, el Sr. Jues
 municipal dispuso que se extendiese la presente acta,
 consignándose en ella, además de lo expuesto por el de-
 clarante y en virtud de las noticias que se han po-
 dido adquirir, las circunstancias siguientes:
que era viudo en primeras nupcias de
Verónica y casado en segundas

Certificat de defunció de Josep Ferrer Montornes¹ l'any 1915, pare d'Agustí Ferrer Pino.

Document extret del Jutjat de Sitges.

Document citat a la referència 156 de la pàgina 167 del capítol 4.1. Aspectes biogràfics i artístics documentats.

¹ Es pot observar que en el certificat de defunció el segon cognom del pare d'Agustí Ferrer consta com Montaner. Pensem que es tracta d'un error, ja que en el certificat de naixement d'Agustí Ferrer Pino (fitxa n°1) consta com Montornes.

FITXA Nº11

PADRÓN MUNICIPAL SITGES AÑO 1915

Calle de Barcelona casa núm. 50 piso : cloaca

Casa con planta baja y pisos, propia de D. José Pallaster que vive en calle de núm. piso

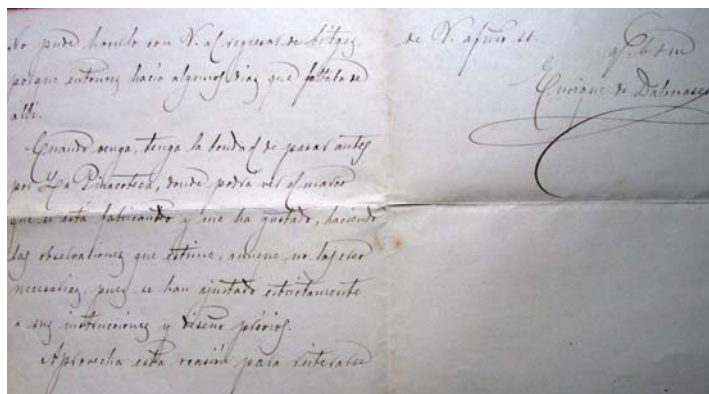
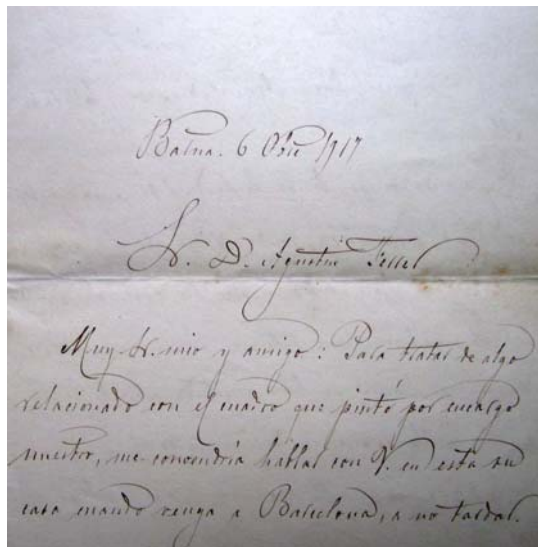
NOMBRES Y APELLIDOS	Relación de familia	Fecha del nacimiento			Años de edad	NATURALEZA		Estado	Profesión	Residencia habitual	Tiempo de residencia en el pueblo		Contribución que satisface		SABE leer, escribir	Clasificación como habitante
		Día	Mes	Año		Pueblo	Provincia				Años	Meses	Territorial	Industrial		
José Foch Casellas	jefe				52	San Fost de Bages	Barcelona	casado	aprovechado	Sitges	45				Sí	1
Micaela Ferrer Pino	esposa				45	Arcis de Ter	Barcelona	casada	ya de edad	Sitges	35				Sí	1
Juan Foch Ferrer	hijo				18	Sitges	Barcelona	soltero	Barbero	Sitges	18				Sí	2

Padró de Sitges de l'any 1915 on consta que la germana gran d'Agustí Ferrer Pino, Micaela, viu al carrer Barcelona.

Document extret de l'Arxiu de Sitges.

Document citat a la referència 160 de la pàgina 168 del capítol 4.1. Aspectes biogràfics i artístics documentats.

FITXA N°12

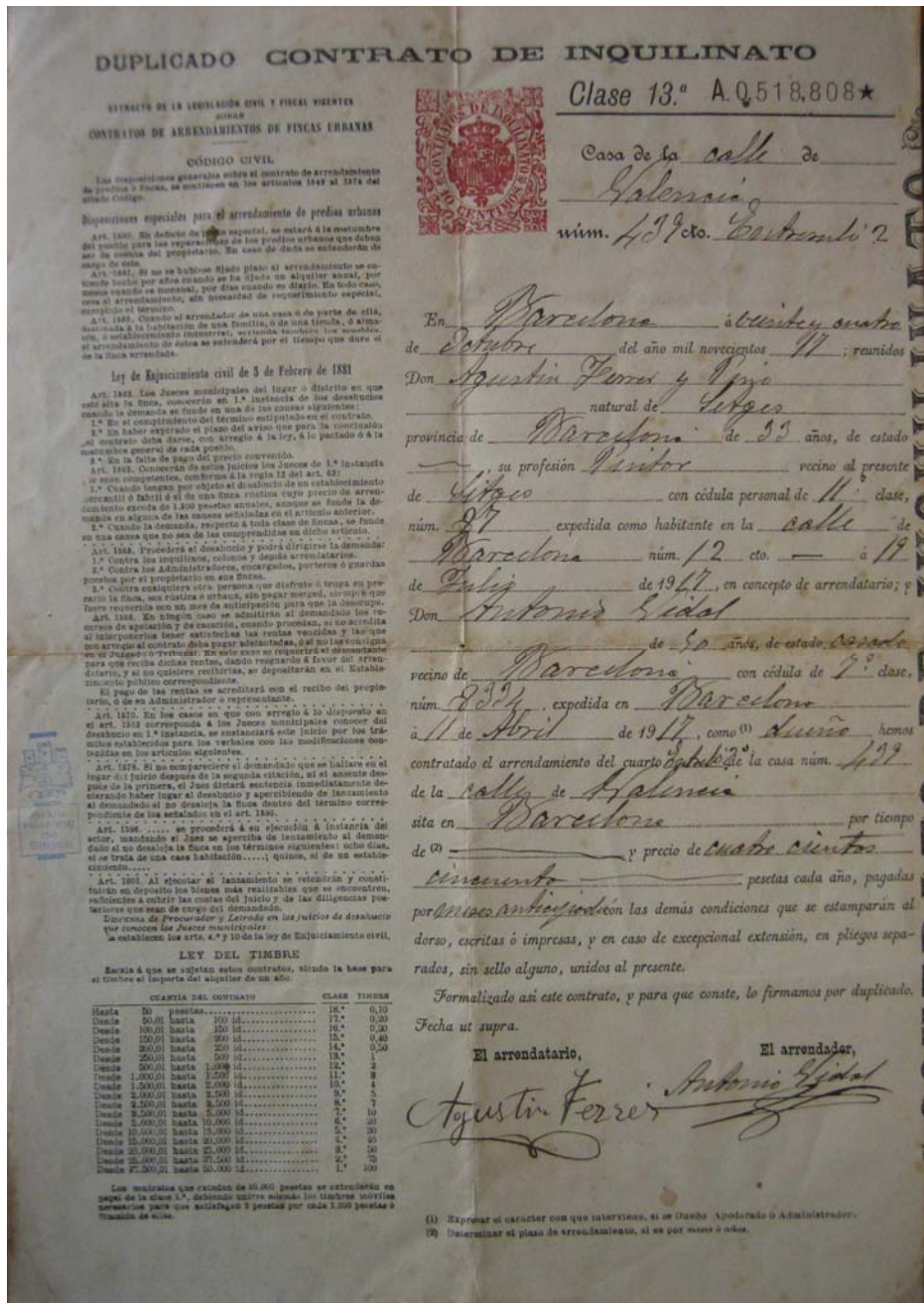

Carta enviada a Agustí Ferrer Pino l'any 1917 d'Enric de Dalmases.

Document inèdit fotografiat en el fons de la família Ferrer Pino l'any 2006.

Document citat a la referència 160 de la pàgina 168 del capítol 4.1. *Aspectes biogràfics i artístics documentats.*

FITXA N°13

Contracte de lloguer del pis de Barcelona on viu Agustí Ferrer pino l'any 1917.

Document inèdit extret de l'Arxiu de Sitges.

Document citat a la referència 167 de la pàgina 170 del capítol 4.1. Aspectes biogràfics i artístics documentats.

FITXA N°14

Fotografia d'escultures realitzades segurament per Agustí Ferrer Pino a París.

Document inèdit fotografiat en el fons de la família Ferrer Pino l'any 2007.

Fotografia mostrada a la imatge 17 de la pàgina 543 del capítol 4.3. *Estudi i anàlisi de la trajectòria estètica d'Agustí Ferrer Pino en el context artístic.*

FITXA N°15

Fotografia de bust escultòric realitzat segurament per Agustí Ferrer Pino a París.

Document inèdit fotografiat en el fons de la família Ferrer Pino l'any 2007.

Fotografia mostrada a la imatge 18 de la pàgina 543 del capítol 4.3. *Estudi i anàlisi de la trajectòria estètica d'Agustí Ferrer Pino en el context artístic.*

FITXA N°16

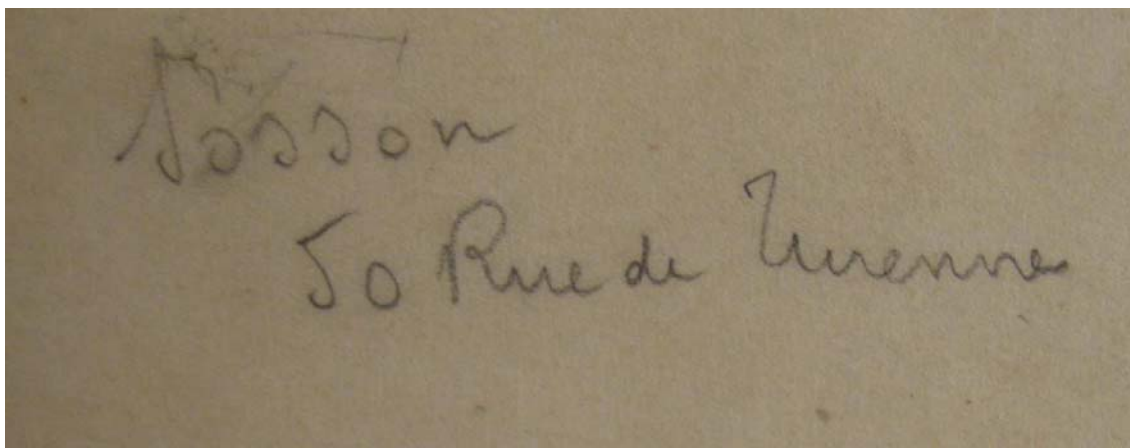

Fotografia de bust escultòric realitzat segurament per Agustí Ferrer Pino a París.

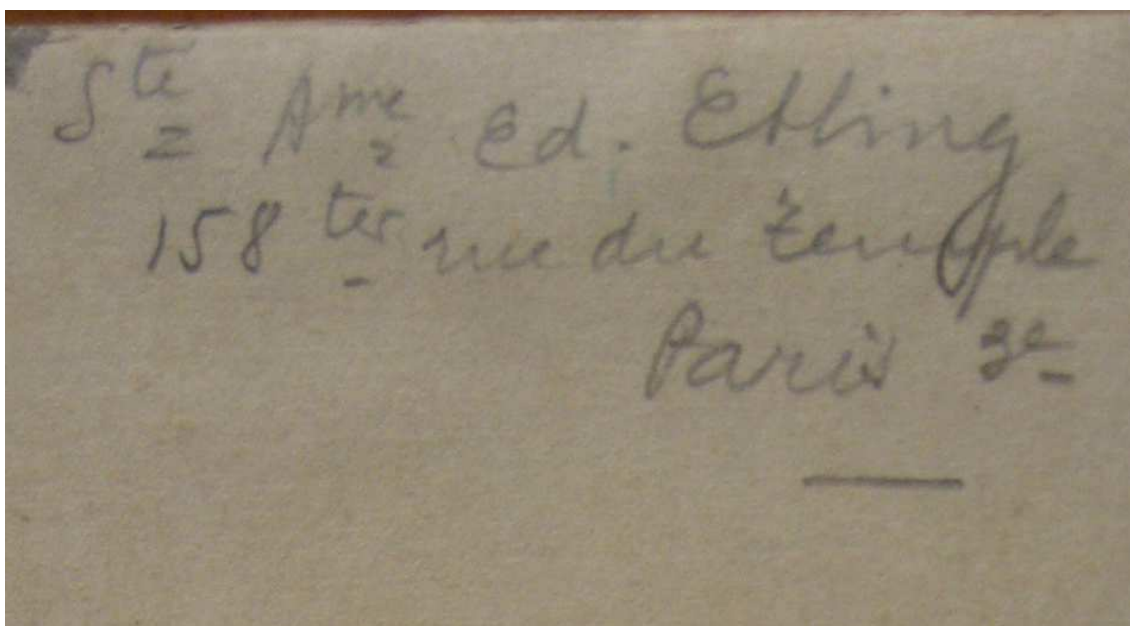
Document inèdit fotografiat en el fons de la família Ferrer Pino l'any 2007.

Fotografia mostrada a la imatge 19 de la pàgina 544 del capítol 4.3. Estudi i *anàlisi de la trajectòria estètica d'Agustí Ferrer Pino en el context artístic.*

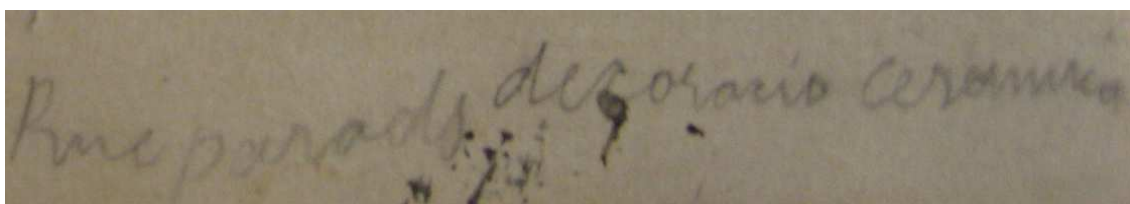
FITXA N°17

Boston
50 Rue de Lurenne

Ste Anne Ed. Etling
158 ter rue du temple
Paris 3e

Rue parades decoracio ceramica

Adreces escrites en el revers de la fotografia de la fitxa n°14 d'aquest annex.

Document inèdit fotografiat en el fons de la família Ferrer Pino l'any 2007.

Document citat a la referència 39 de la pàgina 543 del capítol 4.3. *Anàlisi de la trajectòria estètica d'Agustí Ferrer Pino en el context artístic.*

FITXA N°18

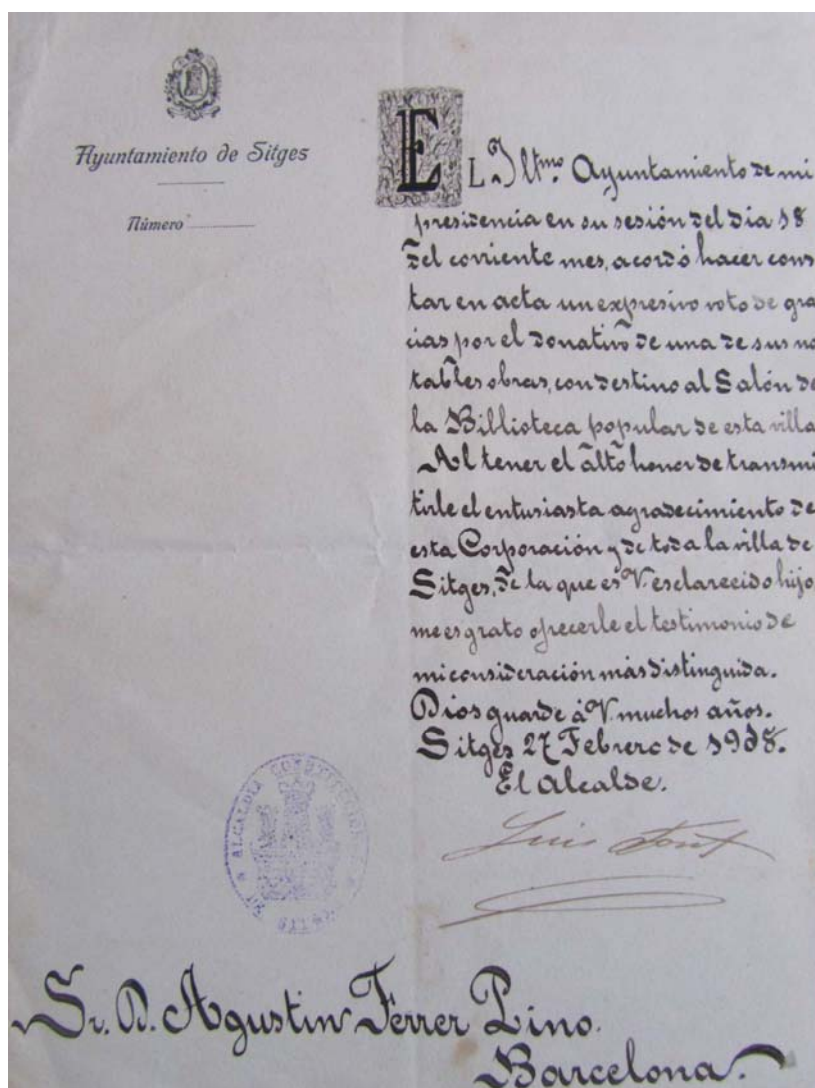

Portada del catàleg de l'exposició individual d'Agustí Ferrer Pino al *Saló Reig* l'any 1918.

Document fotografiat en el fons de la família Ferrer Pino l'any 2006.

Document citat a la referència 170 de la pàgina 170 del capítol 4.1. *Aspectes biogràfics i artístics documentats.*

FITXA N°19

Certificat d'agraïment de l'alcalde de Sitges per la donació d'un quadre per part d'Agustí Ferrer Pino a la biblioteca de la vila.

Document inèdit fotografiat en el fons de la família Ferrer Pino l'any 2007.

Document citat a la referència 176 de la pàgina 174 del capítol 4.1. *Aspectes biogràfics i artístics documentats.*

FITXA N^o20

<i>Debe</i>				<i> Haber</i>			
<i>D. Agustín Ferrer estado de cuentas de la exposición de cuadros celebrada en el Salón Reig en los días 9 de febrero al 25 de marzo de 1918</i>							
La Poligráfica p. ^a de 2000 Catalogos p. ^a de 1/2	150						
C. Benito " " 133 cuadros manuscritos	450			Se. p. ^a de papeles manuscritos	50		
Union Fotoprotectores p. ^a de 2 granules	32,25			- H. Fabra " " 27,47	27,47		
Papeles Catalogos y sobres escaso	18,75			- H. Fabra " " 20	20		
Cheques a p. ^a de C. Catalana	100			- Ant. y Leana " " 22, 116, 117, 120	225		
" " A. Marañón	100			121, 116, 117, 122	225		
" " G. Tena " " saldo	75			- Ant. y Marañón " " 112	225		
" " F. Solle	150			- Josep M. Cebrian " " 20	100		
" " G. Salasas	175			- A. Marañón " " 116, 117	100		
Comision 11% of p. ^a de 1918	273,75	1570,25		- J. Torrens " " 1	175		
<i>Saldo a su favor</i>			284,75	- G. Tena " " 33	75		
				- F. Solle " " 2	150		
				- G. Salasas " " 5	175		
				- In. Harrobin " " 12, 134	200		
							1725
			1825	<i>Saldo a su favor</i>			284,75

Barcelona 15 Febrero 1918

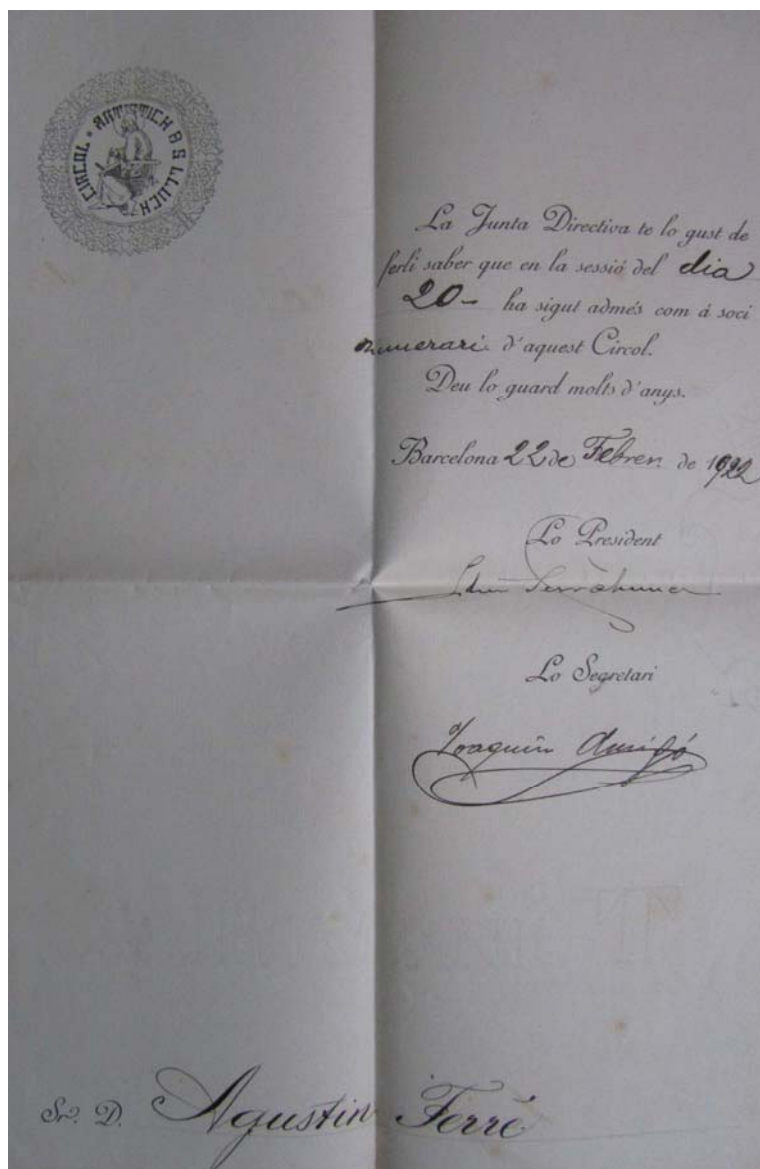
D. REIG E HIJO
 ARQUERO Y GRAFICO
 PASADIZO DE VILA DE DALLA
 TELEFONO 354

Document de l'estat de comptes dels quadres venuts per Agustí Ferrer Pino a l'exposició del *Saló Reig* l'any 1918.

Document inèdit fotografiat en el fons de la família Ferrer Pino l'any 2007.

Document citat a la referència 178 de la pàgina 175 del capítol 4.1. *Aspectes biogràfics i artístics documentats.*

FITXA N°21

Document que acredita l'acceptació d'Agustí Ferrer Pino com a soci condicional al Cercle Artístic de Sant Lluç l'any 1922.

Document inèdit fotografiat en el fons de la família Ferrer Pino l'any 2006.

Document citat a la referència 194 de la pàgina 182 del capítol 4.1. *Aspectes biogràfics i artístics documentats.*

FITXA N°22

Fotografia de la balconada de l'Ajuntament de Sitges en la que s'hi pot apreciar el possible tapís pintat per l'Agustí Ferrer Pino l'any 1922. Al revers de la fotografia s'hi pot llegir: "El tapís de l'avi Agustí. Foto dels anys 40 ¿?".

Document inèdit extret de l'Arxiu Històric de Sitges

Document citat a la referència 195 de la pàgina 182 del capítol 4.1. *Aspectes biogràfics i artístics documentats.*

FITXA N°23

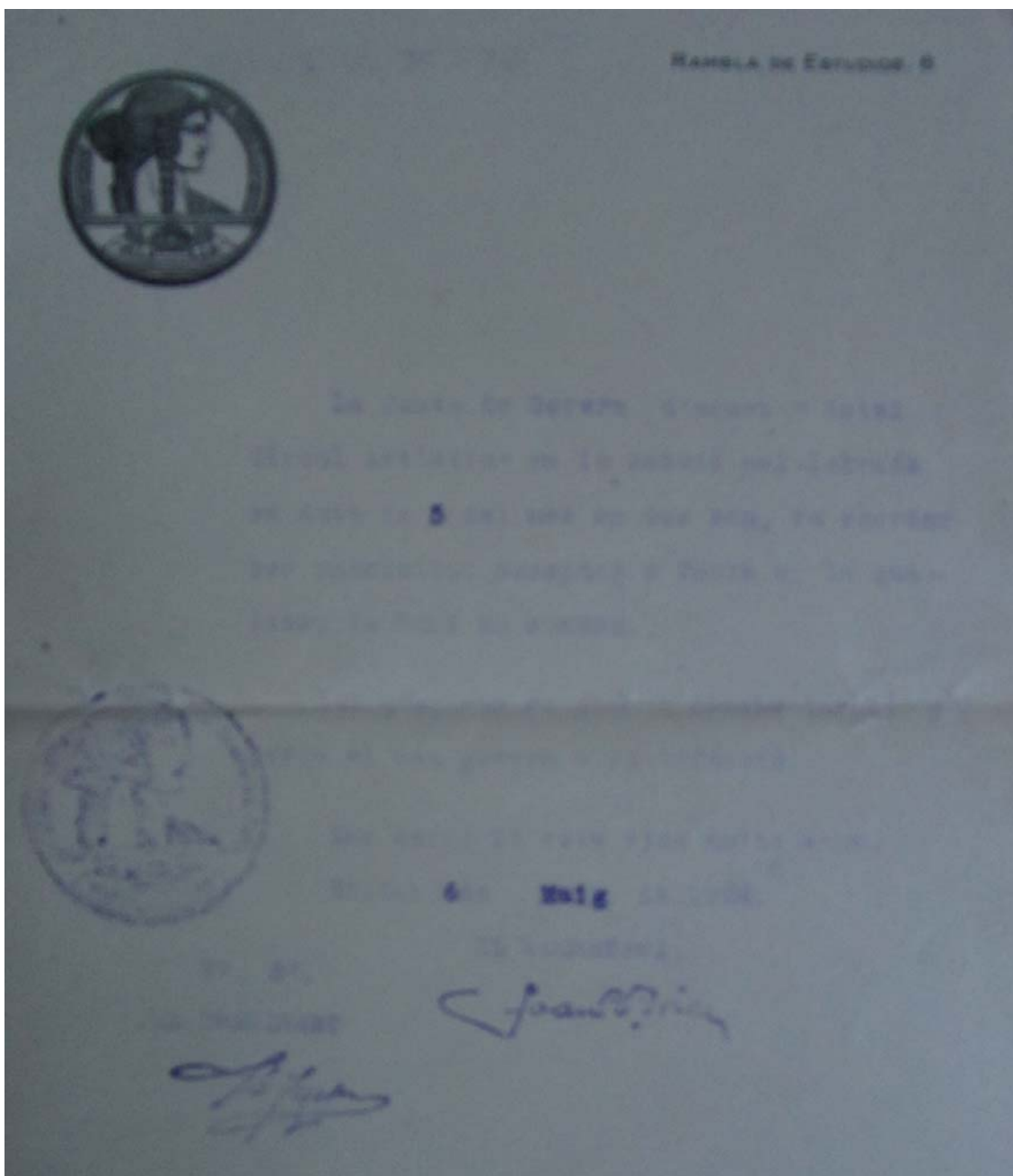

Fotografia del “drac” de Sitges dissenyat i pintat per Agustí Ferrer Pino l’any 1922.

Imatge fotografiada d’una fotocopia de la fotografia en el fons de la família Ferrer Pino l’any 2007.

Fotografia mostrada en la imatge 27 de la pàgina 183 del capítol 4.1. *Aspectes biogràfics i artístics documentats.*

FITXA N°24

Document que acredita l'acceptació d'Agustí Ferrer Pino com a soci de número al Reial Cercle Artístic de Barcelona l'any 1924.

Document inèdit fotografiat en el fons de la família Ferrer Pino l'any 2006.

Document citat a la referència 204 de la pàgina 189 del capítol 4.1. *Aspectes biogràfics i artístics documentats.*

FITXA N°25

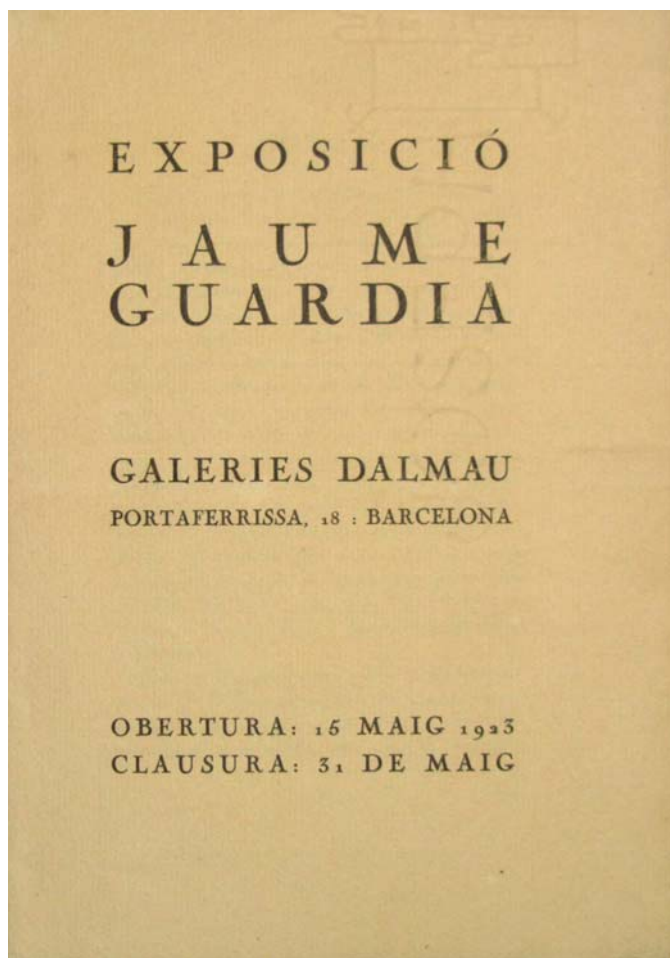

Passaport d'Agustí Ferrer Pino utilitzat durant els anys vint.

Document inèdit extret de l'Arxiu Històric de Sitges.

Document citat a les referències 205 i 216 de les pàgines 189 i 198 del capítol 4.1.
Aspectes biogràfics i artístics documentats.

FITXA N°26

Catàleg de l'Exposició de Jaume Guardia a les Galeries Dalmau l'any 1923.

Document inèdit fotografiat en el fons de la família Ferrer Pino l'any 2007.

Document mostrat a la imatge 56 de la pàgina 571 del capítol 4.3. *Estudi i Anàlisi de la trajectòria estètica d'Agustí Ferrer Pino en el context artístic.*

FITXA N°27

Dibuix localitzat en el fons familiar d'Agustí Ferrer Pino, d'autor desconegut, sense signar, datat a l'octubre de 1920.

Document inèdit fotografiat en el fons de la família Ferrer Pino l'any 2007.

Document mostrat a la imatge 57 de la pàgina 571 del capítol 4.3. *Estudi i anàlisi de la trajectòria estètica d'Agustí Ferrer Pino en el context artístic.*

FITXA N°28

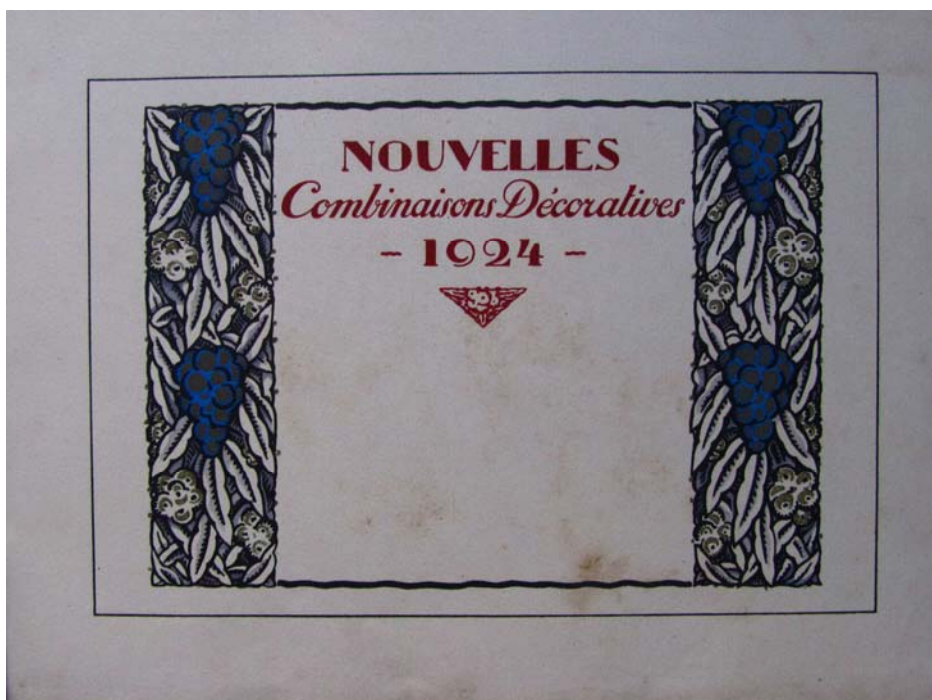
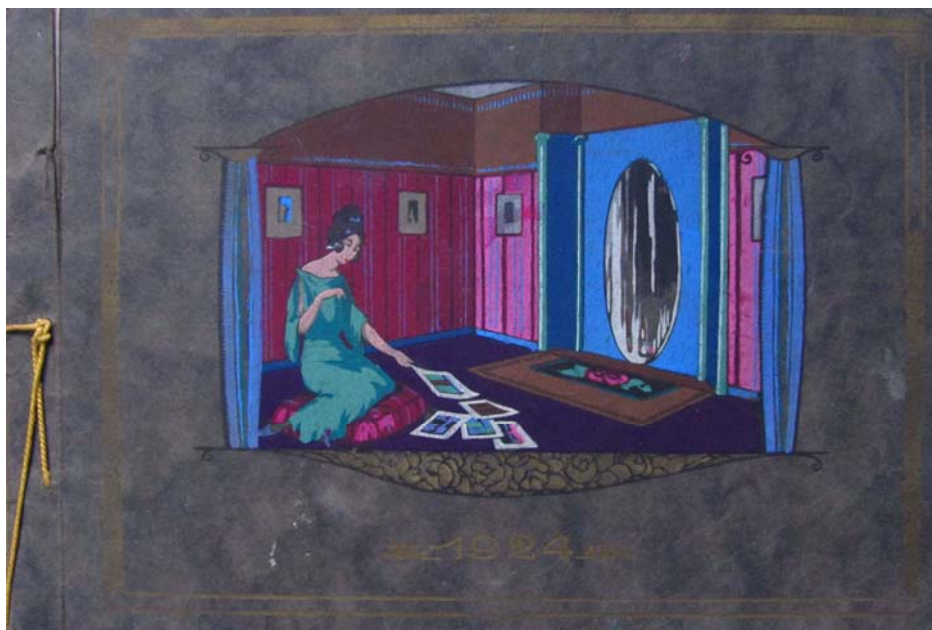

Cartell de l'exposició d'Agustí Ferrer Pino a la Sala Malmedé de Barcelona a l'octubre de l'any 1925.

Document inèdit fotografiat en el fons de la família Ferrer Pino l'any 2006.

Cartell mostrat a la imatge 31 de la pàgina 190 del capítol 4.1. *Aspectes biogràfics i artístics documentats.*

FITXA N°29

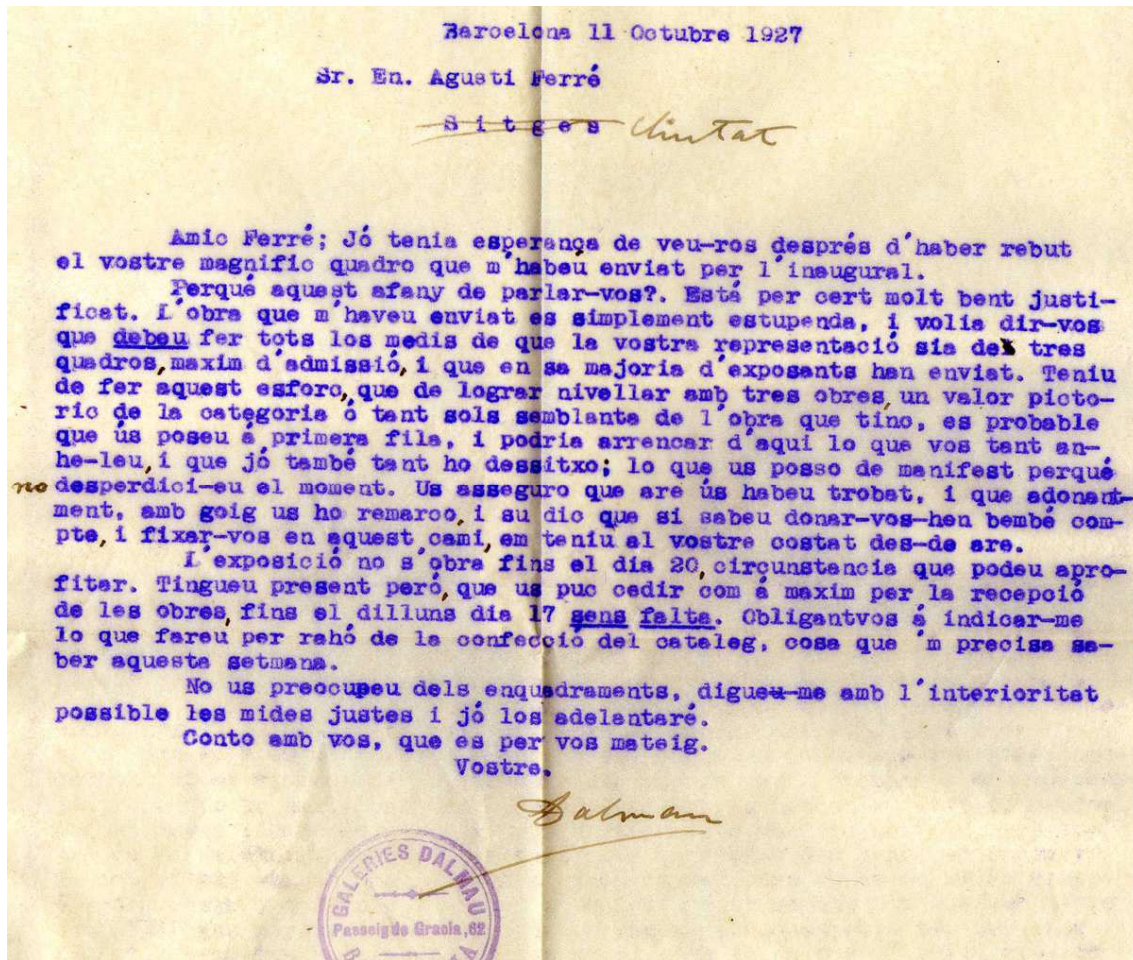

Quadern francès de plantilles per composicions decoratives de l'any 1924, segurament adquirit per Agustí Ferrer Pino l'any 1925 a França.

Document inèdit fotografiat en el fons de la família Ferrer Pino l'any 2007.

Document citat a la referència 111 la pàgina 592 del capítol 4.3. *Estudi i anàlisi de la trajectòria estètica d'Agustí Ferrer Pino en el context artístic.*

FITXA N°30

Carta escrita per Josep Dalmau dirigida a Agustí Ferrer Pino l'any 1927.

Document inèdit fotografiat en el fons de la família Ferrer Pino l'any 2006.

Document transcrit i citat a la referència 228 de la pàgina 208 del capítol 4.1. *Aspectes biogràfics i artístics documentats*.

FITXA N°31

GALERIES DALMAU
BARCELONA

Barcelona 5 Octubre 1928

Sr. D. Agustí Ferrer

I n t e r i o r

Distinguit amic;

Confirmant-vos l'invitació a concurir
amb vostra col·laboració a l'"Exposició Inaugural" que deu
tenir lloc en mes Galeries el dia 18 del mes que son, me prenc
la llibertat de recordar-vos que conta amb la vostra firma,
i desitjaria que tot lo abans possible m'indiquessiu el titol
de les obres que penseu enviar, per rahó del catalog.

Recordeu-vos que son tres les obres que podeu exposar,
que es el maxim que exposa cada autor.

Amb les mes respectuoses salutacions per la vostra muller
rebeu adjunt per vostra part les de vostre afectissim amic.

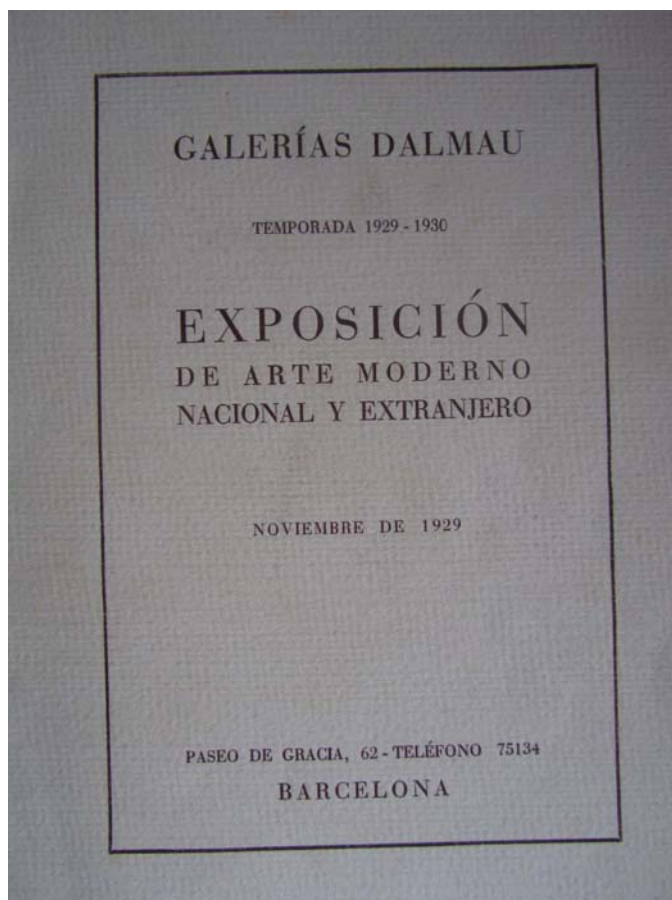
Dalmau

Carta escrita per Josep Dalmau dirigida a Agustí Ferrer Pino l'any 1928.

Document inèdit fotografiat en el fons de la família Ferrer Pino l'any 2006.

Document transcrit i citat a la referència 229 de la pàgina 209 del capítol 4.1. *Aspectes biogràfics i artístics documentats.*

FITXA N°32

Porta del catàleg de l'exposició col·lectiva a les Galeries Dalmau "Exposición de Arte Moderno Nacional i Extranjero" en la que hi participa Agustí Ferrer Pino l'any 1929.

Document inèdit fotografiat en el fons de la família Ferrer Pino l'any 2006.

Document citat a la referència 232 de la pàgina 210 del capítol 4.1. *Aspectes biogràfics i artístics documentats.*

FITXA N°33

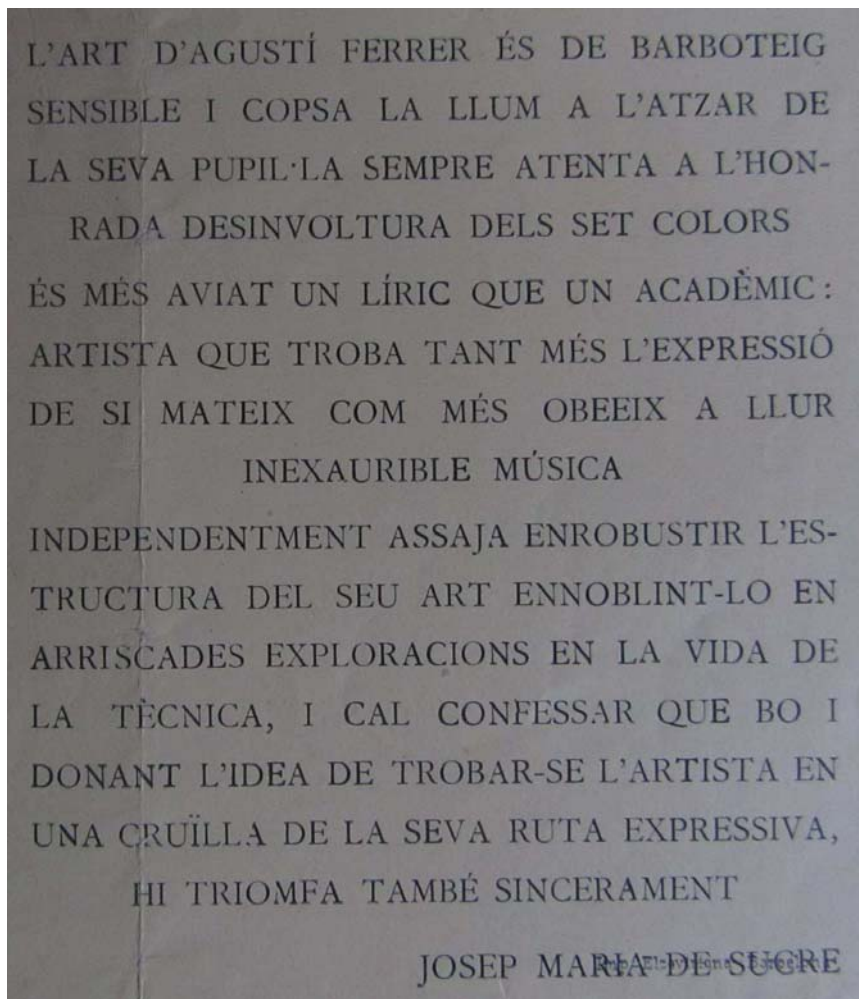

Imatge del quadre “La Vall” d’Agustí Ferrer Pino en el catàleg de l’exposició col·lectiva a les Galeries Dalmau “Exposición de Arte Moderno Nacional i Extranjero” l’any 1929.

Document inèdit fotografiat en el fons de la família Ferrer Pino l’any 2006.

Document mostrat a la imatge 36 de la pàgina 210 del capítol 4.1. *Aspectes biogràfics i artístics documentats.*

FITXA N°34

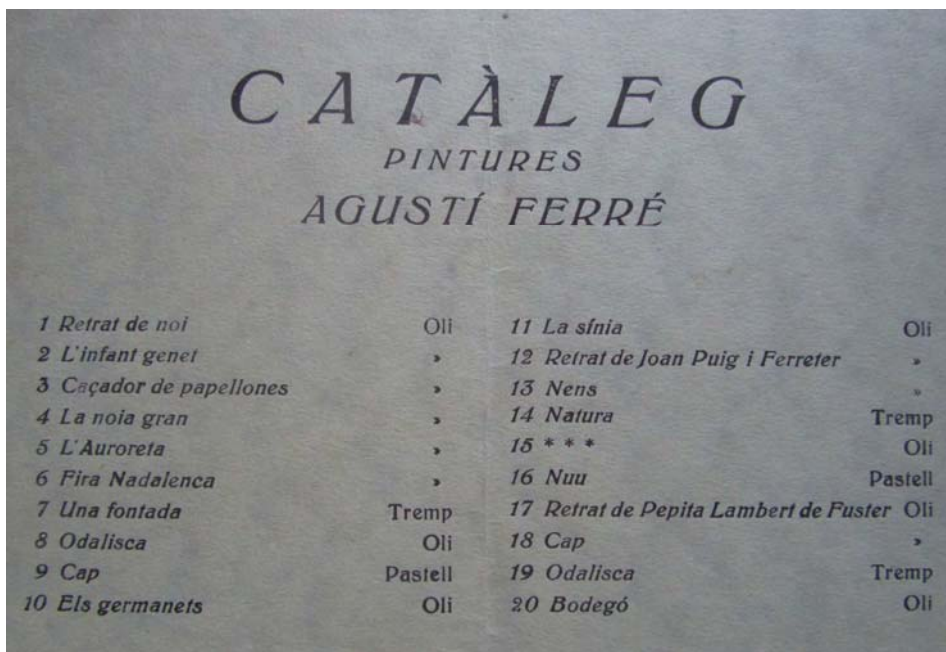
Escrit de Josep Maria de Sucre en el catàleg de l'exposició a la Sala Busquets d'Agustí Ferrer Pino l'any 1929.

Document inèdit fotografiat en el fons de la família Ferrer Pino l'any 2006.

Document transcrit i citat a la referència 234 de la pàgina 211 del capítol 4.1. *Aspectes biogràfics i artístics documentats.*

Document transcrit parcialment i citat a la referència 145 la pàgina 621 del capítol 4.3. *Estudi i anàlisi de la trajectòria estètica d'Agustí Ferrer Pino en el context artístic.*

FITXA N°35

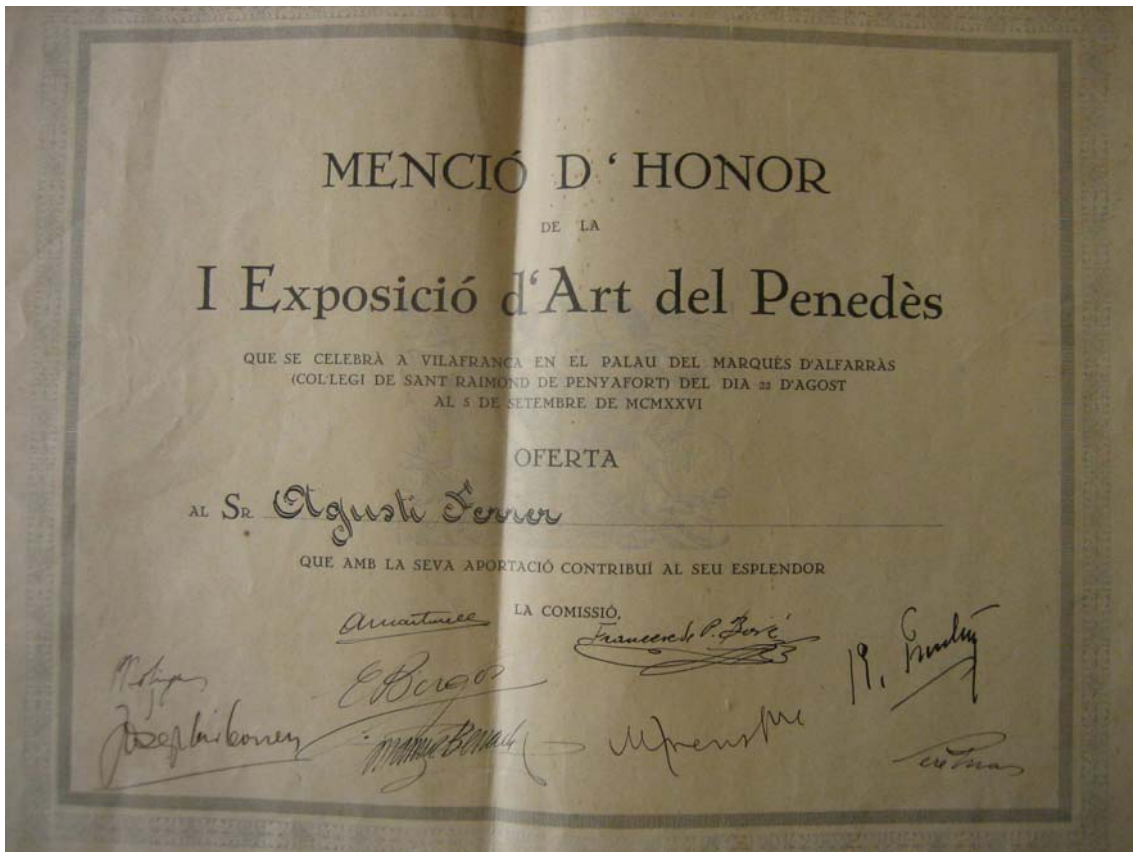

Catàleg de l'exposició d'Agustí Ferrer Pino a la galeria Arts Decoratives l'any 1928.

Document inèdit fotografiat en el fons de la família Ferrer Pino l'any 2006.

Document citat a la referència 241 de la pàgina 214 del capítol 4.1. *Aspectes biogràfics i artístics documentats.*

FITXA N°36

Menció d'Honor guanyada per Agustí Ferrer Pino en la I Exposició d'Art del Penedès l'any 1926.

Document inèdit extret de l'Arxiu Històric de Sitges.

Document citat a la referència 243 de la pàgina 214 del capítol 4.1. *Aspectes biogràfics i artístics documentats.*

FITXA N°37

• Si tus huesos son de cenizas arriba animo
mi puerta esta abierta y lo que hay en mi casa dispon
aquí hallaras el fill don Manóel dispuesto en
ayudarte en lo que sigue primero sino encontramos
camino abierto en tu pincel encuentras la brecha con
migo por tu mejor socio te dice que estoy establecido
hace dos años y siempre tengo algo que hacer a veces
demasiado, segundo el idioma que despues de probar
sin fin de calamidades al principio, sali
vencidor pues me como los frijoles como dicen los
Cubanos en los E. U. por 14 años y mi lengua me
se cansara por hacela hablarla 1000 palabras mas
en inglés al dia.

Segun en un panafo tuyo me dices si hallo
algun inconveniente que te lo diga y si estoy
animado en trabajos contigo que te mande a
decir las condiciones. Creo me habre esperado
claro en los panafos arriba, trabajo todas las personas
lo necesitan no se puede prescindir de ello, ganar
dinero lo mismo tu que yo lo descomos y siempre
llega en buena hora (aquí es el país que tiene el
repan (Money talks) el dinero habla, las condiciones
no te puedo contestar no se que decirte, porque
primero hay que buscar el donde vamos a caer.
No se si me expuse bien pero esto es la nota
que uso, claro y seun en buti.

Esperando nuevas noticias tte amigo. Felii

Carta escrita per Josep J. Feliu dirigida a Agustí Ferrer Pino l'any 1928.

Document inèdit fotografiat en el fons de la família Ferrer Pino l'any 2007.

Document transcrit parcialment i citat a la referència 252 de la pàgina 218 del capítol 4.1. Aspectes biogràfics i artístics documentats.

FITXA N°38

Março 22-28

Estimat amic Ferrer:-

Tu grata carta obra en mi poder y despues de habérla leída por dos veces para darme mejor efecto de ella paso a contestarte lo siguiente.

Por serle franco en la primera carta me et vaig vulgare diure de a passu que'te un sitenta de vitrat, perquè y tingut el gust de veure't treball teu publicat en la Esfera, fa uns anys atias emb sa via grea de societat de aquesta manera; y ma que tu te expusat em la teva carta content estic de que en el cas que en cas de necessitat també agafarias una brocha y pintarias una porta; aquesta bona expresio teva de un gran merit, degut de que en aquest país un fa cosas de varadas que no faria Europa, aqui no ga orgull ni basen, degut a las mezclas y cosas de nacionalitat en que el país es confon, sinqu et coneix ni saben de't suab, exemplos de personajes que acuidia son afamats portan escrit de lo que nosaltres diuam a Europa humiliacio es aqui honra.

Ferrer, no tengo temor de que vengas en este país, comprendeme claro, hay tropiezos y dificultades en esta vida y si tu no hallas las ideas que desca te repito como en mi primera carta, no quiero que digas que yo tengo la culpa.

Carta escrita per Josep J. Feliu dirigida a Agustí Ferrer Pino l'any 1928.

Document inèdit fotografiat en el fons de la família Ferrer Pino l'any 2007.

Document transcrit parcialment i citat a la referència 253 de la pàgina 218 del capítol 4.1. Aspectes biogràfics i artístics documentats.

FITXA N°39

y desde luego no cuente como artista sino como pintor
y creo me entiendo perfectamente.

Si tus ideas son de venir aqui amigo তবেই
sin elgado sea, campos abiertos y grandes fortunas se hacen
y se hacen facilidades tuyas sin finas, aqui encontraras un
amigo dispuesto con toda energia y voluntad tambien si tus
ideales son enpezar a el camino que llevases tu nombre
sea conciente estar dispuesto en todo en hacer hacia propues
Sin embargo te hizo las esperanzas de algunas
artista basate tambien de que no quiero que si vienes aqui
y tu negocio y estudio no fueran como tu esperabas
me digas manana que te tengo la culpa de perder tu
tiempo y tus esperanzas

Muchas gracias por la visita hecha a mis
queridos padres y tu dispon de tu amigo que hacia todo
cuanto sea posible para tí

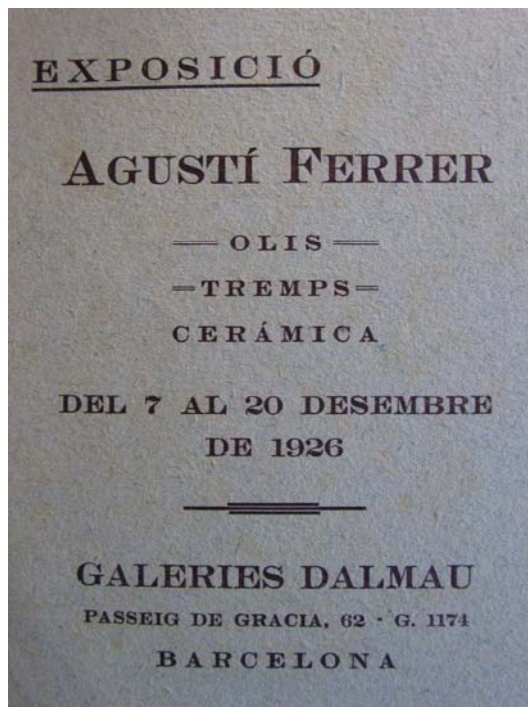
Joseph J. Feliu
1312 Pilsbury Plaza
Hudson Heights
N.Y. U.S.A

Carta escrita per Josep J. Feliu dirigida a Agustí Ferrer Pino l'any 1928.

Document inèdit fotografiat en el fons de la família Ferrer Pino l'any 2007.

Document transcrit parcialment i citat a la referència 254 de la pàgina 218 del capítol 4.1. Aspectes biogràfics i artístics documentats.

FITXA N°40

C A T A L E G

1	Fira Nadalena		15	Visió de platxa	3.00
2	Retrat de Nen		16	Nota d'istiu	1.50
3	Capet de Nena	5.00	17	Tirant la barca	2.00
4	Capet de Nena	5.00	18	Nus al bosc	2.50
5	Paisatge	3.50	19	Cassant	3.50
6	Amor Salvatge	2.00	20	Andaluça	1.75
7	Jesús	1.50	21	Oriental	2.50
8	Paisatge d'Horta	4.00	22	Barbarisme	2.00
9	Dança	1.00	23	Ballant la Jota	1.50
10	Dibuix colorit	1.50	24	Dança Andaluça	1.75
11	Balladora	2.00	25	Nús	1.50
12	Nú	2.50	26	Prop de la Font	3.00
13	Banyistes	3.00	27	Amaçona	2.00
14	Nús	3.50	28	Nus al camp	2.50

CERAMIQUES ORIGINALS

Plat. pintat a 60 - mirallam 50 relats - 40 - mirallat 20 pt

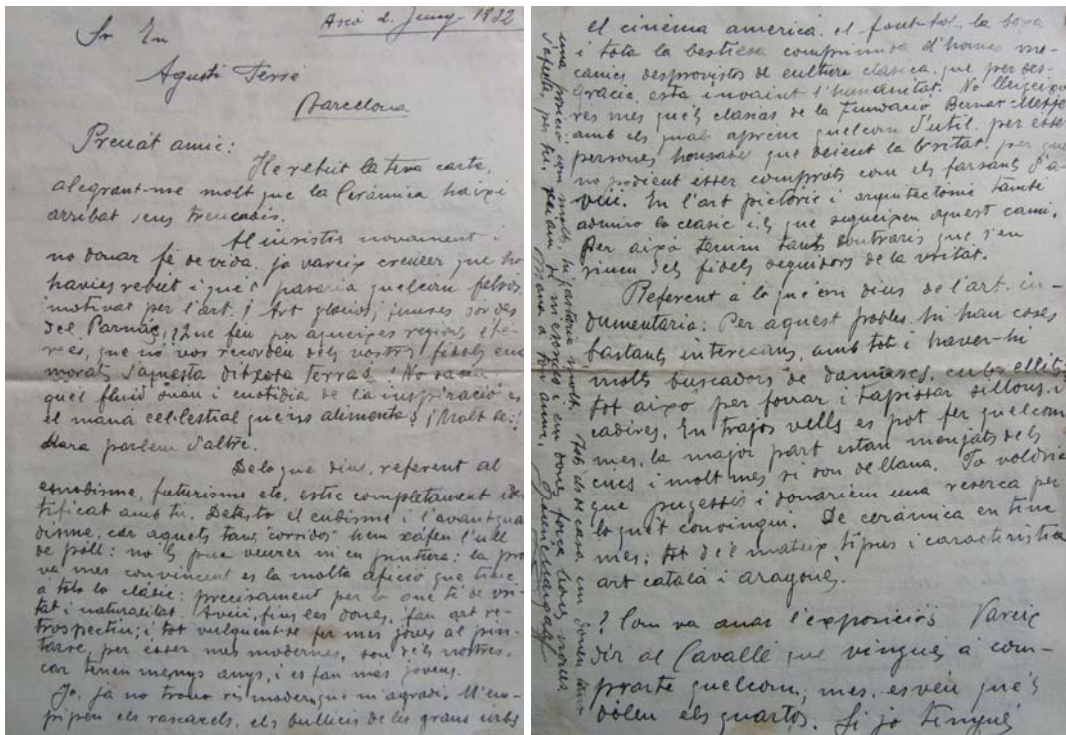
*Balladora andaluça
nus tallats*

Catàleg de l'exposició d'Agustí Ferrer Pino a les Galeries Dalmau de Barcelona l'any 1926.

Document inèdit fotografiat en el fons de la família Ferrer Pino l'any 2006.

Document citat i mostrat a les imatges 107 i 108 de les pàgines 612 i 613 del capítol 4.3. *Estudi i anàlisi de la trajectòria estètica d'Agustí Ferrer Pino en el context artístic.*

FITXA N°41

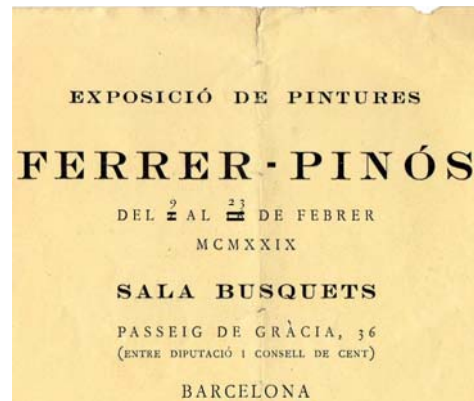

Carta enviada a Agustí Ferrer Pino per amic o familiar des d'Ascó l'any 1932.

Document inèdit fotografiat en el fons de la família Ferrer Pino l'any 2007.

Document transcrit parcialment i citat a la referència 144 la pàgina 621 del capítol 4.3. *Estudi i anàlisi de la trajectòria estètica d'Agustí Ferrer Pino en el context artístic.*

FITXA N°42

CATÀLEG

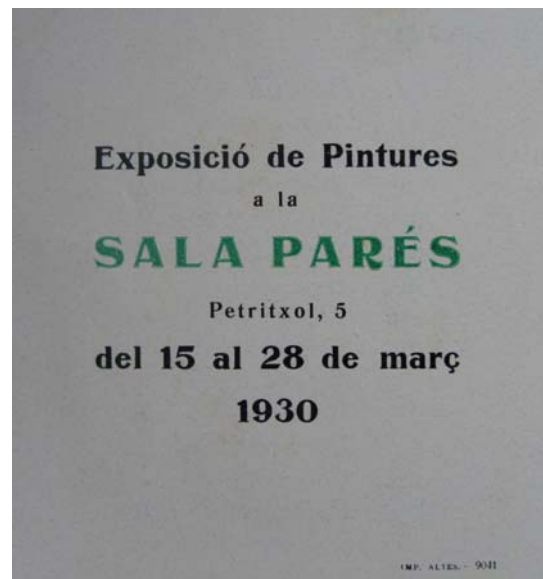
1 CAMÍ DE LA VINYA	13 PAISATGE
2 JOSEP I BERTA	14 LA CASCADA
3 LA TRINITAT	15 EL PARC
4 CAP DE NENA	16 NENS JUGANT
5 CAP DE NEN	17 BARCELONETA
6 L'APÒSTOLA	18 MARINA
7 CÀN PEI	19 MARINA
8 DIUMENGE A SITGES	20 NU
9 MARICEL	21 NATURA MORTA
10 BARCA	22 LA VALL
11 NENA AL SOL	23 LLUM DE MATÍ
12 LLUM	24 CAP DE DONA (PASTEL)

Catàleg/Invitació de l'Exposició d'Agustí Ferrer Pino a la Sala Busquets de Barcelona l'any 1929.

Document fotografiat en el fons de la família Ferrer Pino l'any 2006.

Document citat a la referència 146 la pàgina 621 del capítol 4.3. *Estudi i anàlisi de la trajectòria estètica d'Agustí Ferrer Pino en el context artístic.*

FITXA N°43

C A T À L E G

1. <i>Setembre.</i>	16. <i>Pubilla.</i>
2. <i>Noia.</i>	17. <i>Aiguador.</i>
3. <i>Reposant.</i>	18. <i>Nois del Canyell.</i>
4. <i>Rebost.</i>	19. <i>Bonfeineres.</i>
5. <i>Padrina.</i>	20. <i>Nois i fruita.</i>
6. <i>Eulàlia.</i>	21. <i>Exquisida.</i>
7. <i>Llepols.</i>	22. <i>Música.</i>
8. <i>Seller.</i>	23. <i>Josep.</i>
9. <i>Xarmataires.</i>	24. <i>Retrat.</i>
10. <i>Jose i plançó.</i>	25. <i>Retrat.</i>
11. <i>Herois del rap.</i>	26. <i>Bodegó.</i>
12. <i>Berenar.</i>	27. <i>Bodegó.</i>
13. <i>Cantaires.</i>	28. <i>Bodegó.</i>
14. <i>Noia.</i>	29. <i>Paisatges de llum.</i>
15. <i>Marinera.</i>	

Catàleg de l'Exposició d'Agustí Ferrer Pino a la Sala Parés de Barcelona l'any 1930.

Document fotografiat en el fons de la família Ferrer Pino l'any 2006.

Document citat a la referència 256 de la pàgina 219 del capítol 4.1. *Aspectes biogràfics i artístics documentats.*

FITXA N°44

Catàleg de l'Exposició d'Agustí Ferrer Pino a la Sala Parés de Barcelona l'any 1933.

Document fotografiat en el fons de la família Ferrer Pino l'any 2006.

Document citat a la referència 264 de la pàgina 223 del capítol 4.1. *Aspectes biogràfics i artístics documentats.*

FITXA N°45

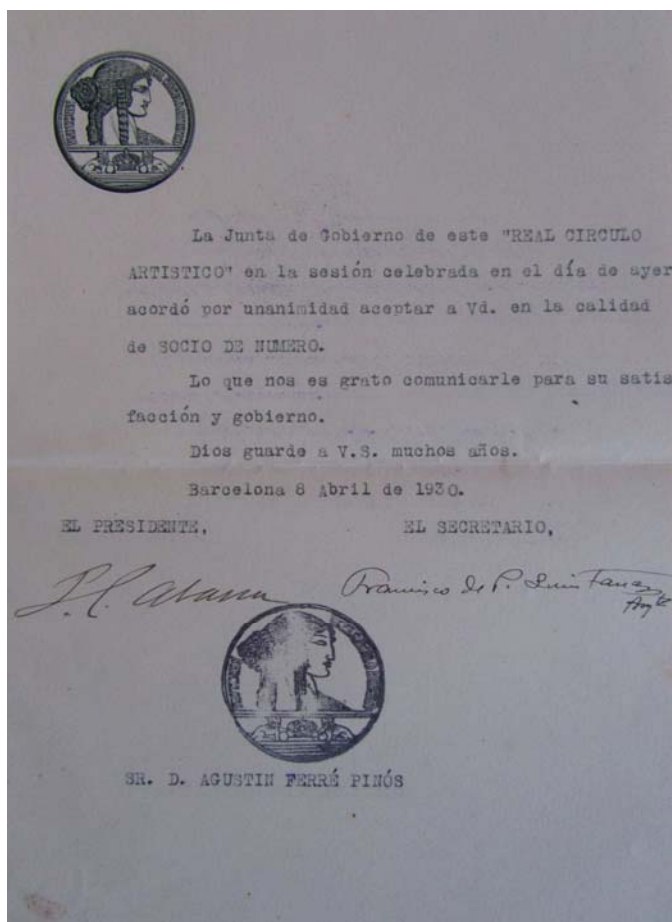

Fotografia en un fragment de diari desconegut de la inauguració de l'exposició d'Agustí Ferrer Pino a la Sala Parés de Barcelona l'any 1930.

Document fotografiat en el fons de la família Ferrer Pino l'any 2006.

Document mostrat a la imatge 42 de la pàgina 223 del capítol 4.1. *Aspectes biogràfics i artístics documentats.*

FITXA N°46

Document d'admissió com a soci numerari al "Real Circulo Artístico" de Barcelona d'Agustí Ferrer Pino l'any 1930.

Document fotografiat en el fons de la família Ferrer Pino l'any 2006.

Document citat a la referència 267 de la pàgina 225 del capítol 4.1. *Aspectes biogràfics i artístics documentats.*

FITXA N°47

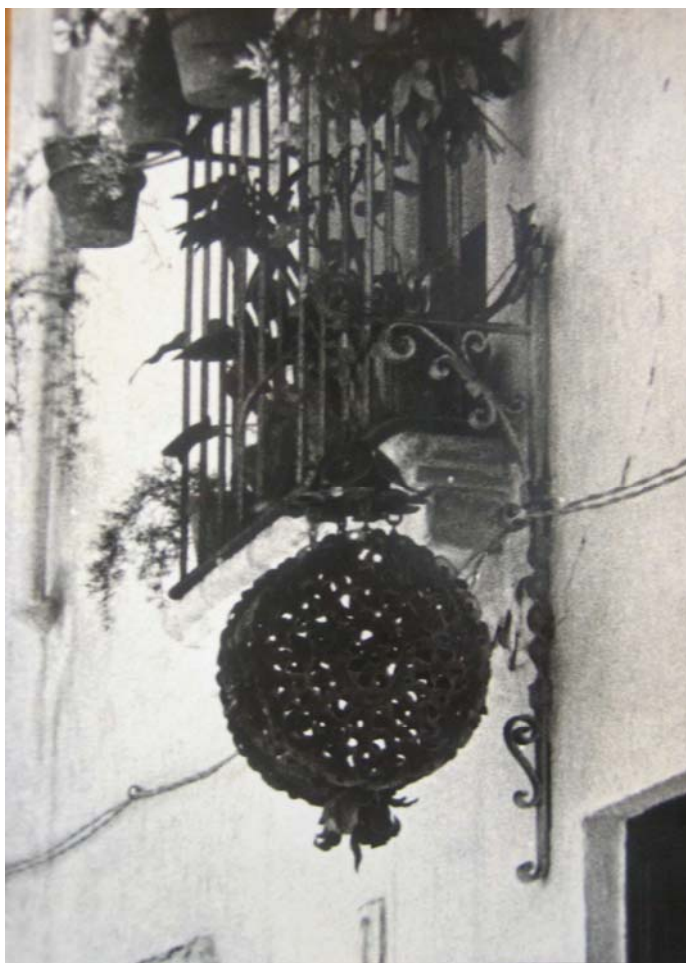

Fotografia de la casa on resideix Agustí Ferrer Pino i la seva família a Sitges.

Document extret de l'Arxiu Històric de Sitges.

Document mostrat a la imatge 45 de la pàgina 229 del capítol 4.1. *Aspectes biogràfics i artístics documentats.*

FITXA N°48

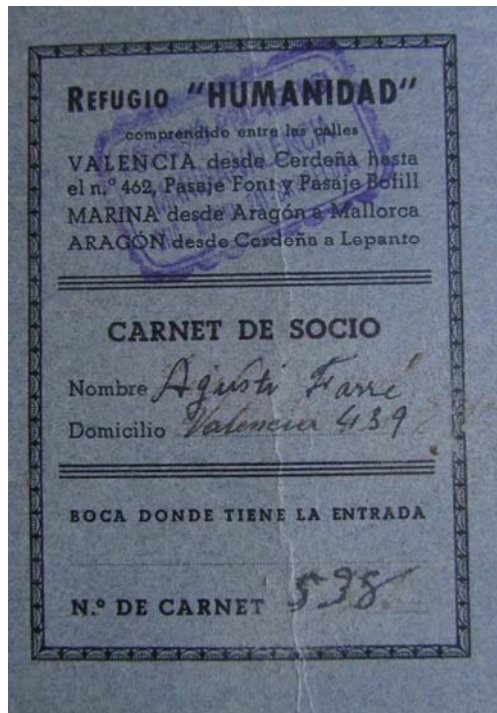

Fotografia de la lluminària dissenyada per Agustí Ferrer Pino penjada en la seva casa de Sitges.

Document extret de l'Arxiu Històric de Sitges.

Document mostrat a la imatge 46 de la pàgina 229 del capítol 4.1. *Aspectes biogràfics i artístics documentats.*

FITXA N°49

HOJA CONTROL DE TRABAJO

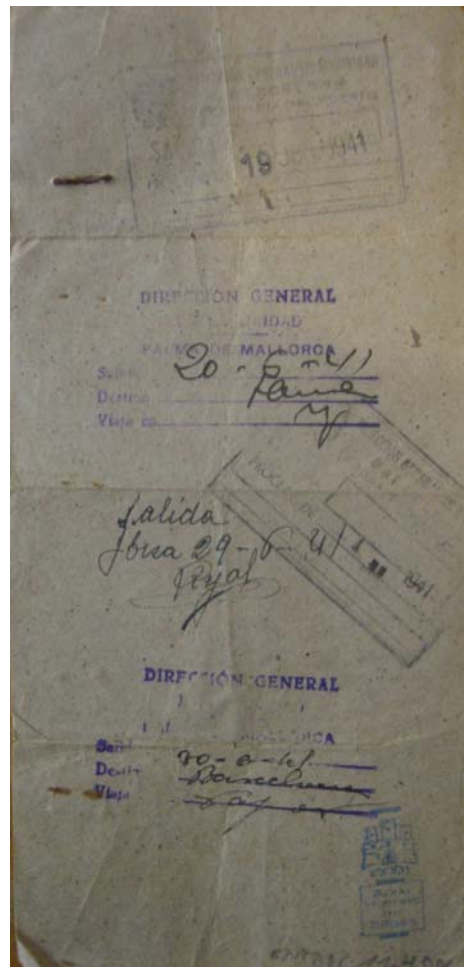
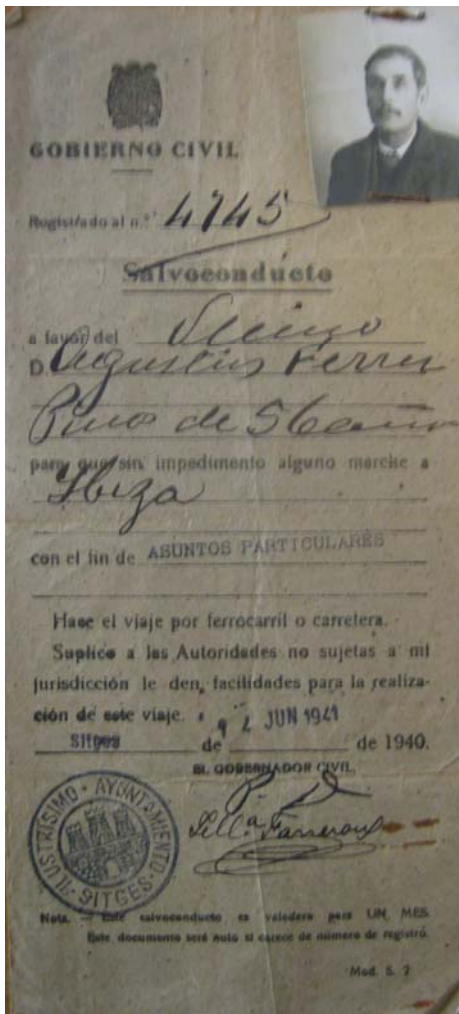
1				25	31	37	43	49
2				26	32	38	44	50
3				27	33	39	45	51
4				28	34	40	46	52
5				23	29	35	41	47
				24	30	36	42	48

Carnet del refugi en el que col·labora Agustí Ferrer Pino durant la Guerra Civil espanyola.

Document inèdit fotografiat en el fons de la família Ferrer Pino l'any 2007

Document citat a la referència 278 de la pàgina 230 del capítol 4.1. *Aspectes biogràfics i artístics documentats.*

FITXA N°50

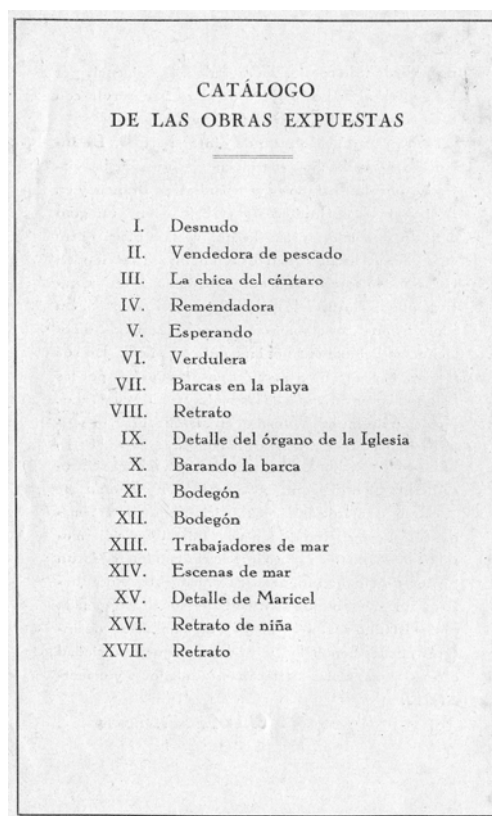
Permís o “salvoconducte” per Agustí Ferrer Pino per poder viatjar a Eivissa l’any 1941.

Document extret de l’Arxiu Històric de Sitges .

Document citat a la referència 280 de la pàgina 231 del capítol 4.1. *Aspectes biogràfics i artístics documentats.*

Document citat a la referència 49 de la pàgina 495 del capítol 4.2.3. *Altres pintures murals d’Agustí Ferrer Pino.*

FITXA N°51

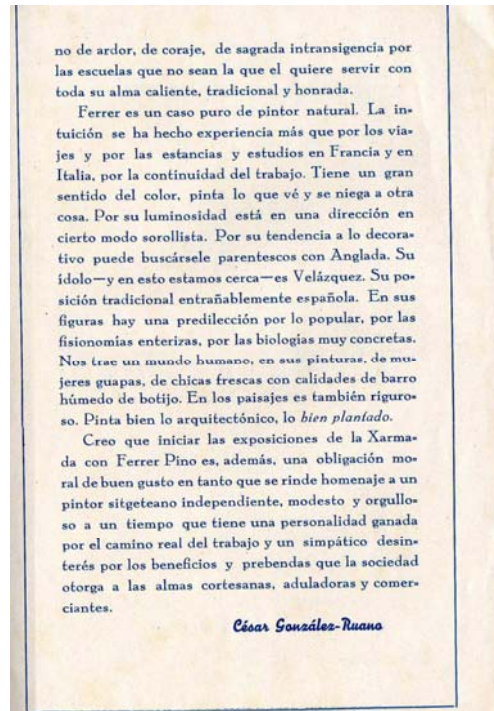

Catàleg de l'exposició d'Agustí Ferrer Pino a la *Galeria Xarmada* de Sitges l'any 1944.

Document fotografiat en el fons de la família Ferrer Pino l'any 2006.

Document citat a la referència 281 de la pàgina 231 del capítol 4.1. *Aspectes biogràfics i artístics documentats.*

FITXA N°52

Escrit de César González-Ruano en el Catàleg de l'exposició d'Agustí Ferrer Pino a la Galeria Xarmada de Sitges l'any 1944.

Document fotografiat en el fons de la família Ferrer Pino l'any 2006.

Document transcrit i citat a la referència 283 de la pàgina 232 del capítol 4.1. *Aspectes biogràfics i artístics documentats*.

FITXA N°53

The image shows the table of contents of the catalog. It is titled 'CATÁLOGO' at the top. The table lists 35 numbered items, each with a title and a small red mark to the left of the number. The items are: 1. Viejos jueguistas, 2. Desnudo, 3. Niñas aplicadas, 4. Joven, 5. Niña en sus labores, 6. Mujer, 7. Barcas en la Playa, 8. Ermita de la Trinidad, 9. Bodegón, 10. Cabeza de niña, 11. Muchacha a pleno sol, 12. Muchacha en el jardín, 13. Muchacha de los naranjos, 14. La niña de las frutas, 15. Retrato, 16. Niña en el jardín, 17. Chico en la playa, 18. La niña enfermiza, 19. Hijo de pescadores, 20. Lavando las redes, 21. Escena de playa, 22. Barca y marineros, 23. Una barca, 24. Sitges, 25. La Punta (Sitges), 26. Maricel (Sitges), 27. La Iglesia (Sitges), 28. Bodegón, 29. Barca junto al mar, 30. Paisaje, 31. La niña del jarro, 32. La barca y el mar, 33. Marineros en acción, 34. Marina, 35. Marineros. At the bottom right, there is a small red stamp that says 'IMP. EL EGO'.

Núm.	
1	Viejos jueguistas
» 2	Desnudo
» 3	Niñas aplicadas
» 4	Joven
» 5	Niña en sus labores
» 6	Mujer
» 7	Barcas en la Playa
» 8	Ermita de la Trinidad
» 9	Bodegón
» 10	Cabeza de niña
» 11	Muchacha a pleno sol
» 12	Muchacha en el jardín
» 13	Muchacha de los naranjos
» 14	La niña de las frutas
» 15	Retrato
» 16	Niña en el jardín
» 17	Chico en la playa
» 18	La niña enfermiza
» 19	Hijo de pescadores
» 20	Lavando las redes
» 21	Escena de playa
» 22	Barca y marineros
» 23	Una barca
» 24	Sitges
» 25	La Punta (Sitges)
» 26	Maricel (Sitges)
» 27	La Iglesia (Sitges)
» 28	Bodegón
» 29	Barca junto al mar
» 30	Paisaje
» 31	La niña del jarro
» 32	La barca y el mar
» 33	Marineros en acción
» 34	Marina
» 35	Marineros

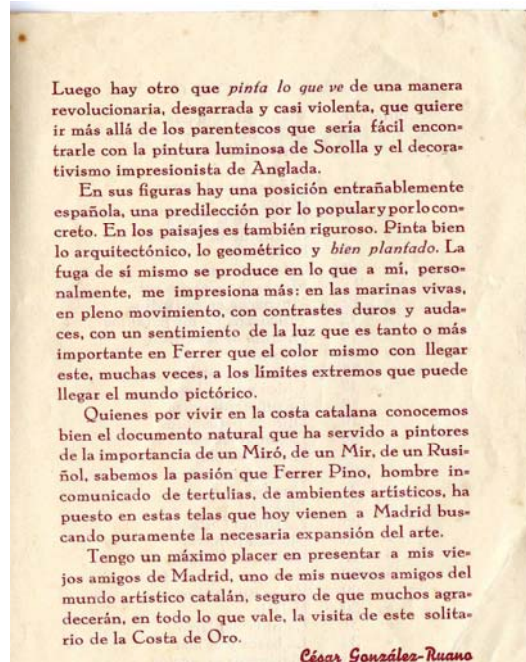
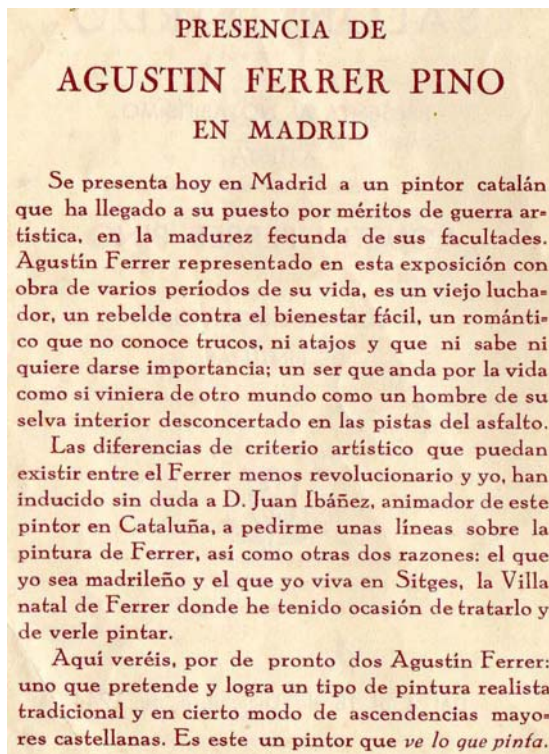
Catàleg de l'exposició d'Agustí Ferrer Pino al *Salón Dardo* de Madrid l'any 1944.

Document fotografiat en el fons de la família Ferrer Pino l'any 2006.

Document citat a la referència 285 de la pàgina 233 del capítol 4.1. *Aspectes biogràfics i artístics documentats*.

Document citat a la referència 171 la pàgina 641 del capítol 4.3. *Estudi i anàlisi de la trajectòria estètica d'Agustí Ferrer Pino en el context artístic*.

FITXA N°54

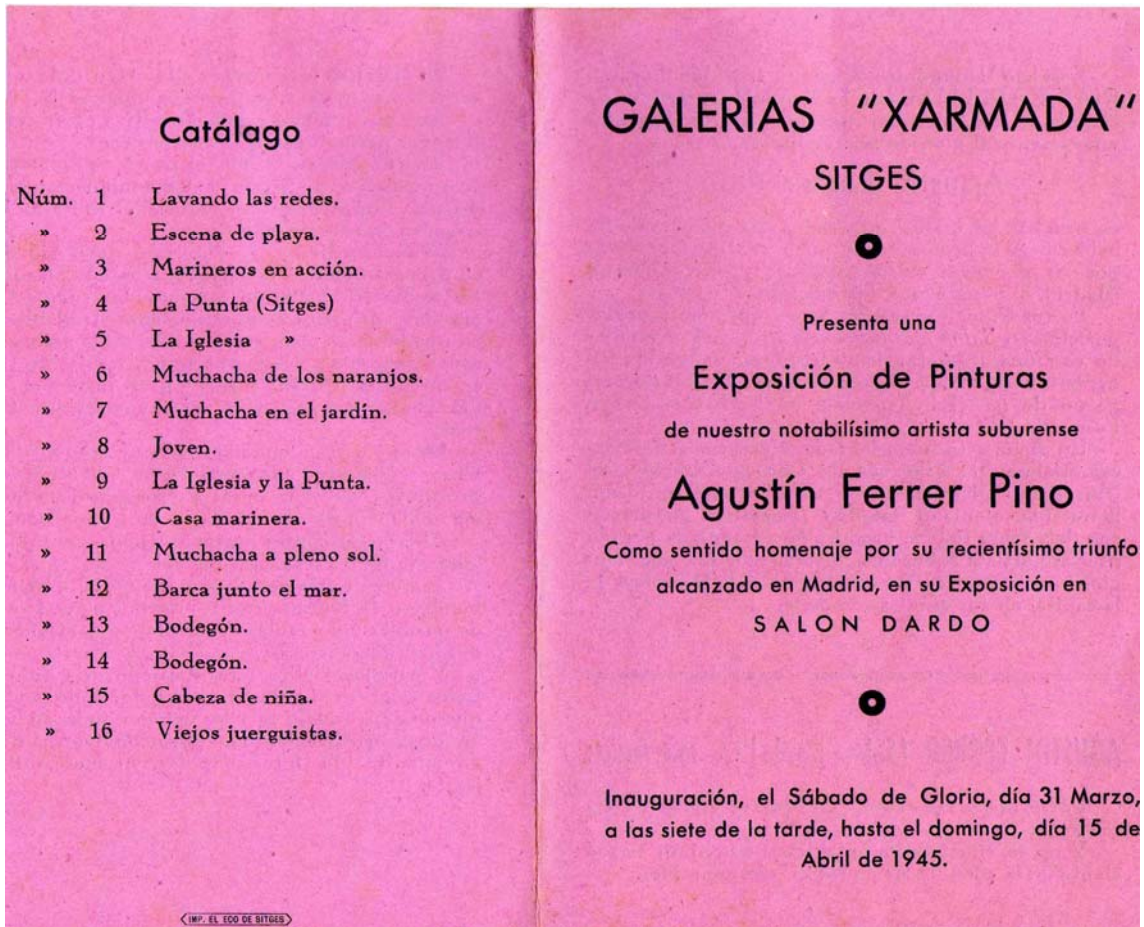
Escrit de César González-Ruano en el Catàleg de l'exposició d'Agustí Ferrer Pino al Saló Dardo de Madrid l'any 1944.

Document fotografiat en el fons de la família Ferrer Pino l'any 2006.

Document transcrit i citat a la referència 286 de la pàgina 234 del capítol 4.1. *Aspectes biogràfics i artístics documentats*.

Document transcrit parcialment i citat a la referència 169 la pàgina 640 del capítol 4.3. *Estudi i anàlisi de la trajectòria estètica d'Agustí Ferrer Pino en el context artístic*.

FITXA N°55

Catàleg de l'exposició d'Agustí Ferrer Pino a la *Galeria Xarmada* de Sitges l'any 1945.

Document fotografiat en el fons de la família Ferrer Pino l'any 2006.

Document citat a la referència 293 de la pàgina 239 del capítol 4.1. *Aspectes biogràfics i artístics documentats.*

FITXA N°56

Servicio Radiofónico Sitges en su salón GALERIAS XARMADA, con motivo de la festividad de Pascua de Resurrección, tiene el gusto de presentar nuevamente al querido artista sitgesano

Agustín Ferrer Pino

en prueba del cariño que todos los amantes de las bellas artes le profesamos y como sentido homenaje por sus recientes éxitos pictóricos conseguidos en Madrid, el pasado mes de Diciembre.

Ferrer Pino, que inauguró con tanto éxito su Exposición en *Salón Dardo*, de Madrid, fué presentado con una interesantísima conferencia por el eminente crítico de arte D. José Francés, Secretario perpetuo de la Real Academia de las Letras de San Fernando.

En dicho acto fué celebrada la presencia del Excelentísimo Sr. Marqués de Lozoya, Director del Museo de Bellas Artes de Madrid, el cual, junto con la nutrida colonia de familias sitgesanas, admiraron con detención toda la producción presentada por tan preclaro artista suburense, mereciendo los más elogiosos comentarios, así como la de toda la prensa de la capital en sus crónicas de Arte.

AGUSTIN FERRER (Salón Dardo) por JOSÉ FRANCÉS

Por primera vez expone en Madrid Agustín Ferrer Pino.

Y no es, ciertamente, un advenedizo ni un impaciente en la edad de las audacias irresponsables.

Su madurez está lograda a lo extenso de una obra seria, sin extravío ni vanidad exhibicionista.

Aun en la misma Cataluña nativa no se cuidó de remover prematuros ni artificiales ecos.

Vive en Sitges, rostro al mar y de espaldas a las complicidades de grupo y las combinaciones de camarilla. Fué siempre un trabajador solitario. Un silencioso creador de belleza.

El azul mediterráneo embriagó de claridad toda su primera época. La capacitada pompa de su fantasía se ilustró luego en sus grandes composiciones murales. Se obstinó gustosamente, laudablemente, en una tarea de comprensión filial de la gran pintura española que no siempre atendían los de su tiempo en Cataluña. Miraba más —y hacía bien— al Museo del Prado que escuchaba los sirenaicos ecos frontezos.

De esa época en que la paleta de Agustín Ferrer Pino se despoja de los azules y se calienta de sienas profundas, dorados ocre y grises profundos, hay ejemplos importantes en su actual Exposición.

Al lado, brillantes portosorollismos, encendidas figuras de mujer retadoras del sol.

También notas de pesca y marinería. Racimos de hombres en las barcas entre tierra y agua. Promesas de posibles y deseables decoraciones a mayor gloria del Mediterráneo.

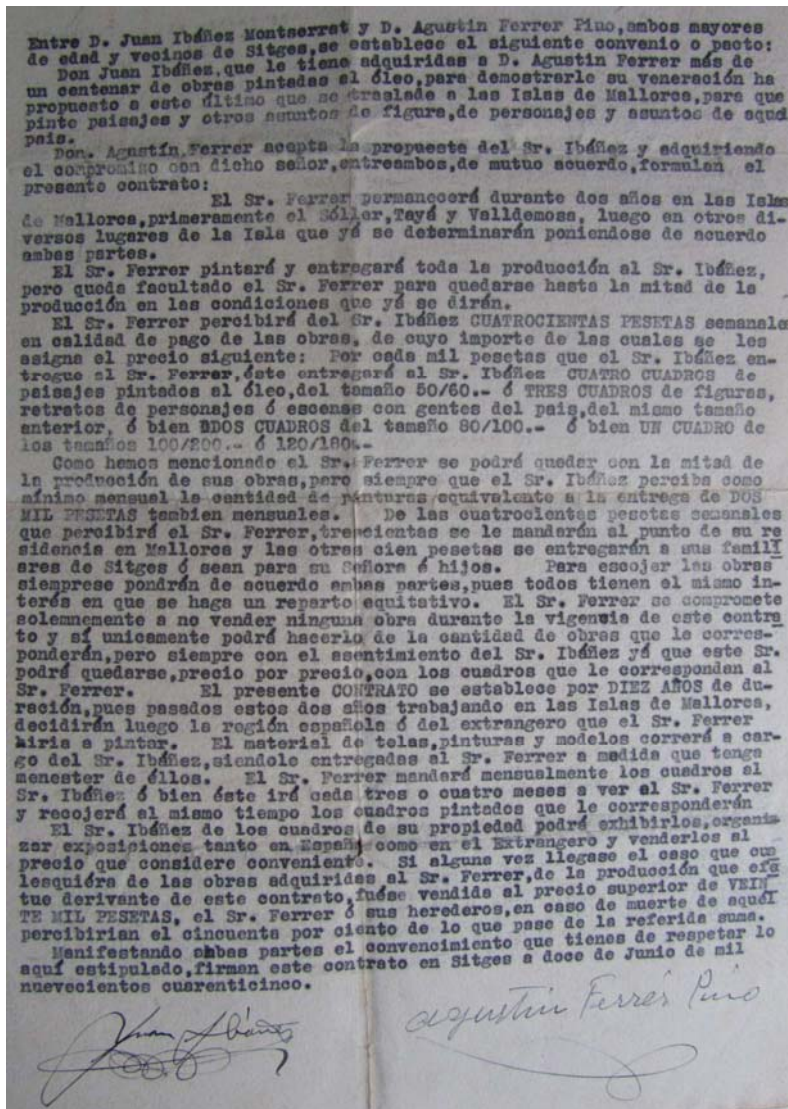
Y paisajes. Calles, muros, campiña de Sitges. En todos se presiente el mar inmediato, todo poderoso, que no deja —claro es— de ver con toda su verdad en unas marinas, fruto de larga convivencia de años de miradas no interrumpidas, ni mercantilizadas jamás.

Escrit de José Francés en el Catàleg de l'exposició d'Agustí Ferrer Pino a la *Galeria Xarmada* de Sitges l'any 1945.

Document fotografiat en el fons de la família Ferrer Pino l'any 2006.

Document transcrit i citat a la referència 295 de la pàgina 240 del capítol 4.1. *Aspectes biogràfics i artístics documentats*.

FITXA N°57

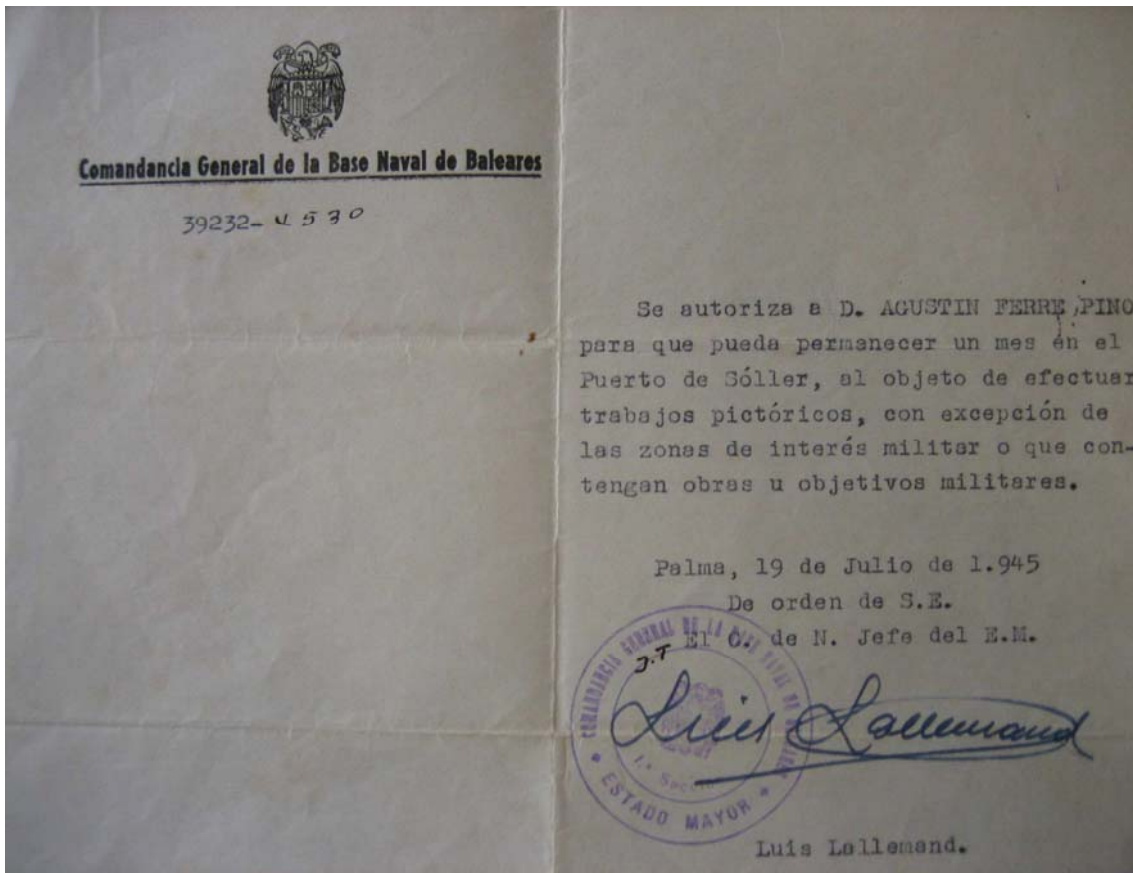

Contracte entre Agustí Ferrer Pino i Juan Ibáñez Montserrat signat l'any 1945.

Document inèdit fotografiat en el fons de la família Ferrer Pino l'any 2006.

Document citat a la referència 297 de la pàgina 242 del capítol 4.1. Aspectes biogràfics i artístics documentats.

FITXA N°58

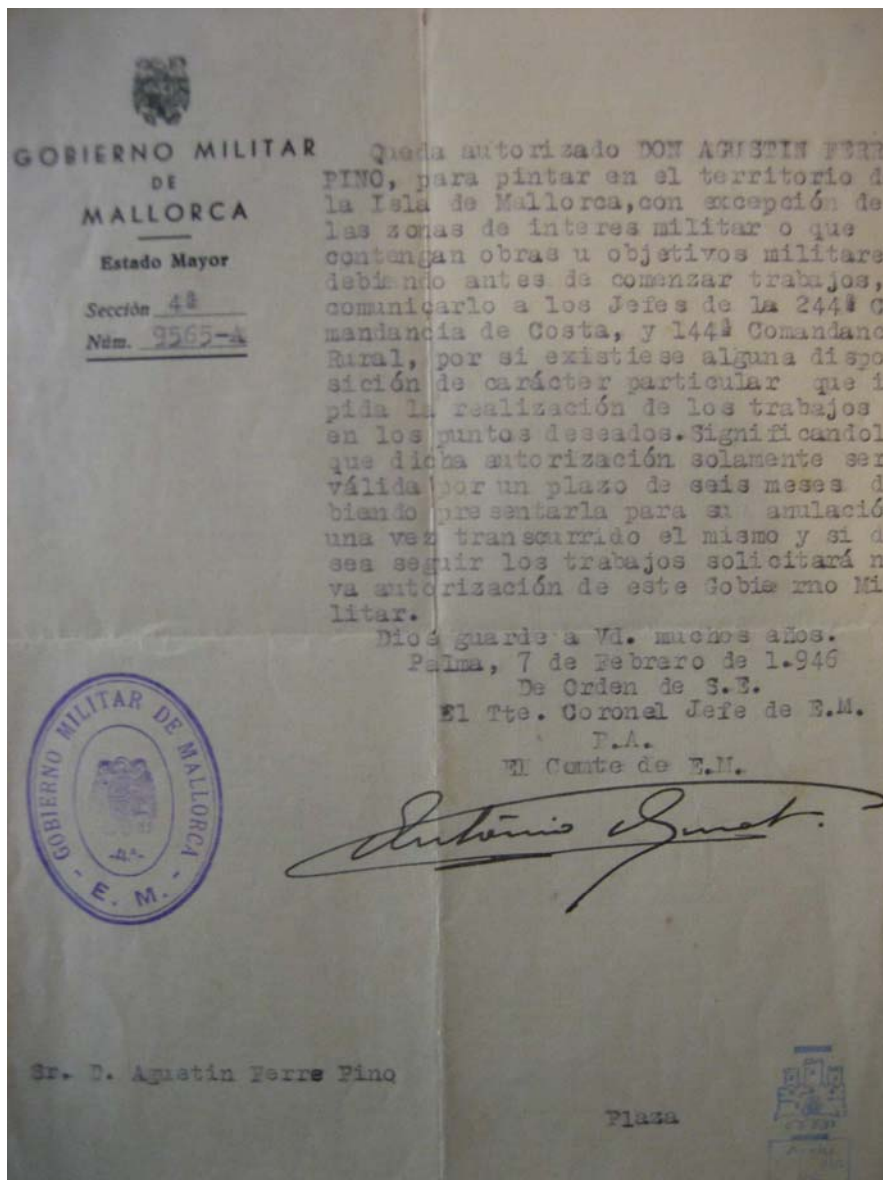

Autorització oficial a Agustí Ferrer Pino per pintar a Port Soller l'any 1945.

Document inèdit fotografiat en el fons de la família Ferrer Pino l'any 2006.

Document citat a la referència 298 de la pàgina 242 del capítol 4.1. *Aspectes biogràfics i artístics documentats.*

FITXA N°59

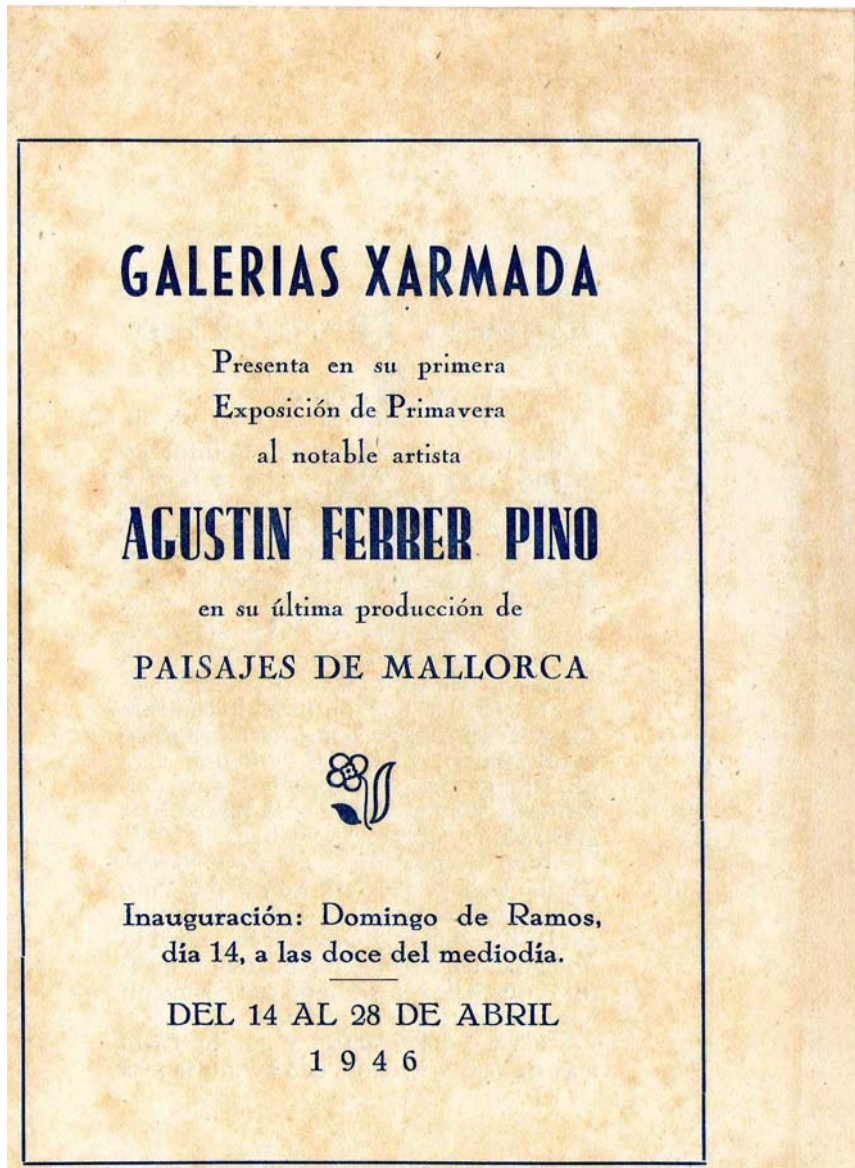

Autorització oficial del Govern Militar de Mallorca per a Agustí Ferrer Pino per pintar a Mallorca l'any 1946.

Document extret de l'Arxiu Històric de Sitges

Document citat a la referència 299 de la pàgina 243 del capítol 4.1. Aspectes biogràfics i artístics documentats.

FITXA N°60

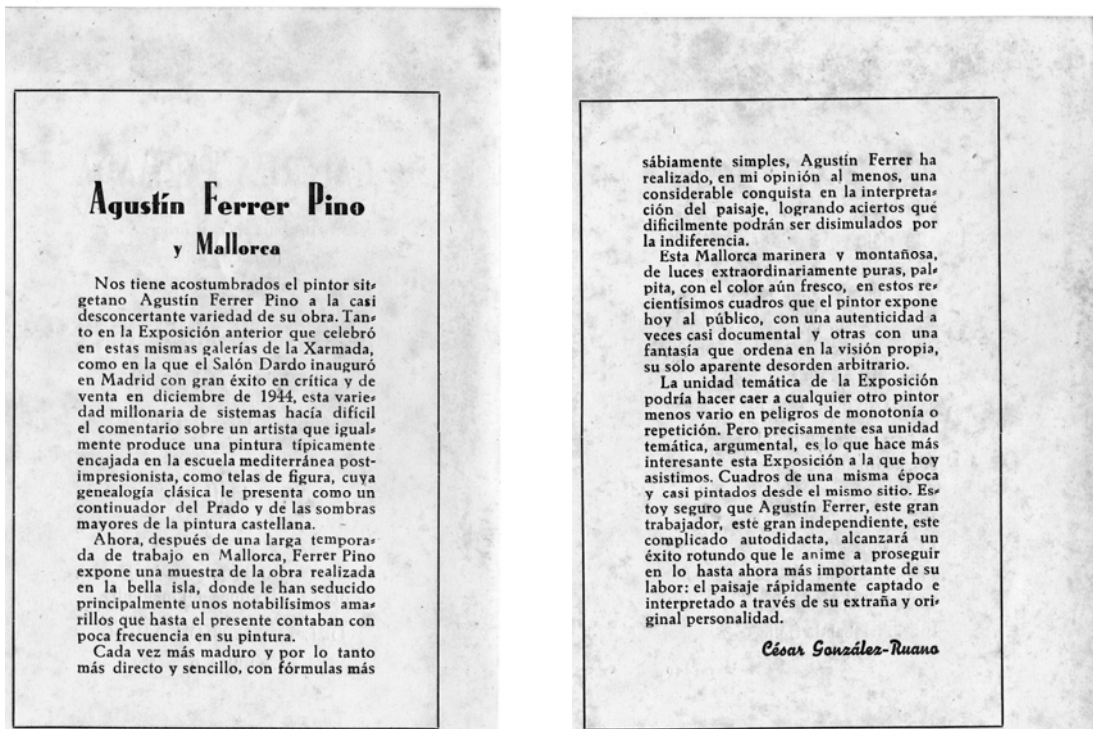

Catàleg de l'exposició d'Agustí Ferrer Pino a la *Galeria Xarmada* de Sitges l'any 1946.

Document fotografiat en el fons de la família Ferrer Pino l'any 2006.

Document citat a la referència 300 de la pàgina 243 del capítol 4.1. *Aspectes biogràfics i artístics documentats.*

FITXA N°61

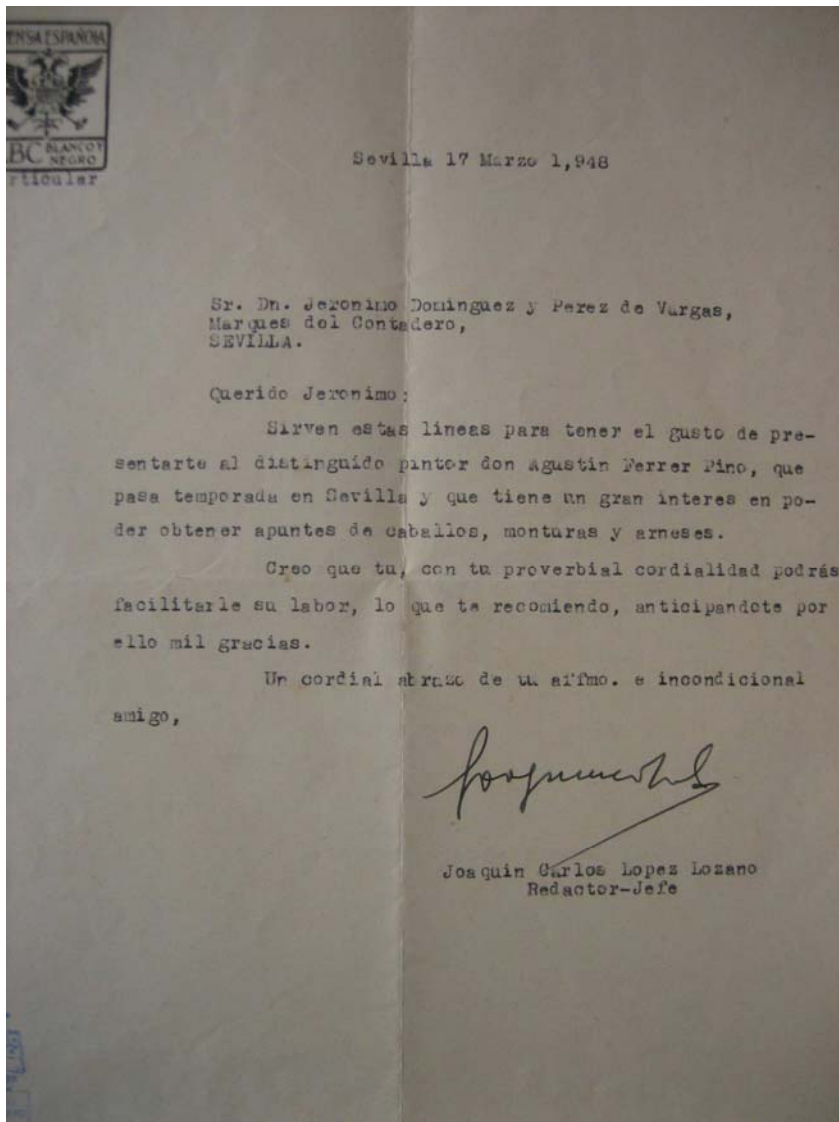
Escrit de César González-Ruano "Agustín Ferrer Pino y Mallorca" en el Catàleg de l'exposició d'Agustí Ferrer Pino a la *Galeria Xarmada* de Sitges l'any 1946.

Document fotografiat en el fons de la família Ferrer Pino l'any 2006.

Document transcrit i citat a la referència 301 de la pàgina 244 del capítol 4.1. *Aspectes biogràfics i artístics documentats*.

Document transcrit parcialment i citat a la referència 102 de la pàgina 729 del capítol 4.4. *Estudi i anàlisi de la representació formal de l'obra d'Agustí Ferrer Pino en el context artístic*.

FITXA N°62

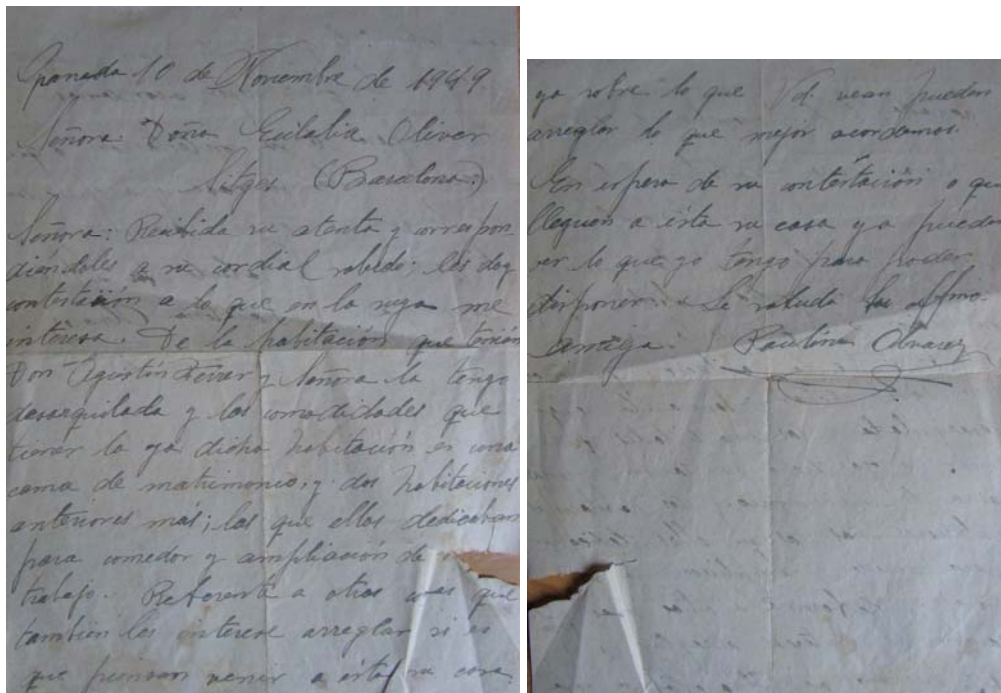

Carta de presentació a Agustí Ferrer Pino per permetre'l pintar i dibuixar en una cavallerissa de l'any 1958.

Document extret de l'Arxiu Històric de Sitges.

Document citat a la referència 302 de la pàgina 244 del capítol 4.1. *Aspectes biogràfics i artístics documentats.*

FITXA N°63

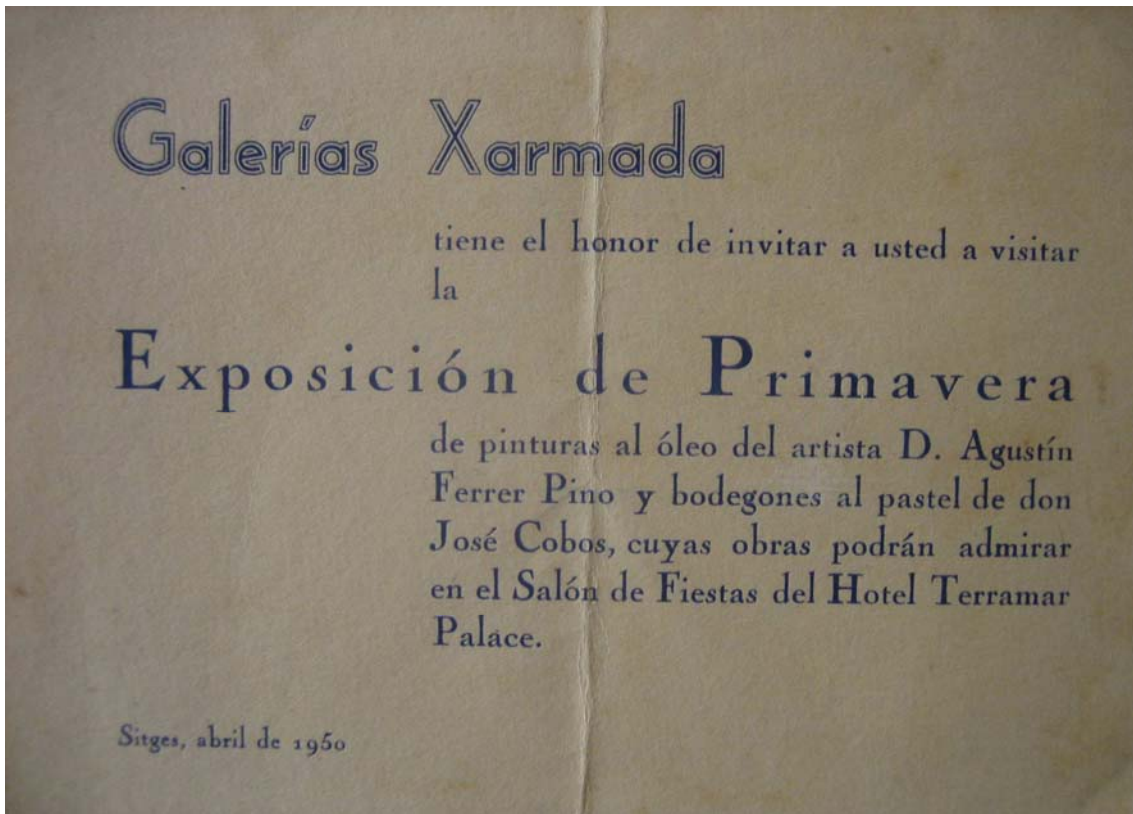

Carta enviada a la dona d'Agustí Ferrer Pino, Eulàlia, des de Granada l'any 1949.

Document inèdit fotografiat en el fons de la família Ferrer Pino l'any 2007.

Document citat a la referència 303 de la pàgina 244 del capítol 4.1. *Aspectes biogràfics i artístics documentats.*

FITXA N°64

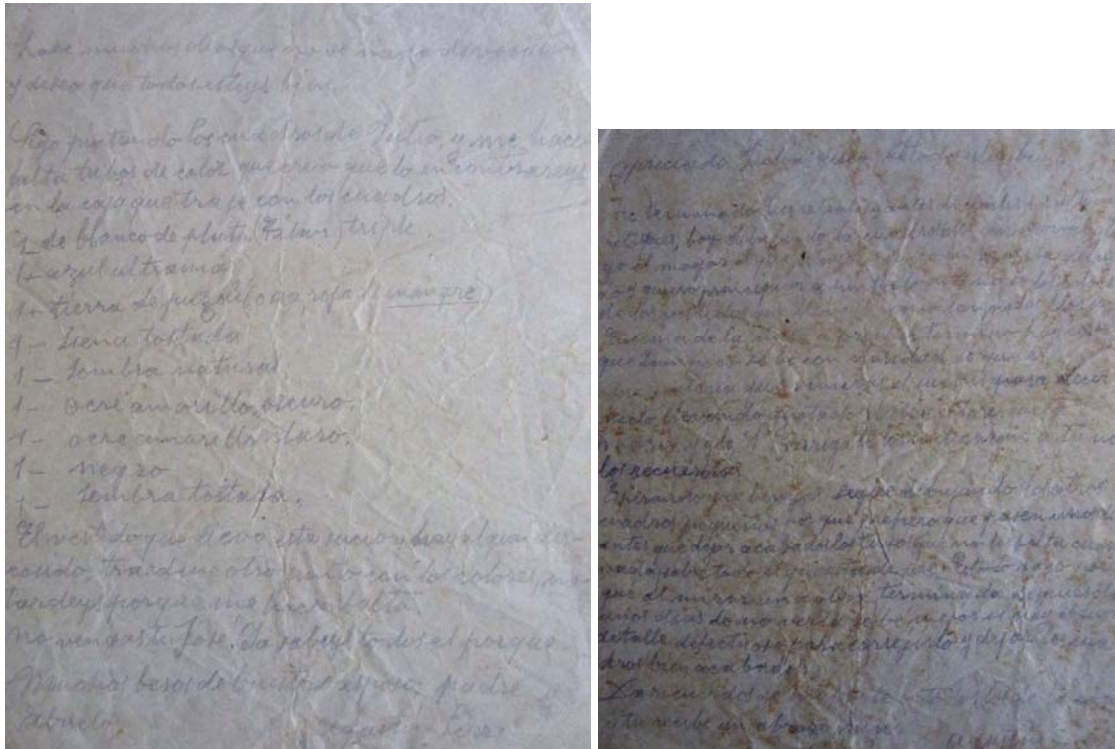

Invitació a l'exposició d'Agustí Ferrer Pino al Saló de Festes de l'Hotel Terramar Palace de Sitges l'any 1950.

Document extret de l'Arxiu Històric de Sitges.

Document citat a la referència 304 de la pàgina 244 del capítol 4.1. *Aspectes biogràfics i artístics documentats.*

FITXA N°65

Esbossos de cartes escrites per Agustí Ferrer Pino durant el seu internament al Sanatori Psiquiàtric de Nostra Senyora de Montserrat l'any 1950

Document inèdit fotografiat en el fons de la família Ferrer Pino l'any 2007.

Document transcrit parcialment i citat a la referència 305 de la pàgina 244 del capítol 4.1. *Aspectes biogràfics i artístics documentats*.

FITXA N°66

Número 12.
José Ferrer Oliver

REGISTRO CIVIL DE Sitges

Se inscribe la DEFUNCION de D. José Ferrer Oliver, natural de Barcelona, nacido el diez y seis de mil noventa y seis, domiciliado en esta villa calle de San Juan - 1, hijo de Agustín Ferrer y de Rosalía Pino, de estado casado.

Falleció en su domicilio el día cuatro de febrero de mil novecientos cincuenta y cinco a las once horas y veinte minutos, a consecuencia de apoplejía - emboliculosa pulmonar y su cadáver habrá de recibir sepultura en el cementerio de esta villa.

Se practica el asiento en virtud de declaración de fallecimiento por testigos marce mayor de edad industrial de esta villa como villa nueva en la certificación facultativa del Dr. D. Antoni H. M. S. y Vall n.º 2676

que quedan archivados en el legajo correspondiente.

TESTIGOS del mismo: Don Bonique Rosa Via dego San Juan domiciliado en la calle de San Juan número 29 de estado casado y Don José M. Ferrer dego San Juan domiciliado en la calle de San Juan número 11 de estado casado, ambos mayores de edad.

AUTORIZAN la inscripción el Juez Don Bonique Rosa y Secretario Don José Estrella Martí y se efectúa siendo las once horas del día cuatro de febrero de mil novecientos cincuenta y cinco.

Y leído el asiento se sella con el del Juzgado y lo firma el Señor Juez con los testigos el manifestante y el Secretario, que CERTIFICO.

Bonique Rosa J. Estrella Martí

Certificat de defunció de Josep Ferrer Oliver, fill d'Agustí Ferrer Pino, l'any 1955.

Document extret del Jutjat de Sitges.

Document citat a la referència 306 de la pàgina 245 del capítol 4.1. Aspectes biogràfics i artístics documentats.

FITXA N°67

Entre muchas otras obras ha realizado la decoración de las Iglesias siguientes:

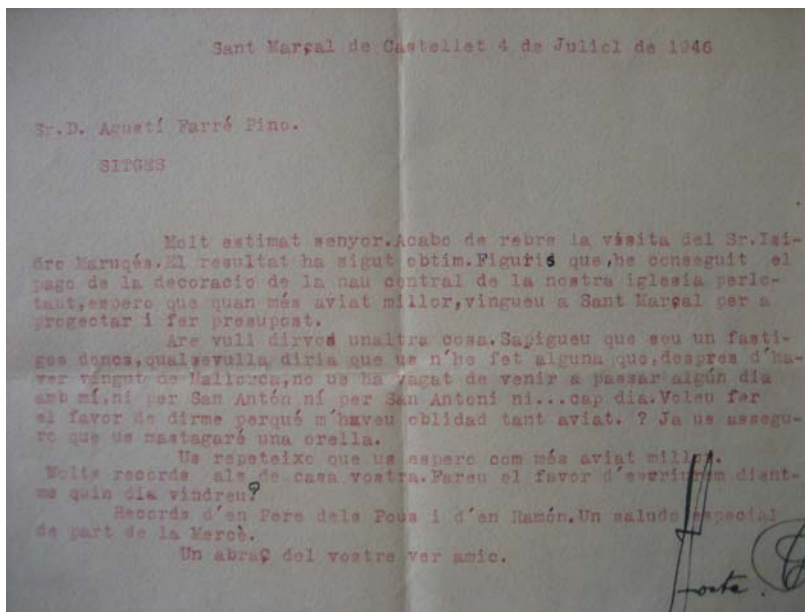
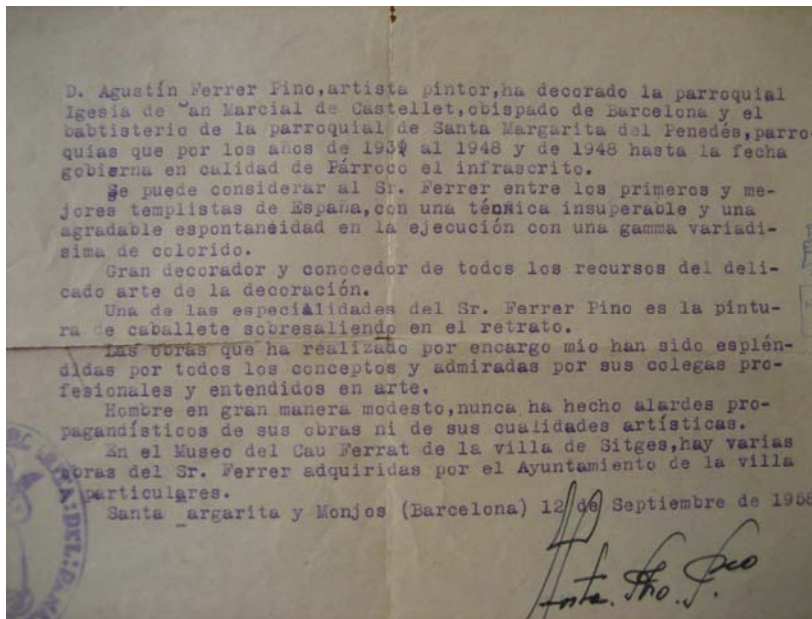
Sant	MARCAL	DE	CASTELLET	(VILAFRANCA	DEL	PEÑEDÈS)
LA	IGLESIA	DE	GORNAL.			
"	"	"	VALLVEI.			
"	"	"	MONJOS.			
"	"	"	MOJA			
"	"	"	CASTELLVI	DE	MARCA.	
"	"	"	RIUMORS.	(GERRNA)	
"	"	"	PLASSÀ	(GERONA)	ENTRE LOS AÑOS 1940 a 1959.

Document escrit per la dona (Eulàlia) i la filla gran (Mª Vinyet) d'Agustí Ferrer Pino anotant algunes esglésies on va pintar.

Document extret de l'Arxiu Històric de Sitges.

Document citat a la referència 307 de la pàgina 245 del capítol 4.1. *Aspectes biogràfics i artístics documentats.*

FITXA N°68

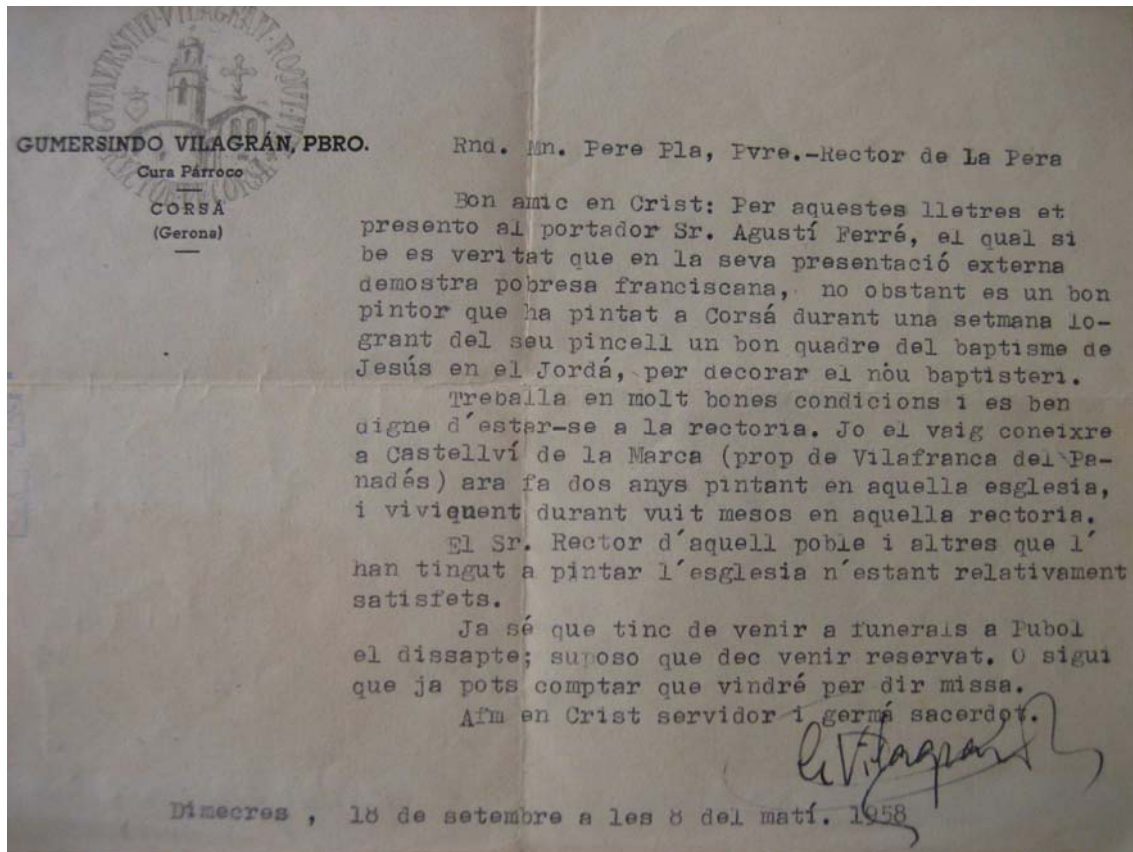
Certificat (1958) i carta (1946) dirigida a Agustí Ferrer Pino sobre la conformitat per pintar a les esglésies de Santa Margarita i els Monjos i a Sant Marçal de Castellet.

Document extret de l'Arxiu Històric de Sitges.

Document citat a la referència 308 de la pàgina 245 del capítol 4.1. *Aspectes biogràfics i artístics documentats.*

Document citat a la referència 55 de la pàgina 499 del capítol 4.2.3. *Altres pintures murals d'Agustí Ferrer Pino..*

FITXA N°69

Carta de presentació d'Agustí Ferrer Pino escrita pel rector de La Pera l'any 1958.

Document extret de l'Arxiu Històric de Sitges.

Document transcrit i citat a la referència 309 de la pàgina 246 del capítol 4.1. *Aspectes biogràfics i artístics documentats.*

Document transcrit parcialment i citat a les referències 59 i 60 de les pàgines 514 i 517 del capítol 4.2.3. *Altres pintures murals d'Agustí Ferrer Pino.*

FITXA N°70

L 000605 F 140

Número 7

REGISTRO CIVIL DE SITGES

Agustín Ferrer Pino
 A don la harem Jo del
 Reu. 13 de l'any 1960 de
 Sitges, en la villa de Sitges
 practica esta de nota
 de defuncion del señor Agustín
 Ferrer Pino, a don el
 día de abril de mil novecientos
 sesenta y dos.
 (Firma)

Se inscribe la DEFUNCION de D. Agustín Ferrer Pino
 natural de Sitges
 de Julia de mil 1914
Hospital de esta Villa domiciliado en Sitges en el
 profesión hijo de Jose
 y de Julia
 de estado casado

Falleció en Sitges en el Hospital de esta Villa
 el día dos de abril
 de mil novecientos sesenta
 a las once horas minutos, a conse-
 cuencia de
 y su cadáver habrá de recibir sepultura en el cementerio de esta Villa

Se practica el asiento en virtud de manifestación de su
hermano Agustín Ferrer Pino que tiene condominio
de la herencia de su padre Agustín Ferrer Pino
de esta villa de Sitges y que se halla en
esta villa de Sitges y en el legajo de defun-
ciones de Agustín Ferrer Pino

que quedan archivados en el legajo correspondiente.
 TESTIGOS del mismo: Don domiciliado en la número de
 de estado y Don domiciliado en la número de
 de estado ambos mayores de edad.

AUTORIZAN la inscripción: el Juez D. Adolfo Ballester y Secretario
 Don José Domingo Martí
 y se efectúa siendo las once horas
 del día dos de abril
 de mil novecientos sesenta
 Y lido el asiento se sella con el del Juzgado, y lo firma el señor
 Juez con los testigos manifestante y el Secretario, que CERTIFICO.

(Firma)
 (Firma)
 (Firma)

Certificat de defunció d'Agustí Ferrer Pino l'any 1960.

Document extret del Jutjat de Sitges.

Document citat a la referència 310 de la pàgina 246 del capítol 4.1. Aspectes biogràfics i artístics documentats.

FITXA N°71

PADRON GENERAL			SITJES					Año 188							
Folio	Distrito	Barrio	Calle de		Núm.	Piso	Núm.								
Casa propia de D. José Vidal y Compañía que vive calle Roben del mar núm. 14 piso															
NOMBRES	APELLIDOS		Relación de familia	Años de edad	ESTADO	PROFESION	PUEBLO donde nació	PARROQUIA en que fué bautizado	FECHA del nacimiento			RESIDENCIA habitual	Residencia en el padrón		CLASIFICACION como habitante
	Paterno	Materno							Día	Mes	Año		Años	Meses	
Antonia	Comas	Alonso	hija	40	caída	labrador	Palma	4	Julio	1868	Palma	30			2
Benigna	Carbanel	Núñez	esposa	41	caída		id	id	10	Junio	1869	id	15		3
Rosa	Comas	Carbanel	hija	14	soltera		Sitges	4	Junio	1868	id				3
M. N. Mat.	Comas	Carbanel	hija	11			id	id	24	id	1868	id	id		3
Otra familia															
José	Ferrer	Alonso	hijo	39	caído	procurador	Alcá	Alcá							
Benigno	Pino	Pérez	esposa	35	caído		id	id							
Margarita	Ferrer	Pino	hija	12	soltera		id	id							
José	Ferrer	Pino	hijo	10	soltera		id	id							
Isidora	Ferrer	Pino	hija	7			id	id							
Isaac	Ferrer	Pino	hija	5			id	id							
Aracelis	Ferrer	Pino	hija	3			id	id							
Isabel	Ferrer	Pino	hija	2			id	id							

Padró de l'any 1880-1886 on consta la família Ferrer Pino.

Document extret de l'Arxiu Històric de Sitges.

Document citat a la referència 7 de la pàgina 122 del capítol 4.1. Aspectes biogràfics i artístics documentats.

FITXA N°72

Señor D.^{no}
 Juan Males

Apreciado amigo, y admirado,
 Tribuno Romano: La Señora
 Salvadora de Padrol, madre de
 tu discípulo, llegaba de Ferragona
 con su hija, ayer lunes con el mis-
 mo tren que yo y mi hija Teresa,
 copiamos para Barcelona. con los
 pajes de bajar y subir del tren me
 dijo algo atolondrada que tu venias
 el domingo proximo a Sitges para
 vernos, y que te escribiera si estaria yo
 alli son de dia; yo te escribo por atenc-
 on, pero aun que yo no este alli, si el vi-
 aje es en calidad de turista, no vayas a co-
 mer en otro sitio que en mi casa que es

la tuya, porque ya saben que iras, pero si
 el viaje fuera especialmente para ver-
 me a mi, sea cual fuere el motivo llega
 hasta Barcelona, en la calle de Bealen-
 cia, 439, entre 2.^a y tendre un gran pla-
 cer con tu visita.

Salve emulo de dignidad de las
 tribus de las urbes de la Loba, Latona,
 te contempla desde su cuna de Illion.
 coronada de escudos, como postumo tro-
 feo de aquellos semi dioses. Pero procura
 en buscar una novia y casarte cuanto
 antes, si esto no ha de ser pernicioso pa-
 ra los autores de tu existencia.

Si no quieres hacer retablos faltas a
 Dios, y al arte, ya mi que yo tambien
 podria ganar algun duro con ello
 y con las iglesias.

(Con perdon de las glorias de Ferragus)
 Agustín Ferré

representado Motes, como que vive en
 una zona, representa estar estropeado
 la armonía de un vergel, o por los sucesos
 del patio de las fariseas, sean exámenes
 libertas y un trayal goma libertina me obligo
 mejor, (me refiero a estas señoritas de ma
 rada posada, sus contingentes pasivos en la
 inquietud y cuyos aprietos af'idigias y
 de rodillas del más puntado de y les
 canticos de piedad y de consuelo a la
 y total; porque o, ¿te arreglaras, exco
 te amoles, que no me quiero meter en
 meras amorosas.
 Lo en tres tales bendiciones, sean de la
 tar, de Venus, Flora, o Cibele, porque en
 cuanto a Tuño creo que te debe tener gran
 aferrisa por no haber cumplido el voto que
 te prometiste de tu segundo matrimonio
 cosa que te debe haber tomado como una
 parhida serrana. Sea de esto lo que sea
 el caso, es que el mutismo de Motes no
 declina ni por los años ni los siglos ni
 las heras, (no me refiero a las heras de
 trillar, cuyos montes de paja son la

purtacion de los enamora dos, (no
 que decir que no escribo nunca y que
 me necesito más callado que una esta tua, pero
 pero me refiero a las estatuas que servian pa
 ra las iniciaciones de los misterios de
 en, Baldea, Fenicia, Siria, Persia, Egipto
 etc) que las hacian hablar por medio de
 cartón, o que mando doncellas y mozas en
 sus entrañas, me refiero a las estatuas del
 Capitolio en Roma, o al Panteon, que pue
 ran viaras las unas con las otras, cada cual
 te calló sus culpas y engaños por temor
 o por vergüenza.
 Si es que no te tienes que ir por por tu
 lo tres azanas el domingo ^{proximo} de pascua de que
 ras de tus reales tarroaciones, sea que esta libe
 de la persecucion y los flechas del hijo de la hija
 de la espuma con Casario y no tener los zochos
 la escoba que la oflidad te enseñan con mil
 da oral desde ventanas y balcones a bria de
 venganza por tus infidelidades. Jendo
 con mi go me atacaron ^{los} torcidas femininas
 si lo hicieron yo tengo un talisman que ayunta
 a las furias y calma las tempestades, y como no
 de protejerte a ti, ch' hijo de Barraco?
 el domingo proximo ~~esta~~ tienes algun que
 hacer, abramos y vengte otro dia.

Querido amigo: Ha recibido la leyente por conducto de
 un amigo de Valencia que me pareció muy explícita y muy pro-
 vidente, quiero decir muy elocuente ~~en~~ muy de burla, yo
 ya me imagino que debes estar bastante ocupado con tus alumnos
 en la escuela y otros deberes de tu carrera y por lo tanto, tu
 misterio e incógnita me permito algunas palabras bastante
 atrevidas que si bien no son de mucha importancia, pero
 en sus cosas y personas (no me atrevo a hablarte más
 claro porque no sé si ya tienes un estado casado por la ley
 o por algún otro, quisiera que te diga la verdad e soy de
 lo que se refiere a poder, poder o a controlar una trans-
 acción ni tampoco comprando como a la unión de un hombre
 y una mujer bendecida por el sacerdote no se la llame so-
 lo matrimonio aludiendo solo a la señora y dejando al
 caballero en la obscuridad, menos mal que la broma tiene
 menos de pesada que de falta del menor común de los senti-
 dos.

Juste que eres bastante picaro pero aún no me engaña del todo
 con algo de unos estudios en la academia de bellas artes de
 Valencia, yo no quiero que en Valencia hay bellas artes que no se
 refieren a las artes ni siquiera menos, sino fuera por el insulto de
 decir que eres un laminero i acobardado en el estudio te pararía
 en marcha hacia este reino para estar entre flores salidas

Querido amigo: El profesor de algún cuadro de la escuela
 de la escuela y tamaraca, verte vos precisado a tener lo de los
 estudios a lo menos no me lo voy a pagar a sus que se que
 eres un excelente artista, de todos modos te felicito por
 lo que todo esto tiene de pintor y patetario.

El día de la lección de perspectiva cuyo problema consistía en rebo-
 tar un cuadro de la posición vertical a la horizontal, en un
 tresplendido viaje por las costas de Garsaf ya te dije e impo-
 ti que para venir a Garsaf, tenías los medios de ir por que te fue-
 ran de tu aspecto por mar, por el aire o por el suelo y que aun-
 que fuera en condiciones que las que disfrutábamos en aquel tren las
 podrías repetir perfectamente, pero lo que me admira y descom-
 puse es que estando cansado de pasar por el trayecto de Garsaf en
 tus viajes a Barcelona no te hayas dignado bajar ni siquiera diez
 del pie de hablar tanto de ello, cosa que no revela gran firme-
 za de carácter, si te molesta la frase o me molestara tu in-
 dulgencia por que no se apure a burlar y abrir en consecuencia
 un de punto del aprecio ~~en~~ de que eres digno y que yo te
 tengo.

La afinidad que existe entre nosotros nos lleva de las complejas de
 malicia de mal intencionadas etiquetas, de modo que voy de una
 vez el domingo próximo si nada te lo impide y si lo ha-
 ra ya me des el día y el tren si así te parece mejor que no
 me lo

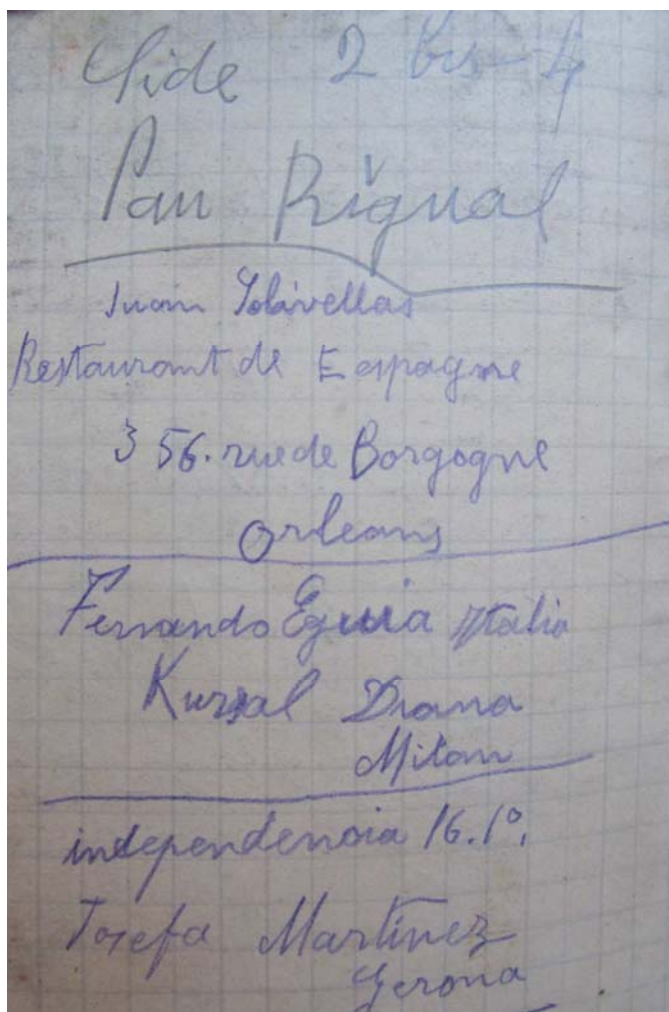
Esborrans o esbossos de cartes escrites per Agustí Ferrer Pino dirigides al pintor Joan Molas.

Documents inèdits fotografiats en el fons de la família Ferrer Pino l'any 2007.

Documents citats i transcrits parcialment a la referència 43 de la pàgina 133 del capítol 4.1. Aspectes biogràfics i artístics documentats.

Documents citats i transcrits parcialment a la referència 7 de la pàgina 257 del capítol 4.2. Pintures murals representatives d'Agustí Ferrer Pino.

FITXA N°73

Fragment de quadern d'adreces d'Agustí Ferrer Pino.

Document inèdit fotografiat en el fons de la família Ferrer Pino l'any 2007.

Document citat a la referència 97 de la pàgina 151 del capítol 4.1. *Aspectes biogràfics i artístics documentats.*

FITXA N°74

Fragment de document de França amb anotació d'Agustí Ferrer Pino "El meu marchan [sic]".

Document inèdit fotografiat en el fons de la família Ferrer Pino l'any 2007.

Document citat a la referència 110 de la pàgina 153 del capítol 4.1. *Aspectes biogràfics i artístics documentats.*

FITXA N°75

Mapa de París.

Document inèdit fotografiat en el fons de la família Ferrer Pino l'any 2007.

Document citat a la referència 110 de la pàgina 153 del capítol 4.1. *Aspectes biogràfics i artístics documentats.*

FITXA N°76

Jose Wolff pintor
 Rue de la Paix 34
~~à Liège Belgique~~
 à Liège Belgique

Georges Sotter
 Boulevard Raspail 72
 Paris

17 Rue de Ponthier
 VIIIe arrondissement
 Chantier

16, Rue de la Grande Cha
 umière
 Casteluchs Diany
 Paris

Paradis 12 - 1a
 Ten Montane
 Barcelona

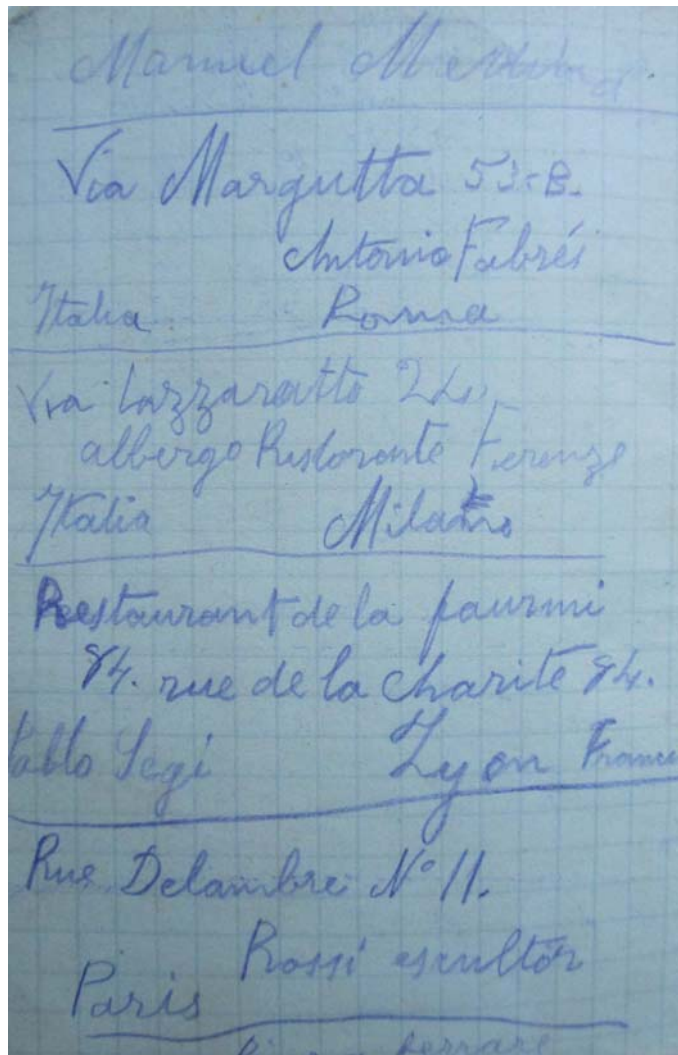
Paris Journal el que
 parla de arte

Fragment de quadern d'adreces d'Agustí Ferrer Pino.

Document inèdit fotografiat en el fons de la família Ferrer Pino l'any 2007.

Document citat a la referència 110 de la pàgina 153 del capítol 4.1. *Aspectes biogràfics i artístics documentats.*

FITXA N°77

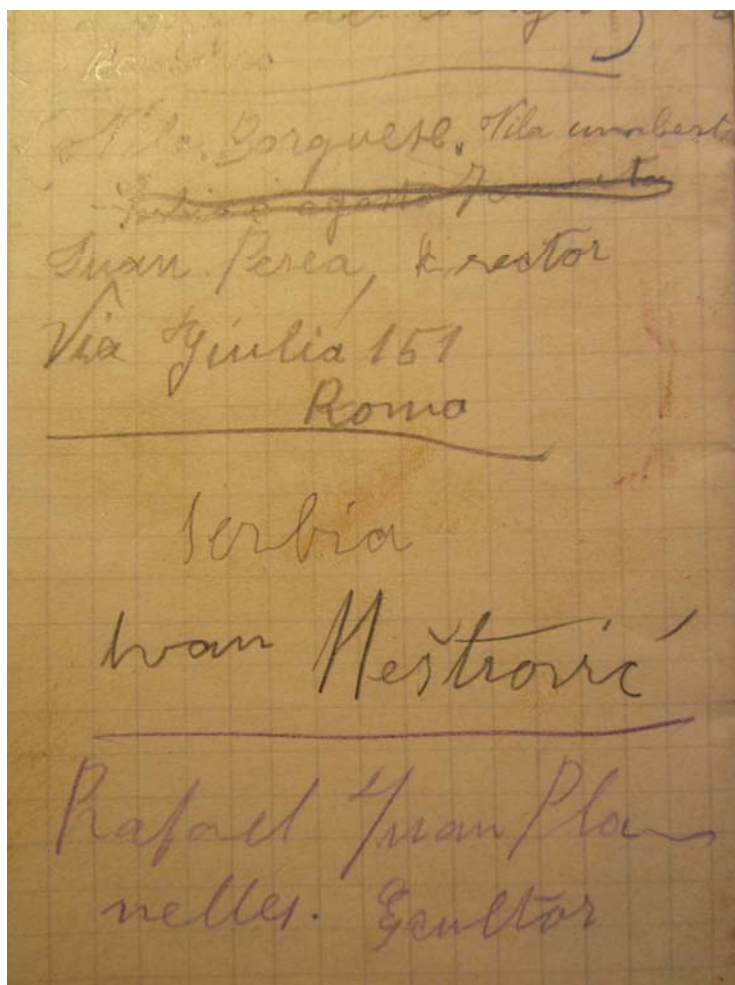
Fragment de quadern d'adreces d'Agustí Ferrer Pino.

Document inèdit fotografiat en el fons de la família Ferrer Pino l'any 2007.

Document citat a les referències 117, 137 i 140 de les pàgines 155 i 160 del capítol 4.1. *Aspectes biogràfics i artístics documentats.*

Document citat a la referència 7 de la pàgina 433 del capítol 4.2.3 *Altres pintures murals d'Agustí Ferrer Pino.*

FITXA N°78

Fragment de quadern d'adreces d'Agustí Ferrer Pino.

Document inèdit fotografiat en el fons de la família Ferrer Pino l'any 2007.

Document citat a la referència 136 de la pàgina 160 del capítol 4.1. *Aspectes biogràfics i artístics documentats.*

FITXA N°79

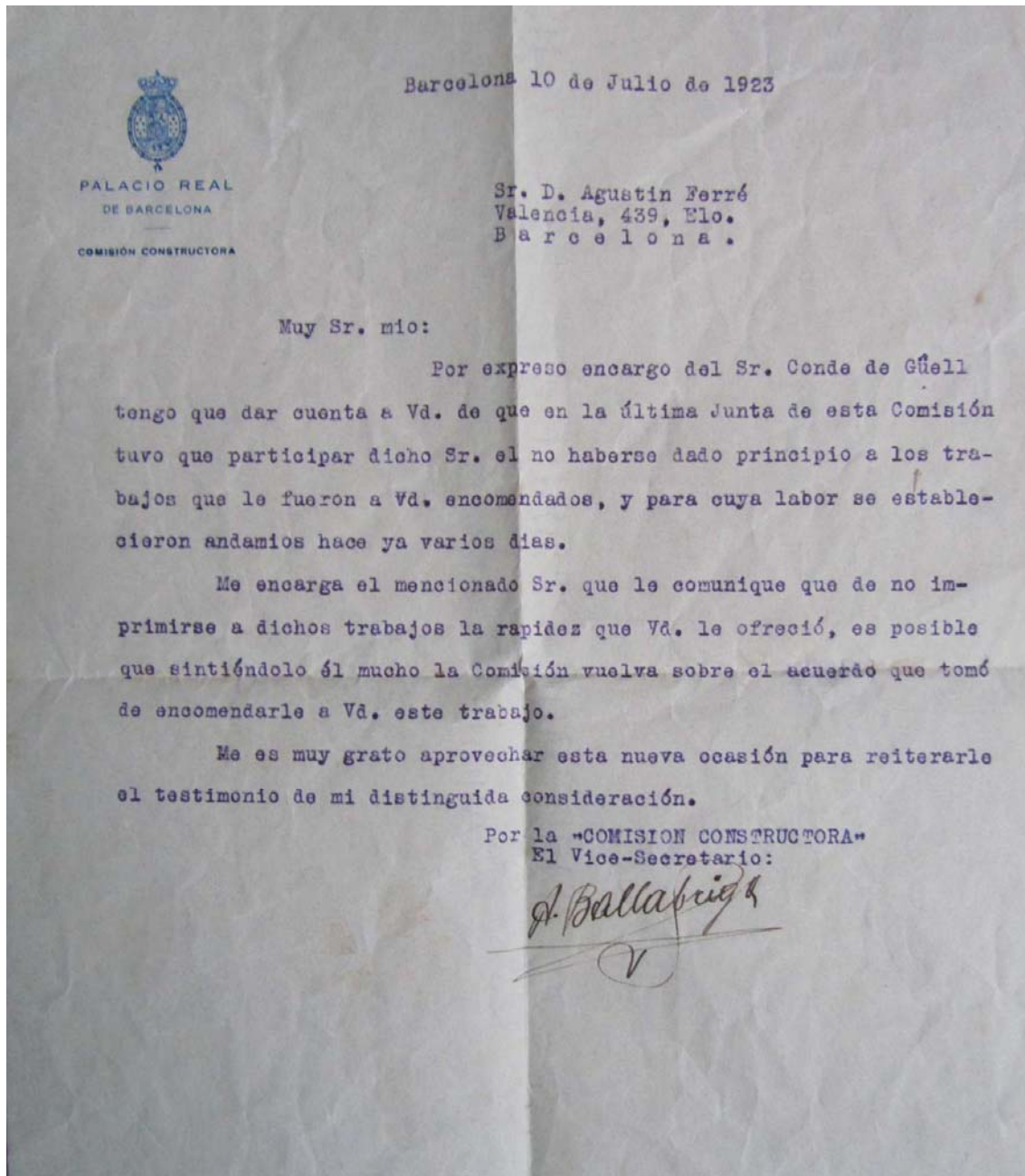

Document de la drogueria farmacèutica "J. Viladot" en el que hi consta la compra de "Silicato de Potasa".

Document inèdit fotografiat en el fons de la família Ferrer Pino l'any 2007.

Document citat a la referència 89 de la pàgina 329 del capítol 4.2.1. *Casino Teatre Prado de Sitges*.

FITXA N°80

Carta enviada a Agustí Ferrer Pino pel vice-secretari de la comissió constructora de les obres del Palau Reial de Pedralbes l'any 1923.

Document inèdit fotografiat en el fons de la família Ferrer Pino l'any 2006.

Document citat a la referència 29 de la pàgina 470 del capítol 4.2.3. *Altres pintures murals d'Agustí Ferrer Pino.*

FITXA N°81

en cuenta mi mala situación y yo las necesidades de
 V. Excelsior podemos ponernos de acuerdo en un descuento
 haré un esfuerzo para pagarlo todo de una vez.
 Tenia que ir a Barcelona a primeros de mes pero
 me urge mas ir a Jérica y por ello hasta los dias que ant
 tes digo no podré ir.
 Soy su afmo S S Q E S M.
 Joaquín Gibert

JOAQUIN GIBERT

Reus a 28 de Octubre de 1922

Sr D Agustín Ferré
 BARCELONA.

Muy Sr mio : Por el recadero recibo su atta a la que pase a
 manifestar que durante esta ultima temporada se han aglomerado sobre
 mi todas las contrariedades y apesar de mis esfuerzos no me ha sido
 posible atender a todos mis compromisos, pero soy hombre de honor y
 no he de dejar ninguno incumplido. Me permito recordarle que precisa
 mente hallandose V en Reus me sobrevino el primer conflicto en el que
 perdí todo mi capital y por mi y por el publico sabe V que yo tenia
 manera de no perder un centimo y hoy seria millonario y por no quedar
 mal preferí ir pagando peseta por peseta.

Sea a su gobierno que los dias 13-14 y 15 de Octubre estaré en
 esa de Barcelona en el Hotel Royal Meublé de la calle del Carmen don-
 de me hallara V para servirle y le haré una entrega y si teniendo V

JOAQUIN GIBERT
 REUS

Reus a 5 de Jener de 1923.

Sr Agustí Ferré.
 BARCELONA.

Mol Sr Meu : Forno la present pera manifestarli que com lhi vareig
 prometre he estudiat la manera de farlhi efectiva la quantitat que lhi dec y pe-
 ra no enganyarle y prenent peu de lo que vosté varies vegades m'ha dit lhi aniré
 fent entregues petites pero frequents y axis además d'adonarmen menos me seré
 mes posible saldarlo, en el ben entés que lhi aniré fixant per endavant la
 fecha exacta en que lhi faré les entregues.

Durant el mes de Jener lhi pug'entregar 60 pts el dia 5, altres 50
 el dia 13=50 mes el dia 20 y 50 des el dia 27 o sigan 200 Ptas. Fecis vosté mateix
 el calcul que si yo ting que guanyame la vida actualment faig un esforç
 assegurantlhi 200 pts dintre d'aquest mes que representen 7 pts cada dia, pero com-
 prenc la situació de vosté y además no refuixo el compliment dels compromisos
 que contrec.

Les 50 pts corresponents a la primera entrega las he donades al recad-
 der Sr Ferrat y al mateix Sr lhi entregaré successivament cada disapte lo que
 acabo de garantirli.

Espero se serviré produirli el corresponent rebut.
 Soc sempre son afm S S Q E S M.
 Joaquín Gibert

Cartes enviades a Agustí Ferrer Pino del senyor Joaquin Gibert els anys 1922 i 1923.

Document inèdit fotografiat en el fons de la família Ferrer Pino l'any 2006.

Document citat a la referència 33 de la pàgina 476 del capítol 4.2.3. *Altres pintures murals d'Agustí Ferrer Pino.*

FITXA N°82

N.º 1, 1500, pesetas
 - 2, 1000, ————
 - 3, 1000, ————
 - 4, 2000, ————
 (Lo projecte esta ab
 ejecución—)
 Agustí Ferrer

Presupuesto
 de las pinturas
 murales de la
 altar mayor
 de la iglesia
 de Moja

Pressupost escrit per Agustí Ferrer Pino del projecte mural a l'església de la Moja l'any 1927.

Document inèdit fotografiat en el fons de la família Ferrer Pino l'any 2006.

Document citat a la referència 40 de la pàgina 480 del capítol 4.2.3. *Altres pintures murals d'Agustí Ferrer Pino.*

FITXA N°83

Híra - 14 - Diciembre - 1941

Sr. D. Agustín Ferrer - Litzes

Apreciado amigo:

En correspondencia a la que con fecha dos del corriente me escribió su señor hijo y de acuerdo con lo que hablamos el 7 y 8 durante mi última permanencia en Barcelona tengo el gusto de comunicarle que por el correo de hoy le envío un Giro Postal de mil pesetas a cuenta del altar que le tengo encargado.

Me dice su hijo que el altar está ya muy adelantado y que pronto estará en condiciones para mandarlo a esta isla, para lo que será preciso embalarlo cosa que reportará el gasto de unas quinientas pesetas que supongo irán comprendidas en las mil que debo satisfacerle cuando el altar se palle en Híra.

Con saludos a su señor hijo, reciba un apretón de manos de este su buen amigo

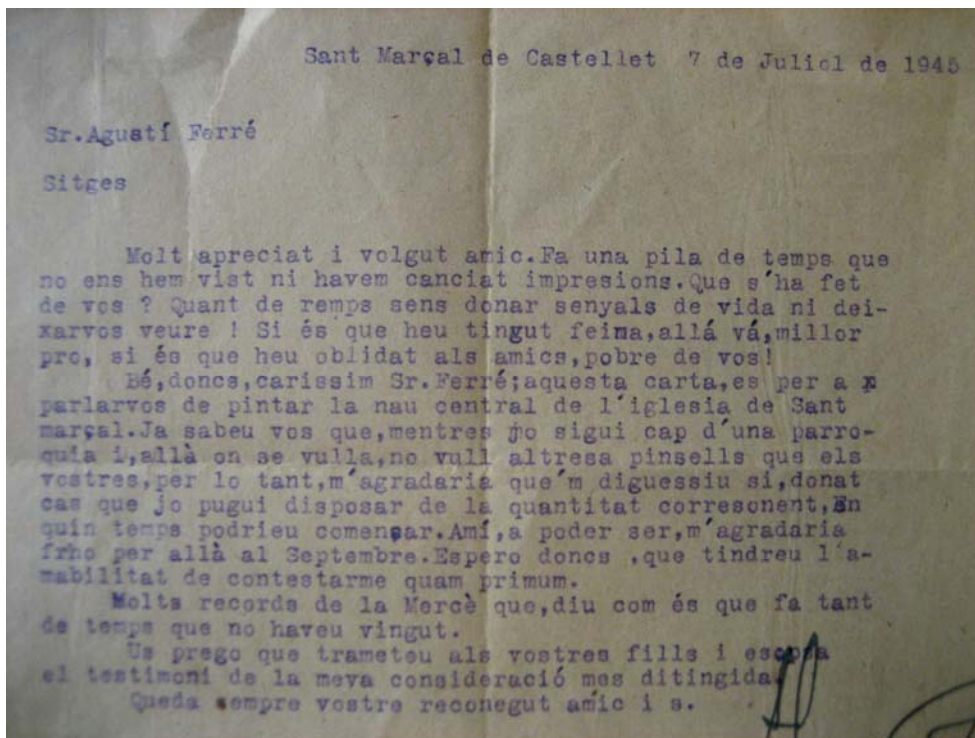
Bartolomé de Roselló

Carta enviada a Agustí Ferrer Pino de Bartolomé de Roselló l'any 1941.

Document inèdit fotografiat en el fons de la família Ferrer Pino l'any 2006.

Document citat en la referència 50 de la pàgina 495 del capítol 4.2.3. *Altres pintures murals d'Agustí Ferrer Pino.*

FITXA N°84

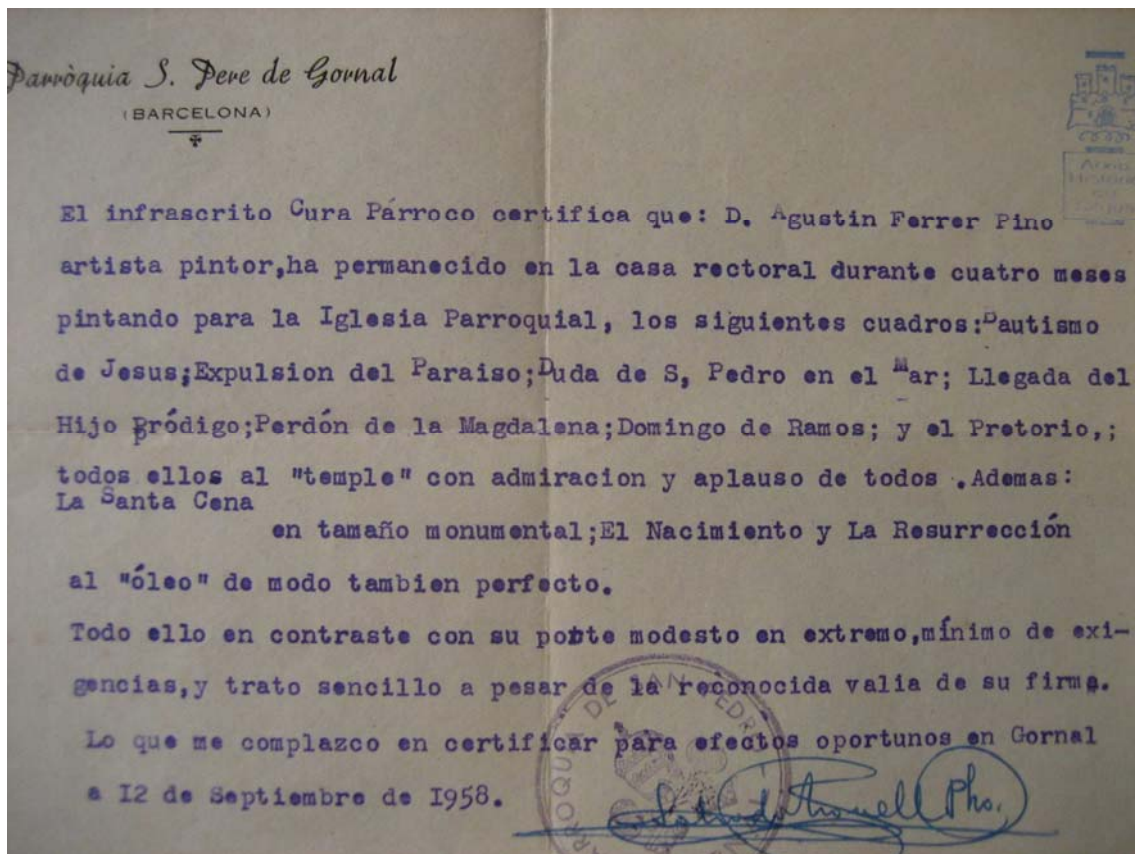

Carta enviada a Agustí Ferrer Pino del rector de l'església de Sant Marçal de Castellet l'any 1945.

Document extret de l'Arxiu Històric de Sitges.

Document citat i transcrit parcialment a les referències 55 i 56 de la pàgina 499 del capítol 4.2.3. *Altres pintures murals d'Agustí Ferrer Pino.*

FITXA N°85

Certificat del rector de la parròquia de Sant Pere de Gornal de l'any 1958 sobre les pintures d'Agustí Ferrer Pino.

Document extret de l'Arxiu Històric de Sitges.

Document citat i transcrit parcialment a la referència 57 de la pàgina 507 del capítol 4.2.3. *Altres pintures murals d'Agustí Ferrer Pino.*

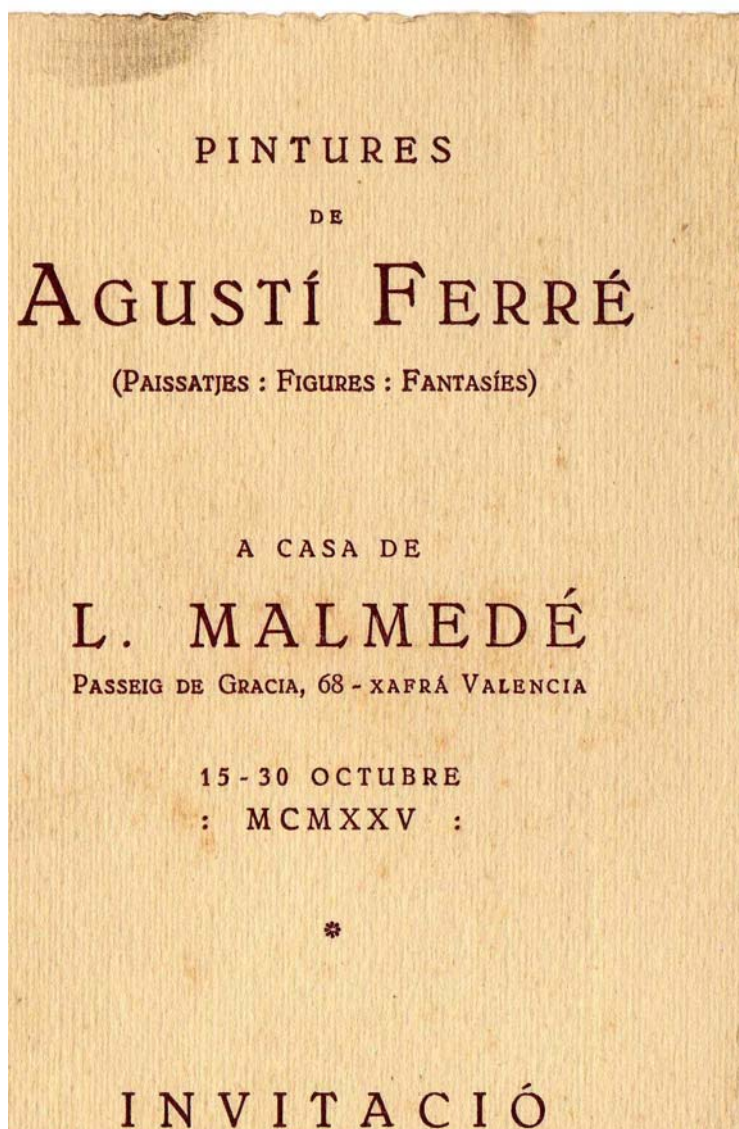
FITXA N°86

Esquela de la defunció d'Agustí Ferrer Pino

Document fotografiat en el fons de la família Ferrer Pino l'any 2006

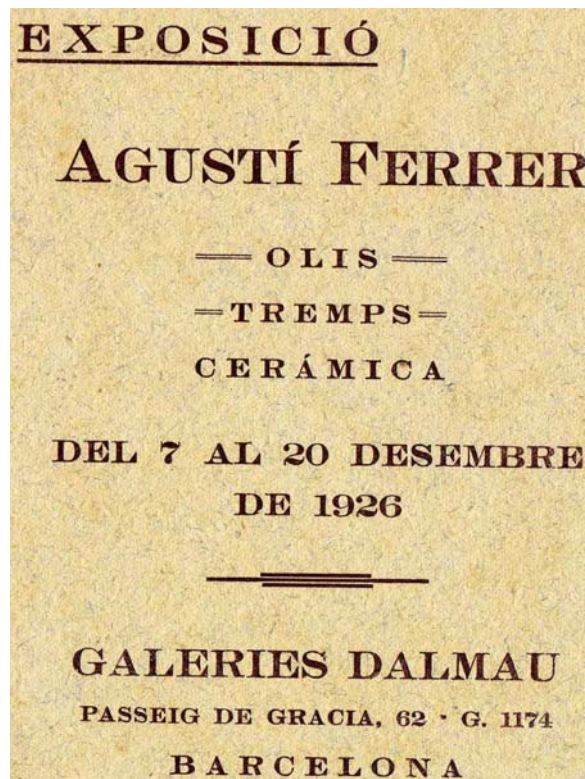
FITXA N°87

Portada del catàleg/invitació a l'exposició de la *Sala Malmedé* de l'any 1925

Document fotografiat en el fons de la família Ferrer Pino l'any 2006

FITXA 88

Portada del catàleg/invitació a l'exposició a les *Galeries Dalmau* de l'any 1926

Document fotografiat en el fons de la família Ferrer Pino l'any 2006

FITXA 89

16, Rue de la Grande Cha
umière
Casteluche Dism
Paris

Paradis 12 - 4 - 1^a
San Montane
Barcelona

Paris Journal el que
habla de arte

Adreces de Barcelona i París en quadern de notes d'Agustí Ferrer

Document fotografiat en el fons de la família Ferrer Pino l'any 2006

ANNEX ESCRITS AGUSTÍ FERRER PINO

FITXA N°1

Mis familiares especialmente mi padre, querían que fuera a América como la mayoría de los jóvenes de allá a un tiempo (por eso general) ~~de~~ ~~los~~ ~~que~~ ~~solían~~ ~~embarcarse~~ ~~de~~ ~~los~~ ~~países~~ ~~para~~ ~~trabajar~~ ~~del~~ ~~servicio~~ ~~y~~ ~~en~~ ~~lugar~~ ~~de~~ ~~un~~ ~~futuro~~ ~~brillante~~ ~~caso~~ ~~se~~ ~~buscaba~~ ~~por~~ ~~podere~~ ~~con~~ ~~alguna~~ ~~siguiente~~ ~~mita~~ ~~de~~ ~~buenas~~ ~~prendas~~ ~~y~~ ~~volver~~ ~~al~~ ~~hogar~~ ~~patrio~~ ~~con~~ ~~una~~ ~~familia~~ ~~y~~ ~~una~~ ~~posición~~ ~~a~~ ~~vivir~~ ~~una~~ ~~vez~~ ~~o~~ ~~una~~ ~~de~~ ~~potentado~~ ~~como~~ ~~algunos~~ ~~al~~ ~~menos~~ ~~de~~ ~~burgueses~~ ~~con~~ ~~laminas~~ ~~y~~ ~~valores~~ ~~del~~ ~~banco~~ ~~y~~ ~~contando~~ ~~el~~ ~~bu~~ ~~pan~~.

Esta era la tradición ~~estigotana~~ ~~en~~ ~~aque~~ ~~l~~ ~~tiem~~ ~~po~~ ~~tradición~~ ~~vivida~~ ~~y~~ ~~cam~~ ~~biada~~ ~~constant~~ ~~mente~~ ~~que~~ ~~encendia~~ ~~las~~ ~~ilusiones~~ ~~de~~ ~~todos~~ ~~como~~ ~~una~~ ~~leyenda~~ ~~dorada~~.

Mis maestros de escuela especialmente el Sr. Salvador Serra que había vivido allá, a mediados del siglo diez y ocho en pleno apogeo de ~~la~~ ~~aventurero~~ ~~ismo~~ ~~ya~~ ~~algo~~ ~~ilustrado~~ ~~que~~ ~~con~~ ~~plazo~~ ~~la~~ ~~supremacia~~ ~~del~~ ~~pirata~~ ~~neto~~ ~~no~~ ~~casaba~~ ~~de~~ ~~mir~~ ~~arme~~ ~~con~~ ~~ex~~ ~~placis~~ ~~mo~~ ~~y~~ ~~ejemplos~~ ~~que~~ ~~den~~ ~~de~~ ~~ran~~ ~~do~~ ~~con~~ ~~ve~~ ~~emencia~~ ~~las~~ ~~ventajas~~ ~~de~~ ~~aque~~ ~~l~~ ~~país~~;

Mis hacia reflexiones sobre las penalidades de la vida de los artistas en especial de los pintores que solía ser más trágica que la de los maestros de escuela arbitros del hambre y miseria. El pronto te abieras paso con tu energía y abere dencia y tu noble carácter te harías un hombre de plata e incluso podrías pintar y ser bien retribuido. El programa no carecía de tentador por un fomen de aspiraciones que lo imadurar su acción enfrentandote con el mundo.

Document inèdit fotografiat en el fons de la família Ferrer Pino l'any 2006.

Document citat i transcrit parcialment a les referències 8 i 9 de la pàgina 123 del capítol 4.1. Aspectes biogràfics i artístics documentats.

FITXA N°2

Pero el 12 Salvados ignoraba una conquista muy importante para mi lograda en el campo de mi querida pintura. Mi padre ya no gruñía cuando me veía pintar o dibujar, incluso se solía parar a mirar lo que había hecho. Ese milagro fue un ~~resultado~~ ^{resultado} para mi espíritu oprimido por las reconvencciones de mis superiores dando vuelta a mis actividades artísticas.

Pronto pude satisfacer el aban de pintar al óleo comprándome lo necesario, de unos años atrás, y en un día, después de algunos pequeños ensayos, pinte el retrato del Doctor Robert, copiado de un programa político del partido catalanista, de resultado meridiano como es natural pero muy parecido.

El Sr. Catalá, hizo una fotografía del famoso y simpático Sr. Pàmela, una especie de santo bufo muy pintoresco y gracioso. Se hicieron portales de rotativa del celebrante ~~del~~ utgetoma y yo hice un cuadro de composición arbitraria e ingeniosa ~~con~~ con esta postal y el retrato solio exacto. La noticia de este retrato por el pueblo fue un acontecimiento, los amigos y los que no lo eran que venían a verlo me convencieron de que lo expusiera. Ellos se arreglaron especialmente Juan Llansó, sabio y admirador mio, para que todo ~~se~~ ^{se} hiciera el

Document inèdit fotografiat en el fons de la família Ferrer Pino l'any 2006.

Document citat i transcrit parcialment a les referències 10 i 13 de les pàgines 123 i 124 del capítol 4.1. Aspectes biogràfics i artístics documentats.

FITXA N°3

madre trayendolo al escaparote de la parte
 leria de José Maso (a) Burguera, en el cap de
 de la vila. Esta novedad atrajo todo el mun-
 do como si se tratara de un festival de pueblo.
 Yo estaba asustado y premetico como si habie-
 ra cometido alguna fechoria. Los que veni-
 an a felicitar me no pudieron lograr que
 saliera de casa para ver el feria aun que
 fuera desde lejos y me transmitian los confortan-
 tes comentarios de con venplacito de profa-
 nos e ilustres. (me refiero a los eruditos y los
 que no lo son)
 En un corro de aventajados en asuntos
 de arte se encontraba el Sr. Guaguin Miro,
 gran pintor tuburense ~~que~~ y excelente filo-
 sofo que desprecia la gloria por no querer
 abandonar el pueblo que tanto amaba.
 ¿Lien es el chico que ha pintado ese cua-
 dro? preguntó. Don Guaguin Miro, es un
 pillin de estos que andan por la playa a me-
 do de Maragato, y son travieso como el que
 de apodo le llaman mona. Esa mona as-
 dara un nico, contesto el Sr. Miro y se
 marchó a su casa. Esa frase se hizo ce-
 lebre por el pueblo contribuyendo en
 la confianza de lo que yo prometia co-
 mo pintor.

Document inèdit fotografiat en el fons de la família Ferrer Pino l'any 2006.

Document citat i transcrit parcialment a la referència 14 de la pàgina 124 del capítol 4.1. Aspectes biogràfics i artístics documentats.

FITXA N°4

con un grupo de sedicentes del saber. Cuando Pedro tubo ocasion correspondia noblemente en lo que se le alcanza en beneficio de mis aptitudes artisticas, en memoria a su querido amigo a quien tanto habia apreciado y me de dido como discipulo. Pedro Urze ller, (a) Peret del gas, por haber trabajado en la fabrica del gas) tenia un inmenso placer en ser mi protector intelectual, por lo que he dicho y porque ademas era socialista y queria ayudar a un conviviente a emanciparse del yugo de la fabrica. El su reformista en asuntos amorosos le valio el apodo de Peret Corrido, quizas a causa de lecturas atrevidas como dedujo yo al encargarme un retrato de Pi. y Margall al oleo, sacado del portavoz del Partido republicano que el presidia el 29 y nueve de marzo.

En esta epoca desplegaba yo mis actividades con proverbial energia, quizas con alguna exajeracion dada mi niñez. Trabajaba, pintaba, dibujaba, estudiaba y retiraba tarde, tomaba parte en los fuegos callejeros con bullicio y algazara y a veces a nuestras amiguitas en nuestras reuniones y paseos por el pueblo charlando y cantando o disfrutando del buen humor infantil con chistes y bagatelas. Por las noches rondabamos el pueblo cantando como era la costumbre en aquel tiempo y nos pasabamos de ceronatas de coro a nuestras amiguitas y boates.

Document inèdit fotografiat en el fons de la família Ferrer Pino l'any 2006.

Document citat i transcrit parcialment a la referència 16 de la pàgina 125 del capítol 4.1. Aspectes biogràfics i artístics documentats.

FITXA N°5

en la sucursal de ⁽⁶⁰⁾ la calle del Carmen, por
 estar matricada ~~quede~~ de gracia, que la Fon-
 ta,
 al ser presentado a D^o Agapito Vallmit-
 jana, gran escultor, gran profesor y gran
 hombre, me preguntó por mi oficio, soy
 montador de calzados. Se me quedó estira-
 do con satisfacción con una penetración que
 oradaba sus lentes.
 Añome gustas chico si aprendes dibujo todo lo has
 mejor que los que no lo aprenden, si todo el mundo
 quisiera dibujar la vida sería muy bella y agrada-
 ble. me animó mi correr prontente a tí y me
 puse a dibujar.
 Para expresar este momento tan emotivo solo dire que
 me senté otro del que conocía como si desde que nací fuera
 buscándome y en aquel momento me hubiera encontra-
 do al pasar a cargar el D^o Vallmitjana, quedo-
 algo sorprendido, al día siguiente terminé el dibujo.
 En la clase de taller artístico donde yo dibujo los
 modelos son de yeso y abarcan la fauna y la flora
 con mucha diversidad y figura. Lo primero que
 dibujé fue una hoja de platano, lo segundo un león
 lo tercero un friso arcayo con demones y bestias.
 lo tercero un relieve florentino, una virgen con
 el niño de Donatello (S).
 Don Agapito Vallmitjana se entusiasmó con
 mis dibujos y fue ~~mi~~ amigo y padre a
 la vez encantado de que fuera hijo de Piques.
 Mis condiscípulos fueron la mayoría amigos
 míos y me rodeaban para ver como dibujaba pro-
 to note ~~de~~ algo de su admiración por mí.

Document inèdit fotografiat en el fons de la família Ferrer Pino l'any 2006.

Document citat i transcrit parcialment a les referències 20, 21, 23, 24 i 25 de les pàgines 125 i 126 del capítol 4.1. Aspectes biogràfics i artístics documentats.

FITXA N°6

sencillez y por mis buenas condiciones dibujando
 pronto me atrevi con los modelos mas dificiles
 y el profesor me trajo una botra muy para
 que la dibujara, un medallon en circunferencia
 de setenta centimetros radio con una mate-
 ridad, una cabeza de mujer muy bella y
 bien resuelta dando teta a un hijito, de tama-
 no natural.
 En poco tiempo escule todos los estatueros de la aca-
 demia, dibuje unos niños de figura corporea
 de tamaño natural que estaban colgados en-
 tre dos luces y nadie habria querido nunca dibu-
 farlos porque eran muy dificiles.
 En las primeras vacaciones de maridat hubiera po-
 dido pasar en oposiciones a la clase del antiguo de
 de se dibujar estatuas y figuras mayores ~~que~~ de ta-
 maño que ~~de~~ el natural, y el mismo año pasé
 a la clase de modelo vivo a sea ~~de~~ de des-
 do humana hombre y mujer.
 El Sr Vallmitjana, me aconsejó que hiciera
 un curso a cada asignatura y así lo hice pa-
 ra no trabajar tan frenético.
 Sr Agapito quería y me aconsejaba que fe-
 ra escultor quería que fuera a su taller y tra-
 bajar allí (lo que nunca conseguí) quería mo-
 larme y presentarme y ayudarme en el ambiente
 artístico y darme a conocer al público.
 mi poca ambición monetaria y experiencia me
 denia y el delirio de pintor despreciando comu-
 damente lo que me prodizaban lo que me ad-
 miraban sin yo dar me casi cuenta.

Document inèdit fotografiat en el fons de la família Ferrer Pino l'any 2006.

Document citat i transcrit parcialment a les referències 26, 27 i 28 de les pàgines 127, 128 i 129 del capítol 4.1. Aspectes biogràfics i artístics documentats.

FITXA N°7

Durante el curso fui presentado a amigos de
 profesor que visitaban la academia y me elogiaron
 y me daban su amistad que yo más
 de cinco que un gato y ademas algo vergonzoso
 nunca acepté, como nunca fui a mi
 taller ni al de Vall Mitjana a pesar de
 que me incomodaba muchas veces por in-
 teriorizar mi timidez por desprecio. De
 cuando la voz entre los artistas de que habia
 un talento de grandes habilidades preferiendo
 lo que yo preferia y el señor Vall Mitjana
 me ensalzaba con orgullo y dignidad, per-
 taba en cantado con orgullo y solia estar por in-
 teriorizar mi timidez despreciado o amigos que
 pedianme dibujar. Un dia que yo tenia que
 defender un valor muy suave y grande y
 tenia un trofeo para hacerlo se aranco el
 pedro de un ~~trofeo~~ bolsillo del chaleco y me
 lo dio como desfirmo este ruego se hizo
 celebre en la academia y fuera de ella
 que D. Agapito Vallmitjana tenia muchos
 trofeos y ~~trofeos~~ en sus obras escultóricas
 fiera muy elegante. Es el autor de la dia-
 rina que esta en la gran via frente al
~~Hotel~~ Hotel Palas,
 el ~~trofeo~~ trofeo a primeros de abril
 marche a pintar en Arcó, aconseja-
 do por el profesor y yo tenia el curso hecho
 con un sobre saliente resante, allí princi-
 pte a desfogarme con la naturaleza

Document inèdit fotografiat en el fons de la família Ferrer Pino l'any 2006

Document citat i transcrit parcialment a les referències 29, 30 i 32 de la pàgina 129 del capítol 4.1. Aspectes biogràfics i artístics documentats.

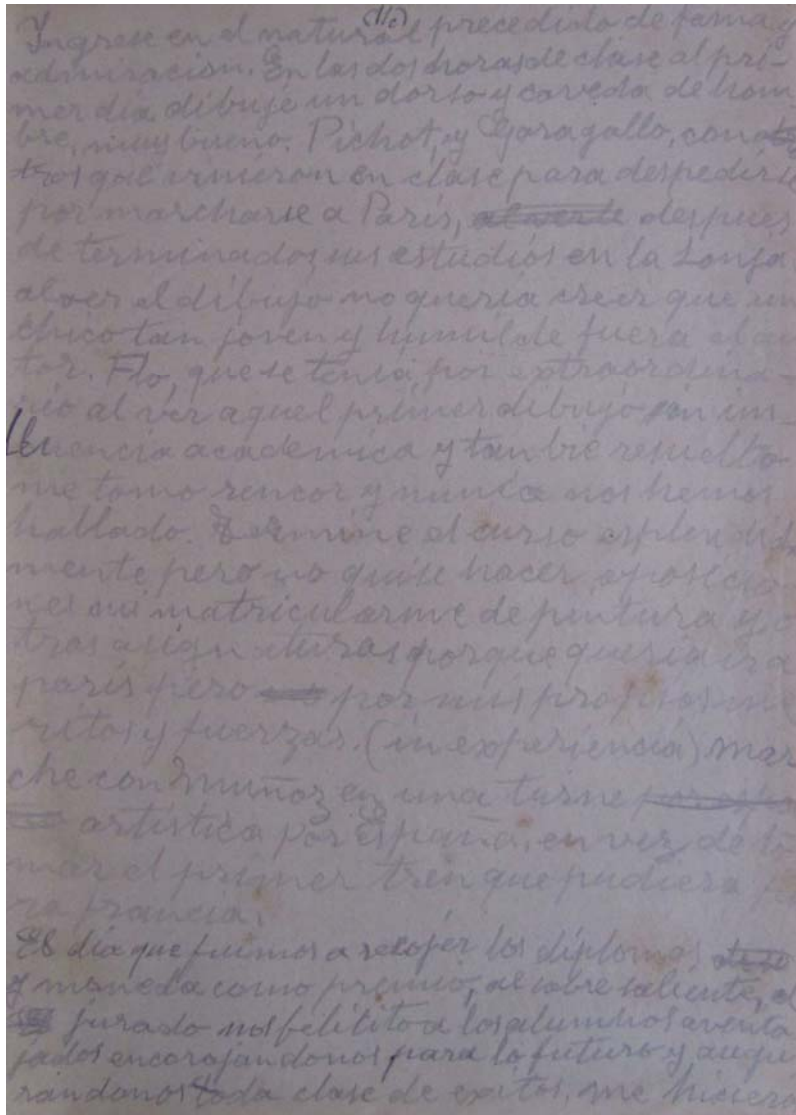
FITXA N°8

... que el ... una
 ventana gótica del castillo en ruina que
 el ... y tenía en su casa se convirtió en
 protestar ... interesándose en Barcelona
 por facilitar me lo que yo necesitara en
 pro de mi arte cosa que yo suadi como sien-
 pre sin reparar en el disgusto que le di.
 Al abrirse el siguiente curso ingresé en la clase
 de dibujo en la loma. Enseguida dominé la
 situación y en un curso estupefacto, todos los
 alumnos fueron mis amigos y muchos que
 rían que los corrigiera. Conoci a Ernesto Z
 Santolaria, Lebet Protas, Eno, Gaspard, Vidal
 ... Comalat y otros que he olvidado los
 nombres que hacen amigos íntimos. Clemente
 el profesor, & bella persona, como tal cuando
 me multaba a quien es disgusto porque no se
 obedecía sus buenos consejos, sin fijar ni firma
 los dibujos al final de curso para exponerlos
 entonces ya pintaba y me fluído por las
 entre quería ser un artista libre, cosa de
 cuando me iba a tener sobre cubierta y
 al siguiente curso ingresé en el natural.
 El Vallmizana, el P. Perisou, y otros se un-
 ción de ... por un triunfo pero que no enter
 del momento un escuchar a mis protectores
 me hice revolucionario en teoría un saber
 lo que hacía morno por que no se ven de
 cuadros y los artistas andaban descontentos

Document inèdit fotografiat en el fons de la família Ferrer Pino l'any 2006.

Document citat i transcrit parcialment a les referències 33 i 36 de la pàgina 130 del capítol 4.1. *Aspectes biogràfics i artístics documentats.*

FITXA N°9

Ingresé en el natural ^(No) precedente de fama y admiración. En las dos horas de clase al primer día dibujé un dorso y corvado de hombre, muy bueno. Pichot y Gora gallo, con otros que vinieron en clase para despedirse por marcharse a París, ~~antes~~ después de terminados sus estudios en la Lonja. Al ver el dibujo no quería creer que un chico tan joven y humilde fuera el autor. Flo, que se tenía por extraordinario al ver aquel primer dibujo con influencia académica y también resuelto me tomó rencor y nunca nos hemos hablado. Terminé el curso espléndidamente pero no quise hacer oposición por no matricularme de pintura y otras asignaturas porque quería ir a París pero ~~por~~ por mis pocas facultades y fuerzas. (inexperiencia) marche con rumbo a una tarde por ~~la~~ artística por España, en vez de tomar el primer tren que pudiera para Francia. El día que fuimos a recoger los diplomas ~~se~~ se me quedó como premio, al sobre talento, el jurado me felicitó a los alumnos aventajados encarándonos para lo futuro y asegurándonos toda clase de éxitos, que hiciera

Document inèdit fotografiat en el fons de la família Ferrer Pino l'any 2006.

Document citat i transcrit parcialment a les referències 39, 42 i 46 de les pàgines 131, 132 i 134 del capítol 4.1. Aspectes biogràfics i artístics documentats.

Document citat i transcrit parcialment a la referència 7 de la pàgina 661 del capítol 4.4. Estudi i anàlisi de la representació formal de l'obra d'Agustí Ferrer Pino en el context artístic.

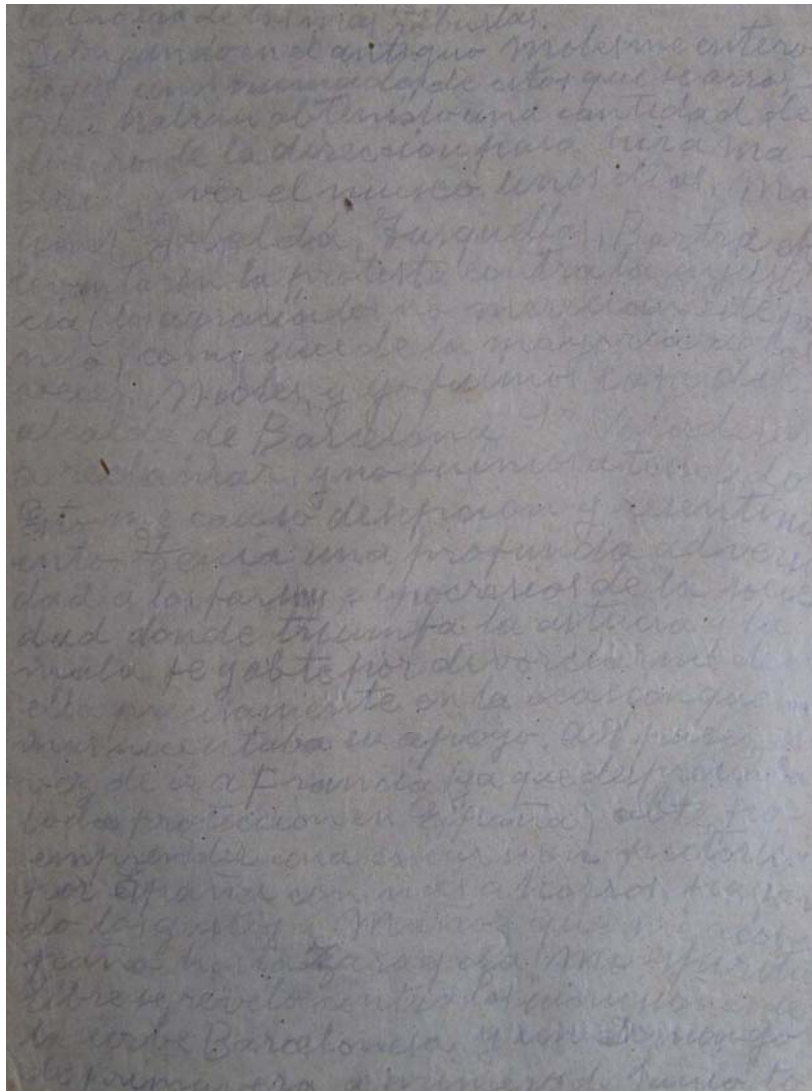
FITXA N°10

un sermón mis profesores y otros maestros
 algo que ~~yo~~ ~~los~~ desinterés y falta de corres-
 pondencia por las atenciones y esfuerzos pa-
 ra encaminarme en el camino del triunfo
 que yo menos parecía, siempre me recomen-
 daron a que me dejara guiar en la tortica,
 que tenía que desplegar en la empresa de
 ser un buen artista. El Sr. Peresani (de
 Asco) también se había quejado a la di-
 rección de bellas artes y en especial a mis pro-
 fesores por no querer ^{yo} aceptar las propo-
 siciones de protección que el me ofrecía.
 Tal vez para me hizo jurar que iría a un ta-
 ller y me pondría a sus órdenes, en todo, lo
 juré entre dientes pero nunca fue, mis ti-
 musos y mi exceso de confianza en mi mis-
 mo me daban un abito mismo feroz y no ha-
 bía quien me sujetara, y de entre medio de
 mi bondad se desprendía una especie de
 arrogancia que me hacía aséptico por lo
 implacable y desengañado (en todos los sentidos)
 que desde mi más tierna infancia había te-
 nido que soportar (mucho más) en un tempo-
 para intento observador y muy atento en los
 matices del vivir. La pérdida de mi madre
 el advenimiento en mi casa de una madre
 tras la pérdida de mi querido hermano
 José que yo tanto amaba, el desviar de mi
 inclinaciones de pintor, mis familiares
 etc. la mala fe y los absurdos que yo ya había
 observado y reportado de la sociedad. Tenía
 a algo de desprecio y repugnancia para todo
 Heredia que tenía que suores sobre mi vida

Document inèdit fotografiat en el fons de la família Ferrer Pino l'any 2006.

Document citat i transcrit parcialment a la referència 42 de la pàgina 132 del capítol 4.1. Aspectes biogràfics i artístics documentats.

FITXA N°11

Document inèdit fotografiat en el fons de la família Ferrer Pino l'any 2006.

Document citat i transcrit parcialment a la referència 45 de la pàgina 134 del capítol 4.1. *Aspectes biogràfics i artístics documentats*.

Document citat i transcrit parcialment a la referència 57 de la pàgina 558 del capítol 4.3. *Estudi i anàlisi de la trajectòria estètica d'Agustí Ferrer Pino en el context artístic*.

FITXA Nº12

memo varios dia finta fando y dibujando de
 entras en el primero de estas por los cole
 raban una fuerza y esturmos todo el dia
 de fuerza con las de la comarica y ya con
 finta de del tren catalan me maldijo por
 que habiamos venido alli por nuestro gusto
 El dia que me trataban me maldijo de
 legria, habia dicho y a tan con mi nombre un
 a morir de aca en se maldito pueblo
 esto parece el Pif!
 Pinte el hijo de un medico retirado de
 monajello con cotana roja y roquete de
 co y su padre me lo compró con dos no
 tas mas pinte tres retratos una una
 en mano y un la tirador ruso
 Los hijos de el e hijas de la prosa da un
 on la parte la no querian como por
 nos y no les llamaban siempre con
 no les las partes ya me fincas a venia
 ar vendian en octubre todas
 mian de modelo sin que darse del
 y se nos pasaban los dias con fuerza y se
 pinte una cabeza de una hija de la
 sada muy interesante parecia de la
 la pre safo lista
 Pasamos por Pina y Puente de ason do
 e pinte y acuarelas que despues vendi
 en Zaragoza, de las la guina de buy
 londo de calles y campones etc

Document inèdit fotografiat en el fons de la família Ferrer Pino l'any 2006.

Document citat i transcrit parcialment a la referència 47 de la pàgina 135 del capítol 4.1. Aspectes biogràfics i artístics documentats.

FITXA Nº13

Un foren me encar^(2 se) doce notadas al dia
 con vistas de Zaragoza, las hice en tres dias
 y me encargaron veinte mas. Me trajo
 muchas postales preparadas para pintar
 al oleo para que las probara, resultaron
 bien que las pagaba a diez duros y el buen
 dia a quince. En el cafe tambien nos rodea
 ban si se sabiamos algun capante al lapiz
 y los dibujados nos compraban los dibujos
 una penna de anillos, estudiantes etc, nos
 preguntaron si les hariamos el retrato al
 o en miniatura en una postal. La con
 testacion fue dar a por la capa de colores y
 tales y manos a la obra. El primer dia hic
 ce tres retratos en dos horas y gané treinta
 ros, el segundo dia hice solo uno por que
 era fiesta y los andrujos estaban extraordi
 narios. El tercer dia hice cuatro retratos y gané
 cesivamente. Después me volví con tres
 grandes a domicilio.
 Muñoz gravaba para todo el mundo
 que se enteraba de sus cualidades.
 El frío iba arreciando y Muñoz prece
 pando por su salud, además la carta de
 astaba y amustado por un resfriado que se
 lleo junto con una carta de sus padre que
 le pedian que fuera a pasar la Navidad
 de los dias a tomar el apres y descansar
 buena salud y buena suerte me de lo

Document inèdit fotografiat en el fons de la família Ferrer Pino l'any 2006.

Document citat i transcrit parcialment a la referència 49 de la pàgina 136 del capítol 4.1. Aspectes biogràfics i artístics documentats.

FITXA N°14

(1) Fose el animerio en Zaragoza ya con
 bastante regocijo con Pleguin y su fami-
 lia, su esposa, su hija Teresa, y dos sobri-
 nos todos muy buenos ya mediados de
 marzo, ngiendo los planes de Pleguin
 regresaríamos en Caspe, llenos de aspira-
 ciones y buen humor.
 Pleguin, me obligo a cometer la in-
 pidez de ir a Escatron de noche para
 hacer un recado de fondo el tren no
 recuerdo en que estacion andandolo a
 pie y un saber a donde iba, il cogi
 a las diez de la noche. Encontre los en-
 terados, cene, fuimos al cafe, no pu-
 de dormir en toda la noche ~~por~~ con
 el cambio de cama y lo que habia
 mos bebido y a las cuatro de la ma-
 ñana el interesado me acompaño
 al apedero de ostacion del mis-
 mo pueblo a mal de dos horas de
 distancia. Al llegar allí el jefe me
 recibe con la novedad de que la es-
 tacion no estaba inaugurada y que
 no tenia autoridad para despachar
 billetes y que estaba prohibido tomar
 el tren en aquella estacion.
 El jefe era catalan y de catalanada
 en catalanada visimos a pasar a

Document inèdit fotografiat en el fons de la família Ferrer Pino l'any 2006.

Document citat i transcrit parcialment a la referència 51 de la pàgina 137 del capítol 4.1. Aspectes biogràfics i artístics documentats.

FITXA Nº15

...y que solo el descomulgado...
...Listad. Mis ocupaciones y los momentos
de expansión con los tentáculos gamista
des fueron un estímulo para la facienda
me la nostalgia y dar me conforma
cion.
El Sr. Leonardo Sanchez (gran doctor
en medicina y hombre ilustre, me ha
lo en nombre de Sr. Agustín Atré, pin
tor y buen copista de Velazquez) pro
si quería pintar unos lienzos al tem
ple que tenían de complementar el
monumento de semana santa en
la capilla del Hospital su grado co
el convento de Sto Domingo (jun
to a la estación del ferrocarril.
Don Agustín no podía pintar esta
lienzos a causa de su mal estado
de salud porque ya era anciano y
urgía alguien apto para este traba
jo porque se acababa la cuaresma.
Fuimos a ver a Sr. Agustín me dio
las medidas para un esvazo de es
tilo gótico y una breve explicación
de algunos detalles. Los lienzos esta
ban ya montados en bastidores y en
una galería del convento donde
tenía que pintarlos. La directiva
del Hospital con Sr. Forres
de presidente, se se de est.

Document inèdit fotografiat en el fons de la família Ferrer Pino l'any 2006.

Document citat i transcrit parcialment a la referència 53 de la pàgina 138 del capítol 4.1. Aspectes biogràfics i artístics documentats.

FITXA N°16

61 y catalana a las 10 y 1/2 de Leonor
 de Sancho, consejero tesorero y no se
 cuantos cargos más me acstuse a
 con que me instalara en el con-
 vento para estar bien tranquilo
 y poder pintar me forzó. Desde
 la estación atravesamos la vía
 toda la comitiva ~~formada~~ en
 procesion con el Sr. Jorrens de
 frente con una linterna por que
 era de noche (esta me gusto por
 lo que tenia de pintor de co). Llego-
 dos al convento penetramos en
 la sala de reuniones donde fué
 presentada la madre superiora
 y otras hermanitas del orden de
 Santa Ana que estaban a
 cargo del Hospital y sentados a
 no puntos quedamos en que al día
 siguiente principiaria a pintar
 fijando mi residencia en el con-
 vento en una estancia separa-
 da de la claustra como es na-
 tural.
 Este convento habia sido de Do-
 minicanos y me acuerdo al
 fundado por don Vicente Ferrer

Document inèdit fotografiat en el fons de la família Ferrer Pino l'any 2006.

Document citat i transcrit parcialment a la referència 53 de la pàgina 138 del capítol 4.1. Aspectes biogràfics i artístics documentats.

FITXA N°17

canna y se le pasaron. Preside un profundo flet
 pase unas horas de sufrimiento.
 Fue habiendo pasado el haber algo para Marmela
 soledad, era agradecer la situación. me sentí a ta
 do de pies y manos y no sabía qué hacer me sentí
 digno de mi situación mirara mi para que se na m
 panti despreciable por no conocer la suerte de mi
 gitana. Acosada por los rufes iba a arrojarla
 por el puente del tren sobre el Matarrama, ya
 guarda agujas la mujer. Aquel beso fue el sell
 de nuestro amor y nuestra eterna despedida.
 Los gitanos se llevaron a Marmela soledad a la
 guerra junto a la frontera de Portugal, nunca
 ca más he sabido nada de ella.
 Dos días después de regresar al convento por
 Filomena, me dio una carta, era la contest
 ción de mi padre que me decía que yo no ha
 bía nacido para fraile ni el para que leer
 era tal disgusto. Quedamos los dos muchos y me
 ficado de la mi casa asociada con sus amigos.
 después me curamos con palabras de consuelo.
 Las otras monjas también la sentieron.
 Con estas y otras cosas se presentaba kmara romita y
 nacuerdo el monumento. Jamás se olvidaron
 nos por que gusto mucho y muchos fueron ex
 samente para verlo. Pase una aquella semana
 muy bien y la pasaba mejor.
 Por Margarita, esperaba que terminara los li
 tros del monumento para que le pintara dos cue
 ras con flores después de pasua se los pintó y me
 prepare para ir a Litzes. Quedamos con Don
 Leonardo Sancho, y el señor Teodoro esposo de
 Laura y su madre de Marina que nos daban

Document inèdit fotografiat en el fons de la família Ferrer Pino l'any 2006.

Document citat i transcrit parcialment a la referència 54 de la pàgina 138 del capítol 4.1. Aspectes biogràfics i artístics documentats.

FITXA N°18

Mal mes de Julio a tornar bonos en Lletges y des
 pués regresariamos juntos para reformar el te
 atro con objeto del nombrame a Crozo y Gallo
 por haber salido diputado por el distrito de
 Caspe, y tenia que celebrarse aquel año antes de to
 mar posesion de gobernador de Barcelona.
 El dia de mi partida con Filomena, me dio la
 cruz de su notario y dijo que la llevara siempre
 encima y que no la desampara por nada del m
 undo, se lo prometí y tuvo esperanza.
 Al llegar a Lletges Papet Carbonell, me con
 ta la partida a Francia, de él y Llanos, este
 se fue a vivir allí. Conosi a Catalina que era
 un joven de buena familia y una muchacha a
 la por mi reputacion, hice amistad con el gra
 nter Juanquin Muñoz. El caso habia de mi llegada a
 Lletges, me puse a trabajar y pintar hasta que pase
 Vidal, me comento a que le ayudara con la repa
 a pintar el telon de boca del teatro del
 teatro, que el estaba reformando.
 Nombraron Du Leonardo y el Sr. Lozano con sus
 familias y yo pude ir con ellos a Caspe para
 ayudar a Vidal, porque se le habia la firma
 mayor encima y andaba retrasado.
 Pasada la fiesta mayor marche a Caspe. A
 mis familiares se les habia pasado el suño de
 Cayle.
 Me instalé en casa de la tía Pepa de su
 me habiamos estado con Muñoz, en la sala de
 comedor del piso principal.
 En seguida nos pusimos a trabajar y en poco
 tiempo quedo todo terminado.
 Los carceli penales con el Sr. alcalde
 de Caspe a la cabeza me dijeron que de el
 casa un cuadro de costumbres caspenses
 el diputado y que le hiciera un presente

Document inèdit fotografiat en el fons de la família Ferrer Pino l'any 2006.

Document citat i transcrit parcialment a les referències 54 i 60 de les pàgines 138 i 139 del capítol 4.1. Aspectes biogràfics i artístics documentats.

FITXA N°19

fui por la mañana (3, 6) a pintar una nota
 en el parque, al dar las doce, una música
 automática de campanas daba la señal
 de que era medio día y era hora de comer.
 La patrona abrió la caja y miro la nota
 que fue muy de su agrado, y se es-
 tamo en la comida. A la tarde fue a
 pintar al río a la noche en la foncha
 hubo un poco de ovacion. Viendo las
 cositas que pintaba la patrona estubo
 muy contenta y me aprecio mucho.
 Dije di quedarme en Perpetua, y la pa-
 trona me presento a la casa Daniel
 Emmanu, de pintura decorativa y me que-
 do para los trabajos artisticos. En esta
 misma casa habian trabajado Pique,
 hijo de Sitges, devorador de cuando España
 mercio bar americana (sea la ultima que
 nda de Cuba).
 al ingresar en esta casa pinte en un ra-
 to dos cuadros uno con flores y el otro un
 paisaje, los dos sin modelo, para ga-
 ran tizar mis abituales pictoricas. Los
 dueños se entusiasmaron, especialmen-
 te Alexandre cuñado de Daniel, y los
 operarios tambien. Pronto se esparcio
 por Perpetua un ambiente algo he-
 andario sobre mis condiciones artísti-
 cas que me valio la admiracion y el res-
 peto de todos.

Document inèdit fotografiat en el fons de la família Ferrer Pino l'any 2006.

Document citat i transcrit parcialment a la referència 76 de la pàgina 144 del capítol 4.1. Aspectes biogràfics i artístics documentats.

FITXA N°20

Alexandre, estaba encantado con
 mis pinturas y me quería como si hubi-
 era sido hijo suyo. Fue un protector fer-
 midable y un consejero de gran valía.
 Francia tiene un alto concepto de los
 artistas y de los pintores más. En eso de-
 muestra su superioridad de civiliza-
 ción, y esto me colmó de veneración de
 toda clase. en esa vendida casa que los
 dueños eran mis padres y los operarios
 mis hermanos. No tan solo era el direc-
 tor artístico; era el artista, un artís-
 ta ~~de~~ fragrans de Velazquez, un
 verjano de la nación tirado por los
 mundos al amparo del azar, y como
 que Francia era la familiar de todo el
 mundo y sabía muy bien la importan-
 cia de esas cosas obraba en consecuencia.
 Pinte unos cuantos cuadros de fi-
 guras y jardines y monciur. Alexan-
 dre se puso de acuerdo nada más que
 con monciur Violet, el millonario fa-
 bicante de licores, un Frances honora-
 ble y de mucha reputación para dar-
 me a conocer en Paris, (lanzarme que
 dicen ellos) ~~de~~ patrocinada por
 él.
 me presento a monciur Brown

Document inèdit fotografiat en el fons de la família Ferrer Pino l'any 2006.

Document citat i transcrit parcialment a la referència 78 de la pàgina 145 del capítol 4.1. Aspectes biogràfics i artístics documentats.

FITXA N°21

Alexandre, estaba encantado con mis pinturas y me quería como si hubi-
 era sido hijo suyo. Fue un protector for-
 midable y un conserjero de gran valia.
 Francia tiene un alto concepto de los
 artistas y de los pintores más. En eso de-
 muestra su superioridad de civiliza-
 ción, y esto me colmó de beneficios de
 toda clase. en esa vendida casa que los
 señores eran mis padres y los operarios
 mis hermanos. No tan solo era el direc-
 tor artístico; era el artista, un artís-
 ta ~~de~~ praysano de Velazquez, un
 uerfano de la nación tirado por los
 mundos del amparo del azar, y como
 que Francia era la familia de todo
 mundo y sabia muy bien la importan-
 cia de esas cosas obraba en consecuencia.
 Pinte unos cuantos cuadros de fi-
 gura y jardines y monciur. Delez-
 dre, se puso de acuerdo nada menos
 con monciur Violet, el millonario fa-
 bricante de licores, un Frances hono-
 rable y de mucha reputación para dar-
 me a conocer en Paris, (lanzarme que
 dicen ellos) ~~de~~ patrocinado por
 el.
 me presento a monciur Brown

Document inèdit fotografiat en el fons de la família Ferrer Pino l'any 2006.

Document citat i transcrit parcialment a la referència 79 de la pàgina 145 del capítol 4.1. Aspectes biogràfics i artístics documentats.

FITXA N°22

que al poco tiempo ^{fué} nuestro, y fué
 un buen amigo era enamorado de
 cataluña y me recitaba versos y tro-
 zos de literatura catalana Francesa y
 Española. Era el diputado de los p^{ro}
 p^{ro} y vivía allí. Se puso a mi dis-
 posición en todo lo que se le dependiera
 para protegerme, era noble, sencillo
 y de buena condición, me trataba
 una amistad muy sabia, práctica y
 llena de dignidad. Pero yo nunca he
 sabido diferir los excepciones de veneficio
 que se me han presentado.
 Como que era muy apreciado Mariano
 un operario de la casa Daniel her-
 manos, quiso que fuera a instalarse en
 su casa que tenían Fonola, en la Rue
 de la Fete, junto al río. Allí conoció
 a Erminia su hermana muy simpá-
 tica y ~~de~~ humorística y a Felicitas
 su prima, una preciosa de veinte
 de veinte años, guapa, fina, ebelta
 cariñosa, con todos los dotes para la
 felicidad de un hombre. Era muy
 filarmónica y tocaba la mandolina
 y venía a consolarme de sus penas

Document inèdit fotografiat en el fons de la família Ferrer Pino l'any 2006.

Document citat i transcrit parcialment a la referència 79 de la pàgina 145 del capítol 4.1. Aspectes biogràfics i artístics documentats.

FITXA N°23

nos pero entre nosotros habian valores muy
 importantes y positivos.
 Eduardo Diaz, y un vasco muy inteligente
 y practico, me situaron entre sus dispu-
 tas. Verri, era un deseperado de la vida
 del arte y de la gloria. El vasco, bastante
 diplomatico, acariciaba la idea de ~~de~~
 intervenir en mi presentacion ~~o~~
 o exposicion, o lanzamiento patrocini-
 mado, Par Alejandro, y Violet, a Paris,
 me daba unos consejos muy sanos y llenos
 de experiencia, de la vida, de Francia
 a, de los artistas en Paris y de intrigas
 para el escrito, despues lo he visto. Cada
 uno tenia sus partidarios, dando origen
 a discusiones mas serias de lo que se era
 en por aquel entonces. Porque yo algo
 almacenado y quizas demasiado mirado
 do por lo que prometia era como una
 especie de patro desenfrenado que no
 habia manera de sujetarme. El basco
 veia en mi un gran porvenir para el
 arte, y una solucion para su vida.
 Vivia disgustado porque yo no escuchaba
 sus consejos que eran de marchar a Pa-
 ris sin perder un instante mas, y de todo
 lo de una carrera a su cargo. ese hombre
 tenia razon pero yo sufria una imper-
 tion de bienestar de reconocimiento
~~o~~ un admirado

Document inèdit fotografiat en el fons de la família Ferrer Pino l'any 2006.

Document citat i transcrit parcialment a les referències 80 i 82 de les pàgines 145 i 146 del capítol 4.1. Aspectes biogràfics i artístics documentats.

FITXA N°24

una especie de triunfo demencia siendo
 prematura que no hacia caso de nada
 era como estas bellezas humana, que
 hay por este mundo que a fuerza de abo-
 yorlas hacen volver algo invencible, a
 de mas tenia un exceso de con franqueza
 en mi mismo, muy fusti ficada, acon-
 pañado de ~~de~~ una sencillez de fada, de
 abandono de mi mismo sin preceder
 ter en la historia hasta el punto de que
 para ayudar a un desgraciado, que habia
 a sido actor comico y clown, español, y
 me hacia partir de risa con sus tretas
 su mimica ~~de farsa~~ estando de pasco
 con mis amigos un domingo por la ta-
 de, al verle solo tirando un carrton
~~de~~ con sus equipaje entre el barro co-
 nite a ayudarlo un reparar en mi tiempo
 nuevo y mis ropas de charol que a
 cababa de estrear. Algunos de mis
 amigos querian retirarme la amistad a
 no estar con ellos, si llega a estar al-
 baco me peja. El unico que aplaudia
 ese gesto fue Eduardo Diaz. Yo me le
 quite a decir con mi alegria por un
 característica, Amigos, seamos altru-
 istas ese hombre es un valor sin recone-
 con echado al arse como todos noso-
 tros.

Document inèdit fotografiat en el fons de la família Ferrer Pino l'any 2006.

Document citat i transcrit parcialment a la referència 82 de la pàgina 146 del capítol 4.1. Aspectes biogràfics i artístics documentats.

FITXA N°25

mi prolectores y amigos estando un
disgusto muy serio a Alejandro
a Brose, dejándole todos los beneficios
la felicidad y mi porvenir,
Vino con mi hijo Sumito ex compra
nero del tastre.
Salimos a media noche ^{en dirección} ~~con un~~
on a Suiza, vino a Salom, la sueta
azul, Montecarlo etc; Estuvimos
unos días de turista visitando lo más
importante de Suiza,
nos hospedamos en un hotel que yo
le llame el hotel de las intrigas, es
taba lleno de mujeres misteriosas,
hagabandas, y espías, al primer día
ya nos mandaron ~~en~~ papeles, solici
tando nuestra compañía y desacre
ditando a otras, todas querían ser
ellas las más decentes y se ato recomen
daban con destreza mundana una
señora inglesa nos esperaba siem
pre para comer con nosotros, sim
patizamos y quería que fuéramos
con ella a la India,
Creo que si hubiera escuchado las pe
ticiones de aquella jente hubiera

Document inèdit fotografiat en el fons de la família Ferrer Pino l'any 2006.

Document citat i transcrit parcialment a les referències 83 i 85 de les pàgines 146 i 147 del capítol 4.1. Aspectes biogràfics i artístics documentats.

FITXA N°26

hecho muchos retratos que no habria cobrado ni un centimo. Aquello me parecia muy remaladizo para mis fines artisticos y carrre de hotel. Des de entonces dormiamos en casa de una propietaria viuda y entrada en años y camiamos en el restauran que nos pillaba mas cerca a las horas de comer. Esta buena señora nos prometio que si nos quedabamos con ella nos dotaria con todo lo que tenia. pero mi intencion era de ir a Africa.

Vendi un cuadro y lo celebramos con un poco de extraordinario en la mesa ~~se~~ invitando a un joven que comia en nuestra mesa. Nos hicimos amigos. Ese joven era un sargento de ejercito frances que vivia en Africa en un regimiento de suavos residente en poca distancia de Drom. Era valco frances, hijo de un Burdeos. ~~hablaba~~ su lengua regional es un catalan distinto de rose llones.

El resto de la vida la vivia muy

Document inèdit fotografiat en el fons de la família Ferrer Pino l'any 2006

Document citat i transcrit parcialment a la referència 86 de la pàgina 147 del capítol 4.1. Aspectes biogràfics i artístics documentats.

FITXA N°27

extensa por el ^(15,6) mediterraneo llega desde el extremo de la provincia de Alicante hasta ~~por la frontera~~ la frontera italiana pasando por España y Francia, todo el pirenée y sus dos vertientes, la española y la francesa, Sicilia y Cerdeña y la balcanes, en Bélgica también hablan un catalán. Yo creo que el catalán es el lenguaje de raíces más remotas y primitivas del mediterraneo. Este conace que ese barco francés era muy rico porque llevaba consigo una caja de caudales.

Decidimos marchar con el a la prisa y fuimos a embarcar a Marsella, ~~a Marsella la tarde~~ Marsella es una ciudad parecida a Barcelona, muy cosmopolita y próspera, es muy libertina y aventurera tiene el mejor de extrafalaría oriental, un puerto magnífico y la celebre canariere.

A las siete de la tarde tomamos el Sidi Braim que hace la travesía

Document inèdit fotografiat en el fons de la família Ferrer Pino l'any 2006.

Document citat i transcrit parcialment a la referència 87 de la pàgina 147 del capítol 4.1. Aspectes biogràfics i artístics documentats.

FITXA N°28

Cuando estuvimos en el melón, vino a un
 grupo de nuestros amigos, se habrán separado
 temporales de algún acontecimiento desagra-
 dable, pero ellos nos chistaron y no hicieron
 señal alguna, que estaban allí. Al juntar-
 nos nos recomenaron de mala mane-
 ra y apretamos el paño prendiente abajo
 quedando en que la covardia es la mejor
 de las debilidades del hombre civilizado.
 Si el amor y la guerra es ~~ta~~ el lema de estos
 algaranes alcornoques, el amor a la huma-
 nidad es el nuestro y el que desoliga de nu-
 estra opinión, no necesita otro retrato pe-
 ra el coleccionista de follies.
 Una cantidad de hilos de lana de diversos
 colores nos hizo parar un rato y hicimos
 un cigarro. ¿Fueseran esos hilos atados con
 las ramitas? ¿es señal de vedado? Los han
 puesto a secar. Es alguna contraseña. Las
 gamoneras de aquí que deben haber contra-
 vandistas.
 Al llegar a la ciudad entramos por el barrio
 español y fuimos a hacer el persrat en
 un bar que habua mambriero y una ta-
 tita de boyte y armamos un tarao de mil
 demasias.
 El Indio que habia mediado para vender
 la vista de Oram, a su samarada vino un
 día en la peusion ~~o~~ a proponerme que to-
 mara parte en la decoracion del teatro
 español de Oram, me presento a otro

Document inèdit fotografiat en el fons de la família Ferrer Pino l'any 2006.

Document citat i transcrit parcialment a la referència 89 de la pàgina 147 del capítol 4.1. Aspectes biogràfics i artístics documentats.

Document citat i transcrit parcialment a la referència 3 de la pàgina 431 del capítol 4.2.3. Altres pintures murals d'Agustí Ferrer Pino.

FITXA N°29

pudio que se llamaba el teatro. muy espia
 molista y buen muchacho. Este me presen-
 to al dueño del teatro y quedamos de acuer-
 do para cooperar en la reforma. Hize un
 croquis que se desarrollaron pero sea-
 nito no queria trabajar ni a pedo, un her-
 mano pequeño del dueño del teatro se hizo
 amigo nuestro y muy amenudo nos iba
 por hay pero yo me escapullia ~~para~~
 enérgica y fiel a mis compromiso. Otro
 abramé me acompañaba por todas partes
 y soliamos ir a comer el alcauzal, lebreo
 porque yo encontraba la vida de los mi-
 mos muy pintoresca. mientras yo pinta-
 ba él me contaba cosas de España pues
 habia vivido muchos años aqui y en Me-
 drid mas que en otra parte.
~~Los~~ Los antepasados de muchos de aque-
 llos judios habian vivido en Toledo y otros
 lugares de España y eran de los que se
 heredaban las llaves de las casa que avi-
 taron de padres a hijos como una sagra-
 da tradicion.
 me parece que los Judios me tomaron
 por uno de ellos porque todos hombre
 y mujeres que me conocieron me toma-
 ron mucho afecto, y un grupo de ellos
 se pelearon con élleci, pariente de
 ellos que habia venido de Paris y dibu-
 laba muy bien,

Document inèdit fotografiat en el fons de la família Ferrer Pino l'any 2006.

Document citat i transcrit parcialment a la referència 89 de la pàgina 147 del capítol 4.1. Aspectes biogràfics i artístics documentats.

Document citat i transcrit parcialment a la referència 3 de la pàgina 431 del capítol 4.2.3. Altres pintures murals d'Agustí Ferrer Pino.

FITXA N°30

para defender no recuerdo que deta-
lle en favor mio Alecci era muy bu-
en chico y des pues en Paris se por lo muy
bien con mi go.

El Duena del teatro andaba preocu-
pado porque queria un telon de boca
extraordinario, algo nuevo y que no
se hubiera visto en ninguna parte.

Durante muchos dias fue su tema
hablando con mi go y con otros artis-
tas. Por dinero no habia de estar pa-
que era muy rico uno de los profen-
tados mar ricos del africa occiden-
tal se llamaban el mi llonario de
la perla negra ~~francese~~ y esa per-
la era el adorno del cuello de su
corbata.

Todos hablaban del dichoso telon
de boca porque tenia que ser una ma-
ravilla, a brava y el que me fue a bus-
car no me colaba con ~~el~~ lo mismo.

Un dia a la ora de comer a proveche
la soledad y pinte un boceto del telon
de boca en la pared del ~~to~~ mi taller.
un departamento del mismo teatro
destinado para mi pero sin llavo
en la puerta a causa de la reforma

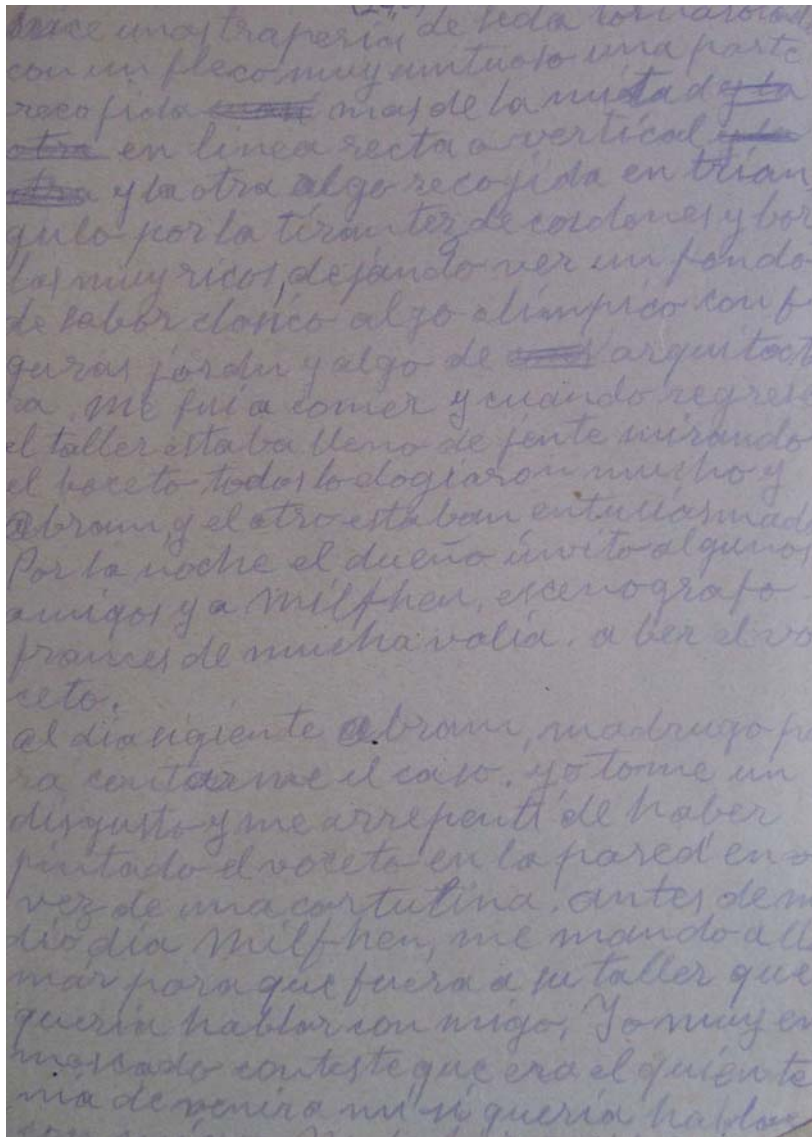
Document inèdit fotografiat en el fons de la família Ferrer Pino l'any 2006.

Document citat i transcrit parcialment a la referència 90 de la pàgina 148 del capítol 4.1. Aspectes biogràfics i artístics documentats.

Document citat i transcrit parcialment a la referència 36 de la pàgina 542 del capítol 4.3. Estudi i anàlisi de la trajectòria estètica d'Agustí Ferrer Pino en el context artístic.

Document citat i transcrit parcialment a la referència 4 de la pàgina 431 del capítol 4.2.3. Altres pintures murals d'Agustí Ferrer Pino.

FITXA N°31

Document inèdit fotografiat en el fons de la família Ferrer Pino l'any 2006.

Document citat i transcrit parcialment a la referència 90 de la pàgina 148 del capítol 4.1. *Aspectes biogràfics i artístics documentats.*

Document citat i transcrit parcialment a la referència 36 de la pàgina 542 del capítol 4.3. *Estudi i anàlisi de la trajectòria estètica d'Agustí Ferrer Pino en el context artístic.*

Document citat i transcrit parcialment a la referència 4 de la pàgina 431 del capítol 4.2.3. *Altres pintures murals d'Agustí Ferrer Pino.*

FITXA N°32

Yo estoy establecido hace años en
 Cron, y tengo un contrato en todos
 los teatros de la ciudad para pin-
 tarlos decorados. Me llamo, Ese voce-
 to esta muy bien y deseo su coopera-
 cion para ~~esta~~ pintarlo pero lo
 que yo quiero es que V. entre en mi ta-
 ller con el sueldo que a V. le apetez-
 ca y sera V. mi unico ~~mi~~ cooperador
 Yo siempre tengo exceso de trabajo
 y podra V. hacer ahorros considerable-
 bles porque yo me encargare de su
 pension. Aqui yo tengo un ambiente
 muy sano y estoy muy bien conside-
 rado, y disfruto de las mejores am-
 plias del pais y estas seran las mejores
 mi pena mas intima y yo vivire
 en todo lo que se alcanza a la fran-
 cesa, tendremos nuestras piscas, nues-
 tras caserías, y tres meses en verano
 de vacaciones, tendremos un velero en
 el puerto que en los veranos nos sirve
 para recorrer todo el Mediterra-
 neo costeando haciendo salud y con-
 templando maravillas

Document inèdit fotografiat en el fons de la família Ferrer Pino l'any 2006.

Document citat i transcrit parcialment a la referència 91 de la pàgina 148 del capítol 4.1. Aspectes biogràfics i artístics documentats.

FITXA N°34

governador de Barcelona en Caspe, me pro-
 metió lo que yo quisiera delante y en atenci-
 on de sus partidarios y admiradores, los que
 le hicieron diputado por el distrito de
 Caspe; y que fui mi izquierda a verle ~~siendo~~
 gobernador, ni a traerle un cuadro que
 sus adeptos me hicieron pintar de casti-
 llos caspolinos, como le habia prometido.
~~Y cuando vino a Jertges, con~~
 motivo de la Festa del Arbre, organiza-
 da por ~~el~~ el maestro Morera y
 el tenor Vintas, me escondi en vez de ir
 a alargarle la mano como hicieron mis
 amigos.
 Tampoco sabia que el celebre escultor
 de Caputo Vallmitjana, entusiasta en todo con
 mis condiciones para el arte, queria que fu-
 era escultor para poder quizas, y por estepe-
 me mejor, y cada dia me decia que fuera
 a su taller para quedarme alli y presentar-
 me a todo el mundo y darme a conocer, y
 nunca pudo lograr que fuera.
 No sabia que Morera hablo a Graner ~~para~~
 para que ~~fuera~~ fuera en su taller de
 discipulo en la pintura y ayudante en la
 Sala Merce, y tampoco fui. Tampoco sabe
 que el Sr. Peresans, noble muy rico queria
 ser mi protector y me busco un taller de

Document inèdit fotografiat en el fons de la família Ferrer Pino l'any 2006.

Document citat i transcrit parcialment a la referència 94 de la pàgina 149 del capítol 4.1. Aspectes biogràfics i artístics documentats.

FITXA N°35

Vi descargar un buque ^(3o. b.) mercante a una
 brigada de moros en los días del ayuno de un
 día me trobafondo como fieras sin
 poder ni ver nada en todo el día ni des
 par un instante hasta el cañonazo de la
 puesta del sol.

Gran era para mí una película vistida lle
 na de matices y atractivos que me rod
 aban por todas partes, pero llegada
 primavera desfiló mucha actividad
 en mis compromisos de la pintura para
 marchar a París. Muy satisfecho por
 haber visto las fiestas de los paraca mo
 ra, con la cabalgata de la polosa y la
 fiesta de las doncellas.

Unos carros tirados por bueyas adornados
 llenos de muchachas que ya han cumplido
 tiempo de su infancia y tendrán que ~~ser~~
 tur con la cara tapada. No he visto
 nada como estos carros llenos de niñas
 en fajas y llenas de colores y adornos
 cantando acompañándose de sus ~~pie~~
~~dras~~ y otros instrumentos ~~ferrados de pie~~
~~ps~~ a pleno sol.

En estos carros vivían ~~en~~ la época de
 diez mil años atrás, cuando algunos mo
 rados se adornaban para asistir a algu
 na fiesta de los sedentarios, poniendo
 a la fura ~~de~~ ~~de~~ ~~de~~ ~~de~~

Document inèdit fotografiat en el fons de la família Ferrer Pino l'any 2006.

Document citat i transcrit parcialment a la referència 95 de la pàgina 149 del capítol 4.1. Aspectes biogràfics i artístics documentats.

FITXA N°36

Para una senas de este se procederamos para con-
 tinuar el folio y la fumareda pero la perspe-
 ctiva tomaba en el asunto y se hubian ha-
 ciendo insignificantes a cada abendada de
 la chumenea hasta que una curva nos la quitó
 de la vista.

El paisaje fronterizo al primero orientado
 a punta el tipo Rosellonés con mas tendencia
 al español que al francés y no se decide a to-
 mar el caracter nacional hasta muy a dentro
 de la nacion.

A esto de las siete de la tarde llegamos a
 Tolosa. Bajamos a refresco y recorrer algo
 la ciudad. con dota tres horas que nos conce-
 dió el tren para tras se las arreglaba para
 emprender la marcha hacia Paris.

El patron de los autobuses estaba muy de acuer-
 do con el ambiente de la ciudad esples-
 dida y llena de vida.

A las nueve se puso el tren en marcha, ~~arru-
 llado~~
 Vandonos en un metro metro que solo se inter-
 ruumpia en los cuatro o cinco estaciones que
~~mediante~~ para el expres entre Tolosa y
 Paris.

Despertar en un tren en un domingo por la
 mañana en plena campaña francesa es algo
 estupendo y mucho mas si se conoce la pro-
 cia como me sucedio a mi. De la media tarde
 del paisa español es de acre y verda y un

Document inèdit fotografiat en el fons de la família Ferrer Pino l'any 2006.

Document citat i transcrit parcialment a la referència 96 de la pàgina 150 del capítol 4.1. Aspectes biogràfics i artístics documentats.

FITXA N°37

continúa hasta el fin del día, pero al despertar
apareció ante mis ojos una gama de verde y
gris claro con una vejetación de verde obscuro
muy entorpecido con el color de los pue-
blitos, carreteras, tejados de pizarra, abertu-
ras sin balcones, Puertos y jardines muy bien
alimentados, conales, fabricas, puente de hierro
pero todo bien cuidado y limpio, bastante
modernillo (en aquella época) y muy haricó
alotas.

El tren parecía estar picado por haberse sorpre-
dido la madrugada sin haber llegado a París
corriendo como un desenfrenado sin hacer caso
de estaciones ni aparcaderos y nosotros lo vamos
saludando a todo el mundo que miraba al
tren como si fuéramos espíritus de relampago.

De buena gana hubiera aceptado una avería
en la maquina para poder bajar a conversar
con aquellos campesinos tan típicos en cual-
quier pueblo de los que pasabamos; pero me guardé
de decirselo a nadie para que no me trataran
de loco.

A poca distancia de la metrópolis todo cam-
bió de facciones y aparecieron los suburbios de
la capital francesa, yo estaba muy contento
emocionado. Por fin me gustaba por un me-
morioso y llegamos a París.

La Gare, Luz de ray, junto al Éclair, al otro
lado del Louvre, la Lillotte, ma abaja.

Document inèdit fotografiat en el fons de la família Ferrer Pino l'any 2006.

Document citat i transcrit parcialment a la referència 96 de la pàgina 150 del capítol
4.1. Aspectes biogràfics i artístics documentats.

FITXA N°38

Notre-Dame. No tardo el coche en llegar
 a la calle de St. Andre des arts, donde esta la
 academia de bellas artes. En un hotel de esa
 calle estaba hospedado Riquel y su primo Fore-
 lle, y otros amigos catalanes de Sarriana. Me quise
 to el sitio y tomamos dos cuartos para nosotros.
 Y ya estamos en Paris.
 Despues de almorzar y arreglarnos emprendi-
 mos el buleto toda la calle abajo hasta la fuente
 de San Miguel, en el boulevard, St. Michel,
 junto al Sena.
 Recorrimos parte del barrio latino repartiendo
 puros y pagando cervezas y comidas como
 si fuéramos millonarios. A la tarde fuimos a
 Montmartre, a la noche a la Opera.
 Al dia siguiente que todo estaba abierto queda
 destumbrado de Paris. Repeti' muchas veces la
 visita al Louvre, y al Luxemburg. con una
 mas tranquilidad que el dia de mi llegada.
 y estuve un mes de Vorimba. Por aquel Paris
 como si hubiera sido un mal hijo de buena
 casa.
 Maldito Santolaria con su cabeza de filo-
 sofo de oracion. Hace un mes que te estoy bus-
 cando, me dijo en nuestro emocional encuentro
 en las jardines del Luxemburg.
 Pero, donde estas me dijo que nadie me ha
 sabido dar razon de ti. S

Document inèdit fotografiat en el fons de la família Ferrer Pino l'any 2006.

Document citat i transcrit parcialment a les referències 98 i 100 de la pàgina 151 del capítol 4.1. Aspectes biogràfics i artístics documentats.

FITXA N°39

Rue Barbou, N° 2. Galler. ^a

El primer ~~tan~~ día de llegar a París era Do-
 mingo y en el «boul Miris» me presentaron
 a pintores y pintoras de entre la coterba de ar-
 tistas ~~de toda especie~~ flotantes de toda espe-
 cie y de todos los países, y fuimos a paso lar-
 go hacia el Louvre, la primera visita fue
 al departamento de pintura. Allí está
 Sorolla, acompañado de su hija que tenía
 mucho interés en escucharnos nuestra opinión
 sobre los cuadros antiguos y no tema que es-
 forzarse mucho por que los manifestáramos
 en alta voz y con algarazga como si hubiera-
 mos sido los dueños, no dire del museo uno
 de Francia entera.

Quedamos en que Puelens es un pintor de
 los de primera línea pero de los menos im-
 portantes. Que Rembrandt, es estupendo en
 calidad recordando a los venecianos pero
 más consistente que ninguno. En pintor Vel-
 az, es de los mejores de su tiempo pero no de
 muy buen gusto. Franchals, está muy por
 debajo de Velazquez, pero se sostiene con
 una dignidad sea lista estupenda. Van-
 di K, queda bien.

Hay muchos pintores buenos pero el re-
 Louvre, queda inferior al Prado, a pe-
 sar de los Riveras, y Murillos, Greco,
 La pintura de los Luisas y el Imperio está
 bien está bien entre ella Batacau.

Document inèdit fotografiat en el fons de la família Ferrer Pino l'any 2006.

Document citat i transcrit parcialment a la referència 101 de la pàgina 151 del capítol 4.1. Aspectes biogràfics i artístics documentats.

FITXA N°41

ente que me invadía, estremeciéndome
 la emoción.
 Aquella figura de marino caluroso y bien
 tallada me ~~era~~ ^{glor.} ~~un~~ ~~recompensa~~ ~~prometida~~
 una recompensa de agradecimiento por
 mi visita, me prometió satisfacer una
 pasión nacida en las rocas doradas de
 mi tibur. bautizada con rocios or
 dnicos. Al despedirme de la dista. no
 fiza bama y nuestras miradas chocaban
 y si bajo se baja del pedestal para
 acompañarme. Y caíste que esto no
 es romanticismo sino lirismo artíst
 co.
 Las estatuas murmuraban de nuestra crete
 ca, con ese murmurar callado que la expre
 sion de lo que se dice se sale por los ojos. Im
 móviles y llenas de dignidad las esculturas
 nos dejaban pasar por debajo de sus pedes
 tales y parecían darnos un ejemplo de ten
 sión y de imposibilidad.
 Allí estaban congregados los ejemplares
 griegos, romanos, del renacimiento y lo
 suces, mostrando sus bellezas que marca
 ban su época.
 La Victoria de Samotracia navega en la en
 trada del museo encima de una grada que
 parecen olas de dignidad que la elevan a la
 gloria. Esa figura tiene la majestad del

Document inèdit fotografiat en el fons de la família Ferrer Pino l'any 2006.

Document citat i transcrit parcialment a la referència 103 de la pàgina 152 del capítol 4.1. Aspectes biogràfics i artístics documentats.

Document citat i transcrit parcialment a la referència 59 de la pàgina 308 del capítol 4.2.1. Casino Teatre Prado de Sitges.

FITXA N°42

que vola con sus propias alas. Era esculturas de
 de es todo lo amable y sabrosa que puede ser una
 forma femenina hecha de carne y huesos. Tiene
 un dize decadente (de estilo) explicando acci-
 dentes y detalles de los carnes y el ropaje que ya
 no puede ser mas atractivo y hasta seduc-
 tor. No es un angel que se lleva a los hombres
 en el buelo de sus alas, es una belleza que se
 da a los hombres con una amabilidad divina
 es ella la que da la victoria, es ella la misma vic-
 toria es ella el premio de la victoria
 Egipto, Siria, Persia Caldea, etc. Son
 estas las majestuosas del acedario artistico
 son diamantes arqueologicos. El Louvre ostenta
 maravillas de esta clase y tambien Fenicias que
 dadas en sus salas para hacer las asequibles al
 visitante.
 Estas obras de arte comunican saviduria digni-
 dad, y optimismo. Ellos nos explican siglos de
 epulencia humana que los mercurios que
 han oculto porque es averguenzoso
 Quien ha dado la causa del retroceso en la etica
 de la humanidad? ¿Porque des del florecer
 esto egipcio, la humanidad ha demercedo
 en todos los sentidos? Tres rafaques de inferioridad
 occidental han invadido el campo oriental del
 arte secando un fermen. Los griegos, los Griegos,
 los Romanos, Las expediciones piratas de
 la edad media y subsecuentes son un atropello
 para Europa, en ese sentido.
 Tambien los nortes americanos son funestas pa-
 ra las bellas artes presentes y futuras.

Document inèdit fotografiat en el fons de la família Ferrer Pino l'any 2006.

Document citat i transcrit parcialment a les referències 103, 104 i 105 de la pàgina 152 del capítol 4.1. Aspectes biogràfics i artístics documentats.

Document citat i transcrit parcialment a la referència 38 de la pàgina 543 del capítol 4.3. Estudi i anàlisi de la trajectòria estètica d'Agustí Ferrer Pino en el context artístic.

Document citat i transcrit parcialment a la referència 59 de la pàgina 308 del capítol 4.2.1. Casino Teatre Prado de Sitges.

FITXA N°43

y, la humanidad hubiera caminado con el
 empuje egipcio hoy día se realizarían ya los viajes
 interplanetarios.

La presencia del tercio catalán con puer-
 to, ^{hoy} Mortres, Santolaria, y yo; en las salas
 egipcias de Louvre, desentendaba del rit-
 mo académico y ordenado de aquel ambien-
 te amanejado que huele a orden y dogmas
 arqueológicos.

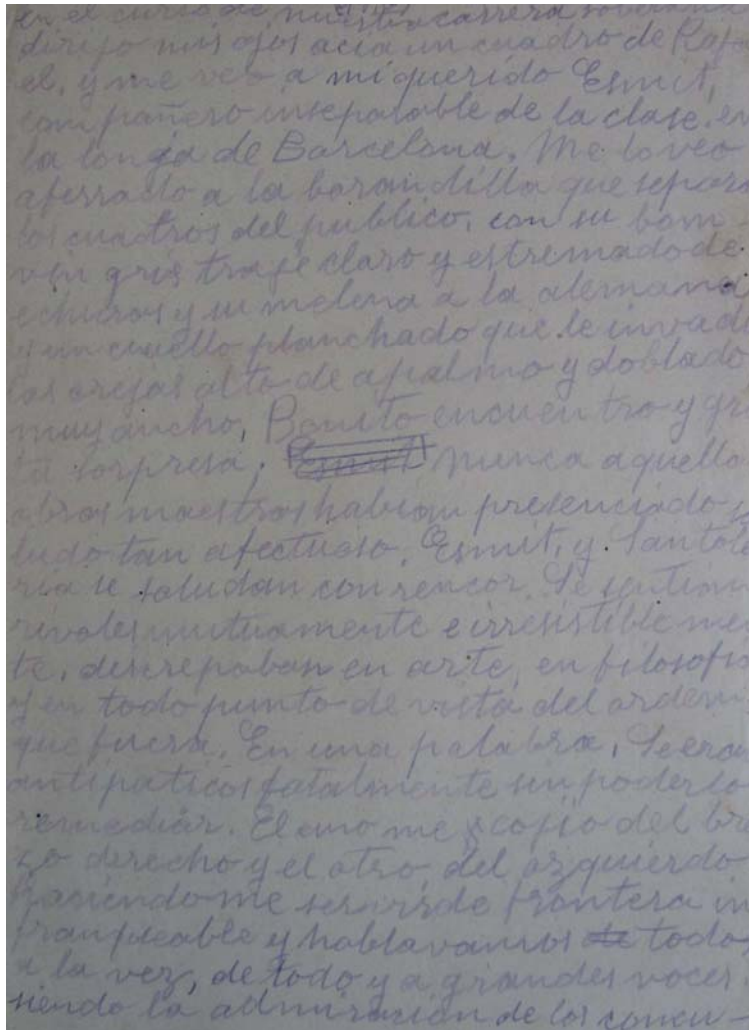
Pero nosotros imperterritos en nuestra predile-
 ción por este arte, bautizábamos el lenguaje
 de los otros maestros con chorros de entusi-
 asmo a discurso limpio con nuestra lengua
 madre que hacía temblar no dire a las es-
 taturas en sus pedestales sino a todo el museo
 y a la Francia entera. ¡mira el cocceles
 te modelado de este contorno! ¡mira la
 expresión de esta boca llena de vida, ¡mira
 la sublimidad de esta cara, y el encan-
 ta de la figura llena de importancia.

La nobleza y perfección del arte egip-
 cio nos emborrachaba de emoción, y pu-
 rificaban nos tres faros de granito
 resplandecidos por un misterio mágico
 desplegando nuestra erudición y pen-
 sara y autoritaria que humillaba
 a los ídolos y dioses dinásticos que nos
 miraban aterrizados escandalizados
 por el furor de nuestras críticas.

Document inèdit fotografiat en el fons de la família Ferrer Pino l'any 2006.

Document citat i transcrit parcialment a la referència 107 de la pàgina 153 del capítol 4.1. Aspectes biogràfics i artístics documentats.

FITXA N°44

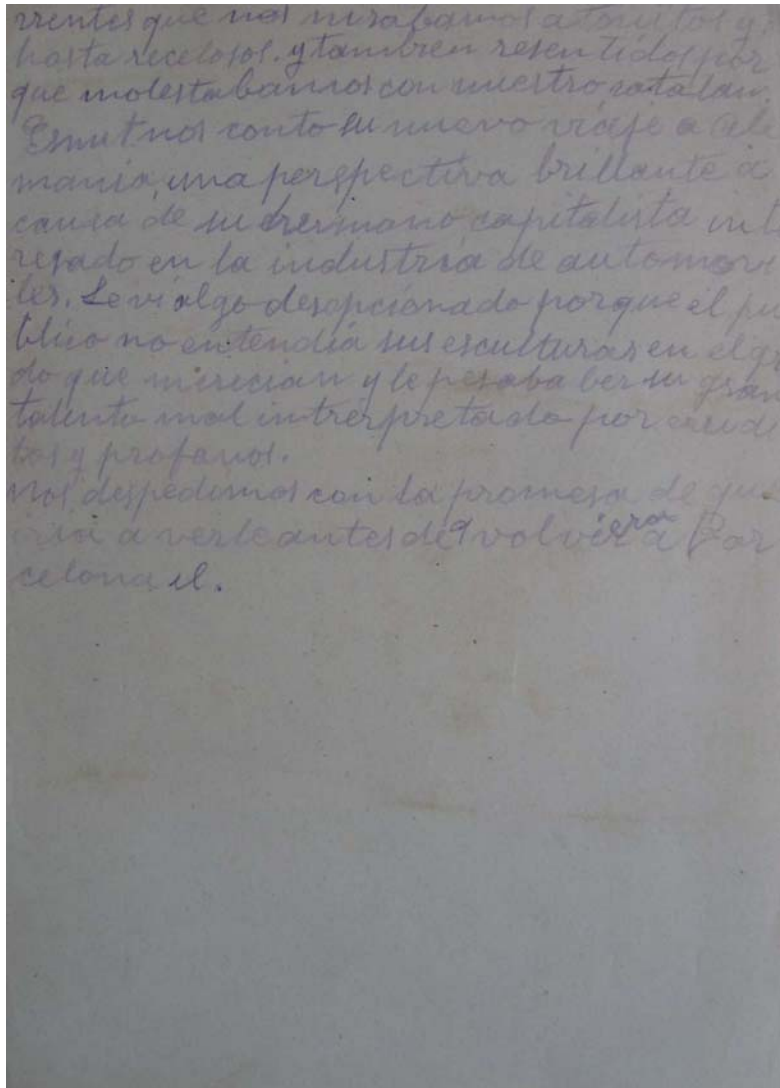

Document inèdit fotografiat en el fons de la família Ferrer Pino l'any 2006.

Document citat i transcrit parcialment a la referència 109 de la pàgina 153 del capítol 4.1. *Aspectes biogràfics i artístics documentats*.

Document citat i transcrit parcialment a les referències 40 i 45 de les pàgines 544 i 549 del capítol 4.3. *Estudi i anàlisi de la trajectòria estètica d'Agustí Ferrer Pino en el context artístic*.

FITXA N°45

Document inèdit fotografiat en el fons de la família Ferrer Pino l'any 2006.

Document citat i transcrit parcialment a la referència 109 de la pàgina 153 del capítol 4.1. *Aspectes biogràfics i artístics documentats.*

Document citat i transcrit parcialment a les referències 40 i 45 de les pàgines 544 i 549 del capítol 4.3. *Estudi i anàlisi de la trajectòria estètica d'Agustí Ferrer Pino en el context artístic.*

FITXA N°46

Mi salida de París hacia Roma
 fue bastante original, como que
 había ganado algún dinero invite
 a Riquel que me acompañara
 pagándole yo los gastos. Aceptó
 a pradecido y nos pusimos en
 marcha.
 En tres días tuvimos el viaje pre-
 parado. Como ya era el atardecer
 fuimos al mercado del Templo
 a comprarnos un abrigo, con
 fundidos entre pañuelos for-
 mados con monjes de opo-
~~tura~~ nueva y buscada dis-
 tinguíamos nuestra indidica-
 on con una arrogante pose
 entre humilladas de las pipo-
 Por fin me fize en un lev-
 ras formidable elegantísimo
 y casi nuevo, ~~me~~ que me
 ofrecía una amistad comfo-
 table u un porte ~~de~~

Document inèdit fotografiat en el fons de la família Ferrer Pino l'any 2006.

Document citat i transcrit parcialment a la referència 111 de la pàgina 154 del capítol 4.1. Aspectes biogràfics i artístics documentats.

FITXA N°47

...no se que le dije; ella me dijo que
si era entado ineducado que si, desapa-
recimos de hazer un paraguas que que-
do hecho trizas por el viento por la
lluvia y por nuestra actuacion.
al dia siguiente fui con un paraguas
nuevo a animar la avitacion de la escuela
en el escolar, claro y luego aparecieron los dias
en la escuela.
Solo dire de esta chispa que es la encarnacion
del bien, de la verdad, y de la
felicidad.
Orleans es una praccion de Paris, y
seri all coronado de en canito, idios
te cuatro meses. Francia sabe cortar
la medida de ~~todos los hombres~~ la fel-
cidad de todos los hombres.
Fueron no ha sido a la curca, de car bon
a copirgi, en una lancha llevada por
una Margarita, que es todo gracioso y co-
razon y se hace la intrupida no sabe
lo que es vivir. La hija de un novelista
parisien, se confecciona un vesti-
do que son bueno en diez minutos, las
nieblas se elevan cuando se llega
al caballo

Document inèdit fotografiat en el fons de la família Ferrer Pino l'any 2006.

Document citat i transcrit parcialment a la referència 112 de la pàgina 154 del capítol 4.1. Aspectes biogràfics i artístics documentats.

FITXA N°48

el día siguiente. Yo nos desperté a media mañana ya me lavé comiendo dos tiles galletas, ver longots, y no se que otras cosas de París, pero en seguida estuve despachado, pero a Rigual se le extravió la estrella de esperantista que siempre llevaba en el ojal, con el emblema de hombre internacional y orgullo de la civilización europea; este tal es un ~~de~~ verde, estrella de cinco puntos, tiene el poder de congregarse a los socios de todo el mundo estrechándose perfectamente, estrecharse se la mano a través de las fronteras y de las distancias. Rigual no encontraba la estrella y yo baje andando a esperarlo en la puerta de la calle. Por fin bajo el y su estrella y nos fuimos a comer.

En Orleans habian esperantistas amigos por correspondencia esperantista a Rigual, en el restaurante hicimos amistad con personas que los conocian y fuimos a allora visitarles. Cel día siguiente en París el primer retrato que pinte en esta ciudad para un esperantista fué el día

Document inèdit fotografiat en el fons de la família Ferrer Pino l'any 2006.

Document citat i transcrit parcialment a la referència 113 de la pàgina 154 del capítol 4.1. Aspectes biogràfics i artístics documentats.

FITXA N°49

pero en una fitxa que me habia
 Prigal se ocupaba de los tratos para
 los encargos dado por sus amigos de ca
 ra, despues pinte una señora, un
 busto muy bien ejecutado y bien de pa
 recido, este me proporciono cinco
 mas, vendi dos vitas de las ciudad
 no pagadas como merecia pero
 tampoco avanzadas de precio.
 me encargaron una copia de un
 cuadro del museo.
 El mejor escultor de Orleans muy
 parecido a Quevedo y que he obviado
 do su nombre me tomo mucho
 precio enterado con la abilidad
 con que ejecutaba las figuras de car
 na suetas y decoradas. queria que se
 quedara con el cuando le conte lo
 que ya habia depreciado en Francia,
 se estremecia tristemente.
 Una señora idealista con un ro
 mancesimo extravagante, me en
 cargo su retrato con mucho desque
 to de su marido. Era el prototipo
 de la protagonista de novela, era de
 una sensualismo frenetico y pasio
 nado en velleza palida, y rubor de
 arpillera abarca sus ojos del ojo

Document inèdit fotografiat en el fons de la família Ferrer Pino l'any 2006.

Document citat i transcrit parcialment a la referència 113 de la pàgina 154 del capítol 4.1. Aspectes biogràfics i artístics documentats.

FITXA N°50

por favor; no me detenga he de la
 blor con Esperanza. Sin lo asiti fieri
 de tocador era la morena dedicada a
 Paris, ^{de asiti fieri} al momento se tapo la cabeza en
 una carcajada de ensoriar. Entorno
 la puerta y corrió la cortina tras de
 mí.

Fin de la Farsa.

Trabajé por un arquitecto que además
 era ilustrador de libros de arquitectura
 e Ingeniería y le dibujaba la fo
 quettes de unos tres centímetros, per
 pulno medio pintadas al que se
 to me daba ocasión de convivir al
 juntos momentos en la intimidad
 doméstica de estas buenas familias
 muy decentes muy hospitalarios y
 muy simpáticos en toda la Francia.

Un día Piquet trajo una tarjeta del
 consul de España, en Orlean, para que
 fuera a pintarle una cabeza.

Este señor conocía muy bien España
 y se había enriquecido mucho com
 prando lana a Egipto y vendiendo la
 en Francia. Quería mucho el las

Document inèdit fotografiat en el fons de la família Ferrer Pino l'any 2006.

Document citat i transcrit parcialment a les referències 114 i 115 de la pàgina 155 del capítol 4.1. Aspectes biogràfics i artístics documentats.

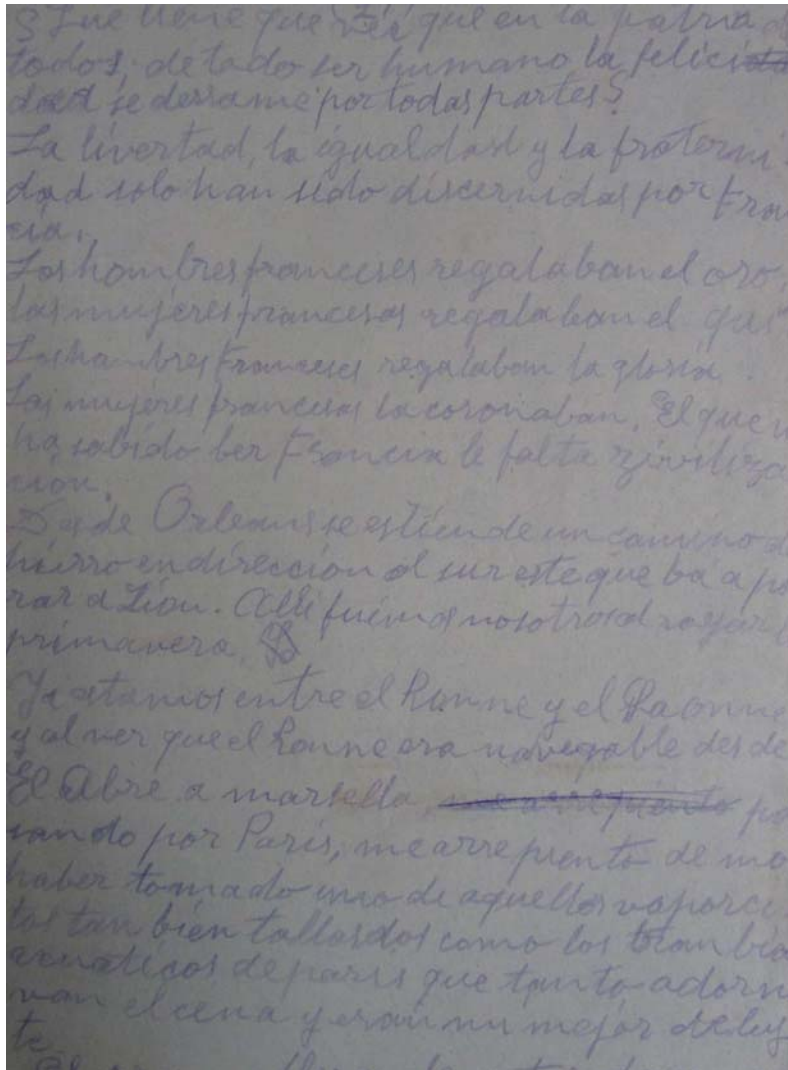
FITXA N°51

espanoles y tenía ⁽²¹⁾ pena ~~que~~ de que España no siguiera al ritmo de los adelantos europeos, era muy charmoso y alsequioso. El día que fui yo teléfono a unos amigos suyos diciéndoles ahora están en casa los pintores que vos querían ver. ¿Vienen con vosotros? ¿Quieren ir ahora mismo? Si se trata de la familia Guentier, les gusta mucho los artes y quieren algún retrato. Fuimos a verles y me encargaron un retrato del señor, la señora y el de un muchacho de ~~14~~ catorce años. Ese chico me tomó mucho cariño. Fue ocasión de conocer una de las familias más excelentes de Francia. Me trataron como pocas veces se trata a una persona desconocida solo por el hecho de ser pintor. El interés que la señora tenía por mi salud por mi bienestar y por el ~~que~~ escrito en todas mis cartas era probatorio. Yo creo que me consideraba como una especie de sobrino especial que ella quería pulir y modelar en su encienda por las leyendas de hierro y...

Document inèdit fotografiat en el fons de la família Ferrer Pino l'any 2006.

Document citat i transcrit parcialment a la referència 115 de la pàgina 155 del capítol 4.1. Aspectes biogràfics i artístics documentats.

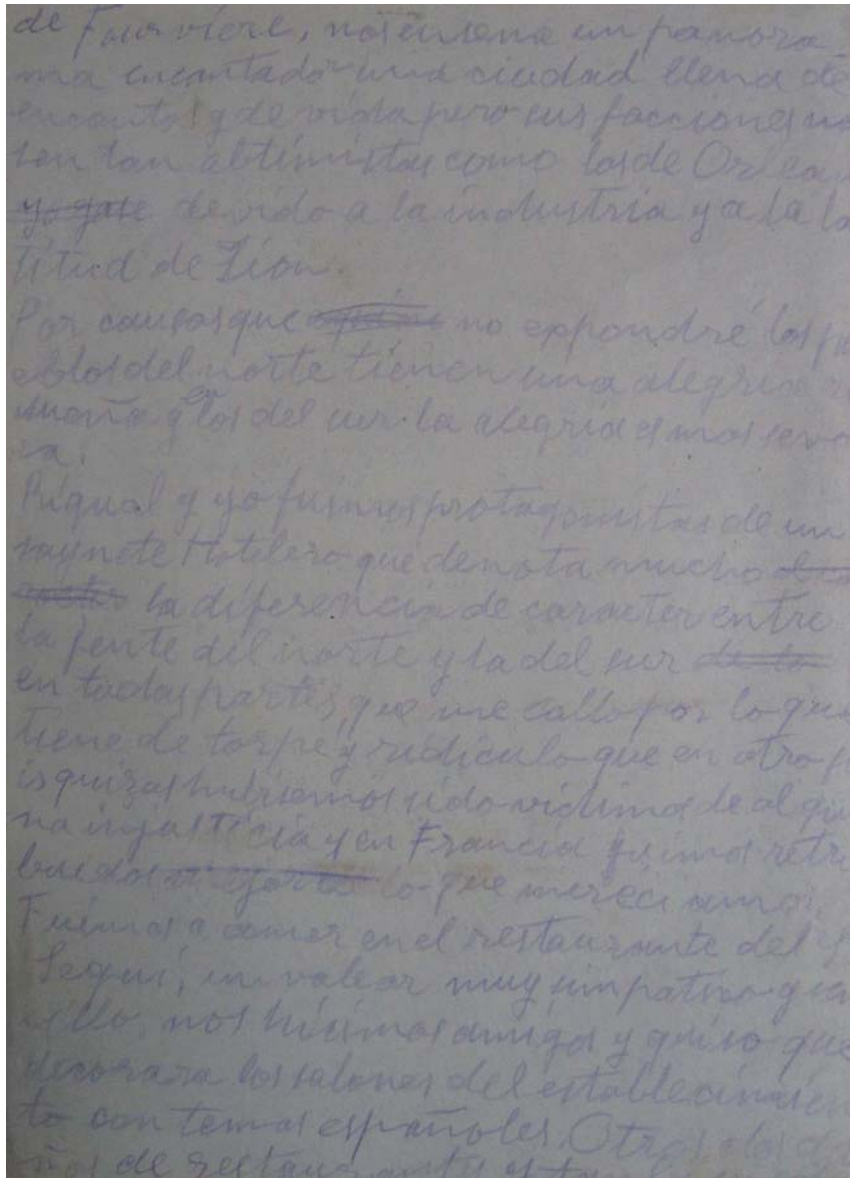
FITXA N°52

Document inèdit fotografiat en el fons de la família Ferrer Pino l'any 2006.

Document citat i transcrit parcialment a la referència 116 de la pàgina 155 del capítol 4.1. Aspectes biogràfics i artístics documentats.

FITXA N°53

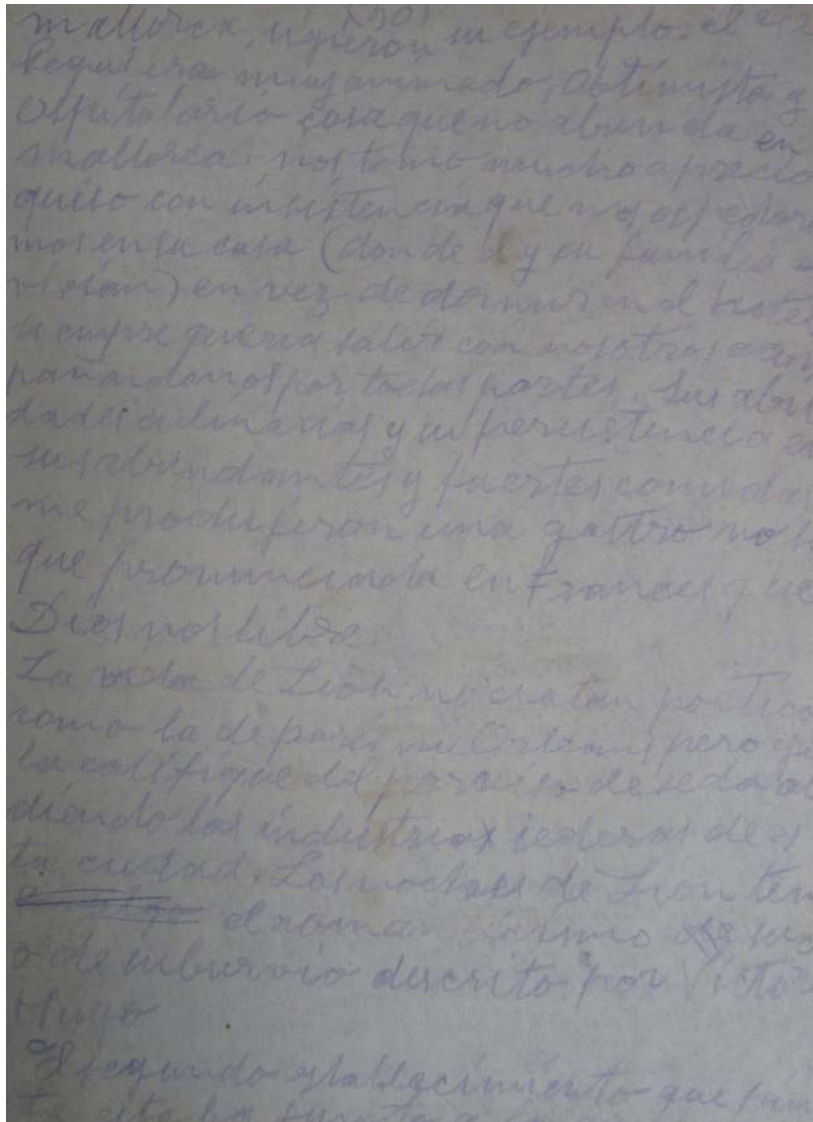
de Fouvière, nos enseñó un panorama
muy encantador una ciudad llena de
encantos y de vida pero sus facciones no
son tan abtimistas como las de Orlean
y yo gate debido a la industria y a la la
titud de Lion.
Por causas que ~~no~~ no expoundré los pa
sajes del norte tienen una alegría
suavísima y los del sur la alegría es mas serena
y
Pulqual y yo fuimos protagonistas de un
paynote hotelero que denota mucho de
~~esta~~ la diferencia de caracter entre
la parte del norte y la del sur ~~de~~
en todas partes que me callo por lo que
tiene de torpe y ridiculo que en otro pe
is quizás hubieramos sido victimas de al que
na ingratitud y en Francia fuimos retra
bados ~~de~~ ~~lo~~ que mereci ~~un~~
Fuimos a comer en el restaurante del
Sequi, un valcar muy simpatico que
ello, nos hicieron amigos y quiso que
decorara los salones del establecimiento
con temas españoles. Otro de los
de ~~gest~~ ~~ante~~ ~~el~~ ~~ti~~

Document inèdit fotografiat en el fons de la família Ferrer Pino l'any 2006.

Document citat i transcrit parcialment a la referència 118 de la pàgina 155 del capítol 4.1. *Aspectes biogràfics i artístics documentats.*

Document citat i transcrit parcialment a la referència 6 de la pàgina 433 del capítol 4.2.3. *Altres pintures murals d'Agustí Ferrer Pino.*

FITXA N°54

Document inèdit fotografiat en el fons de la família Ferrer Pino l'any 2006.

Document citat i transcrit parcialment a les referències 118 i 119 de les pàgines 155 i 156 del capítol 4.1. *Aspectes biogràfics i artístics documentats*.

Document citat i transcrit parcialment a la referència 6 de la pàgina 433 del capítol 4.2.3. *Altres pintures murals d'Agustí Ferrer Pino*.

FITXA N°55

ros pintorescos y animadas, como si se
manos llenas de bonitas y hermosas
las rivas y praderas tan animadas y
pintorescos tan estrechos y sencillos de
gran interés, a guisa de praderas y pobla-
das de pobreza y de melancolía reflejan
el encanto de la vida ~~paradisiaca~~
paradisiaca.

Para ir a Italia desde Lion para no
perdizca Llegamos a Ginebra al me-
dio día, un momento de diferencia no
había entre la dos naciones y no me pa-
saba que pasaríamos frontera alguna
los fueros como a España y con muy
atentos con los españoles.

La limpieza de la vida es el primer
guardia me llamo la atención a la
puerto de carrea porque al estar una
carta de echo un pedacito de pa-
pel en la calle.

Luiza tiene el tono de una cosa nueva
de trunca y estimo en allí le parece a mi
que tiene mejor salud.

Document inèdit fotografiat en el fons de la família Ferrer Pino l'any 2006.

Document citat i transcrit parcialment a les referències 120 i 121 de la pàgina 156 del capítol 4.1. Aspectes biogràfics i artístics documentats.

FITXA N°56

Nos dirigim a Milán parando el
 simple en la estación de Cinisello
 na hay taquilla lo billetes se expre-
 den en el asiento del vagón como
 si fuera un tranvía. Un tren elec-
 trico nos pasa de fuerza a Italia
 por den tro del famoso túnel y
 en media hora.
 En la primera estación italiana
 se siente un tremendo rebatón
 asta un mundo infernal de de-
 sepción es dolorosa. Una multitud
 armada con una vanidad muy severa
 actúan de imprescindible, insipiente,
 con énfasis que es triste. El italiano es
 muy triste cuando cosa de interesante
 pero que el gallego o andaluz.
 Al llegar a Milán nos regatearon el pre-
 cio del hotel como si fuera una lectu-
 ra con ponderaciones de un comico in-
 creible. Pigual dice. Bueno ya está-
 mos en la tierra de la comedia y me pa-
 rece que diripio algunas insurta al
 Dante en lenguaje el perantista, pero
 esperar la cena nos encaminamos a

Document inèdit fotografiat en el fons de la família Ferrer Pino l'any 2006.

Document citat i transcrit parcialment a la referència 122 de la pàgina 156 del capítol 4.1. Aspectes biogràfics i artístics documentats.

FITXA N°57

con el zapato del cuarenta pegado
 al techo se presentaba declamando el
 leonario llambros, riéndose a carcajadas
 brométicas se estableció un relativo si-
 lencio entre un repertorio de, españoles,
 españoles, españoles, etc.
 Pero lo peor del caso no estaba aquí; los
 italianos son trovadores de nacimiento
 y por eso rondan por las calles
 de noche cantando a voz en cuello
 y pasan unos ~~grupos~~ grupos tras de otros
 en competencia de griterío que no
 hay que envidiar.
 A mí me gustaba aquello porque yo
 había hecho lo mismo en Göttingen. Es
~~lo que me gustaba~~ alvaros, jurembrando
 de buena gana me hubiese levantado
 todo para rondar y cantar con ellos.
 Pero a Riquel se le desencadenó una
 ira que el fuego de la pipa se
 le salía por los oídos.
 Al día siguiente recordábamos por mi-
 serables campos desesperados buscando al-
 guna emoción que nos animara
 pero fue al revés, al informarnos
 para visitar = la casa de la...

Document inèdit fotografiat en el fons de la família Ferrer Pino l'any 2006.

Document citat i transcrit parcialment a la referència 123 de la pàgina 156 del capítol 4.1. Aspectes biogràfics i artístics documentats.

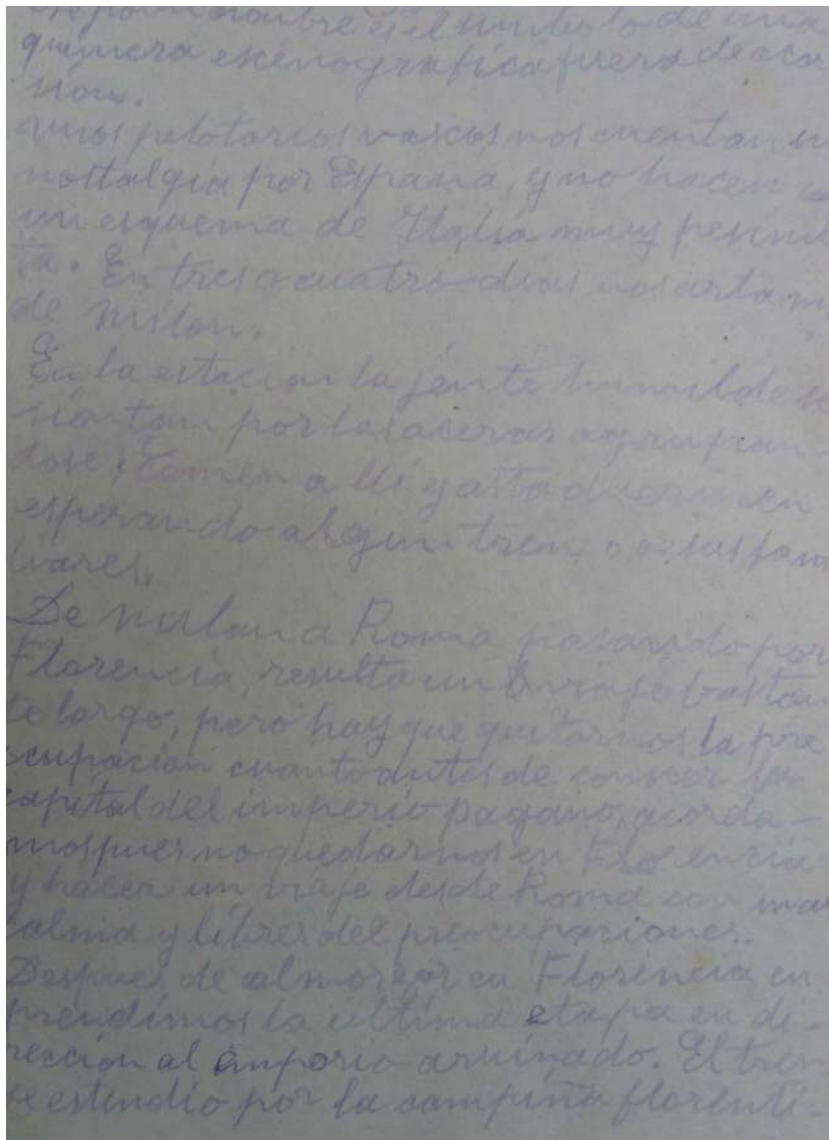
FITXA N°58

bre cena nos ponien en conocimiento
 que los dos no están de veraneo y
 se fue de mar. Nos desquitamos de
 golpe metiendonos de sapeza a
 museo.
 Las galerías de cristal malmaron la
 gofa de Biquinal y especialmente un
 automático que dice como muy en
 serio por consuelo, no se cansa de
 decir un remedio y arte de co
 mer y venir. Le me acordó el es
 tado de la famosa catedral y lo
 saque de allí más contenta que una
 costurera.
 Esa catedral está muy bien pero por
 los esnobes, no hay nada como un
 bar automático
 andando por un pasco nos cruzamos
 con el último garibaldino, un hombre
 biépa con una blusa encarnada y
 un saquito del mismo color. Prefiere
 el garibaldi de la plata de madera co
 ra boca más grande que el órgano
 que trae colgado del cogote a mi
 lo zando la calle de Barcelona
 con sudor en el rostro.

Document inèdit fotografiat en el fons de la família Ferrer Pino l'any 2006.

Document citat i transcrit parcialment a la referència 123 de la pàgina 156 del capítol 4.1. Aspectes biogràfics i artístics documentats.

FITXA N°59

El nombre del mundo de una
quincena etnográfica fuera de esta
zona.
unos futbolistas vascos nos cuentan su
nostalgia por España, y no hacen
un esquema de Italia muy presun-
ta. En tres o cuatro días nos arta más
de Milán.
En la estación la gente humilde se
sienta por las aceras agarrando
los cables y a mi y a otros que se
esperando a algún tren o a sus fami-
liares.
De Milán a Roma pasando por
Florencia, resulta un viaje bastante
largo, pero hay que quitar la pre-
ocupación cuanto antes de conocer la
capital del imperio pagano, acordá-
mos pues no quedarnos en Florencia
y hacer un viaje desde Roma con más
alma y libre de preocupaciones.
Después de almorzar en Florencia en-
tendimos la última etapa en di-
rección al anfiteatro arminado. El tren
se extendió por la campiña florentina.

Document inèdit fotografiat en el fons de la família Ferrer Pino l'any 2006.

Document citat i transcrit parcialment a la referència 124 de la pàgina 157 del capítol 4.1. Aspectes biogràfics i artístics documentats.

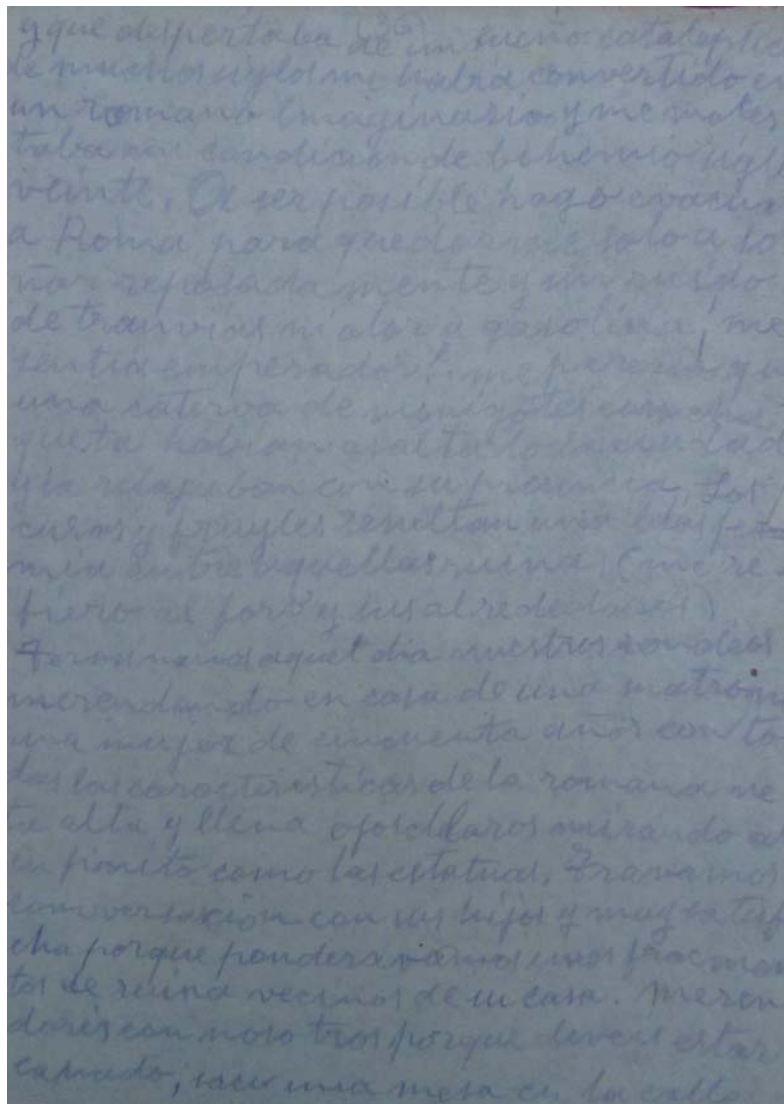
FITXA N°60

na con sus albares reservandose el
 humo para otras ocasiones y por no
 manchar el paisaje y porque bapa-
 ba la pendiente de la boga, casi, ~~sin~~
 sin necesidad de vapor.
 unos grupos de cipreses puros, laureles
 en mezcla daban un aire al prae-
 ranza lefenotaria algo ~~de~~ bíblico
 o como de a tres mil años atrás, es-
 tos grupos de albes mas abicuros y
 mucho mas altos que los otros sobre
 el recinto de recreo de los profetarios
 adornados con unas medallas tin-
 fas muy grandes que sirven de depu-
 sitos para el agua y al que al ploteo
 que les daban un tono muy fuerte
 rojo y muy agradable.
 al llegar a Roma, nos quedamos
 a descansar en un bar junto a la esta-
 cion y contemplar la murallas de co-
 tranjero y todo lo que nos abarcaba
 la mirada un gra muy amable
 nos tomamos por la cuenta y nos daba
 muchos datos camino del hotel; solo
 dejar el equi paje ya la calle y andaba
 ba un momento y con los ojos muy ab-
 ertos me parecia que yo era de allí

Document inèdit fotografiat en el fons de la família Ferrer Pino l'any 2006.

Document citat i transcrit parcialment a la referència 126 de la pàgina 157 del capítol 4.1. Aspectes biogràfics i artístics documentats.

FITXA N°61

y que despertaba de un sueño cataleptico
de muchos años me había convertido en
un romano imaginario y me sentaba
en una silla de la época de los siglos
veinte. De ser posible hago excursión
a Roma, para quedarme solo a to-
nar refrescada mente y un ruido
de tranvías ni alora gasolina, me
sentía empujado, me parecía que
una caterva de muchachos que
quiere hablar a alta voz me
me relajaban con su presencia, los
curios y porules resultan una vida fe-
rria entre aquellas ruinas. (me re-
fiero al foro y sus alrededores)
Foro y ruinas aquel día nuestros son oleos
merendando en casa de una matrona
una mujer de cincuenta años con to-
das las características de la romana me
ta alta y llena o forclados mirando al
en frente como las estatuas, travamos
conversación con sus hijos y mujer a to-
cha porque pondrán a unos pocos me-
tos de ruina vecinos de su casa. Me son-
deas con nosotros porque deber estar
cabudo; sacar una mesa en la calle

Document inèdit fotografiat en el fons de la família Ferrer Pino l'any 2006.

Document citat i transcrit parcialment a la referència 126 de la pàgina 157 del capítol 4.1. Aspectes biogràfics i artístics documentats.

FITXA N°62

El parícuti, ⁽³⁹⁾ el foro, Los cantacumbos,
 la plaza de la columna, el castillo
 de la antigüedad, las termas, murallas,
 templos, ruinas, palacios, etc; hacen
 una suma de atractivos turísticos
 dignos de recomendación.

Por conducta de algunos miembros de
 la embajada española en ~~Paris~~ como
 el Sr. Piquan, celebre arquitecto y ar-
 queólogo español, que en aquella
 ocasión acababa de fundar la escuela
 de arqueología y arquitectura
 en las estancias del convento de ~~San~~
~~Francisco de marseilla~~. Me encen-
 go un friso alusivo a la violación de
 Huesca, en un departamento junto
 a la sacristía de la iglesia que el tra-
 baja reformado.

Piquan y yo nos instalamos en este esta-
 blecimiento del estado español.
 En este edificio, en el despacho de
 maseñor Paron, encuentre el re-
 trato de Don Juan Antonio Lorente
 pintado por Goya. Los gobiernos
 Español y Italiano celebran en ple-
 to por este retrato y la prensa ha
 hablado mucho de este asunto.

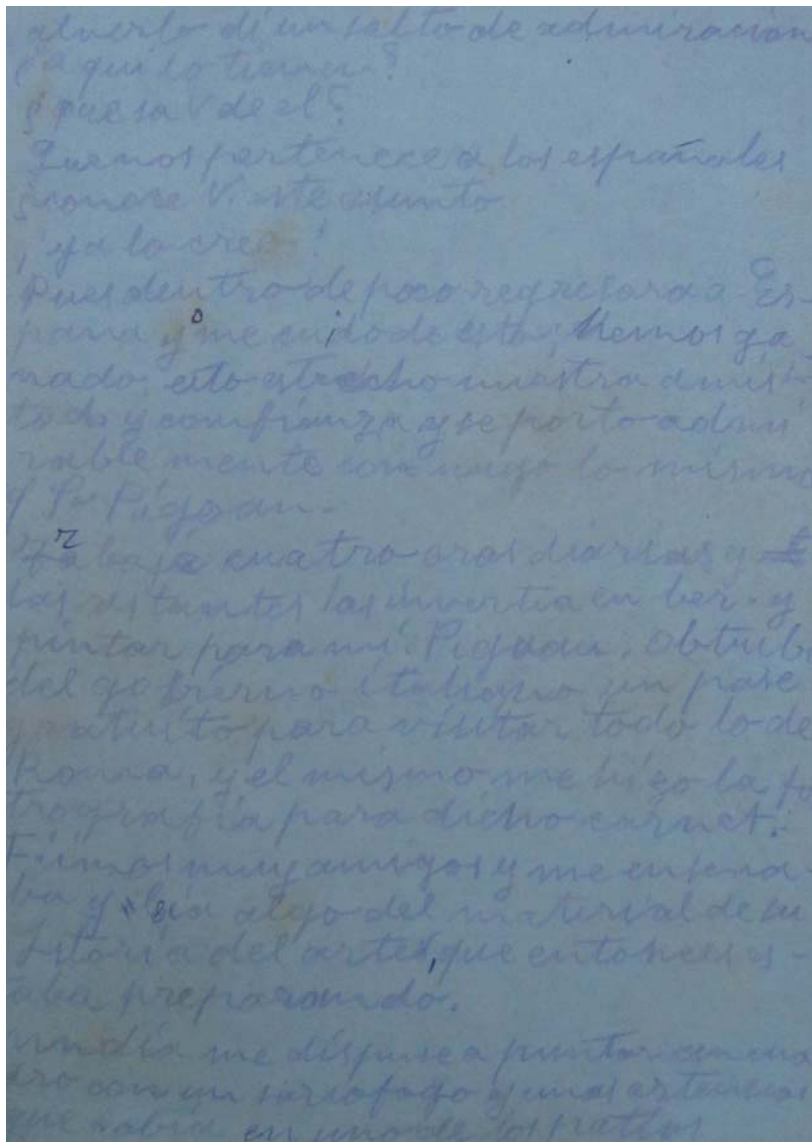
Document inèdit fotografiat en el fons de la família Ferrer Pino l'any 2006.

Document citat i transcrit parcialment a les referències 127 i 129 de les pàgines 157 i 158 del capítol 4.1. *Aspectes biogràfics i artístics documentats.*

Document citat i transcrit parcialment a la referència 2 de la pàgina 255 del capítol 4.2. *Pintures murals representatives d'Agustí Ferrer Pino.*

Document citat i transcrit parcialment a la referència 2 de la pàgina 429 del capítol 4.2.3. *Altres pintures murals d'Agustí Ferrer Pino.*

FITXA N°63

Document inèdit fotografiat en el fons de la família Ferrer Pino l'any 2006.

Document citat i transcrit parcialment a la referència 131 de la pàgina 159 del capítol 4.1. *Aspectes biogràfics i artístics documentats.*

Document citat i transcrit parcialment a la referència 47 de la pàgina 552 del capítol 4.3. *Estudi i anàlisi de la trajectòria estètica d'Agustí Ferrer Pino en el context artístic.*

FITXA N°64

marmoles, tendo e exemplares metidos
 en muchos sillios de Roma y Glatia que
 los turistas compran entusiasmados los
 y quis mas que noche. Estos prefieren
 sual todos una imitacion bien hecha
 que un original antiguo porque lo no
 encuentran demasiado suco.

A Riquel no le cuadro tener que
 ayudarme en las pinturas murales
 y se marchó a Napoel.

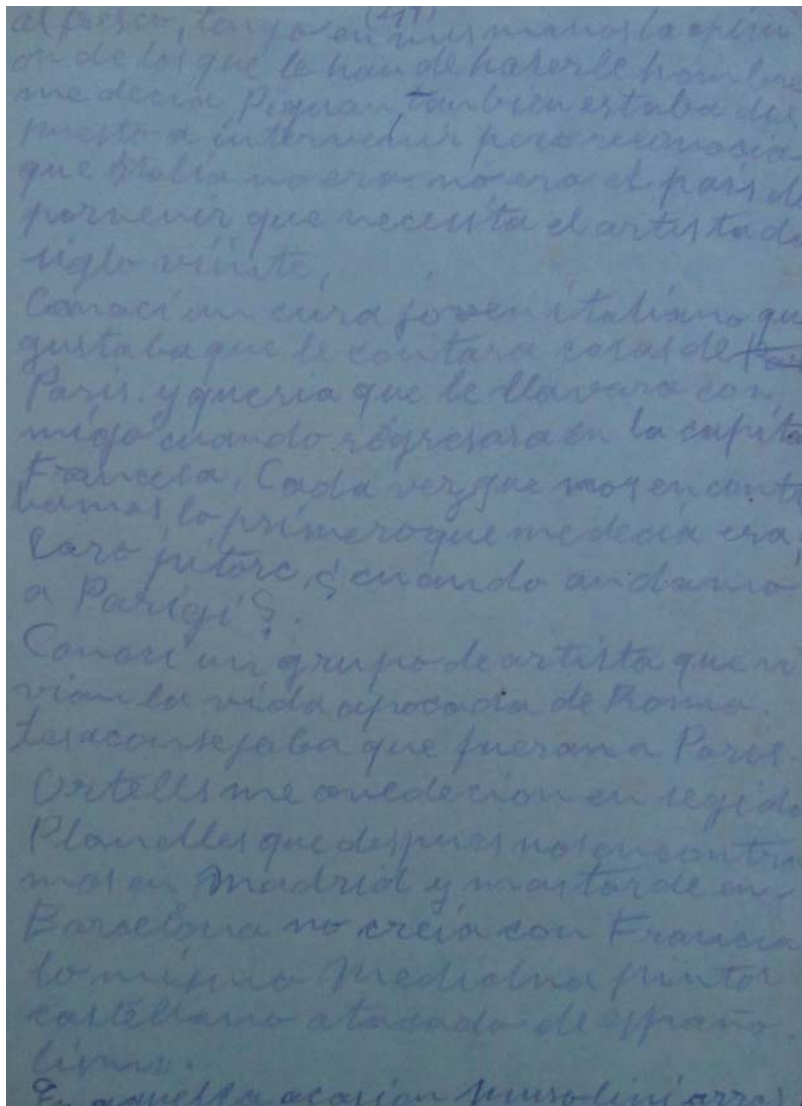
Se marchó de pando un libro de A
 Voltaire. encima de la mesa de no
 che para comprometerme. Yo no
 percibi hasta tres semanas despues. A
 do el establecimiento se entero del ca
 so antes que yo y tome un disgusto
 muy serio. Continúe mi trabajo con
 fevor. me dele un busto de
 moresno o Persea muy parecido.

Este señor era andaluz de buena
 sembro, me cobro admiracion y
 me acunte se ba que me quedara
 en Roma que el se encargaba de en
 contrar la proteccion que me fue
 ra necesaria seguro de mis triunfos
 cuando acabe de aqui ya pue de
 ir a trabar en la casa de carron

Document inèdit fotografiat en el fons de la família Ferrer Pino l'any 2006.

Document citat i transcrit parcialment a les referències 132 i 133 de la pàgina 159 del capítol 4.1. Aspectes biogràfics i artístics documentats.

FITXA N°65

el fresco, largo en ⁽⁴¹⁾ mis manos la opresión de lo que le han de haberle honras me decía Piquan también estaba dispuesto a interrumpir pero reconocía que Italia no era, no era el país de permanecer que necesita el artista de siglo veinte.

Conoci un cura joven italiano que gustaba que le contara cosas de París. y quería que le diera con mi hijo cuando regresara en la capital Francia. Cada vez que voy en contaba a mi hijo lo primero que me decía era ¿cómo fuere, ¿cuando andamos a París?.

Conoci un grupo de artista que vivían la vida apocada de Roma. Les aconsejaba que fueran a París. Ortells me condecion en seguida Planelles que despues nos encontramos en Madrid y mas tarde en Barcelona no creia con Francia lo mismo Medialna pintor catalano atascado de españolismo.

En aquella ocasion Muro lini arro

Document inèdit fotografiat en el fons de la família Ferrer Pino l'any 2006.

Document citat i transcrit parcialment a les referències 132 i 139 de les pàgines 159 i 160 del capítol 4.1. *Aspectes biogràfics i artístics documentats.*

FITXA N°66

...ha los mares y daba cada suelta
 hasta que tembló el misterio. No deje de ir
 a pintar al foro porque el alboroto
 de las fientes encendía aquella baraja de
 a gritos que se salían del sindicato
 con estridencia molesta.
 Vi a Pitor Manuel en un palacio im-
 mense dando un discurso en la ba-
 randa del balcón cubido en un ~~tatu~~
 tamburete. El monumento que Roma
 erigió a un padre contrasta con la im-
 simplicidad del hijo.
 Satisfecho de haber visto todo lo de Roma
 y mas que nada por lo que tenia de arte
 egipcio la mayor parte de la época pto-
 lomaea, y siendo ya a últimos de a-
 gosto me dirigí a Genova con alijeto
 de ir a Lige, por mar para ver la fies-
 ta mayor antes de regresar a Francia
 por un percance del tren tuve que pa-
 sar en Piedra Santa y Carrara desca-
 de turba la acaron de Salvador a Rosi-
 esculor italiano conocido a Paris.
 Este retraso me hizo perder el barco y tu-
 ve que esperar unos días, no quise ta-
 mar el tren porque ya tenia el folio.
 Pase ocho días de verano encantado de
 Genova. El consul argentino me com-
 unio del natal de Roma.

Document inèdit fotografiat en el fons de la família Ferrer Pino l'any 2006.

Document citat i transcrit parcialment a les referències 141 i 142 de la pàgina 160 del capítol 4.1. Aspectes biogràfics i artístics documentats.

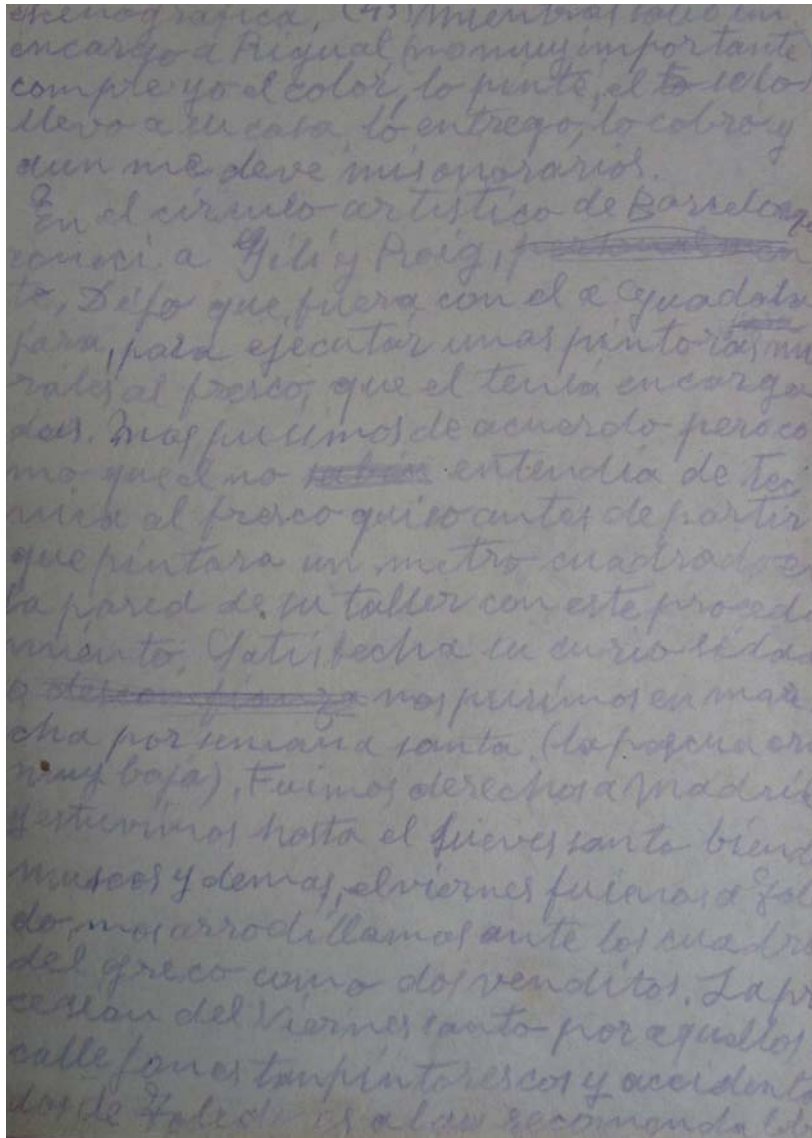
FITXA N°67

pipa no hubiera sido che pasado las de
 cañ, es tierra de miseria, sucio y mala
 gente, no he ganado ni un centimo y he
 tardado que es para a marchas dobles de
 allí por no morirme de hambre.
 P. y al venir bio pero de le fol.
 se para la pipa golpea con ella un bñ
 quiza da para saudienda ceniza, muera
 a vacia. El puntazo que le di fue de
 tabaco y cargamos las pipas, incendiemos
 y andando. Estuvo a dispension varias
 como uno hubiera pasado nada.
 Pasamos un viaje muy conforme a bu
 do del Calera, el capitán me compro
 un dibujo y dos oficiales quisieron un re
 tra to cada uno del tamaño del porta
 estudio de la cola de pinturas.
 al llegar a Barcelona recibí muy buena im
 presion de la ciudad era un dia lloroso
 de luz y de calor era que el penultimo
 de Agosto. Fome el tren al mediodia
 para fitger y en el apeadero y Modesto
 to Mila, me ayudo a bajar ~~en~~ el equi
 paje.
 Pasanse unos dias en casa y despues fui
 con Vidal ~~al~~ al teatro ~~para~~

Document inèdit fotografiat en el fons de la família Ferrer Pino l'any 2006.

Document citat i transcrit parcialment a la referència 144 de la pàgina 161 del capítol 4.1. Aspectes biogràfics i artístics documentats.

FITXA N°68

Document inèdit fotografiat en el fons de la família Ferrer Pino l'any 2006.

Document citat i transcrit parcialment a la referència 149 de la pàgina 162 del capítol 4.1. Aspectes biogràfics i artístics documentats.

Document citat i transcrit parcialment a la referència 8 de la pàgina 435 del capítol 4.2.3. Altres pintures murals d'Agustí Ferrer Pino.

FITXA N°69

y fantástico. hicimos la vida toda
na un par de días con un sábado de
clara bastante glorioso, y el día de
pasamos fuimos a Aguadalejo para. En la
estacion habia una señora italiana be
lla que dije a Aguil y Roiz, que feliz se
ra nuestra pasad ante le venis de
la telcarria.
Buen modelo para los anfeles que ten
mos que pintar.
Nos fuimos derechos a la poscion de
la marquesa donde hay la capilla
que esperaba alguna caricia de nu
estros pinceles.
hacia un día de ayse limpio y
transparente que me hizo costar re
tar.
muy a cuerpo andan ustos, difon
ardian postero de la finca abri
endo la bozja pongame el dolo
el rigo que bien de la cierra me va da
y penetra com el hielo. Este señor
no sabia que hacia una semana a
cuatro nodos miramos y en los de
para alla como dos fierros y con el
...

Document inèdit fotografiat en el fons de la família Ferrer Pino l'any 2006.

Document citat i transcrit parcialment a la referència 149 de la pàgina 162 del capítol 4.1. Aspectes biogràfics i artístics documentats.

FITXA N°70

de estos trabajos que ⁽¹⁸⁶⁷⁾ fueran un apunte
 ya número de que me ~~se~~ presentara
 lo que me dio que me diferera sus do
 milicias para ir solo, no copiar
 mas sus razones a los castos y le defe
 por informal.
 Conoci como persona de castatanes y fue a
 estolarame con Gariga, que me presento
 to al comerciante capitulista Goler
 Gariga y yo construimos un cine
 al agua libre para Goler, yo lo delibe
 re y Gariga era el empresario.
 En un mes pinturas a G. José Fran
 ces director artistico de la Esperanza
 y me dedico un numero por ser
 un hombre como un innovador en
 la pintura. La revista segio pu
 blicandome al guiso cuadros me
 os otorgando las facultades artísticas
 con extraordinarios en sus acciones
 y coloridos.
 Encontré al G. Goler y me curia
 dame un estudio para tra
 bajar Petras, granina y Guani
 se postaron como burniando
 madorell y G. Goler fueron

Document inèdit fotografiat en el fons de la família Ferrer Pino l'any 2006.

Document citat i transcrit parcialment a la referència 152 de la pàgina 162 del capítol 4.1. Aspectes biogràfics i artístics documentats.

FITXA N°71

ninguna importancia al fondo po
tía en aquel tiempo estaban en bar
culos con el charlatán de Gariños.
Madrid es uno de los que blot men
do todo de su tido político y mas de
desgraciado para capital de una
nación. España en general es una
calamidad para estas cosas.
Su florecimiento momentáneo de
fines de la edad media ~~for~~ infecta
su condición paradisiaca.
El apogeo de España hay que buscar
lo en la época prerromana en la vo
tiente mediterránea.
Madrid es una ciudad muy boni
ta la gente muy festiva.
El museo del Prado es formidable.
El museo de arte moderno esta mejo
de lo que la gente creen.
España va entrando en la escultura
muy lentamente
Hay muchos datos de mi vida que
no los explico aqui por falta de esp
cio (si puedo hase un libro a parte
y son muy pintorescos.
La causa de la muerte de mi pa

Document inèdit fotografiat en el fons de la família Ferrer Pino l'any 2006.

Document citat i transcrit parcialment a la referència 157 de la pàgina 167 del capítol 4.1. Aspectes biogràfics i artístics documentats.

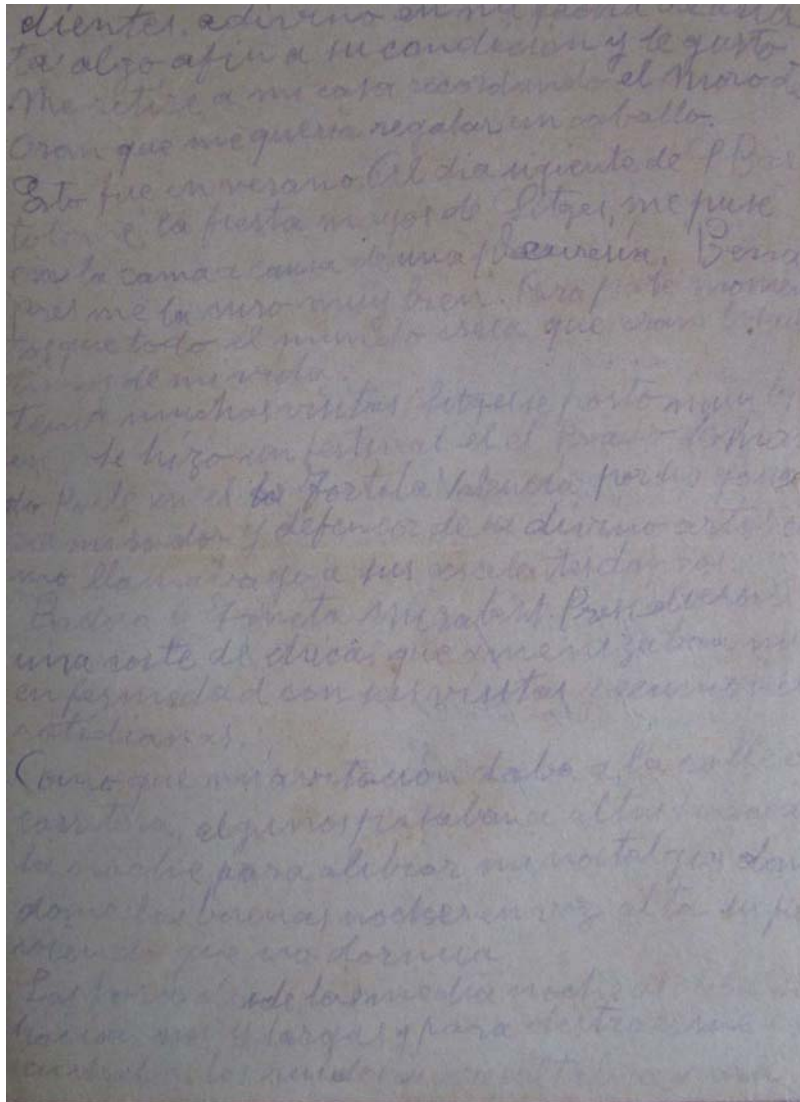
FITXA N°72

Document inèdit fotografiat en el fons de la família Ferrer Pino l'any 2006.

Document citat i transcrit parcialment a la referència 157 de la pàgina 167 del capítol 4.1. *Aspectes biogràfics i artístics documentats.*

FITXA Nº73

Document inèdit fotografiat en el fons de la família Ferrer Pino l'any 2006.

Document citat i transcrit parcialment a la referència 158 de la pàgina 167 del capítol 4.1. Aspectes biogràfics i artístics documentats.

FITXA N°74

Admirador de los genios, y del
 oriente en general ~~en~~ ~~la~~ ~~Asia~~ -
 Persia India etc. con Geocia
 admirador de la pintura
 mas que desde el B. Rangobatta
 nuestros dias, gran predilec-
 cion por la escuela española
 & especialmente Velázquez.
 Creo mas en la sabiduría
 que en la genialidad, no es el ge-
 nio quien pinta sino la sabiduría
 y la experiencia.
 Cuando la humanidad des-
 de ser ingenua se pinta en
 maravillas.
 En nuestros dias el capito
 ta en manos del azar, de la
 astucia, o de la politica go-
 sey nulo en este sentido.

Document inèdit fotografiat en el fons de la família Ferrer Pino l'any 2006.

Text citat i transcrit parcialment a les referències 55 i 139 de les pàgines 555 i 619 del capítol 4.3. *Estudi i anàlisi de la trajectòria estètica d'Agustí Ferrer Pino en el context artístic.*

FITXA N°75

El argument es la anunciacio
 de baig a esta celebracio del anjell per
 ditacte, les figures del mariner y el pa-
 gel representen l'element maritim y
 el terror de sitgetans, ~~de la~~
~~Sitgetans~~ presentats a la verge pe l'
 anjell, s'v'o, o induit per ell, per
 a venerarla y esperar ses gracies en
 casos de tempestats o de plagues y
 miseries o altres calamitats. Ho he
 partit del principi de la anunciacio
 perquè considero que es el primer
 pas positiu de la redencio dels
 cristians y el acte mes sublim de
 la vida de la verge Santissima.

La linea general de la composicio
 es un triangol y o he fet
 aixis perquè no pugem mirar a
 la distancia corresponent es f'end
 pensable que s'entengui la composicio
 a mida que es ele la

y cap més he amunt la mirada el con-
 junj a pesar de que la cornisa
 talli el absis en dues seccions
 ja he procurat uniro ab el color
 y fent pasar motius de la cúpula
 cap a baix y sobre tot els gerres
 que descansen sobre les columnes
 servint de remate a les mate-
 rias de lo que a enllace to de
 dal ab lo de baix de una mane-
 ra graciosa y gens rebuscada
 ni estranya de combinacio,
 el grupo de la cúpula esta de lo
 més feliz que yo he conprobat y
 estic content perquè hasta poder-
 tobar la sencillez en que esta
 proxa de les figures perquè queda
~~per~~ grandios ~~y~~
 pero lo millor es lo equilibrat
 que queda que es lo que a fa salu-
 y estable, este segur de que
 can que les figures estan debina-
 dies ab unes forsa y bel

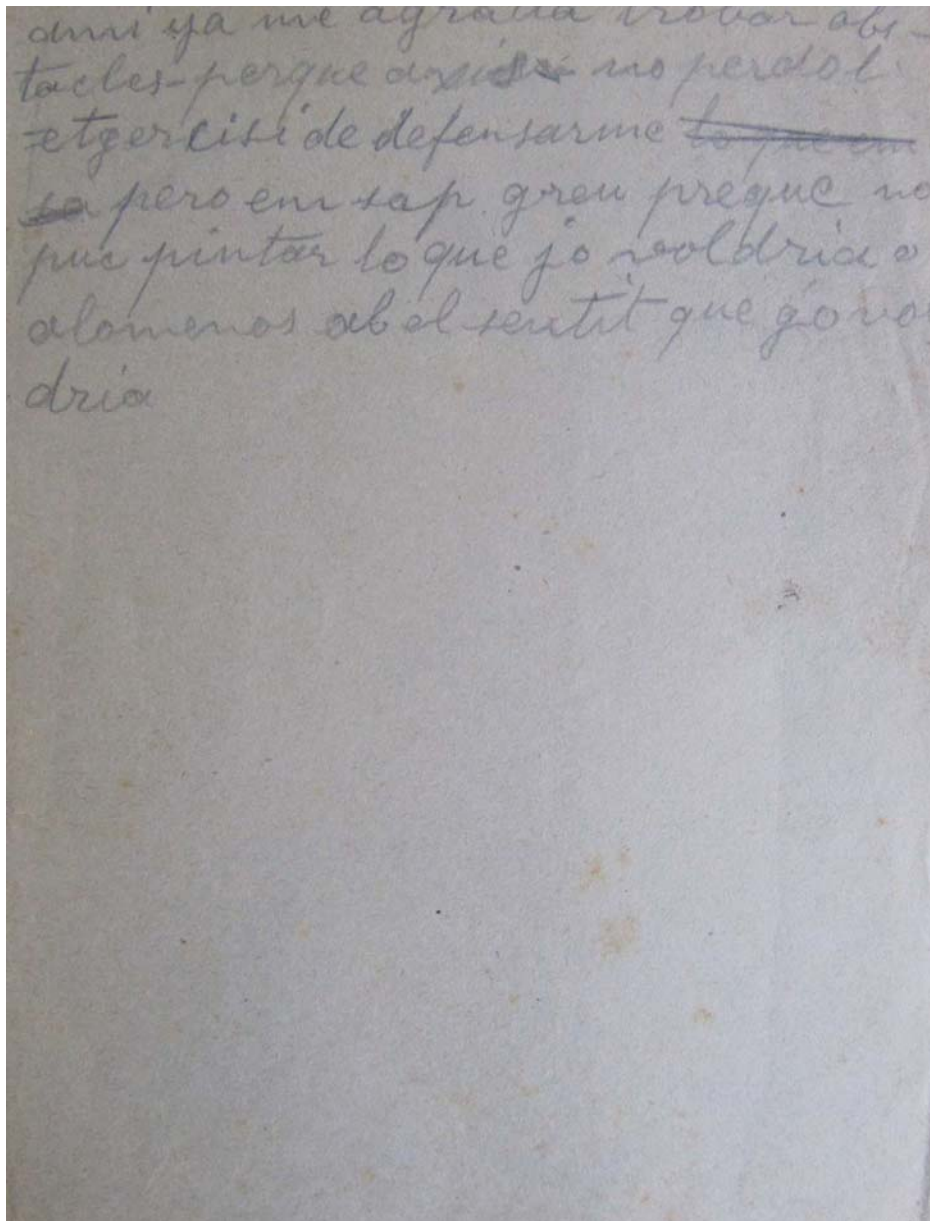
seguesen totes fora de la composi-
 cio no ens agradarien tan canaria
 y si que la una aguda l'altra y el co-
 junt te la plasticitat desitja-
 da a pesar de que ya figuren ab-
 maximem y escorços; la figura
 de la verge, que ve a caurer al vici
 de la composicio de la cupula esta
~~esta~~ te tanta estabilitat com una
 estatua ~~es~~ y te la suficiente
 ma pestat pera dominar les demes
 figures que estan posades de ma-
 nera que la adoraniss a ella (si
 es mira una pintura que esta
 avertada li semblara que esta me-
 nos calculada que una que esta pi-
 malament porque en la primera
 l'idepa les perit son tranquil que
 no pot pensar ab de cap modo
 ab los esforços, y si esta malame-
 la molestia que ten al mirar ja
 que pensi inconscientment ab el

negit i sembla que que perquè
 esta malament i ahi tota mena
 de esforços ~~per tant es tan gran~~
~~però~~ però el que es coneixedor
 del art aquesta opinió no li dura
 guaire temps y ha descobrint les vic
 lories del artista que son lo que con
 titueix la grandiositat del art
 y aquest goig engendra una benervo
 sia y una simpatia que ~~es~~ es lo que
 constitueix la preiositat o ~~prei~~
~~si~~ mes ben dit es lo que fa que
 n' trobi preios.) n' dic perquè el
 que miri el angel admirador no
 es para carrec de ^{lo} que ~~ha~~ pen
 sar pera collocarlo ab la fonsada
 que esta a presar de que si tiene
 alguna cosa de avo que ~~en~~ en diu
 genit son manifestat ^{lo} a Bretat
 per la composició perquè puc

puo dir sense averiguarirme que
 espontaneamente se comprat estos
 que estan a la altura de lo nullo
 de composicio. ~~pero~~ haach pro-
 curar por mes o menos ^{que} la punta
 de los alas bingues a parar al ~~extrem~~
~~al extrem~~ superior del triangulo
 y por eso estan en sentido vertical
 por sorte de estar estos ab sen-
 tido horizontal que es con son mes
 bingues las figuras de anjel pero
 de estar col sense ~~que~~
 que las sebes lineas corresponden
 a un fi de obediencia con de-
 mostro al aquest cas, el anjel
 que formen una corona a j. q. que
 al lo gerso aguantan & el balans
 que te ~~es~~ el anjel que amasia y
 queda revoltel primer grupo
 quel remate el mariner per un
 costat y el pages per l'atre

de sentiment et ^{renouveau} ~~renouveau~~ ^{que} ~~que~~
 que es lo que corresponden al estil arquitectonic del abis, si no i age la cornisa a pesar del estil no se arria pintat ab aquest sentit per que no agrada. pero la cornisa om lia subjectar molt encara que no semblis per que de seguida baxi tinges de trasar columnes que la a quantesin y aquestes columnes unamenten la subjectio eta obligame a parar balustres per resoldre el fi de solidesa, pero el gripo de tota la cornisa que en forme dos, perque quede tall pel nich per una finestra, esta tractat de una altra forma, tot procurant que les figures acompanyesin la grabetat y el aplom de les figures endar mes la espiritualitat de les anjes que son les figures uniques que

forman part del segon grup
o bé siga el segon y tercer q po
re tot un sinuós tallat per
la finestra. Le esperit de aquets
angels es molt rotundable te mes de lo
cal que de místic per que així o
preperess yo tractan se de una
iglesia com la de la Verge del
vinget que es exclusivament
s'ha tornat de totes maneres el -
tercer grup o sigui la part esqu
rra eta llançerament absentu
da entre el estil bizanti y primi
tiu italia de florenca. Bach
fers perque no em diguerin
que ~~es~~ que es bulgar porque
ab una epoca veiciada ab otras
lagancies com la present te
de anar ab cuidada ~~per~~

Document inèdit fotografiat en el fons de la família Ferrer Pino l'any 2006. Escrit sobre les pintures de l'església del Vinyet.

Text citat i transcrit parcialment a la referència 68 de la pàgina 569 del capítol 4.3. *Estudi i anàlisi de la trajectòria estètica d'Agustí Ferrer Pino en el context artístic.*

Text citat i transcrit a la referència 24 de la pàgina 458 del capítol 4.2.3 *Altres pintures murals d'Agustí Ferrer Pino.*

Text citat i transcrit parcialment a la referència 57 de la pàgina 693 del capítol 4.4. *Estudi i anàlisi de la representació formal de l'obra d'Agustí Ferrer Pino en el context artístic.*

FITXA N°76

Me comprometo decorar
las paredes del altar mayor de
la iglesia de San Miguel de
la Barceloneta, o sean los
tres plafones
que limitan las tres naves
de la iglesia, por la parte
del altar mayor, con los
tres medios puntos inclusi-
ve, de acuerdo con el boceto,
por la cantidad de tres
mil pesetas, y en ^{el} termino
de cuatro meses, con pin-
tura al temple.
Los gastos de material,
y colocacion del andamio
corren a cargo de la ad-

Administración de dicha
iglesia.

El coste de los materiales
es de trescientas
setas mas cincuenta pe-
setas por las hojas de oro.

El andamio debe colocarse
de forma que sea posi-
ble pintar desde el arranque
de la volada hasta la al-
tura de un hombre.

Al terminar el primer pla-
fon la administración me
hara efectivas mil pesetas y
al terminar cada uno de los dos
restantes la misma cantidad
Al principiar la obra

la administracion deve a
benoome cien pesetas para
materiales.

Barcelona / /

Agustí Ferrer

Document inèdit fotografiat en el fons de la família Ferrer Pino l'any 2006. Esbós escrit per Agustí Ferrer Pino en el que es compromet a pintar l'església de Sant Miquel de la Barceloneta a Barcelona.

Text citat i transcrit a la referència 47 de la pàgina 493 del capítol 4.2.3 *Altres pintures murals d'Agustí Ferrer Pino*.

FITXA N°77

estube dos veces en las afueras
de la espera, y no le he podido
ver.
Desearia me dijese si sera por
lo de hacer la exposicion de la
forma que v. dijo, o no, y si
publicaran pronto algunos de los
mias.
Yo que he puesto siempre
ya con v. desearia ayudara a
librarme del mal de España.

Document inèdit fotografiat en el fons de la família Ferrer Pino l'any 2006.

Document citat i transcrit a la referència 165 de la pàgina 169 del capítol 4.1. Aspectes biogràfics i artístics documentats.

FITXA N°78

vendiolo aun, y ^{yo} ^{no} quise intervenir por
 que todos los eruditos ~~de~~ ^{de} ~~discutian~~ ^{discutian} en au-
 tenticidad y se hizo legendaria entre
 artistas, marchantes y anticuarios.
~~La~~ La menor de estas de ~~hermanas~~ ^{hermanas} era
 la quinta uencina del ultimismo. tenia
 mas de cincuenta años y era poco agrada-
 da y gorda. Esperaba casarse con al-
 gun noble con castillo vivir casa opul-
 lencia elegante e internacional y
 era ilusa cien por cien. era la ma-
 tesis de la parte de madrid y de casti-
 lla en general que son fiem en la ca-
 sualidad llena de esperanzas. por eso
 le gusta donde la la tierra.
 Quise ~~cooperar~~ ^{cooperar} con ~~el~~ ^{el} Noel. el cele-
 bra sevillano modelado algo a la fra-
 sesa de Gola, anti-espanolista y ~~de~~
 derrumbador de la tauromaquia.
 pero ~~disisti~~ ^{disisti} por que cree adivina
 algo diplomata ~~de~~ ^{de} ~~en~~ ^{en} ~~su~~ ^{su} ~~actuacion~~
 cia mal ban a en su actuacion.
 un señor mejiicano me propuso
 cooperar con su propaganda secre-
 ta en pro de la republica. que es
 ha preparanolo y que al cabo de uno
 años estallo con alda ^{ranura} de pre

Document inèdit fotografiat en el fons de la família Ferrer Pino l'any 2006.

Document citat i transcrit parcialment a la referència 59 de la pàgina 560 del capítol 4.3. *Estudi i anàlisi de la trajectòria estètica d'Agustí Ferrer Pino en el context artístic*

Document citat i transcrit parcialment a la referència 155 de la pàgina 167 del capítol 4.1. *Aspectes biogràfics i artístics documentats*.

FITXA N°79

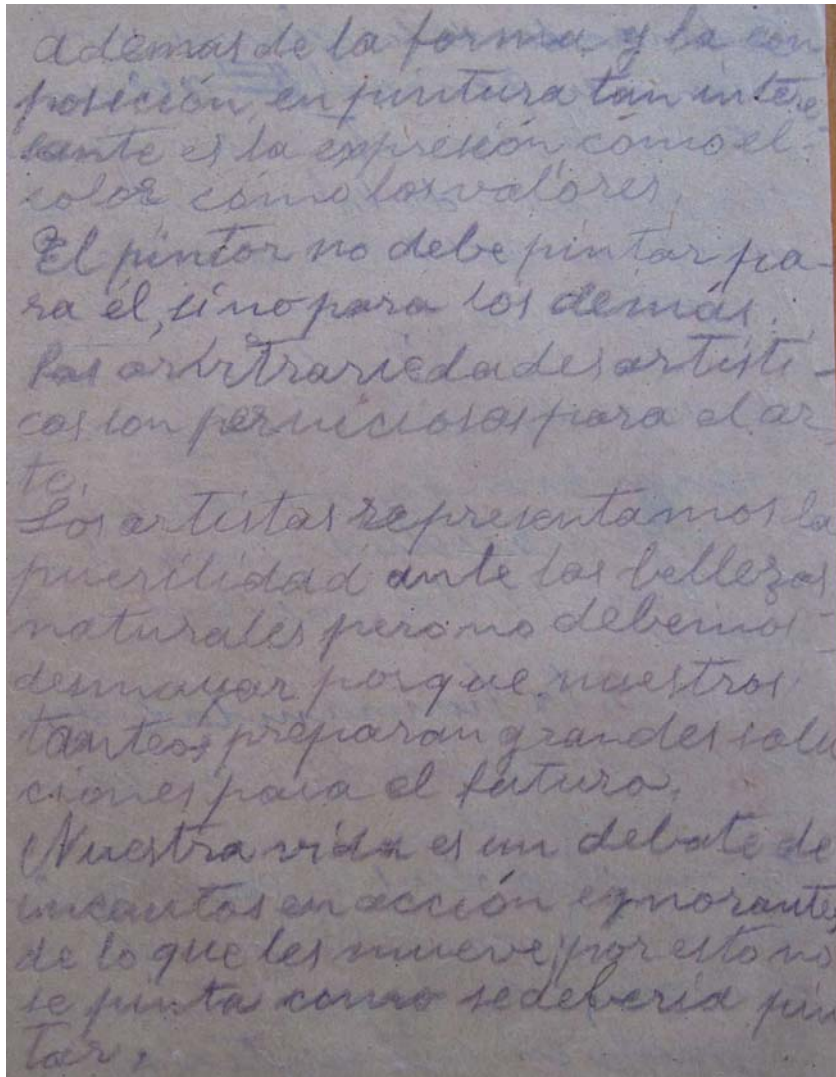
sedente. Prefereu pintar retrats
 por circumstancia duros, y hacer pro-
 yectos de decoracion que en misu
 irme en asuntos politicos. Antes ha-
 biera aceptado la decoracion de o-
 tal como me preparaba Madridrell
 y Requero. Al dar las conversacio-
 nes sobre politica de los madrileños
 te me ponian el alma en los pies,
 Y cuando mataron Canalejas me
 marche del cafe para no pelearme
 con un dto funcionario del estado
 que discurreba averraciones aplau-
 diendo el asesinato
 antes que Cambó se partiera fallido
 de los catalanistas por su actividad con
 su ministerio de finanzas, un grupo
 de catalanes y ha biamos bayla-
 do la sardana esporada, de manera
 y Maragall, en la calle de Alcalá el
 quina a villa, un domingo a las
 tres de la tarde con tan solo nosotros
 mismos, entre ellos habia Juan Pa-
 nella hijo de Gitzger.
 hizo poner los puntos

Document inèdit fotografiat en el fons de la família Ferrer Pino l'any 2006.

Document citat i transcrit parcialment a la referència 155 de la pàgina 167 del capítol 4.1. *Aspectes biogràfics i artístics documentats.*

Document citat i transcrit parcialment a la referència 59 de la pàgina 560 del capítol 4.3. *Estudi i anàlisi de la trajectòria estètica d'Agustí Ferrer Pino en el context artístic.*

FITXA N°80

Además de la forma y la composición en pintura tan interesante es la expresión como el color como los valores.
El pintor no debe pintar para él, sino para los demás.
Las arbitrariedades artísticas son permisivas para el arte.
Los artistas representamos la puerilidad ante las bellezas naturales pero no debemos desmayar porque nuestros talentos prepararon grandes soluciones para el futuro.
Nuestra vida es un debate de incautas en acción ignorantes de lo que les mueve y por esto no se pinta como se debería pintar.

Document inèdit fotografiat en el fons de la família Ferrer Pino l'any 2006.

Document citat i transcrit parcialment a la referència 83 de la pàgina 578 del capítol 4.3. *Estudi i anàlisi de la trajectòria estètica d'Agustí Ferrer Pino en el context artístic.*

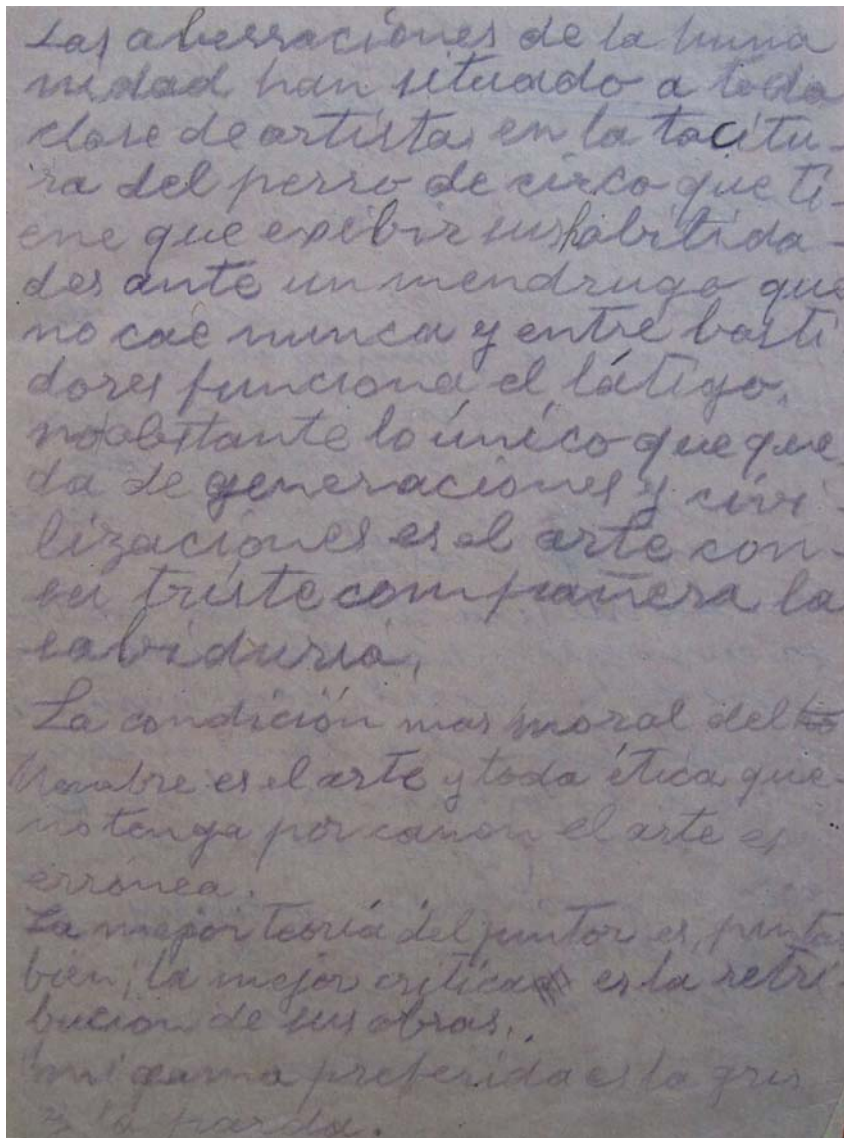
FITXA N°81

Admirador de los egipcios, y del
 oriente en general ~~de~~ ~~de~~ ~~de~~
 Persia India etc. con Geografía
 admirador de la pintura
 europea desde el Buzanjo hasta
 nuestros días; gran predilec-
 ción por la escuela española
 & especialmente Velázquez
 Creo más en la sabiduría que
 en la genialidad. no es el ge-
 nio quien punta sino la menta-
 lidad.
 Cuando la humanidad dese-
 de ser ingenua se pintaran
 maravillas.
 En nuestros días el éxito es-
 tá en manos del azar, de la
 astucia, o de la política, no
 soy unido en este sentido.

Document inèdit fotografiat en el fons de la família Ferrer Pino l'any 2006.

Document citat i transcrit parcialment a la referència 89 de la pàgina 580 del capítol 4.3. *Estudi i anàlisi de la trajectòria estètica d'Agustí Ferrer Pino en el context artístic.*

FITXA N°82

Las aberraciones de la humana
midad han situado a toda
clase de artistas en la tacitu-
ra del perro de circo que ti-
ene que exhibir sus fabitida-
des ante un mendrugo que
no cae nunca y entre basti-
dores funciona el látigo.
notobstante lo único que que-
da de generaciones y civi-
lizaciones es el arte con-
su triste compañera la
sabiduría.
La condición mas moral del ho-
mubre es el arte y toda ética que
no tenga por canon el arte es
errónea.
La mejor teoría del pintor es, pinta
ben; la mejor crítica es la retru-
bucion de sus obras.
Una gama preferida es la que
se la guarda.

Document inèdit fotografiat en el fons de la família Ferrer Pino l'any 2006.

Document citat i transcrit parcialment a la referència 156 de la pàgina 631 del capítol 4.3. *Estudi i anàlisi de la trajectòria estètica d'Agustí Ferrer Pino en el context artístic.*

Document citat i transcrit parcialment a la referència 44 de la pàgina 292 del capítol 4.2.1. *Casino Teatre Prado de Sitges.*

Document citat i transcrit parcialment a la referència 6 de la pàgina 743 del capítol 5. *Conclusions.*

FITXA N°83

Según demuestra Velázquez, los medios de que disponemos los punto ~~en el ~~arte~~~~ para ajustarnos al natural son mejores para el ambiente de interiores que al aire libre.

Fungo mucha predilección por las calidades y empaque clásicos desaparecidos en nuestros días por el advenimiento de una nueva química y por la técnica impresionista.

La estética del oro tan en boga en nuestros días es la piedra de toque de la puerilidad humana. La estética del arte es el emblema de los hombres bien civilizados. (bien desarrollado este argumento es muy eficaz para propaganda del arte y defensa de los artistas porque además es muy moral.)

Document inèdit fotografiat en el fons de la família Ferrer Pino l'any 2006.

Document citat i transcrit parcialment a la referència 155 de la pàgina 631 del capítol 4.3. *Estudi i anàlisi de la trajectòria estètica d'Agustí Ferrer Pino en el context artístic.*

FITXA N°84

La humanidad se manifiesta a tra-
ves del pensamiento humano. Los pri-
mitivos estaban embargados por los
misterios; los antiguos adaptaron el
pensamiento ~~en~~ ^a las maravillas
de lo creado y se dedicaron a pen-
sar, esta actitud puso en las manos
del hombre el dominio de valo-
res materiales y paralelo al afa-
de saber fue despertando se la codi-
cia por las riquezas materiales. Este
infinito maranal desvío el fi-
don del pensamiento y triunfo so-
bre la filosofía. Sediento el ho-
hombre de riquezas lucrativas des-
deñó los valores morales; puso su in-
genia intrepidez al servicio de los
negocios, intento penetrar en los se-
cretos de la materia para extraer
sus beneficios, y su feccionado por
las novedades tan sorprendentes
como seductoras que la evolución ha
brido poniendo de manifiesto, que
do el hombre cautivo del interés ma-
terial. Olvidado su misión en el
dever del pensamiento.

Ciegamente ha seguido fiel a los ~~de~~
 hábitos del lucro sin reparar en con-
 secuencias durante muchos siglos,
 obediente a las marcas del tráfico
 demérito a los desvelos impertinentes
 de la industria y el comercio. Ha
 explorado el globo, ha inventado
 por trechos se ha batido cruelmen-
 te con soberbia y despotismo y al fi-
 nal de esta odisea de demencia se en-
 cuentra el hombre desplazado de
 su línea, fracasado de sus intentos y
 amargamente desconcertado e inca-
 pacitado para seguir una norma
 sensatamente racional.

El hombre ha vivido más de veinte si-
 glos distraído y comfiado y ~~se~~ en esta
 estéril etapa. El hombre no ha hecho
 nada digno de su condición salvo ex-
 ceptar excepciones,

Cuando el hombre deje de divagar en ap-
 culaciones materiales derota del bien hu-
 mano, encontrara la eficacia de su
 condición en el imperativo del per-
 fectamiento no divagar en ilusiones senti-
 mentales. *Caronar! Agustí Ferrer*

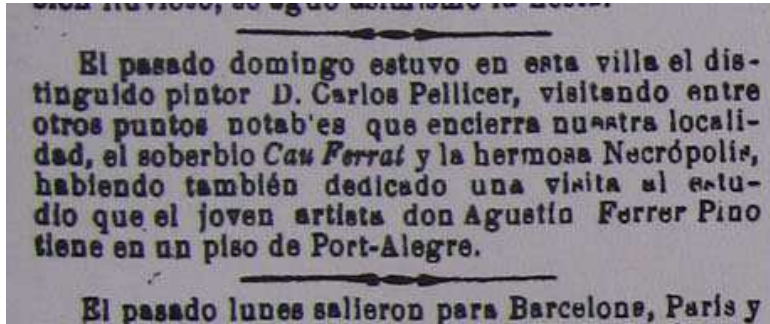
Document inèdit fotografiat en el fons de la família Ferrer Pino l'any 2006.

Document citat i transcrit parcialment a les referències 84 i 90 de les pàgines 578 i 580 del capítol 4.3. *Estudi i anàlisi de la trajectòria estètica d'Agustí Ferrer Pino en el context artístic.*

ANNEX BIBLIOGRAFIA

FITXA N°1

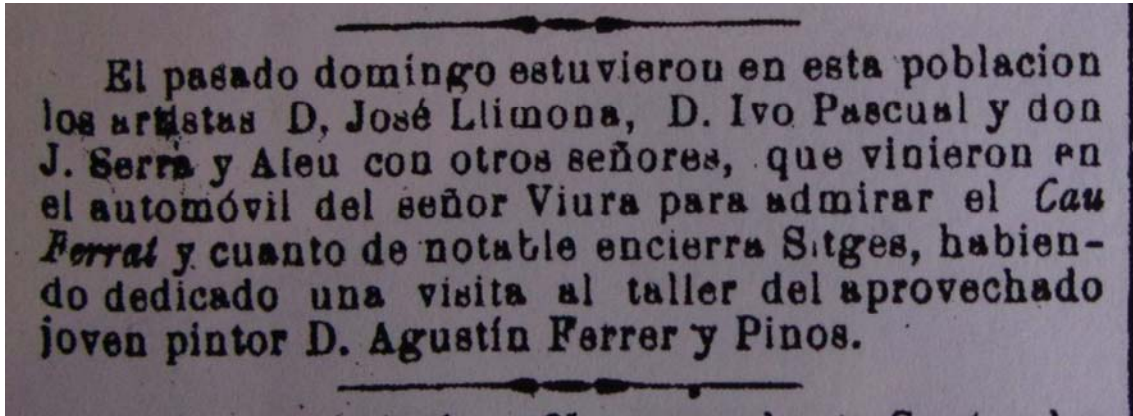
“Cronica Local”. *El Eco de Sitges*. 11 de maig de 1907. Núm. 1093. Pàg 3.

Text transcrit i citat a la referència 68 de la pàgina 141 del capítol 4.1. *Aspectes biogràfics i artístics documentats*.

FITXA N°2

"Cronica Local" . *El Eco de Sitges*. 10 de maig de 1908. Núm. 1146. Pàg 3.

Text transcrit i citat a la referència 69 de la pàgina 141 del capítol 4.1. *Aspectes biogràfics i artístics documentats*.

FITXA N°3

“Cronica Local”. *El Eco de Sitges*. 19 de gener de 1907. Núm. 1078. Pàg. 3.

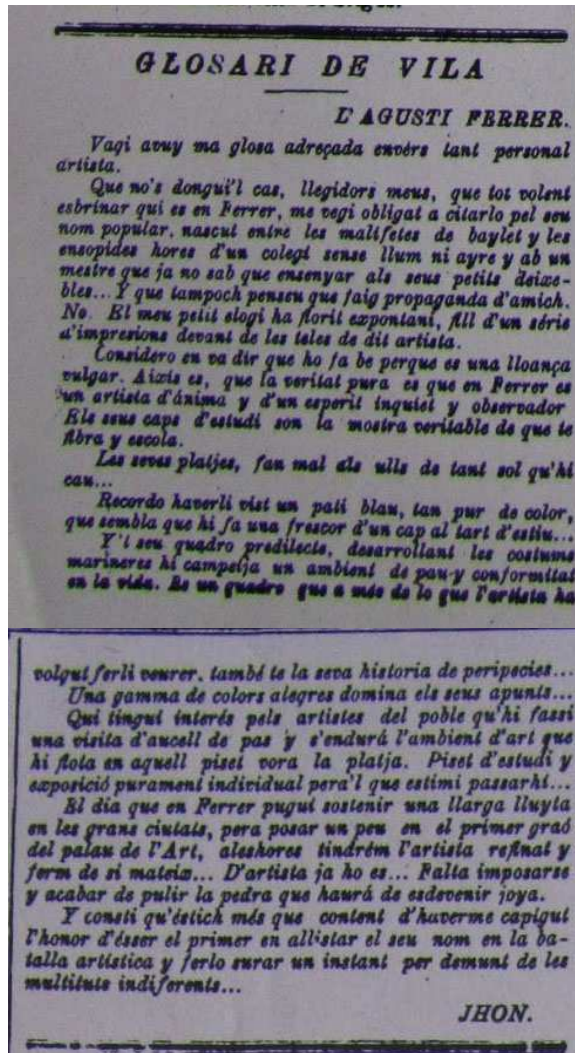
El estudioso artista don Agustín Ferrer ha tenido expuesto estos días en el aparador del establecimiento del señor Massó, una alegoría al lápiz-carbón del difunto Doctor Benaprés, de exacto parecido, protejiendo á los pobres con una figura simbólica de la gloria coronando su efigie y en di-

timo término el dibujo de un monumento á su memoria. Es de aplaudir el pensamiento del joven Ferrer, pues demuestra poseer condiciones para el arte pictórico.

Text transcrit i citat a la referència 71 de la pàgina 141 del capítol 4.1. *Aspectes biogràfics i artístics documentats*.

FITXA N°4

Jhon. "Glosari de Vila". *El Eco de Sitges*. 10 de maig de 1908. Núm. 1146. Pàg. 2.

Text transcrit i citat a la referència 72 de la pàgina 143 del capítol 4.1. Aspectes biogràfics i artístics documentats.

Text transcrit parcialment i citat a la referència 21 de la pàgina 533 del capítol 4.3. Estudi i anàlisi de la trajectòria estètica d'Agustí Ferrer Pino en el context artístic.

FITXA N°5

Ferrer, Agustín. "Agustin Ferrer". *Ilustración Ibérica*. Any I. 15 d'agost de 1923.

Text transcrit i citat a la referència 199 de la pàgina 185 del capítol 4.1. *Aspectes biogràfics i artístics documentats.*

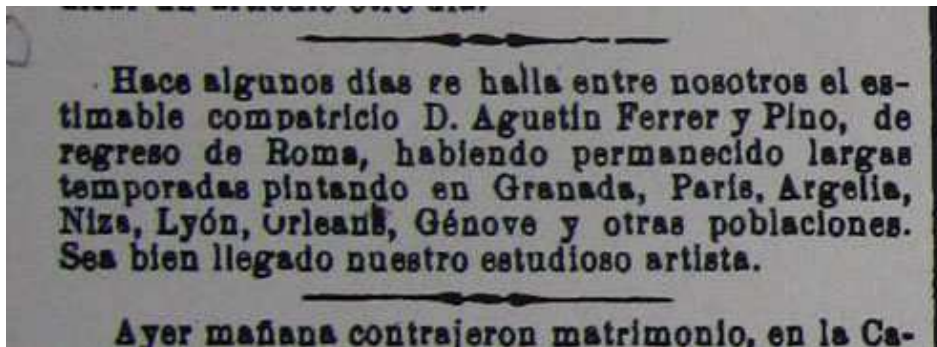
Text citat i transcrit parcialment a la referència 73 de la pàgina 143 del capítol 4.1. *Aspectes biogràfics i artístics documentats.*

Text citat i transcrit parcialment a la referència 30 de la pàgina 539 del capítol 4.3. *Estudi i anàlisi de la trajectòria estètica d'Agustí Ferrer Pino en el context artístic.*

Text transcrit parcialment i citat a la referència 5 de la pàgina 256 del capítol 4.2. *Pintures murals representatives d'Agustí Ferrer Pino.*

FITXA N°6

"Cronica Local" . *El Eco de Sitges*. 22 de setembre de 1912. Sitges. Núm. 1375. Pàg. 3

Text transcrit i citat a la referència 145 de la pàgina 161 del capítol 4.1. *Aspectes biogràfics i artístics documentats*.

FITXA N°7

“Cronica Local”. *El Eco de Sitges*. 8 de juny de 1913. Sitges. Num. 1419. Pàg. 3.

Text transcrit i citat a la referència 150 de la pàgina 162 del capítol 4.1. *Aspectes biogràfics i artístics documentats*.

Text transcrit i citat a la referència 9 de la pàgina 435 del capítol 4.2.3. *Altres pintures murals d'Agustí Ferrer Pino*.

FITXA N°8

S.L. "Artistas jóvenes: Agustín Ferrer". *La Esfera*. Vol.2 Núm. 36. Madrid. 5 de setembre de 1914. Sense pàg.

Text transcrit i citat a la referència 153 de la pàgina 165 del capítol 4.1. *Aspectes biogràfics i artístics documentats*.

Text transcrit parcialment i citat a la referència 173 de la pàgina 173 del capítol 4.1. *Aspectes biogràfics i artístics documentats*.

Text transcrit parcialment i citat a la referència 39 de la pàgina 406 del capítol 4.2.2. *Casa Xalet "Voramar" de Salou*.

Text transcrit parcialment i citat a la referència 53 de la pàgina 555 del capítol 4.3. *Estudi i anàlisi de la trajectòria estètica d'Agustí Ferrer Pino en el context artístic*.

Text transcrit parcialment i citat a les referències 18 i 19 de la pàgina 670 del capítol 4.4. *Estudi i anàlisi de la representació formal de l'obra d'Agustí Ferrer Pino en el context artístic*.

FITXA N°9

S.L. "Artistas jóvenes: Agustín Ferrer". *La Esfera*. Vol.2 Núm. 36. Madrid. 5 de setembre de 1914. Sense pàg.

Text transcrit i citat a la referència 153 de la pàgina 165 del capítol 4.1. *Aspectes biogràfics i artístics documentats.*

Text transcrit parcialment i citat a la referència 173 de la pàgina 174 del capítol 4.1. *Aspectes biogràfics i artístics documentats.*

Text transcrit parcialment i citat a la referència 53 de la pàgina 555 del capítol 4.3. *Estudi i anàlisi de la trajectòria estètica d'Agustí Ferrer Pino en el context artístic.*

Text transcrit parcialment i citat a la referència 39 de la pàgina 406 del capítol 4.2.2. *Casa Xalet "Voramar" de Salou.*

Text transcrit parcialment i citat a les referències 18 i 19 de la pàgina 670 del capítol 4.4. *Estudi i anàlisi de la representació formal de l'obra d'Agustí Ferrer Pino en el context artístic.*

FITXA N°10

Coromines, Félix. "Honrado a un artista". *El Eco de Sitges*. Sitges. 13 de setembre de 1914. Núm. 1478. Pàg. 1

Honrando a un artista

Con satisfacción hemos visto en la importante revista madrileña *La Esfera*, del 5 del actual, unos originales trabajos debidos al pincel de nuestro compatriota D. Agustín Ferrer Pino. Más satisfacción, si cabe, hemos tenido al leer el artículo de la misma ilustración, titulado *Artistas Españoles*, en el que pone de relieve la personalidad artística de nuestro amigo, presentándolo como uno de los mejores.

Sitges puede sentirse orgullosa de contar entre sus hijos a un pintor de las elevadas condiciones de Ferrer.

Hijo éste de una familia modesta, que no ha dispuesto de los medios necesarios para dotarle de una cultura proporcionada a su clara inteligencia, no será aventurado afirmar que todos los conocimientos los debe a su talento, cuyos deseos de gloria han hecho que triunfara y llegara a ser lo que es: un excelente artista, precursor de un arte desconocido...

Aquí, en nuestra amada villa, la mayoría de nuestros compatriotas apenas conoce la personalidad artística del novel maestro, pues, a pesar de sus muchísimas simpatías por su trato cariñoso, es sólo conocido de un escaso número de nuestros intelectuales. La inmensa mayoría de los que le han tratado, nunca ha sabido comprenderle en lo que a asuntos de arte se refiere; nadie le ha prodigado honores a que, por su esclarecida inteligencia, es acreedor. Y de ahí el que Agustín Ferrer, siendo muy joven, tuviera que abandonar su pueblo natal para llegar a ser un artista de fama mundial.

Nosotros, al pronunciar el nombre del joven maestro, nos sentimos orgullosos, quedando desmentidos quienes le aconsejaban que se dedicara al trabajo manual, diciéndole que *aquí dele dibujos no't donará pà*.

Agustín Ferrer, llevado de su afición por la pintura, ha viajado por las principales capitales de España, Francia, Suiza, Bélgica e Italia y en todas partes han apreciado sus trabajos; sólo en su pueblo natal no ha encontrado el ambiente apropiado para sus obras y proyectos. Con razón dice el adagio popular *nadís es profeta en su tierra*.

Los pueblos tienen la obligación de estimular las virtudes de los grandes hombres para ejemplo de las generaciones; por eso, al consignar la satisfacción por los términos encomiásticos de *La Esfera* de Madrid, nos sentimos complacidos, porque, al mismo tiempo que se aplaude a un artista de valía, se honra a los subareneses, que nos vemos alhagados en la persona de un compatriota que, por sus propios méritos, ha llegado a crearse una personalidad proeminente en el arte.

Reciban el amigo Ferrer y *La Esfera* nuestra cordial felicitación, el uno por su triunfo y la otra por haber dado a conocer al público el nombre de un artista ignorado en España.

Y remarcamos nuestro agradecimiento a la expresada Revista por haber roto el círculo de hierro en que se mueven la mayor parte de las publicaciones españolas, dando sólo relieve a los artistas consagrados ya por la fama y relegando a último término a los principiantes, en detrimento de los progresos del arte en general.

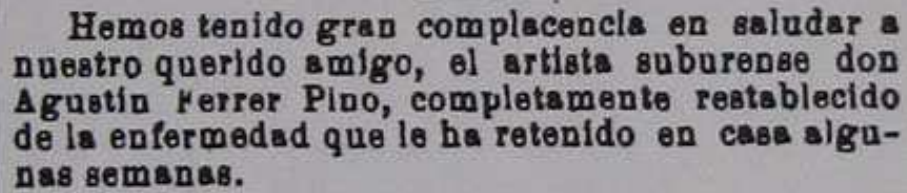
FÉLIX COROMINAS.

Garral, 8 de Septiembre de 1914.

Text transcrit i citat a la referència 154 de la pàgina 166 del capítol 4.1. Aspectes biogràfics i artístics documentats.

FITXA N°11

“Cronica Local”. *El Eco de Sitges*. 10 d'octubre de 1915. Sitges. Núm. 1534. Pàg. 3

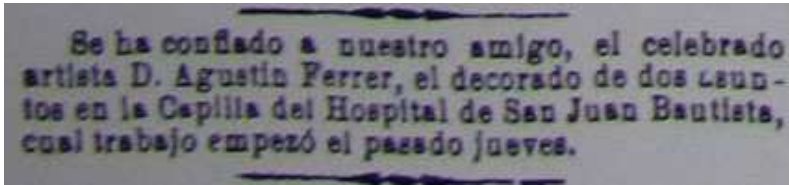

Hemos tenido gran complacencia en saludar a nuestro querido amigo, el artista suburense don Agustín Ferrer Pino, completamente restablecido de la enfermedad que le ha retenido en casa algunas semanas.

Text transcrit i citat a la referència 159 de la pàgina 168 del capítol 4.1. *Aspectes biogràfics i artístics documentats*.

FITXA N°12

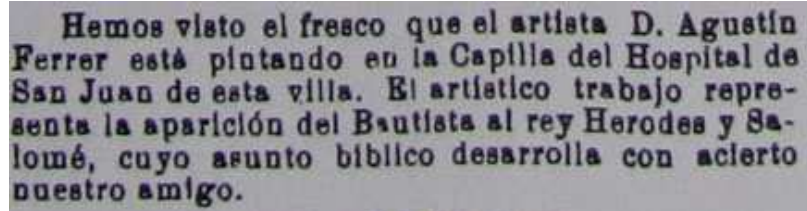
“Cronica Local”. *El Eco de Sitges*. 14 de novembre de 1915. Sitges. Núm. 1539. Pàg. 3

Text transcrit i citat a la referència 161 de la pàgina 168 del capítol 4.1. *Aspectes biogràfics i artístics documentats*.

FITXA N°13

“Cronica Local”. *El Eco de Sitges*. 28 de novembre de 1915. Sitges. Núm. 1541. Pàg. 3

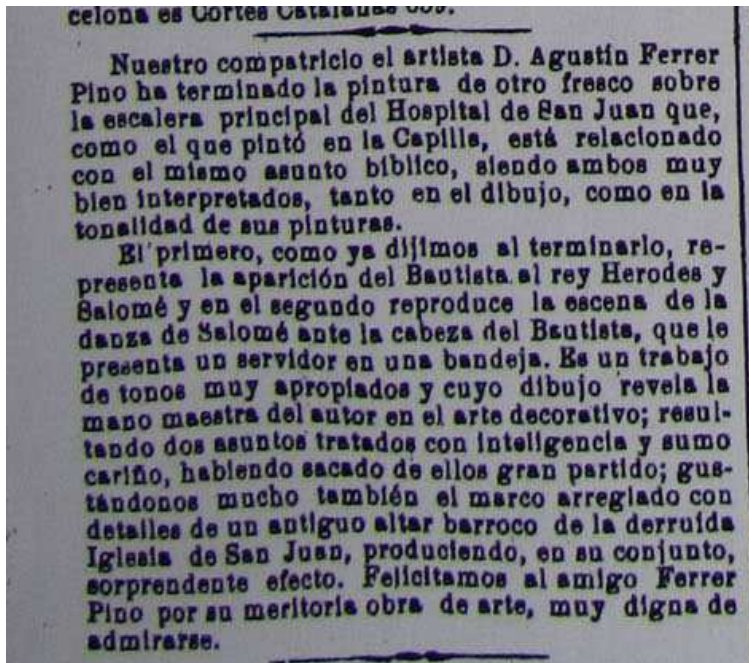

Hemos visto el fresco que el artista D. Agustín Ferrer está pintando en la Capilla del Hospital de San Juan de esta villa. El artístico trabajo representa la aparición del Bautista al rey Herodes y Salomé, cuyo asunto bíblico desarrolla con acierto nuestro amigo.

Text transcrit i citat a la referència 162 de la pàgina 168 del capítol 4.1. *Aspectes biogràfics i artístics documentats*.

FITXA N°14

“Cronica Local”. *El Eco de Sitges*. 30 de gener de 1916. Sitges. Núm. 1550. Pàg. 3

Text transcrit i citat a la referència 15 de la pàgina 444 del capítol 4.2.3. *Altres pintures murals d'Agustí Ferrer Pino*.

FITXA N°15

“Cronica Local”. *El Eco de Sitges*. 29 d'abril de 1917. Sitges. Núm. 1615. Pàg. 3

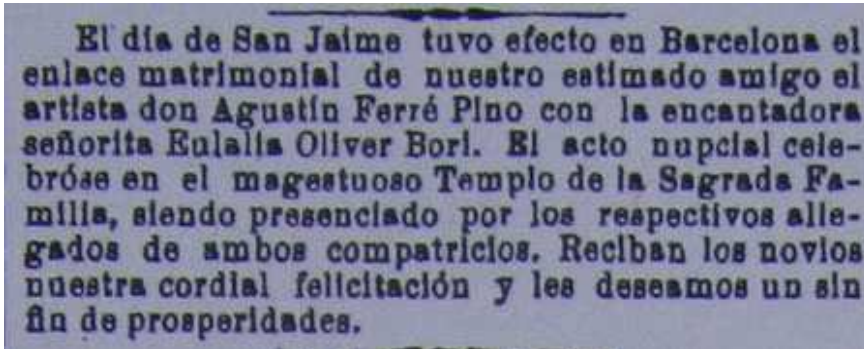

Nuestro compatriota, el pintor D. Agustín Ferré Pino, ha salido para Madrid con el fin de hacer entrega de dos preciosos cuadros para la exposición de Bellas Artes que tendrá lugar en este mes en la villa y corte.

Text transcrit i citat a la referència 166 de la pàgina 170 del capítol 4.1. *Aspectes biogràfics i artístics documentats*.

FITXA N°16

"Cronica Local". *El Eco de Sitges*. 28 de juliol de 1918. Sitges. Núm. 1680. Pàg. 3

El día de San Jaime tuvo efecto en Barcelona el enlace matrimonial de nuestro estimado amigo el artista don Agustín Ferré Pino con la encantadora señorita Eulalia Oliver Borl. El acto nupcial celebróse en el magastuoso Templo de la Sagrada Familia, siendo presenciado por los respectivos allegados de ambos compatriotas. Reciban los novios nuestra cordial felicitación y les deseamos un sin fin de prosperidades.

Text transcrit i citat a la referència 168 de la pàgina 170 del capítol 4.1. *Aspectes biogràfics i artístics documentats*.

FITXA Nº17

Centera, Luís de Dalmau. "Agustí Ferrer Y Pino". *El Eco de Sitges*. 2 de febrer de 1918. Núm. 1655. Sitges. Pàg. 1.

Agustín Ferrer y Pino

Dentro de la dulzura armónica de las combinaciones coloristas de Ferrer hay dos acordes preferentes: el azul y el blanco. Es el recuerdo del mar, que pone ante su retina, siempre que pinta la visión clara y azul de Sitges.

JOSÉ FRANCÉS.

Agustín Ferrer, cuyo nombre encabeza estas líneas y del cual publicamos el retrato y reproducimos dos de sus obras, celebra actualmente en el Salón Relg, de Barcelona, una numerosa Exposición de sus originales producciones.

Enamorado Ferrer, desde muy joven, de la belleza sin igual de nuestra villa, e impresionada su sensibilidad por la visión luminosa de nuestro paisaje y de nuestro mar latino, tomó los pinceles y dió vida a las armonías blancas y azules que constituyen la nota más simpática y característica de sus cuadros y guachas.

Impulsado por su espíritu inquieto, peregrinó después por las tierras de sol y de arte. Viajó largo tiempo por Italia en cuya capital, Roma, decoró una nave de la Iglesia de San Jaime de Montserrat; por el continente africano, y en París, metrópoli del mundo moderno, donde vivió largo tiempo cultivando, a fuerza de estudio y trabajo, su infatigable espíritu.

Vuelto a España, educado su gusto y afinada su retina por la contemplación entusiasta de arcaicas pinturas y esculturas, rodeado de este ambiente mediterráneo, enamorado de los antiguos pueblos

orientales, cuyas costumbres y leyendas solicitan de modo preferente su imaginación, entregóse con ardor al trabajo cuyos frutos constituyen esta Exposición.

Mujeres amorosas y llenas de sensualidad, envolviendo las divinas desnudeces de sus cuerpos con suntuosas telas y ricas joyas, sonrisas enigmáticas de esfinges entre arquitectónicas fantasmagorias de exquisito arte exótico, que nos evocan poéticamente los sueños, los deseos, la vida de un mundo quimérico, parecido a la antigüedad egipcia.

Interpreta Ferrer habilmente—y este contraste puede que sea lo más atrayente de su Exposición— paisajes de un carácter objetivo en que las formas se volatilizan armoniosamente en la atmósfera.

Los dos cuadros que reproducimos dan idea de la Exposición, más que una prolífica enumeración de las obras que la forman.

El que titula *Diurno* es una simpática nota de nuestra playa en un día de sol, lleno de este característico y agradable bienestar de las horas tranquilas, en que el mar y el cielo están llenos de placidez que el artista interpreta armoniosamente.

El otro es uno de sus fantasías en que Ferrer expresa su amor por hiperestéticas armonías del color y por el preciosísimo festuoso y estilizado de la composición.

En un ambiente de ensueño, una sacerdotisa ofrece un sacrificio.

Acabamos afirmando que Ferrer ha logrado un verdadero triunfo con esa su primera Exposición.

EL ECO DE SITGES se enorgullece de felicitarle y de alientarle para más altas empresas.

LUÍS DE DALMAU CENTERA

DIUMENGE

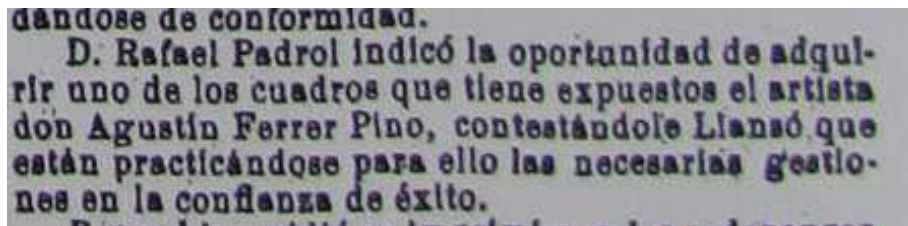

CLAR DE LLUNA

Text transcrit i citat a la referència 171 de la pàgina 172 del capítol 4.1. Aspectes biogràfics i artístics documentats.

FITXA N°18

“Sesion Ordinaria”. *El Eco de Sitges*. 17 de febrer de 1918. Núm. 1657. Sitges. Pàg. 2.

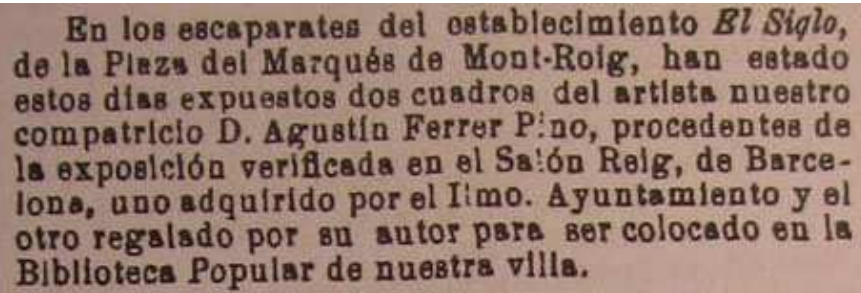

dándose de conformidad.
D. Rafael Padrol indicó la oportunidad de adquirir uno de los cuadros que tiene expuestos el artista don Agustín Ferrer Pino, contestándole Llanós que están practicándose para ello las necesarias gestiones en la confianza de éxito.

Text transcrit i citat a la referència 174 de la pàgina 174 del capítol 4.1. *Aspectes biogràfics i artístics documentats*.

FITXA N°19

“Cronica Local”. *El Eco de Sitges*. 3 de març de 1918. Núm. 1659. Sitges. Pàg. 3.

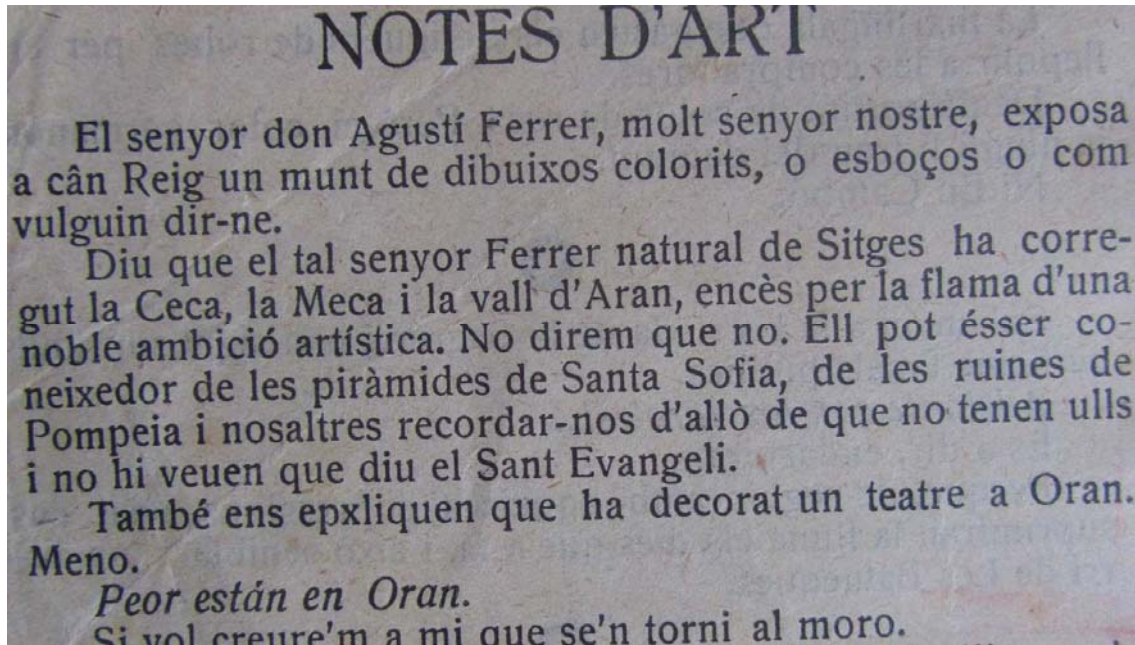

En los escaparates del establecimiento *El Siglo*, de la Plaza del Marqués de Mont-Roig, han estado estos días expuestos dos cuadros del artista nuestro compatriota D. Agustín Ferrer Pino, procedentes de la exposición verificada en el Salón Reig, de Barcelona, uno adquirido por el Ilmo. Ayuntamiento y el otro regalado por su autor para ser colocado en la Biblioteca Popular de nuestra villa.

Text transcrit i citat a la referència 177 de la pàgina 174 del capítol 4.1. *Aspectes biogràfics i artístics documentats*.

FITXA N°20

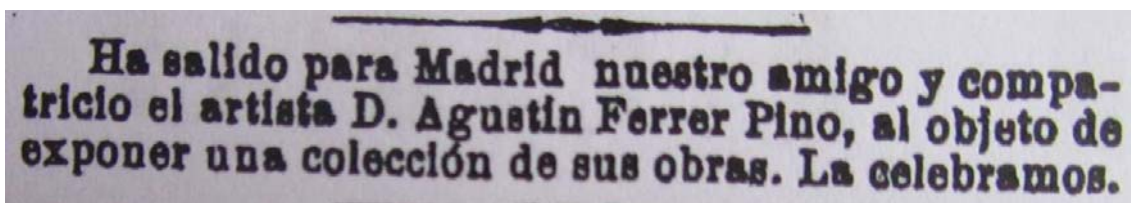
Rei, M. "Notes d'Art". *L'Esquella de la Torratxa*. 15 de febrer de 1918. Núm. 2042. Any XL. Barcelona. Pàg. 123.

Text transcrit i citat a la referència 179 de la pàgina 175 del capítol 4.1. *Aspectes biogràfics i artístics documentats.*

FITXA N°21

“Cronica Local”. *El Eco de Sitges*. 17 de març de 1918. Núm. 1661. Sitges. Pàg. 3.

Ha salido para Madrid nuestro amigo y compatriota el artista D. Agustin Ferrer Pino, al objeto de exponer una colección de sus obras. La celebramos.

Text transcrit i citat a la referència 180 de la pàgina 175 del capítol 4.1. *Aspectes biogràfics i artístics documentats*.

FITXA N°22

De Martos, Ballesteros. "Los artistas catalanes". *La Mañana*. 9 d'abril de 1918. Núm. 3028. Madrid. Pàg. 4

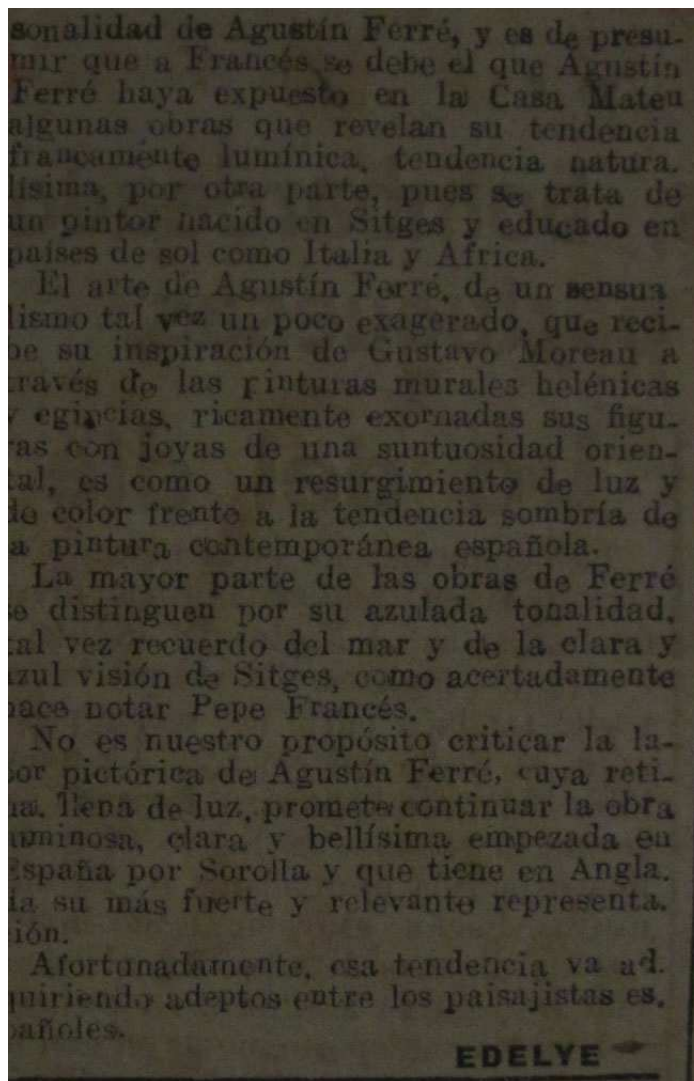
Text transcrit i citat a la referència 181 de la pàgina 176 del capítol 4.1. *Aspectes biogràfics i artístics documentats.*

Text citat i transcrit parcialment a la referència 65 de la pàgina 566 del capítol 4.3. *Estudi i anàlisi de la trajectòria estètica d'Agustí Ferrer Pino en el context artístic.*

Text citat i transcrit parcialment a la referència 94 de la pàgina 724 del capítol 4.4. *Estudi i anàlisi de la representació formal de l'obra d'Agustí Ferrer Pino en el context artístic.*

FITXA N°23

Eldelye. "Exposición Agustín Ferré". *El Liberal*. 1918. Madrid.¹

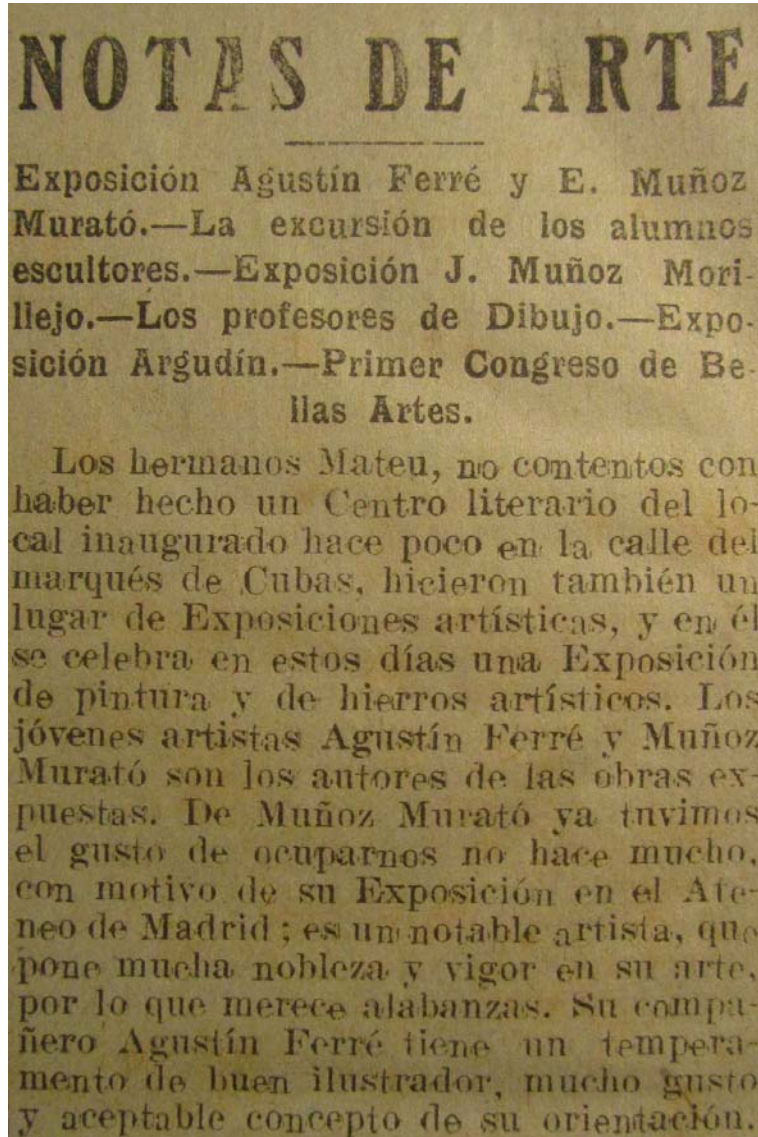
Text transcrit i citat a la referència 182 de la pàgina 177 del capítol 4.1. *Aspectes biogràfics i artístics documentats.*

Text citat i transcrit parcialment a la referència 65 de la pàgina 566 del capítol 4.3. *Estudi i anàlisi de la trajectòria estètica d'Agustí Ferrer Pino en el context artístic.*

¹ No s'ha localitzat la data ni la pàgina d'aquesta notícia. Es tracta d'un retall de diari localitzat en el fons familiar de la família d'Agustí Ferrer Pino.

FITXA N°24

F.P. "Notas de Arte". "Exposición Agustín Ferré y E. Muñoz Murató". *La Nación*. Madrid. 7 d'abril de 1918. Pàg. 4

Text transcrit parcialment i citat a la referència 183 de la pàgina 178 del capítol 4.1. *Aspectes biogràfics i artístics documentats.*

FITXA N°25

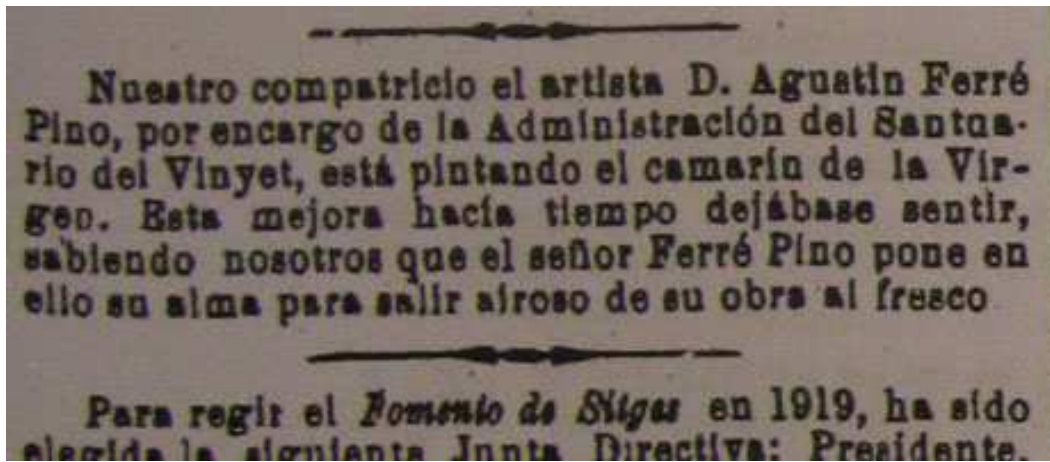
“Cronica Local”. *El Eco de Sitges*. 8 de desembre de 1918. Núm. 1699. Sitges. Pàg. 3.

Al objeto de conservar la tradicional costumbre de confeccionar todos los años un *pessebre* en el Santuario del Vinyet y siendo muchas las veces que no ha podido realizarse por faltar lo más indispensable, los señores administradores han decidido la compra de una buena partida de figuras, casetas, etc., proponiéndose en las próximas fiestas de Navidad exhibir un gran belén en el presbiterio de dicho Santuario. Para sufragar los gastos de semejante adquisición se han puesto a la venta unos billetes, a peseta el número, teniendo opción a un tapiz con la Virgen del Vinyet, pintada por el artista don Agustín Ferré Pino, cual sorteo tendrá lugar públicamente luego de cantado el Rosario en la tarde de la próxima festividad de Reyes. Nuestro aplauso a los señores Sariol y Arias.

Text transcrit parcialment i citat a la referència 184 de la pàgina 179 del capítol 4.1. *Aspectes biogràfics i artístics documentats*.

FITXA N°26

"Cronica Local" . *El Eco de Sitges*. 9 de febrer de 1919. Núm. 1708. Sitges. Pàg. 3.

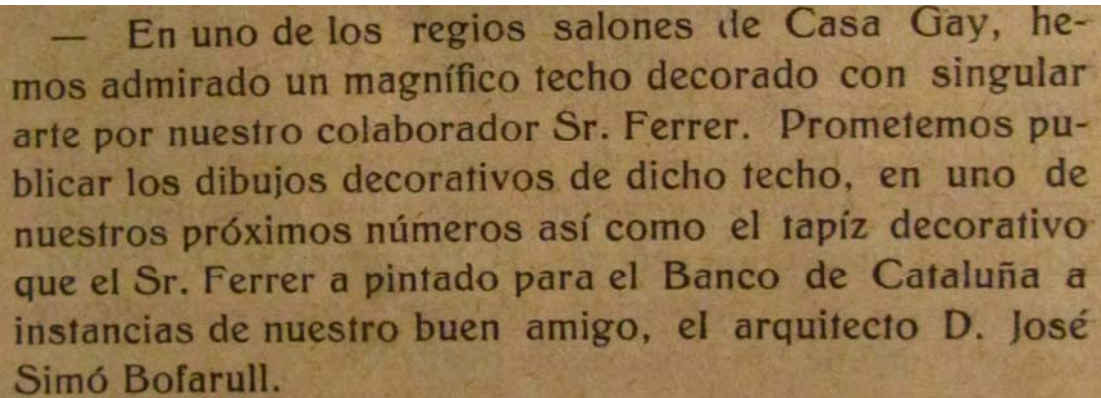

Text transcrit i citat a la referència 185 de la pàgina 179 del capítol 4.1. *Aspectes biogràfics i artístics documentats*.

Text transcrit i citat a la referència 20 de la pàgina 455 del capítol 4.2.3. *Altres pintures murals d'Agustí Ferrer Pino*.

FITXA N°27

Ataram. "Notas de Sociedad". *Heraldo de Cataluña*. 30 d'agost de 1920. Núm. 186. Barcelona. Sense pàg.

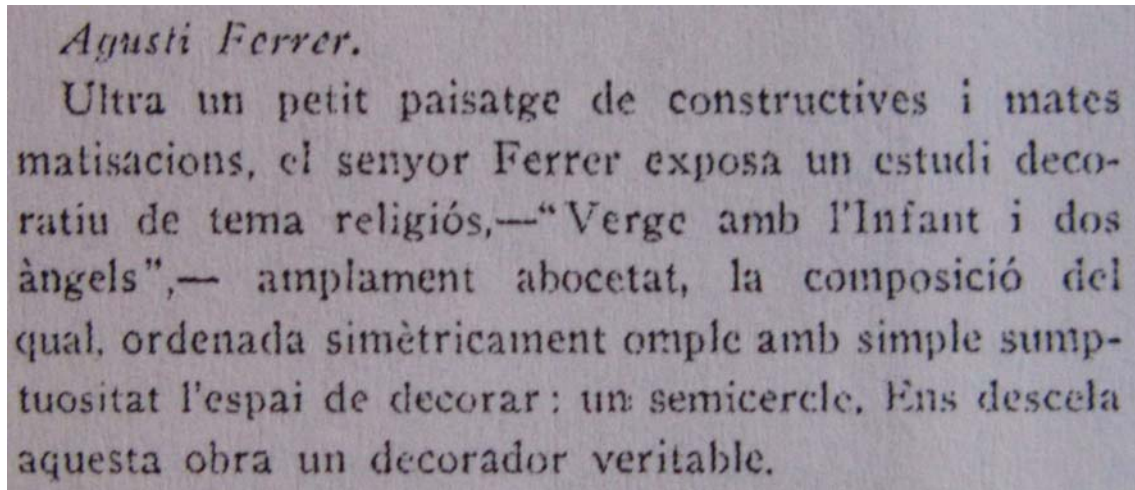

— En uno de los regios salones de Casa Gay, hemos admirado un magnífico techo decorado con singular arte por nuestro colaborador Sr. Ferrer. Prometemos publicar los dibujos decorativos de dicho techo, en uno de nuestros próximos números así como el tapiz decorativo que el Sr. Ferrer a pintado para el Banco de Cataluña a instancias de nuestro buen amigo, el arquitecto D. José Simó Bofarull.

Text transcrit i citat a la referència 190 de la pàgina 181 del capítol 4.1. *Aspectes biogràfics i artístics documentats*.

FITXA N°28

Cassanyes, M.A. "Saló de Tardor de Barcelona". *Monitor*. Sitges. 1 de gener de 1922. Any II. N°1. Pàg. 3

Text transcrit i citat a la referència 192 de la pàgina 181 del capítol 4.1. *Aspectes biogràfics i artístics documentats.*

FITXA N°29

"Cronica Local". *El Eco de Sitges*. 4 de juny de 1922. Núm. 1880. Sitges. Pàg. 3.

En la Exposición de Primavera, celebrada recientemente en Barcelona y organizada por su Excmo. Ayuntamiento, figuraron, además del cuadro de nuestro Joaquín Sunyer *La Familia*, al que, como ya participamos a nuestros lectores, se le concedió el primer premio, consistente en 5.000 pesetas, las obras de nuestros compatriotas y amigos siguientes: de D. Agustín Ferré Pino, una vaporosa pintura *Adán y Eva*; de D. Guillermo Bergnes, un paisaje *Esclat de Primavera* y un retrato de hombre; de D. Agapito Casas Abarca, varios paisajes y otros de D. Darío Vilás, quien, con acierto, decoró en 1914 la Capilla del Santísimo de nuestra Parroquia con pinturas y fresco representando a Jesús, Marta y María y la Samaritana.

Admiramos también unos paisajes de Garraf de los señores Gelabert y Esteve, otro de la costa de Sitges de don A. Coll y un retrato azar especial de nuestro amigo Miguel Utrillo ejecutado con fácil maestría, don Ramón Martínez Padilla, ilustrador del libro *Esbozos* de Suriñach Sentles, que en 1904 *EL ECO DE SITGES* regaló a sus suscriptores.

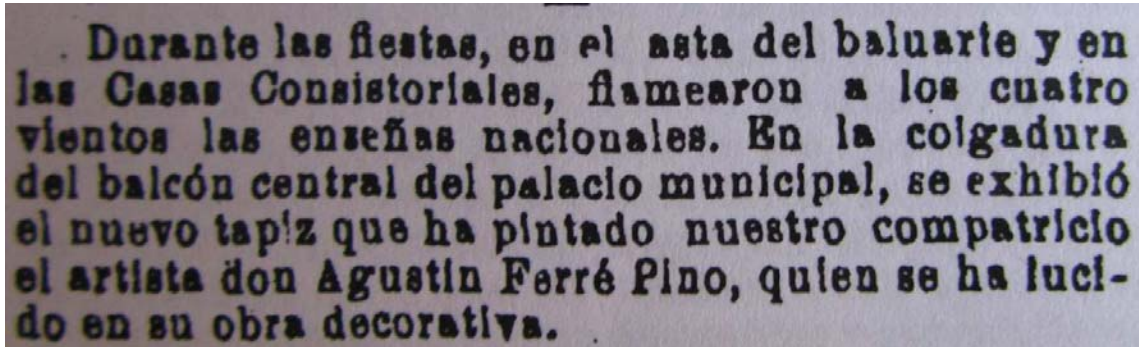
Celebramos que nuestros artistas continúen enalteciendo el renombre de Sitges.

Text citat a la referència 193 de la pàgina 182 del capítol 4.1. *Aspectes biogràfics i artístics documentats*.

Text transcrit i citat a la referència 74 de la pàgina 572 del capítol 4.3. *Estudi i anàlisi de la trajectòria estètica d'Agustí Ferrer Pino en el context artístic*.

FITXA N°30

“Fiesta Mayor en 1922”. *El Eco de Sitges*. 3 de setembre de 1922. Núm. 1892. Sitges. Pàg.1

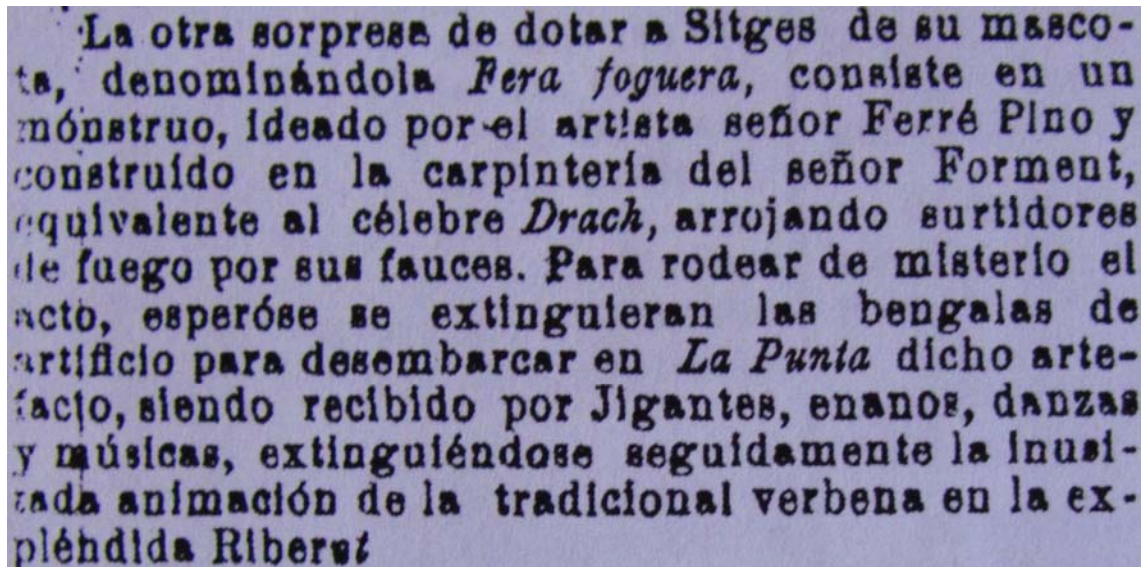

Durante las fiestas, en el asta del baluarte y en las Casas Consistoriales, flamearon a los cuatro vientos las enseñas nacionales. En la colgadura del balcón central del palacio municipal, se exhibió el nuevo tapiz que ha pintado nuestro compatriota el artista don Agustín Ferré Pino, quien se ha lucido en su obra decorativa.

Text transcrit i citat a la referència 196 de la pàgina 183 del capítol 4.1. *Aspectes biogràfics i artístics documentats*.

FITXA N°31

"Fiesta Mayor en 1922". *El Eco de Sitges*. 27 d'agost de 1922. Núm. 1891. Sitges. Pàg. 2

La otra sorpresa de dotar a Sitges de su mascota, denominándola *Fera foguera*, consiste en un monstruo, ideado por el artista señor Ferré Pino y construido en la carpintería del señor Forment, equivalente al célebre *Drach*, arrojando surtidores de fuego por sus fauces. Para rodear de misterio el acto, esperóse se extinguieran las bengalas de artificio para desembarcar en *La Punta* dicho artefacto, siendo recibido por Gigantes, enanos, danzas y músicas, extinguiéndose seguidamente la inusitada animación de la tradicional verbena en la espléndida Ribera.

Text transcrit i citat a la referència 197 de la pàgina 183 del capítol 4.1. *Aspectes biogràfics i artístics documentats*.

FITXA N°32

Cassanyes, M.A. "Sitges y la Pintura". *Ilustración Ibérica*. 15 d'agost de 1923. Any I. Sense pàg.

El decorativismo el campo donde Agustín Ferrer puede dejar que su poderosa fantasía, enamorada de la suntuosidad y del hieratismo orientales, extienda sus alas sin ningún estorbo. Caso estético, asaz, curioso es el de este artista, las obras del cual, así como las de Sunyer evocan la sólida, maciza y austera ondulación de nuestras montañas, nos hacen soñar en cambio en una fulgurante apoteosis de nubes que el sol enciende, palmeras y naranjos entre los que despliega milagrosamente su cola un pavo real.

Text transcrit i citat a la referència 198 de la pàgina 184 del capítol 4.1. *Aspectes biogràfics i artístics documentats*.

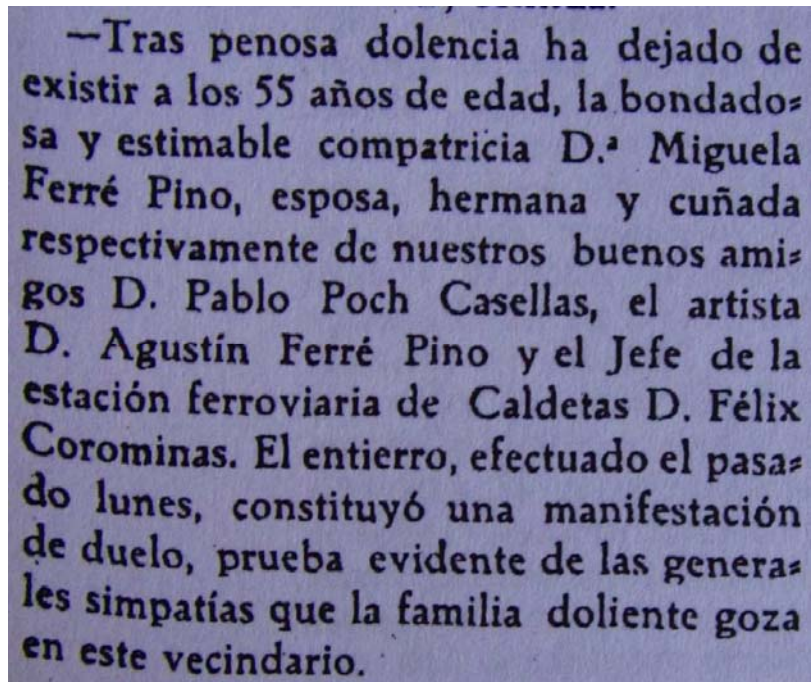
Text transcrit parcialment i citat a la referència 82 de la pàgina 576 del capítol 4.3. *Estudi i anàlisi de la trajectòria estètica d'Agustí Ferrer Pino en el context artístic*.

Text transcrit parcialment i citat a la referència 93 de la pàgina 341 del capítol 4.2.1 *Casino Teatre Prado de Sitges*.

Text transcrit parcialment i citat a la referència 40 de la pàgina 407 del capítol 4.2.2 *Casa Xalet "Voramar" de Salou*.

FITXA N°33

“Fallecimientos”. *El Eco de Sitges*. 13 de gener de 1924. Núm. 1963. Sitges. Pàg. 3

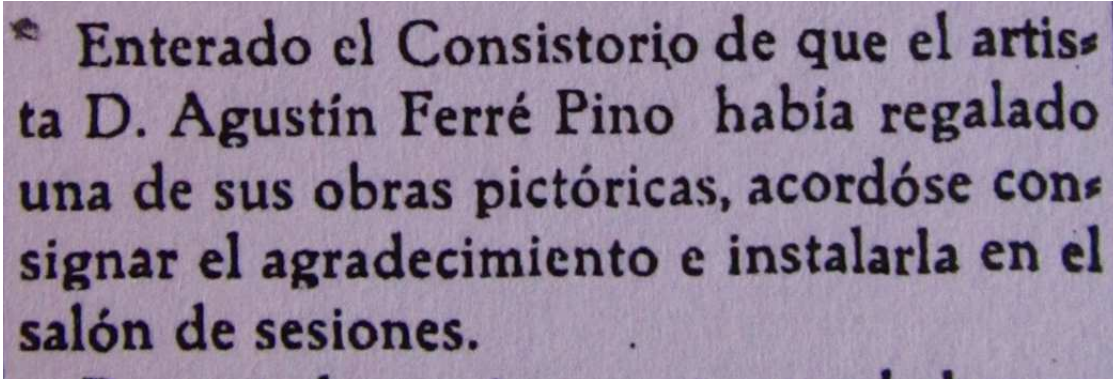

—Tras penosa dolencia ha dejado de existir a los 55 años de edad, la bondadosa y estimable compatriota D.ª Miguela Ferré Pino, esposa, hermana y cuñada respectivamente de nuestros buenos amigos D. Pablo Poch Casellas, el artista D. Agustín Ferré Pino y el Jefe de la estación ferroviaria de Caldetas D. Félix Corominas. El entierro, efectuado el pasado lunes, constituyó una manifestación de duelo, prueba evidente de las generosas simpatías que la familia doliente goza en este vecindario.

Text transcrit i citat a la referència 200 de la pàgina 186 del capítol 4.1. *Aspectes biogràfics i artístics documentats*.

FITXA N°34

“Ayuntamiento. Sesión de segunda convocatoria del día 6 de Febrero de 1924”. *El Eco de Sitges*. 10 de febrer de 1924. Núm. 1967. Sitges. Pàg. 2

Enterado el Consistorio de que el artista D. Agustín Ferré Pino había regalado una de sus obras pictóricas, acordóse consignar el agradecimiento e instalarla en el salón de sesiones.

Text transcrit i citat a la referència 201 de la pàgina 186 del capítol 4.1. *Aspectes biogràfics i artístics documentats*.

FITXA N°35

Ferrer, Agustí. "Arte". "Ilustración Ibérica". Març de 1924. Any II. Barcelona. Pàg. 19

Text transcrit i citat a la referència 202 de la pàgina 202 de la pàgina 4.1. Aspectes biogràfics i artístics documentats.

Text transcrit parcialment i citat a la referència 79 de la pàgina 575 del capítol 4.3. Estudi i anàlisi de la trajectòria estètica d'Agustí Ferrer Pino en el context artístic.

Text transcrit parcialment i citat a la referència 53 de la pàgina 303 del capítol 4.2.1. Casino Teatre Prado de Sitges.

Text transcrit parcialment i citat a la referència 17 de la pàgina 362 del capítol 4.2.2. Casa Xalet "Voramar" de Salou.

Text transcrit parcialment i citat a les referències 51 i 78 de les pàgines 689 i 713 del capítol 4.4. Estudi i anàlisi de la representació formal de l'obra d'Agustí Ferrer Pino en el context artístic.

FITXA N°36

Arlequí. "Entreviu amb el Gall". *El Borinot*. 21 d'agost de 1924. Núm. 39. Any II. Barcelona. Pàg. 7

1918. — Presidència Planas i Robert, qui concebeix i sota el gust elevat del qual s'executa la reforma del local. Ocasíó bella de demostrar llurs qualitats els industrials de la vila. N'Agustí Ferrer pinta un sostre que només en Sert podria igualar.

Text transcrit parcialment i citat a la referència 203 de la pàgina 189 del capítol 4.1. *Aspectes biogràfics i artístics documentats*.

FITXA N°37

Utrillo, Miquel. "Las Exposiciones artísticas". *La Noche*. 12 de març de 1925. Barcelona. Pàg. 4

Text transcrit i citat a la referència 206 de la pàgina 192 del capítol 4.1. *Aspectes biogràfics i artístics documentats*.

Text transcrit parcialment i citat a les referències 92, 95, 99 i 104 de les pàgines 583, 584, 586 i 589 del capítol 4.3. *Estudi i anàlisi de la trajectòria estètica d'Agustí Ferrer Pino en el context artístic*.

Text transcrit parcialment i citat a la referència 3 de la pàgina 256 del capítol 4.2. *Pintures murals representatives d'Agustí Ferrer Pino*.

Text transcrit parcialment i citat a les referències 14, 21 i 70 de les pàgines 264, 269 i 317 del capítol 4.2.1. *Casino Teatre Prado de Sitges*.

Text transcrit parcialment i citat a la referència 34 de la pàgina 477 del capítol 4.2.3. *Altres pintures murals d'Agustí Ferrer Pino*.

FITXA N°38

Folch, L. "Las exposiciones de la semana". *Diario de Barcelona*. 12 de març de 1925. Núm. 60. Barcelona. Pàg. 6

Agustin Ferré. — He aquí un artista ese, que expone en los sótanos de casa Malmedé, bien desconcertante. Desde luego, este Ferré es todo un pintor, es un buen colorista, es un gran sensitivo ante los espectáculos de la naturaleza y un artista de una rica imaginación. Y de los cuadros que expone la casa Malmedé pueden hacerse tres grupos, que corresponden a otros tantos aspectos de la personalidad de este artista y cada uno de dichos grupos parecería de diferente autor.

El grupo de las notas del natural es la obra de un pintor impresionista de clara y justa visión y de paleta luminosa y rica; el grupo de las composiciones decorativas, parece la obra de un preciosista decadente; nadie diría que quien demuestra gustar tanto de las realidades vivientes del paisaje, que quien tanto se place en la visión de la naturaleza pura, guste de aquellas armonías de color y de forma tan artificiales, tan sensuales y tan decadentes. No es que pretendamos con esto que decimos negar a esas composiciones un valor como arte decorativo; señalamos tan solo una diversidad

con las pinturas del grupo anterior. Dentro de ese grupo aun podríamos clasificar un subgrupo, el de las grandes composiciones que titula: "Sitges". "Pescadores" y "El premi", que revelan en su autor un artista muy bien dotado de sentido compositivo. Y finalmente ¡quién diría que son hijas de un mismo sentimiento del arte las pinturas que acabamos de comentar y las pocas de color, que titula: "Estudiant", y "La poetisa"? Y son también estas pinturas cosa notable, son retratos excelentemente contruidos y de una simpática psicología, a pesar de su triste color.

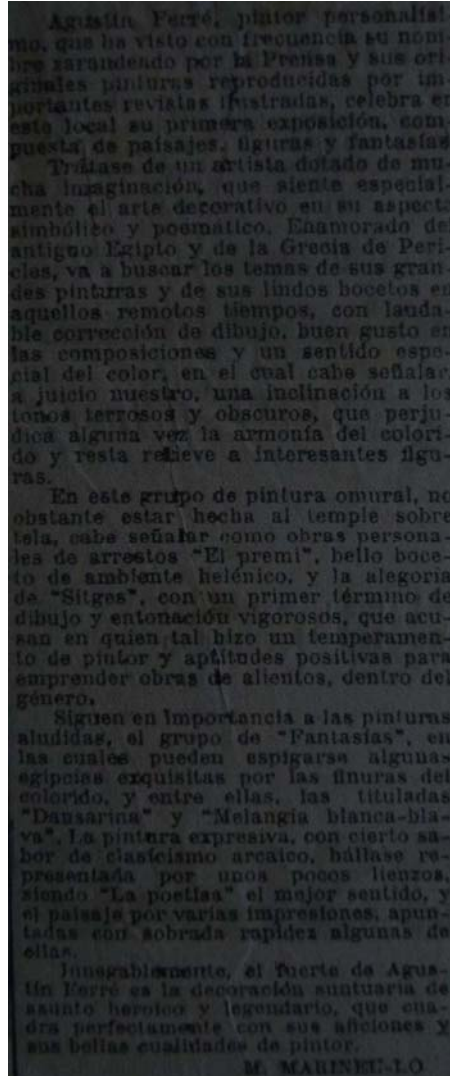
Ese artista de casa Malmedé, es un valor a tener en cuenta.

Text transcrit i citat a la referència 208 de la pàgina 193 del capítol 4.1. *Aspectes biogràfics i artístics documentats*.

Text transcrit parcialment i citat a les referències 101, 106 i 113 de les pàgines 587, 590 i 592 del capítol 4.3. *Estudi i anàlisi de la trajectòria estètica d'Agustí Ferrer Pino en el context artístic*.

FITXA N°39

Marinel·lo, M. "Sala Malmadé". *Las Noticias*. 18 de març de 1925. Núm. 10264. Barcelona. Pàg. 2

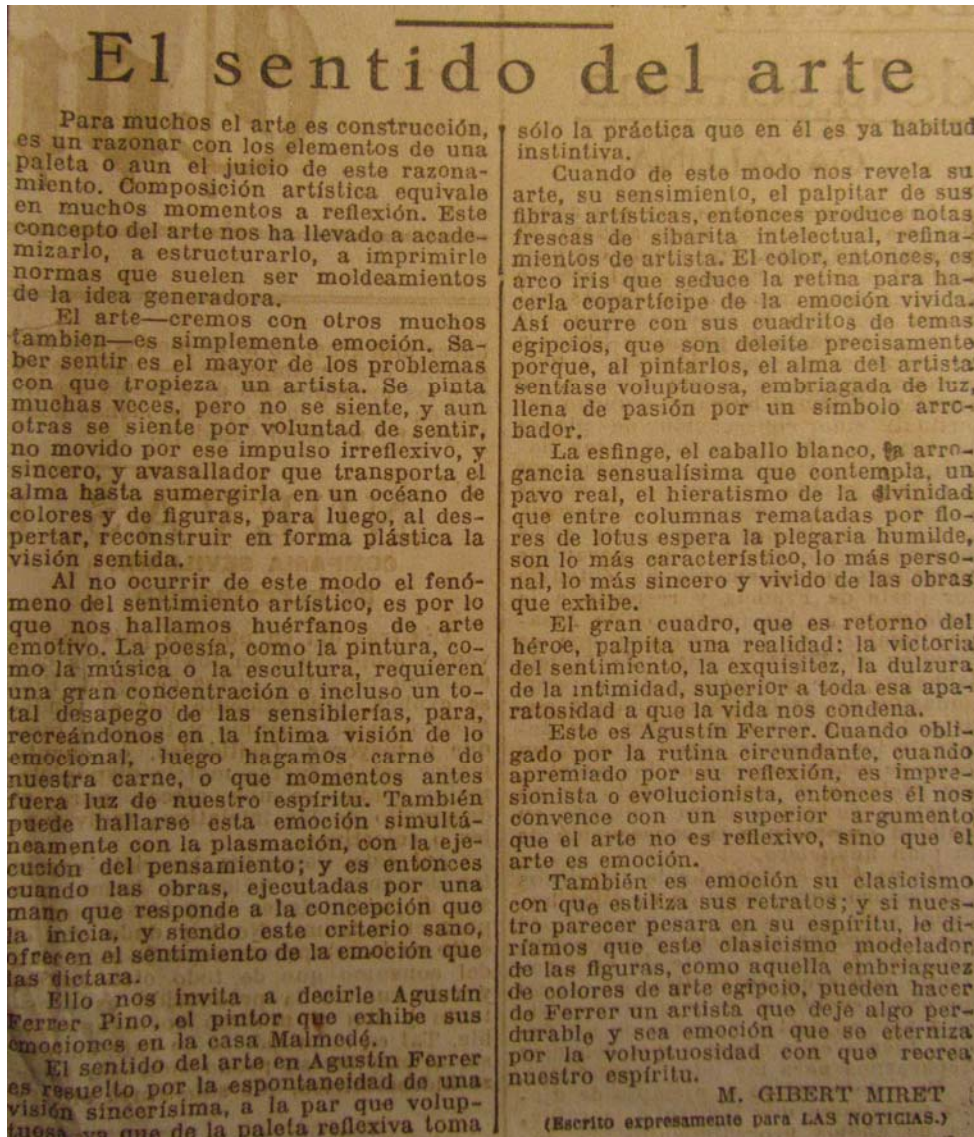

Text transcrit i citat a la referència 209 de la pàgina 194 del capítol 4.1. *Aspectes biogràfics i artístics documentats*.

Text transcrit parcialment i citat a les referències 96, 103, 105 i 107 de les pàgines 584, 587, 589 i 590 del capítol 4.3. *Estudi i anàlisi de la trajectòria estètica d'Agustí Ferrer Pino en el context artístic*.

FITXA N°40

Gibert Miret, M. "El sentido del arte". *Las Noticias*. Octubre de 1925. Núm. 10334. Barcelona. Pàg. 5

Text transcrit i citat a la referència 211 de la pàgina 195 del capítol 4.1. *Aspectesogràfics i artístics documentats.*

Text transcrit parcialment i citat a les referències 97 i 108 de les pàgines 584 i 590 del capítol 4.3. *Estudi i anàlisi de la trajectòria estètica d'Agustí Ferrer Pino en el context artístic.*

FITXA N°41

A.R.T. "Exposición Ferré". *El Eco de Sitges*. 15 de març de 1925. Núm. 2024. Sitges. Pàg. 2

<p>natges. Em fóra físicament impossible de escriure a Mont Negre una narració marítima i a Lloret una història muntanyenca.</p> <p>—Però com, diable, trobeu la manera de deslligar'vos de Barcelona i fins la manera d'escriure treballant tan en la vostra professió?</p> <p>—La voluntat fa miracles. Ja us he dit que meno paral·lelament les meves dues passions... De més a més, mai deixo de concedir-me unes vacances a l'estiu. Si us deïa que molts capítols de la meva novel·la estan escrits entre 6 i 8 del matí, abans de començar la visita?</p> <p>—Augmentarieu la meva admiració!</p> <p style="text-align: right;">MYSELF.</p>	<p>sión grande, consagrando a nuestros ojos el valer del artista. El otro tapiz <i>El premi</i> se distingue por el contraste del doncel bronceado escuchando la frase laudatoria de una dama embelesante cubriendo sus carnes con vaporosas gasas. El tercer tapiz <i>Sitges</i> representa una dama ubérrima que, con esplendidez soberana, ofrece cuantos dones posee.</p> <p>A parte de ello, mereció nuestro caloroso aplauso el cuadro 30, <i>Venus de Garraf</i>, representando en sugestivo desnudo de transparentes carnes y voluptuosas líneas ordeñando una res lechera, moviéndose todo en un ambiente tal de placidez que bien merecería le titulara <i>Pastoral</i>.</p> <p>El lienzo 3, <i>Contrallum</i>, atrae también con fuerza irresistible, avalorando la concienzuda labor de Ferré, quien ha vendido varias obras expuestas.</p> <p>En conjunto, sin embargo, perjudica, en nuestro concepto, la referida exposición la tonalidad exageradamente azul de muchas de sus obras y los tintes oscuros de varios cuadros representando la figura humana.</p> <p>De todos modos, fuerza es reconocer que la paleta de Agustín Ferré tiene destellos artísticos muy recomendables, haciendo concebir esperanzas halagüeñas en su triunfo definitivo, que muy de veras anhelamos.</p> <p style="text-align: right;">A. R. T.</p>
<h2>Exposición Ferré</h2> <p>Embelesados ante las suntuosidades del Paseo de Gracia, al cruzar la calle de Valencia, fijamos la mirada en la casa de antigüedades <i>Malmedé</i>, enterándonos de que en ella tenía expuestos el querido artista Agustín Ferré Pino 44 cuadros; anhelantes llegamos a la sala donde ordenadamente se exhiben, quedando sorprendidos de su importancia, consignando gustosos nuestra felicitación sincera al estudioso compatriota.</p> <p>Desde luego, llamaron nuestra atención los tres titulados bocetos imitando tapices, afirmando que el número 41, <i>Percadors</i>, que representa una matrona con arreos de pesca acompañada del marido llevado en brazos a dos tiernos infantes, es una composición pictórica de empuje, donde las figuras se hallan perfectamente tratadas y alcanzan una vida extraordinaria con naturalidad de movimientos y expresión adecuada; nos causó una impre-</p>	<h2>Brindis a Sitges</h2> <p>En una de esas suntuosas fiestas mundanas que agrupó a distinguidísimas familias suburense y de nuestra selecta colonia de verano, un pundonoroso militar levantó su copa improvisando las</p>

Text transcrit i citat a la referència 212 de la pàgina 196 del capítol 4.1. *Aspectes biogràfics i artístics documentats*.

Text transcrit parcialment i citat a les referències 93 i 102 de les pàgines 583 i 587 del capítol 4.4. *Estudi i anàlisi de la trajectòria estètica d'Agustí Ferrer Pino en el context artístic*.

FITXA N°42

Folch, L. "Las exposiciones de la semana". *Diario de Barcelona*. 22 d'octubre de 1925. Núm. 247. Barcelona. Pàg. 4

AGUSTIN FERRÉ. — Expone paisajes, figuras y fantasías, en la Casa Malmédé. La mayoría de estas pinturas son composiciones de tendencia decorativa realizadas al temple dentro de una policromía rica y harmónica. Son estimables además estas pinturas por su acertada composición.

Preside la exhibición una tela de grandes dimensiones con una figura ecuestre, composición elegante y movida que demuestra la capacidad del autor.

Son de notar, además, como sobresalientes en el concurso, el autorretrato al óleo "Pas del Mar Roig", "Diumenge", "Paradís" y "El vencedor", como prue-

Text transcrit i citat a la referència 213 de la pàgina 197 del capítol 4.1. *Aspectes biogràfics i artístics documentats.*

FITXA N°43

Arbo, C. "Xerrameques artístiques. Vinguin Pintures!" *L'Esquella de la Torratxa*. 20 de març de 1925. Pàg. 191.

Oi que n'hi han de coses a les "Layetanes"? Doncs, anem a "Câ'n Malmedé", on l'Agustí Ferré hi exposa una colla de fantasies *egípcies, persianes i gregues* força inte-

ressants, demés uns grans plafons allegòrics fets amb molta grapa i amb un alt sentit de la decoració sumptuària. *El Premi i Sitges*, són obres que no pot pas pintar-les tothom qui vol, ni pensar-les solament.

Jo que coneixia les obres de l'Agustinet, només que per les reproduccions de les revistes il·lustrades, em faig un pler d'haver-les vist d'aprop, i de posar-lo a la colla dels pintors que tenen lluc.

Text transcrit i citat a la referència 214 de la pàgina 197 del capítol 4.1. *Aspectes biogràfics i artístics documentats*.

FITXA N°44

Cassanyes, M.A. "Saló de Tardor de Barcelona". *Monitor*. Sitges. 1 de gener de 1922. Any II. N°1. Pàg. 3

Feliu Elies.
El "Crist al Calvari" d'En Feliu Elies, cas curiós, ens mostra una concepció de la pintura religiosa del tot oposada a la de l'Agustí Ferrer, simple i amorosa la d'aquest i alhora fastuosa i hieràtica; pintura catòlica, diríem, latino-oriental, *bizantina*, en oposició a la del senyor Elies, punyent i tràgica, implacablement realista, ben germànica, protestant, puix que esguardant-la es rememora el Durer qui escrivia que "la missió essencial de la pintura és la de representar els sofriments del Salvador". Pintura austera i aplicada, plena de voluntat, de tècnica metòdicament divisionista.

Text transcrit parcialment i citat a la referència 71 de la pàgina 570 del capítol 4.3. *Estudi i anàlisi de la trajectòria estètica d'Agustí Ferrer Pino en el context artístic.*

FITXA N°45

Cassanyes, M.A. "Saló de Tardor de Barcelona". *Monitor*. Sitges. 1 de gener de 1922. Any II. N°1. Pàg. 3

Puvís i els simbolistes representaren contra el naturalisme estricte dels impressionistes i seguint, entre altres, la tradició més o menys modificada d'algunes obres d'Ingrés, una restauració dels valors ideals i expressius de la gran pintura decorativa, simbòlica i religiosa. Tendència que els senyors Jaume Guàrdia, Josep Obiols, Agustí Ferrer, Feliu Elies, Xavier Nogué i J. Marquès-Puig, representen en aquest Saló.

J. Guàrdia.

Amb la composició, "La noia que balla amb l'ocell", bellament ritmada, en la qual femenines nuditats, de dolça plenitud enjoiem en un precís i diàfan paisatge. El retrat del pintor Agustí Ferrer ens ha revelat un fort retratista que sap de fixar netament, cruament, de guisa simple i justa els trets fisionòmics i d'expressar agudament el caràcter. El "Paisatge de Santa Eulàlia" és una ingenuament estilitzada transfiguració del motiu, ben precisa.

Text transcrit parcialment i citat a les referències 72 i 73 de la pàgina 570 del capítol 4.3. *Estudi i Anàlisi de la trajectòria estètica d'Agustí Ferrer Pino en el context artístic.*

Text transcrit parcialment i citat a la referència 6 de la pàgina 257 del capítol 4.2. *Pintures murals representatives d'Agustí Ferrer Pino.*

FITXA N°46

Morro, Clément. "Augustin Ferré-Pinos". *La Revue Moderne illustrée des Arts et de la Vie*. 28 de febrer de 1926. Any 26. N°4. Paris. Pàg.16-17.

Composition par Augustin-Ferré Pinos

Le peintre a bien rendu le caractère de cette physionomie un peu étrange, inquiétante presque ; et c'est en psychologue avisé, autant qu'en peintre habile à jouer des couleurs, qu'il a composé son œuvre. Les couleurs ne jouent, à vrai dire, qu'un rôle bien secondaire dans ce portrait, où tout est dans l'opposition des blancheurs lumineuses et des tonalités sombres.

Cumeruzado-Barea Garcia est un jeune artiste cubain, originaire de Cardenas (province de Matanzas). Les autorités locales lui ont attribué une bourse pour poursuivre, pendant trois ans, ses études artistiques à l'École de San Fernando.

Lors de la dernière Exposition Nationale, il a présenté deux portraits qui n'ont pas été défavorablement accueillis. Son envoi au Salon d'Automne de Madrid est sa deuxième participation à une grande Exposition d'Espagne.

Augustin Ferré-Pinos

Augustin Ferré-Pinos est un des artistes les plus représentatifs des tendances modernes de la peinture décorative en Espagne. J'ai déjà eu l'occasion de noter à quel point l'art espagnol est resté traditionaliste. Une tradition qui se réfère à Velasquez et Goya vaut que l'on y prête attention. Mais un mouvement de rajeunissement de progrès, est souhaitable.

J'en ai fait observer la naissance, dans le berceau catalan. Augustin Ferré-Pinos est de Sitges (province de Barcelone) ; il est donc tout naturel que je le rattache à la pléiade de jeunes artistes novateurs dont j'ai déjà cité plusieurs chefs de file.

Sa peinture du Salon d'Automne de Madrid, *Enfant*, franchement dans le style de la décoration moderne, rappelle les œuvres d'importance qu'il a menées à bonne fin et qui lui ont valu la renommée d'un artiste d'avenir. Ses premières études furent accomplies à l'Académie des Beaux-Arts de Barcelone. Plus tard, il étudia la

Escorte par

peinture classique à Madrid... et au Louvre. En Italie, où il fit également un séjour d'études, il peignit à fresque une composition décorative religieuse pour le compte de l'Ambassade espagnole de Rome.

Dès son retour à Madrid, la presse, notamment notre confrère « La Esfera », lui fit un grand succès et présenta son cas comme l'un des plus étonnants de l'évolution moderne ; et sa personnalité comme celle qui doit le plus influer sur l'avenir de la décoration en Espagne.

Au Palais-Royal de Pedrabes, à Barcelone, il a peint pour le comte de Guell une composition de style

Nu, par Augustin-Ferré Pinos

pompéien. Au Palais de la musique catalane, il exécute actuellement des peintures murales allégoriques dont la légende d'Orphée est le sujet. Au Cas no del Prado, à Sitges, il peint également des décorations dans la Salle de spectacle.

Des œuvres de lui figurent, en outre, en France, en Italie et jusqu'à New-York. Il est à noter qu'à Paris il a vendu plusieurs tableaux de tendance nettement d'avant-garde.

Bien que profondément espagnol, il a donc, au point de vue artistique, de sérieuses attaches avec notre pays, et nous devons nous réjouir de son succès.

Autre composition, par Augustin-Ferré Pinos

Text transcrit i citat a la referència 238 de la pàgina 214 del capítol 4.1. *Aspectes biogràfics i artístics documentats*.

Text transcrit parcialment i citat a la referència 215 de la pàgina 197 del capítol 4.1. *Aspectes biogràfics i artístics documentats*.

Text transcrit parcialment i citat a la referència 110 de la pàgina 591 del capítol 4.3. *Estudi i anàlisi de la trajectòria estètica d'Agustí Ferrer Pino en el context artístic*.

Text transcrit parcialment i citat a les referències 27 i 36 de les pàgines 470 i 477 del capítol 4.2.3. *Altres pintures murals d'Agustí Ferrer Pino*.

FITXA N°47

Soler, Salvador. "Agustí Ferré a Sitges". *Gaset de Vilafranca*. 1 d'octubre de 1926. Núm.17. Vilafranca. Pàg. 5

GASETA DE VILAFRANCA

—Ja ho veu, ja ho veu, senyor!... Mika, fill meu, aquest senyor es professor de ball; ell m'ha dit que et treuria del pas. Et deixaré sol amb ell. Aprofita't força de les seves lliçons.

Mika no respongué. Somreia com un idiota, les cames li tremolaven, els peus li devien haver quedat clavats a terra perquè no es movia de lloc. Semblava un clown amb pània.

Quan quedaren sols els dos homes, el si-dient professor de ball va parlar d'una guisa força estranya:

—No tramolis, mosca morta! Durant mig mes t'he esperat debades al carrer. Només el temps de menjar, i aul, altra vegada a asseure'm al café d'aquí davant. Tu, bé prou que ho devies saber quan per tal de no sortir t'has inventat aquest truc del xàrleston... Però això s'ha acabat, saps? Mereixeries que et matés, però no em vull tant de mal. No obstant, una paga o altra has de tenir. Ella ja s'alayà a fugir de casa. No sé on és, ni ganes de saber-ho. Com que no tenim fills no la necessito per res. Tu rebràs per tu i per ella...

Abans que Mika respongués paraula, que per altra part tampoc hauria pogut, aquell home es convertí en una mena de matalasser. El seu bastó començà a giravoltar i a caure damunt Mika. Ben segur que a la tercera garrotada el pobre xicot tenia les dues cames trencades. Rodà per terra com un farcell i encara no parà l'home furbund de bastonejar-lo. Mika cridava sense parar. Quan aquell home es cansà de fer servir el bastó, sortí rabent de la cambra. En aquell moment, Donya Úrsula corria a veure que eren aquells crits. El gos anava darrera d'ella tot jugant amb la pantalla d'un dels llums de damunt el piano. L'home topà amb ella i trepitjà el gos, però no parà de córrer. Quan fou vora el cancell cridà:

—Senyor! Em dispensarà... Les cames del seu fill no serveixen per ballar el xàrleston. Entrí a la seva cambra i convencí-se'n!

repercussions que Andalusia i Africa on,—segons pròpia expressió anà a «compenetrar-se del color i del sabor oriental i educar la retina en aquest sentit»—i s'encara resoltament, i en ple domini de la seva paleta, amb el nostre paisatge, que fou,—també segons les pròpies paraules de l'artista,—«el primer panorama vers on abocà la seva amor pictòrica». Així mateix esdevé el mestre dels nostres tipus racials i de les figuracions plàstiques de les festes joioses de la nostra terra.

Tot i deixant de banda el caire temàtic, hem de dir clarament que allà on Ferré guanya la nostra preferència, és precisament en aquestes pintures a les quals voldríem que es consagrés, d'una especial faiso al retrat a l'oli, ja que per a la seva execució té grans dots de semblança,—com ho demostren igualment els breus apunts a la ploma,—i qualitats alhora vigoroses i afinades.

El lector vilafranquí recordarà el ferm retrat del senyor Carbonell-Batlle que Ferré trameté a l'Exposició d'act. Doncs, a guisa d'aquella ponderada aportació, ens ha presentat altres bells retrats, d'entre els quals excelsc el del tocador de flabiol i timbal «Capelles», voltat d'una visió de les danses populars, cimejada pels Apòstols de la vila. És una tela del tot reeixida i per la justesa dels tons i la vera expressió de la imatge, hom l'aparella amb les més acabades de Zuloaga. Un cap de «Nena» d'exquísida interpretació i els retrats de Magí A. Cassanyes i Josep Ferrer li fan escaient companyia.

Abonant el nostre criteri, Agustí Ferré exposa dues formes marines on cau una llum esplèndida. Els blaus i els opals de les pintures murals que de Ferré coneixiem, es troben en aquests llenços amb tota llur propietat i tota llur gràcia. Hi ha també uns riquíssims olis: «Sitges des del Port Alegre» de taca esclatant i «La Vall», d'harmonioses tonalitats.

Els plats de terra-cuita, decorats per Ferré, serven el gust primicer de l'artista i són encertadíssims de composició i colorit.

Ja al segon dia de l'Exposició, els retalls d'«Adquirits» com firmaven el seu exit. Sabem que ha estat del tot falaguer i que Agustí Ferré té, a hores d'ara, comandes de retrats i decoracions d'interiors. Esperem del totament que Nadal arribi per tal d'anar a gaudir, a la capital del Penedès, de les noves produccions que ens ha promès de portar-hi el nostre eminent pintor.

SALVADOR SOLER

Un intent d'elogi

Vilafranca, la meua vila, ja miosa és una població perfectament grisa.

No aneu pas a creure, però, que la meua vileta estima da, no tingui aquell seguit de condicions amables, simpàtiques i dolces que acostumen a tenir en més o menys quantitat totes les viles de Catalunya.

He dit grisa—i si voleu, pot ser un altre denominatiu—perquè, com la major part de viles, la meua no té gran cosa que faci albiradora enmig de l'universal hadoqueria; ni un mantall d'aiguës afamades d'aquelles que ho guareixen tot, àdhuc el fàstic; ni un establiment docent, que produeixi savis a l'engròs i bandarres dotzenes; ni ruïnes consagrades per una arqueologia desenfada; ni reconcs empèstics rats d'història, on hagin mort uns quants miers de pelagats pobriassons; ni artístics rodaires molt bons per a si mateixos no gens per als altres; ni filicsofs trasbalsadors de mons, i polítics cridaires del vell o de nou règim. No. Vilafranca ni té res de tot això, ni ho necessita. Nosaltres, els vilafranquins autèntics, en tenim ben bé pro d'aquesta benigna i nutritiva mediocritat, que és la nostra característica essencial: d'un rodallia feineria i pacífica, que ens assegura comodament un estat de benestança respectable; d'unes vies urbanes eix-

Agustí Ferré a Sitges

Agustí Ferré ens ha sorprès amb una Exposició a les «Galeries d'Art i Lletres» que l'intel·ligent antiquari Dalmau posseeix a la vila de Sitges. Diem que ens ha sorprès perquè, així com la generalitat d'exposicions són precedides d'una gran propaganda i amb vaticinis de significacions profundes, aquesta d'En Ferré ha estat muntada, oberta i clausu-

rada com la més normal de les manifestacions artístiques. Comencem a sentir-nos europeus.

L'activitat vària d'En Ferré acaba d'expressar-se amb l'exhibició d'olis, apunts a la ploma i ceràmica. La primera satisfacció que hem experimentat ens ha vingut de la minva d'obres de factura egípcia, en somparació amb exposicions anteriors. Aquesta inclinació, lloable en certes pintures de paret i objectes d'art, no la trobàvem prou adequada en composicions emmarcades. Malgrat tot, veiem que Ferré no s'ha decidit encara a mostrar les reproduccions dels seus frescos i altres pintures murals, i això ens dol perquè el visitant qui no ha srguit la trajectòria de l'artista, deixa de conèixer aquest interesantíssim aspecte de la seva obra en grans espais, la composició de la qual recorda a Miquel Àngel.

Agustí Ferré apar desistir-se definitivament del seguits de

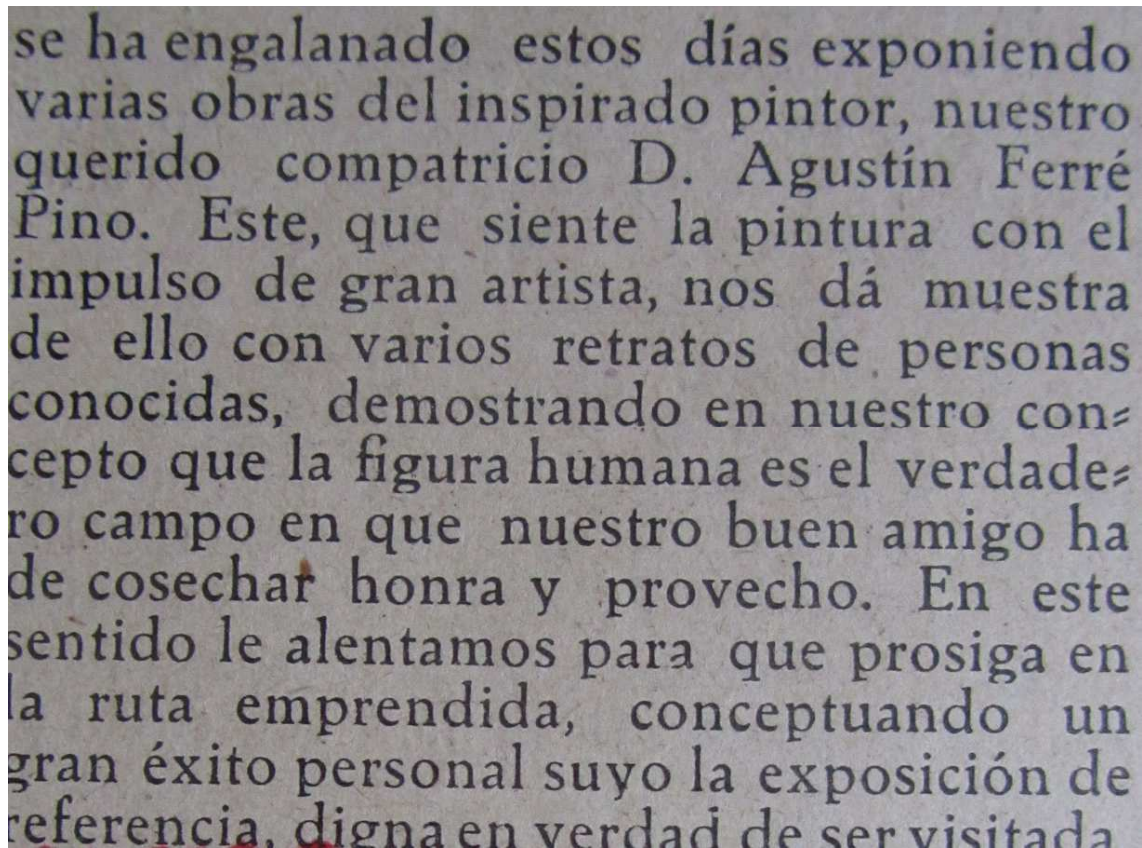
Text transcrit i citat a la referència 219 de la pàgina 200 del capítol 4.1. *Aspectes biogràfics i artístics documentats.*

Text transcrit parcialment i citat a les referències 117, 118 i 121 de les pàgines 602 i 605 del capítol 4.3. *Estudi i anàlisi de la trajectòria estètica d'Agustí Ferrer Pino en el context artístic.*

Text transcrit parcialment i citat a la referència 1 de la pàgina 255 del capítol 4.2. *Pintures murals representatives d'Agustí Ferrer Pino.*

FITXA N°48

Cronica Local. "Exposició Ferré". *El Eco de Sitges*. 26 de setembre de 1926. Núm. 2104. Sitges. Pàg. 3

se ha engalanado estos días exponiendo varias obras del inspirado pintor, nuestro querido compatriota D. Agustín Ferré Pino. Este, que siente la pintura con el impulso de gran artista, nos dá muestra de ello con varios retratos de personas conocidas, demostrando en nuestro concepto que la figura humana es el verdadero campo en que nuestro buen amigo ha de cosechar honra y provecho. En este sentido le alentamos para que prosiga en la ruta emprendida, conceptuando un gran éxito personal suyo la exposición de referencia, digna en verdad de ser visitada

Text transcrit i citat a la referència 220 de la pàgina 201 del capítol 4.1. *Aspectes biogràfics i artístics documentats*.

Text transcrit parcialment i citat a la referència 119 de la pàgina 605 del capítol 4.3. *Estudi i anàlisi de la trajectòria estètica d'Agustí Ferrer Pino en el context artístic*.

FITXA N°49

“Noticias”. *La Fita*. Setembre de 1926. Núm. 7. Sitges. Pàg. 5

Hemos tenido el gusto de admirar los trabajos que nuestro compatriocio D. Agustín Ferré Pino ha tenido expuestos en Casa Dalmau, de la calle Mayor, resultando un derroche de arte, sobre todo en los retratos, donde descuella, como un eximio artista, por la suavidad del colorido y un alma soñadora en sus dos egipcias, no desdiciendo en lo más mínimo en sus marinas de brochazo, así como en su trabajo sobre cerámica; en fin, una exposición de gran artista, al que, de todo corazón, felicitamos y alentamos a continuar por este camino, si bien entendemos, que el arte, como toda profesión, debe circunscribirse a una especialidad, mejor dicho, a un estilo.

El culto abogado don Antonio Ferrer Robert, particular amigo nuestro, ha adquirido el cuadro típico de Sitges, denominado *La vall*, lo cual nos satisface, pues habría sido una lástima hubiera salido de la población asunto que tanto puede decir el mañana, si desapareciera aquel antiguo y bello rincón.

Agradecemos al amigo Ferré Pino el dibujo que valora la primera página de este número.

Text transcrit i citat a la referència 221 de la pàgina 201 del capítol 4.1. *Aspectes biogràfics i artístics documentats*.

Text transcrit parcialment i citat a la referència 223 de la pàgina 204 del capítol 4.1. *Aspectes biogràfics i artístics documentats*.

FITXA N°50

C.M. "Exposición Agustín Ferré Pino". *La Punta*. 3 d'octubre de 1926. Núm. 131. Any III. Sitges. Pàg. 2

Nos atrevemos a afirmar que ninguna de las exposiciones que se han celebrado en esta blanca villa de Sitges, ha despertado en el público, en *todo* el público, un tan grande interés; digámoslo bien claro, ninguna ha gozado de una tan espontánea y sincera popularidad.

Si buscáramos las causas de esta popularidad, aparte de la parte que en ella pueda tener la simpatía personal de nuestro amigo Ferré, el motivo esencial de ella hay que buscarlo, sin ninguna clase de dudas en su excepcional talento de retratista. Era efectivamente este gozo de reconocer lo conocido, de que ya Aristóteles hablaba, lo que impulsaba a la multitud a visitar una y otra vez esta exposición, que presidía, por decirlo así, el retrato del veterano patricio don Bartolo Carbonell, de un parecido, tanto físico como psicológico, sorprendente y que considerado pictóricamente es una combinación de grises

que no dudamos hubiera merecido plácemes al gran Whistler, al que daban escolta a un lado la tan característica efigie del popular Capella tocando el flaviol y el tamborino, con su roj clavel a la oreja, y envuelto por el abigarrado torbellino de los típicos bailes de nuestra Fiesta Mayor, como en una apoteosis; todo esto no hace considerar esta pintura, más que como una efigie individual, como la simbolización plástica de nuestra Sitges tradicional. Así como el sorprendente y magistral retrato del difunto don Joaquín de Miró, nos hace revivir toda una época, todo un período de la espiritualidad de esta villa, hábilmente sintetizada en una de sus personalidades más marcadas.

Señoril y severidad es lo que caracteriza la efigie de nuestro Juez Municipal el señor D. José Ferré Robert, así como la de su malogrado hijo Javier, se distingue por una etérea fluidez, por una sutilidad que verdaderamente impresiona. Debemos señalar también, entre los retratos, el de un original amigo nuestro, que podríamos bautizar por su original disposición, como retrato del hombre de la estatilla, así como el de su señora, el del Sr. Francisco, que nos ha despertado melancólicos recuerdos, una viril cabeza de marinero y un retrato de la hija del autor, de un gris perla matizado con gran delicadeza y ejecutado con rara maestría; todas estas producciones pictóricas tenían de común el extraordinario parecido fisionómico, cualidad ésta no muy común y que debe acentuarse al reseñar esta exposición, aunque sea bajo el riesgo de ser monótono y pesado.

Varios paisajes de una sorprendente luminosidad contribuían a redondear el conjunto de esta manifestación artística; una visión natural de la típica «Val», la «Forreta desde la playa», de factura valiente y dos impresiones de la playa; una de ellas se distinguía por la «justez» de color y la otra, por su fogosa y segura técnica, y también algunos dibujos a la pluma y al carbón ayudaban a hacernos conocer las variadas facetas del arte de nuestro amigo tan querido como admirado, lo que era también el caso de dos fantasías orientales, una de las cuales se distinguía por la gentileza de la figura femenina, y como algo que nos revelara un aspecto nuevo de este artista, el de ceramista, varios platos de un estilo muy personal.

Para concluir debemos afirmar, que siendo Agustín Ferré Pino un evidente temperamento de pintor, un artista de vocación sincera y no producida, como es el caso de muchos, por el deseo de figurar y que escogen este camino del arte por la imposibilidad de escoger otro para poder satisfacer su mezquina pasión de vanidad personal, con lo que a la vez que desacreditan el arte entorpecen el camino de los artistas verdaderos, nuestro pueblo de Sitges debería ayudar a este artista tan sincero como hábil; debería ayudarlo tanto material como espiritualmente y a la vez aprovechar a sí y a los suyos, un talento de retratista verdaderamente sorprendente. Creemos que lo hará, pues tiene el deber, la obligación de hacerlo.

Text transcrit i citat a la referència 222 de la pàgina 204 del capítol 4.1. *Aspectes biogràfics i artístics documentats.*

Text transcrit parcialment i citat a les referències 120, 122 i 123 de les pàgines 605 i 606 del capítol 4.3. *Estudi i anàlisi de la trajectòria estètica d'Agustí Ferrer Pino en el context artístic.*

FITXA N°51

C.C. "Carnet de les Arts". *La Publicitat*. 22 de desembre de 1926. Núm. 16462. Barcelona. Pàg. 1.

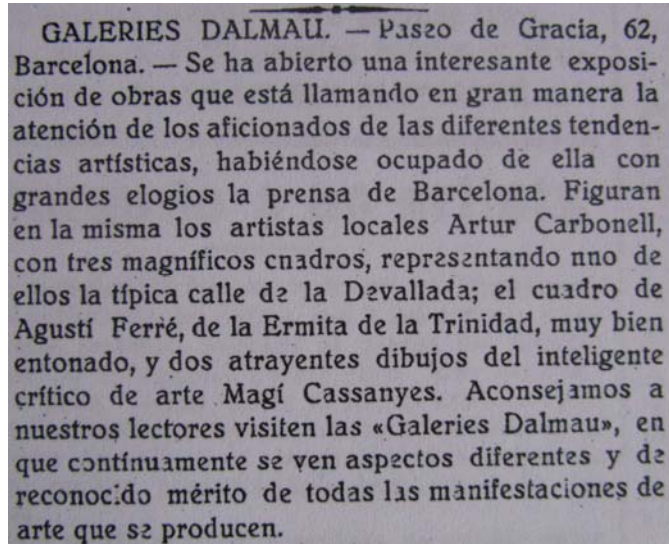
<p style="text-align: center;">CARNET DE LES ARTS</p> <p style="text-align: center;">GALERIES DALMAU</p> <p>AGUSTI FERRER. — El pintor sitgetà Agustí Ferrer té oberta una exposició d'olis, tremps i ceràmica, amb la qual ha demostrat una vegada més les qualitats del seu temperament. Autodidacta indisciplinat, l'obra una mica turtalenta i poc orientada d'En Ferrer, de tant en tant, queda il·luminada pels llampecs sorprenents d'intuïcions que us meravellen. El seu gust aventurer el fa passar capritxosament d'un estil a altre, de la pintura realista d'observació al decorativisme fantasiós d'opulències més o menys efectistes. Entremig d'aquesta inseguretat, però, quan s'abandona al calor i a la fuga de la primera intenció, encerta coses que no semblen pas eixides de la mateixa mà que ha produït aquella tela de grans proporcions "Fira de Nadal", indigent de color i sense cap espurna de res. En canvi, en moltes de les altres teles de l'exposició, en les quals el primer impuls de l'artista no ha estat deturat o despistat per una insistència perniciosa, el color conserva un curiós esclat i la composició una mica hiperestesiada manté un equilibri i una nerviositat impressionants. En aquestes obres En Ferrer dona tot el que pot donar de bo la seva sensibilitat de rares intermitències i produeix fragments de pintura perfectament moderns. Potser el seu temperament o la seva indisciplina fonamental li priva d'articular més amplament aquestes precioses qualitats; això és difícil de saber perquè ell no faci les proves convencionals per demostrar-ho. Men-</p>	<p>trestant, però, quan la sensibilitat se li entona, fiant-se de la primera intenció produeix coses que tenen un valor ben considerable dintre la nostra producció artística.</p> <p>HELIOS GOMEZ.—Aquest artista exposa una seixantena d'aquarel·les que ell titula decoratives, inspirades en un caractericisme truculent. És una mixtura literària i germanitzant en la qual les qualitats de dibuix—hi ha algunes figures ben vistes de moviment—queden neutralitzades per un enfarfeg decoratiu sense solta.</p> <p style="text-align: center;">SALA PARES</p> <p>A. BAIGES. — Exposo olis i dibuixos a la ploma, tractats amb una seguretat de plomada i un domini de l'ofici positivament extraordinari. El senyor Baiges dintre d'aquest procediment caligràfic obté qualitats i superfícies d'una nitidesa admirable; en els retrats, sobretot, arriba a refinaments de tècnica prodigiosos. Aquest artista, que és un dibuixant acadèmic molt sòlid i que seria un il·lustrador excel·lent, tracta la pintura a l'oli amb la mateixa digitació que la ploma. Encara que en aquest aspecte, especialment en el paisatge, el trobem inferior, maneja amb innegable fortuna la pinzellada grassa, com ho demostra el nu femení que exposa encabí en un marc molt capritxós.</p> <p>J. CASTELLANAS. — Paisatge de Mèxic, Mallorca i Lleida, vistos tots a través d'una mateixa paleta. Aquesta uniformitat de visió resta interès als temes que adquireixen un lluminositat una mica convencional. De la col·lecció, "Molins de Manacor", és on el senyor Castellanas ha desplegat amb més èxit la seva visió del paisatge.</p> <p style="text-align: center;">LA PINACOTECA EXPOSICIO MYRBACH.—Aqua</p>
--	--

Text transcrit i citat a la referència 224 de la pàgina 205 del capítol 4.1. *Aspectes biogràfics i artístics documentats.*

Text transcrit parcialment i citat a les referències 131 i 132 de la pàgina 611 del capítol 4.3. *Estudi i anàlisi de la trajectòria estètica d'Agustí Ferrer Pino en el context artístic.*

FITXA N°53

“Galerías Dalmau”. *La Punta*. 30 d'octubre de 1927. Núm. 182. Sitges. Pàg. 4

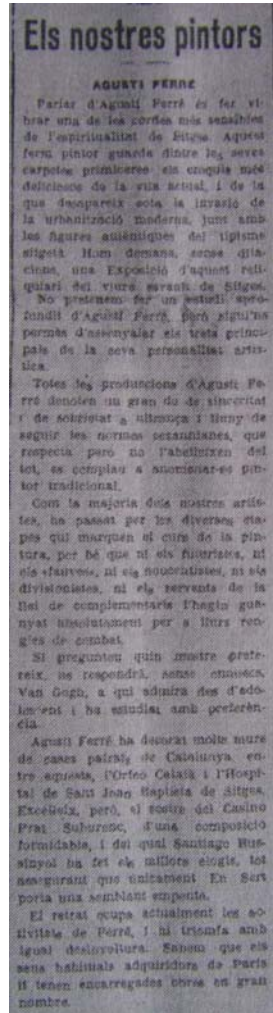

GALERIES DALMAU. — Paszo de Gracia, 62, Barcelona. — Se ha abierto una interesante exposición de obras que está llamando en gran manera la atención de los aficionados de las diferentes tendencias artísticas, habiéndose ocupado de ella con grandes elogios la prensa de Barcelona. Figuran en la misma los artistas locales Artur Carbonell, con tres magníficos cuadros, representando uno de ellos la típica calle de la Devallada; el cuadro de Agustí Ferré, de la Ermita de la Trinidad, muy bien entonado, y dos atrayentes dibujos del inteligente crítico de arte Magí Cassanyes. Aconsejamos a nuestros lectores visiten las «Galerías Dalmau», en que continuamente se ven aspectos diferentes y de reconocido mérito de todas las manifestaciones de arte que se producen.

Text transcrit i citat a la referència 227 de la pàgina 207 del capítol 4.1. *Aspectes biogràfics i artístics documentats*.

FITXA N°54

H de C. "Viles de Catalunya: Sitges". "Els nostres pintors". "Agustí Ferré". *La Veu de Catalunya*. 7 de juliol de 1926. Barcelona. Pàg.

Text transcrit i citat a la referència 236 de la pàgina 212 del capítol 4.1. *Aspectes biogràfics i artístics documentats*.

Text transcrit parcialment i citat a les referències 116, 127 i 138 de les pàgines 602, 610 i 618 del capítol 4.3. *Estudi i anàlisi de la trajectòria estètica d'Agustí Ferrer Pino en el context artístic*.

Text transcrit parcialment i citat a la referència 22 de la pàgina 366 del capítol 4.2.2 *Casa Xalet "Voramar" de Salou*.

Text transcrit parcialment i citat a la referència 35 de la pàgina 477 del capítol 4.2.3. *Altres pintures murals d'Agustí Ferrer Pino*.

FITXA N°55

“Festes Penadesenques”. *La Punta*. 5 de setembre de 1926. Núm. 127. Sitges. Pàg. 1

Durant la passada Festa Major de Vilafranca, han sigut molts els veïns que hi han assistit per a presenciar els diversos festetjos, i sobre tot el diumenge, que's celebrà el festival de gegants i balls populars de la comarca; quin espectacle, ple de llum i entusiasme popular, agradà molt. Hi assistiren els gegants de l' Arbós, de Vilanova, de Vilafranca i els de Sitges (que eren els més grans).

La Exposició d' Art del Penedès ha obtingut un sorollós èxit, contenint dues seccions: Art Antic, molt valuosa, però exclusiva i ent d' objectes de Vilafranca; i la d' Art Modern, en quina hi han obres de quasi tots els artistes penadesencs. Es molt nodrida i interessant.

De Sitges s'hi enviaren les següents obres:

De Bergnes (Flors), Albert Bartés (Posta de sol), Agapit Casas (La Ribera i El Campanar), Artur Carbonell (dos dibuixos i Bodegó), Ramón Casas (Retrato), Josep Carbonell (Dibuix), Agustí Farré (explèndit retrato del patrici D. Bartomeu Carbonell Batlle), Pere Jou (vàries esculptures), Mas i Fondavila (Interior), Joaquim Sunyer (Catedral de Rouen i Apunt), Miquel Utrillo (dos dibuixos de Montserrat),

Text transcrit parcialment i citat a la referència 246 de la pàgina 215 del capítol 4.1. *Aspectes biogràfics i artístics documentats*.

FITXA N°56

“II Exposició d'Art del Penedès”. *La Punta*. 7 d'agost de 1927. Núm 171. Sitges. Pàg.2

Heu's aquí els títols de les obres exposades pels artistes sitgetans: Agustí Ferrer els dos quadres *Tarda de brema*, *El traginer i sa esposa*; Albert Bartés, *Sitges des de Terramar i Platge de Sitges*; Joaquim Sunyer, *Noies gronxant-se*; Mas i Fontdevila, *El paller*; Artur Carbonell dos dibuixos, *Dona i nen i Desnú* i dos quadres *Nota de paissatge* i *Paissatge*; Josep Vidal, *Interior de l'Església de Sitges*, *El Cau Ferrat*, *Platge de Sant Sebastià*, *El garrofer del feto*, *Interior d'estudi* i *Muntanyes*; i Pere Jou, dues escultures, *Cap de nen* i *L'avia*.

Text transcrit parcialment i citat a la referència 247 de la pàgina 216 del capítol 4.1. *Aspectes biogràfics i artístics documentats*.

FITXA N°57

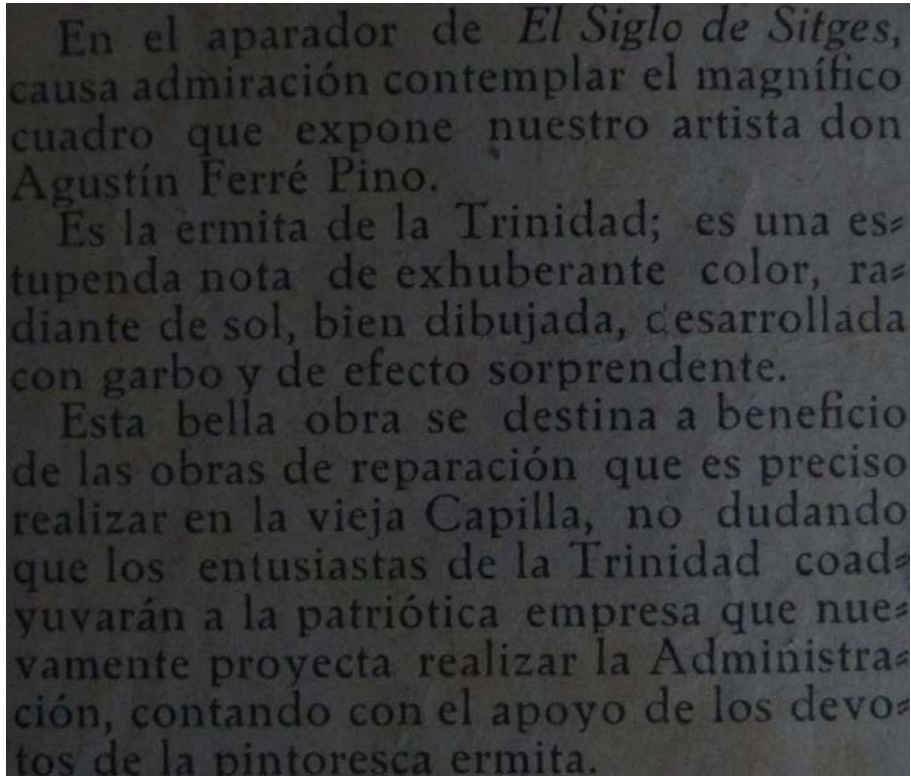
“El mundo y la villa”. “Varias”. *La Punta*. 4 de setembre de 1927. Núm. 175. Sitges. Pàg. 2

—El artista sitgetán Agustín Ferrer ha pintado un magnífico cuadro de la Ermita de la Trinidad, en su estado actual, que ha sido muy admirado en los escaparates de la tienda **El Siglo de Sitges**. Dicho cuadro será sorteado a beneficio de las obras de la Ermita, no dudando que todos los entusiastas de la misma cooperarán al mejor éxito del sorteo.

Text transcrit i citat a la referència 248 de la pàgina 216 del capítol 4.1. *Aspectes biogràfics i artístics documentats*.

FITXA N°58

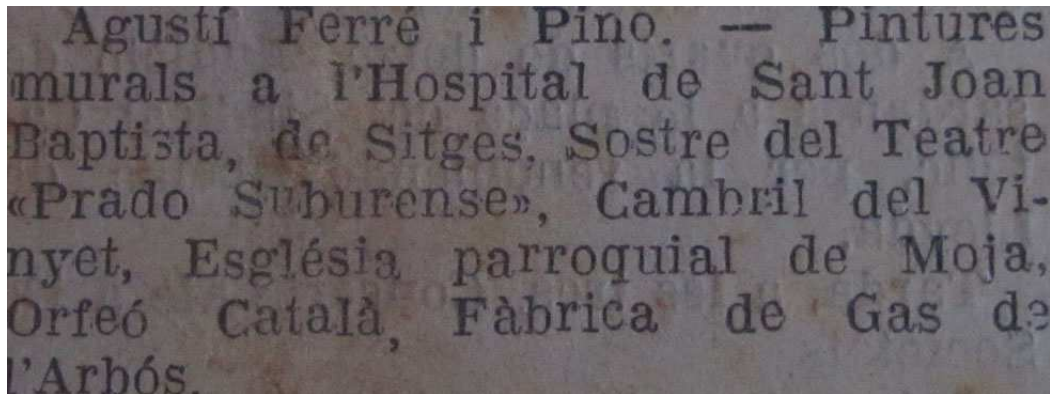
“Para la Trinidad”. *El Eco de Sitges*. 28 d'agost de 1927. Núm. 2142. Sitges. Pàg. 3.

Text transcrit i citat a la referència 249 de la pàgina 216 del capítol 4.1. *Aspectes biogràfics i artístics documentats*.

FITXA N°59

“Artistes i escriptors de Sitges”. *La Veu de Catalunya*. 1 de setembre de 1927. Núm. 9751. Barcelona. Pàg. 9.

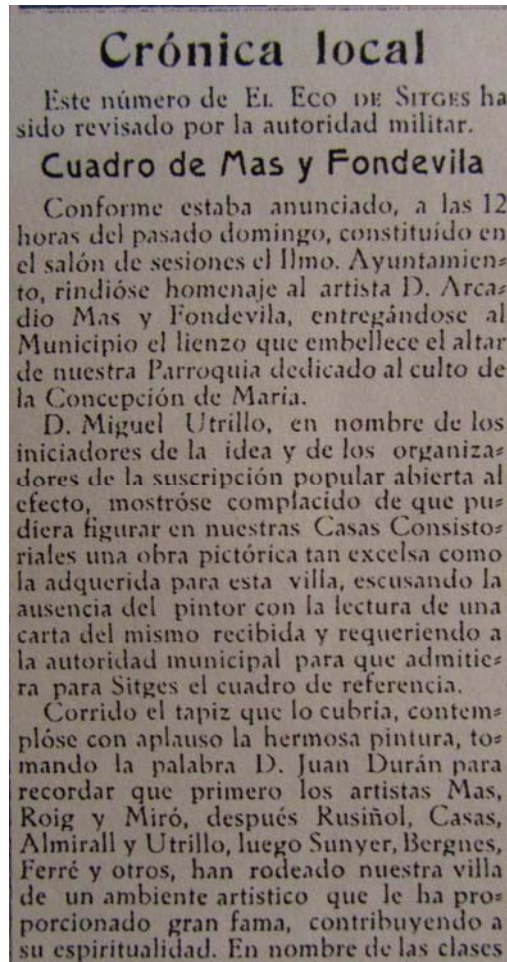

Text transcrit i citat a la referència 250 de la pàgina 217 del capítol 4.1. *Aspectes biogràfics i artístics documentats*.

Text transcrit i citat a la referència 37 de la pàgina 477 del capítol 4.2.3. *Altres pintures murals d'Agustí Ferrer Pino*.

FITXA N°60

“Crónica local”. “Cuadro de Mas y Fondevila”. *El Eco de Sitges*. 3 de maig de 1925. Núm. 2031. Sitges. Pàg. 2.

Text transcrit parcialment i citat a la referència 124 de la pàgina 607 del capítol 4.3. *Estudi i anàlisi de la trajectòria estètica d'Agustí Ferrer Pino en el context artístic.*

FITXA N°61

“Agustí Ferrer”. *La Punta*. 16 de gener de 1927. Núm. 142. Sitges. Pàg. 1

«GENETS», per Agustí Ferrer

Agustí Ferrer

Agustí Ferrer és un cas humà ben característic. A voltes, quan parla, apar que ens esgarrinxi el cor i es delecta a fer-lo a bocins. No hi fa res que hom trobi al mig de la Rambla o al mig de la Ribera: el seu to de veu és sempre greu i percucient, dins la més gran naturalitat. Li surt la passió per la boca i pels ulls i pel gest. Una vegada, un guarda es creia que ens anava a escometre a cops de puny, i era senzillament que treia enfora una de les mil flames que li abrusen l'ànima.

La trajectòria artística del nostre pintor, tan dura i heroica, potser es mereixia un aculliment més noble per part dels dirigents del nostre moviment intel·lectual. Per bé que no ens refiem massa de les magarrufes de la crítica, és indubtable que ajuda a fer-se un nom, i cal dir que la crítica ben poc servei li ha fet fins ara. Agustí Ferrer veu constantment al seu volt, o bé la conspiració del silenci, o bé una mena d'absolució que no ha requerit de ningú. El nom que té se l'ha fet tot sol, i aquesta és evidentment la seva major glòria.

No contrastant, hi ha qui es pregunta si l'obra conjunta d'Agustí Ferrer no ofereix una mica de desorientació. Amb frapant coincidència amb els parers d'aquells que han tingut avinentesa d'estudiar-la a fons, es pot dir que l'obra conjunta d'Agustí Ferrer dóna la sensació d'una excessiva varietat (riquesa?) de procediments i de preferències tècniques que porten al marxant i a la crítica una pila de prejudicis.

El seu pinzell treballador i vari coneix tots els trucs fauvistas, divisionistes, complementaristes, noucentistes i futuristes però a cap d'ells vol atorgar els honors d'una dilecció definitiva. Lamentable defecte, diuen alguns, mes ell no es decideix a lliurar la seva núbil personalitat, i fins fa l'efecte que no se'n preocupa.

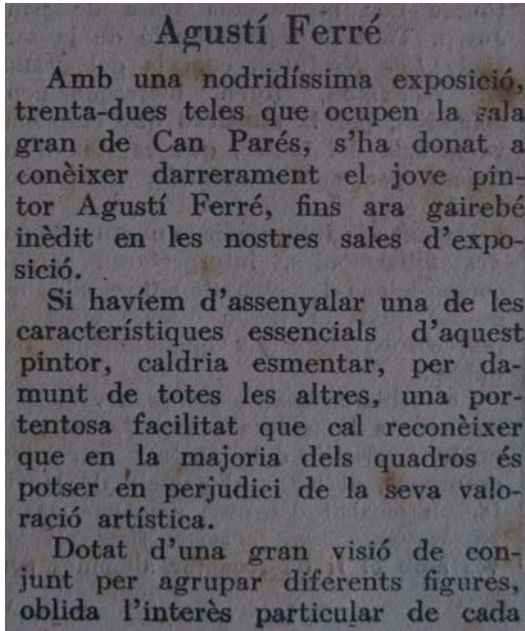
Tasca de depuració? Més aviat d'especialització. Aquest és el gran drama intern d'Agustí Ferrer. Quan hagi acabat l'últim acte, molts l'aplaudiran sense reserves.

Va sens dir, com ens plauria que sacrificqués els grisos de Velàzquez enfondits pel museu, i que, tant en els retrats com en els paisatges, aboqués la llum que es filtra per aquest recó de món, a la manera d'algunes de les seves teles més ben reeixides, que són una delícia.

Text transcrit parcialment i citat a les referències 140 i 143 de les pàgines 619 i 620 del capítol 4.3. *Estudi i anàlisi de la trajectòria estètica d'Agustí Ferrer Pino en el context artístic.*

FITXA N°62

R.V. "Les exposicions". *El Matí*. 26 de març de 1930. Barcelona. Pàg. 7

una d'elles, i no hi dona tota la intensitat que fora del cas, fins a l'extrem que, en fer la ruta entorn de la sala, hom arriba a tenir la sensació que es troba davant la repetició indefinida d'un mateix tema.

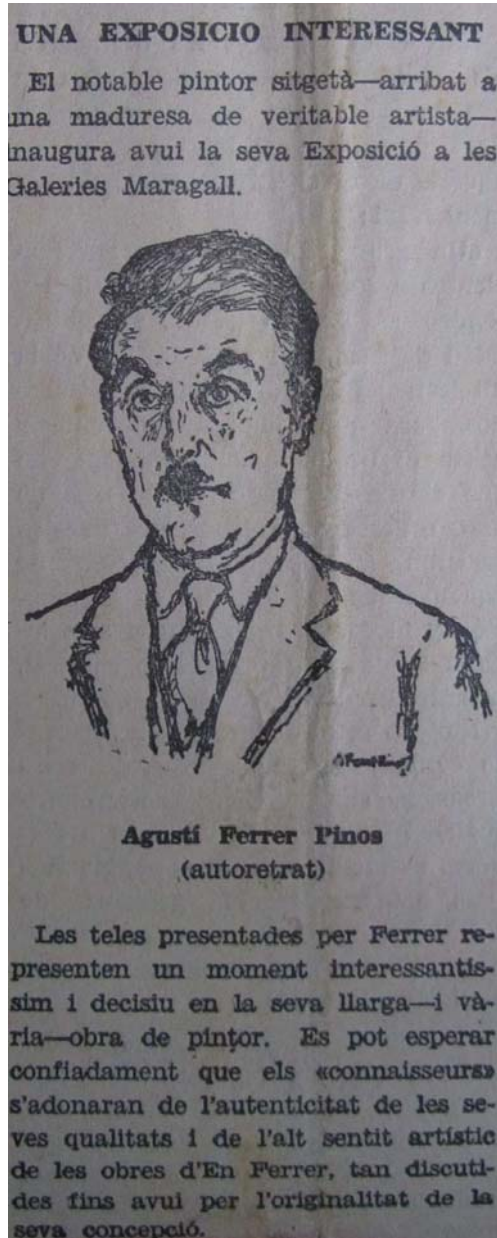
A més, la facilitat esmentada faria que arribés a desaparèixer de la seva obra la idea d'un esforç, si no fossin els quadros números 29, 30, 31 i 32, en els quals, per haver-se emprat una tècnica diferent, revelen en ell un innegable temperament de pintor.

Les nombroses teles adquirides, no deixen d'indicar, però, que ha trobat, entre els colleccionistes, un sector que s'interessa pel seu art.

Text transcrit i citat a la referència 258 de la pàgina 220 del capítol 4.1. *Aspectes biogràfics i artístics documentats.*

FITXA N°63

L'art. Una exposició interessant. "La Nau". 15 de març de 1930. Barcelona. Pàg. 6

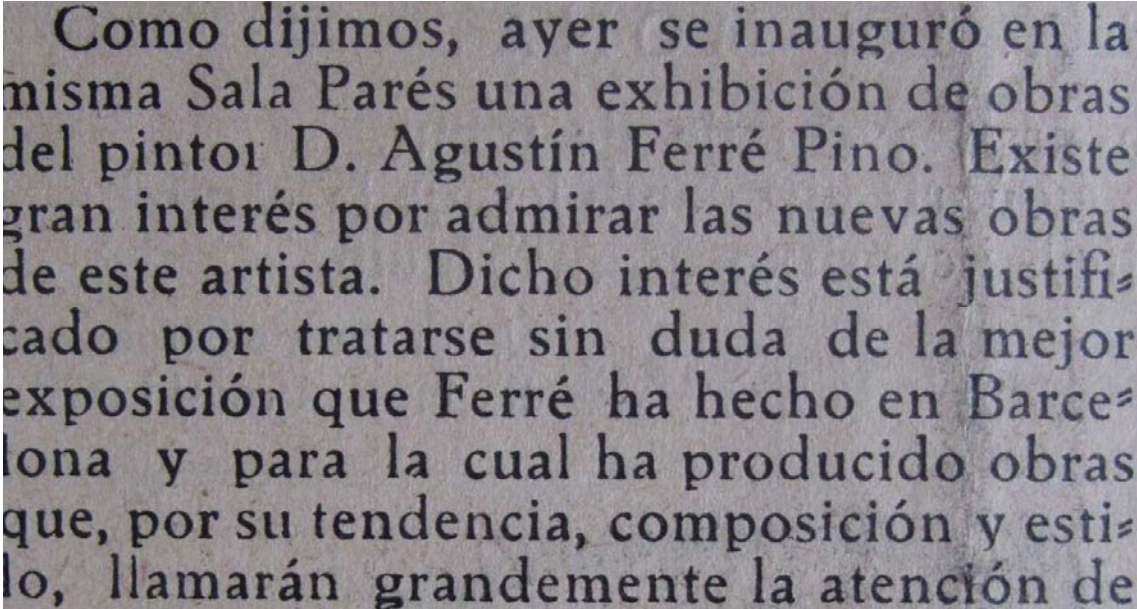

Text transcrit i citat a la referència 259 de la pàgina 220 del capítol 4.1. *Aspectes biogràfics i artístics documentats.*

Text transcrit parcialment i citat a la referència 84 de la pàgina 716 del capítol 4.4. Estudi i anàlisi de la representació formal de l'obra d'Agustí Ferrer Pino en el context artístic.

FITXA N°64

“Cronica Local”. *El Eco de Sitges*. 16 de març de 1930. Núm. 2284. Sitges. Pàg. 3

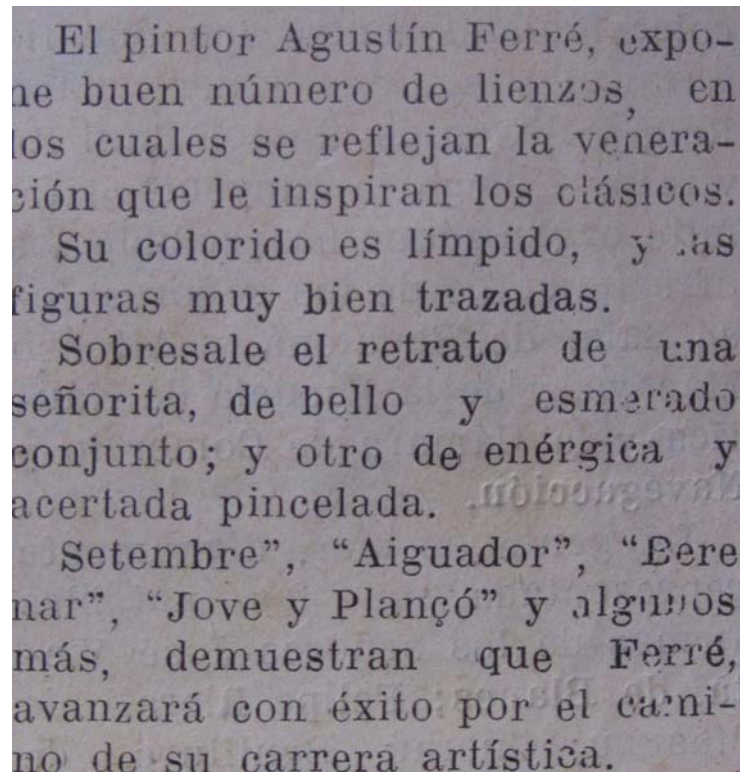

Como dijimos, ayer se inauguró en la misma Sala Parés una exhibición de obras del pintor D. Agustín Ferré Pino. Existe gran interés por admirar las nuevas obras de este artista. Dicho interés está justificado por tratarse sin duda de la mejor exposición que Ferré ha hecho en Barcelona y para la cual ha producido obras que, por su tendencia, composición y estilo, llamarán grandemente la atención de

Text transcrit i citat a la referència 261 de la pàgina 221 del capítol 4.1. *Aspectes biogràfics i artístics documentats*.

FITXA N°65

Riu de, Herminia. "Salón Parés". *El Resumen. Diario de la Mañana*. 26 de març de 1930. Núm. 3548. Pàg. 1

El pintor Agustín Ferré, expone buen número de lienzos, en los cuales se reflejan la veneración que le inspiran los clásicos. Su colorido es límpido, y las figuras muy bien trazadas. Sobresale el retrato de una señorita, de bello y esmerado conjunto; y otro de enérgica y acertada pincelada. Setembre", "Aiguador", "Erenar", "Jove y Plançó" y algunos más, demuestran que Ferré, avanzará con éxito por el camino de su carrera artística.

Text transcrit i citat a la referència 262 de la pàgina 222 del capítol 4.1. *Aspectes biogràfics i artístics documentats*.

Text transcrit parcialment i citat a la referència 152 de la pàgina 629 del capítol 4.3. *Estudi i anàlisi de la trajectòria estètica d'Agustí Ferrer Pino en el context artístic*.

FITXA N°66

“Carnet”. *Gaseta de Sitges*. 23 de març de 1930. Núm. 38. Sitges. Pàg. 5

Agustí Ferrer ha fet un punt dels seus, i ens ha vingut a dir: — ¿En voleu més proves que soc un gran pintor? Doncs ací ho teniu.—I eus ha abocat al damunt unes teles de tanta densitat artística que ens ha deixat aclaparats. Nosaltres, sincerament, ja ho sabíem que En Ferrer era capaç d'això i, tot i coneixent la nostra manca d'autoritat, fa temps que l'hi veníem dient que ens dongués pintura, pintura i pintura, i que deixés per a l'art decorativa alguna de les seves preferències, però no pensàvem que ho fes amb tanta de prodigalitat i amb una naturalitat tan gran. Aquesta impressió predominava dissabte dia 15 a la Sala Parés entre crítics i *amateurs*, sitgetans encuriosits i sitgetans compradors, els quals, cal declarar-ho per honra i orgull de Sitges, són en nombre

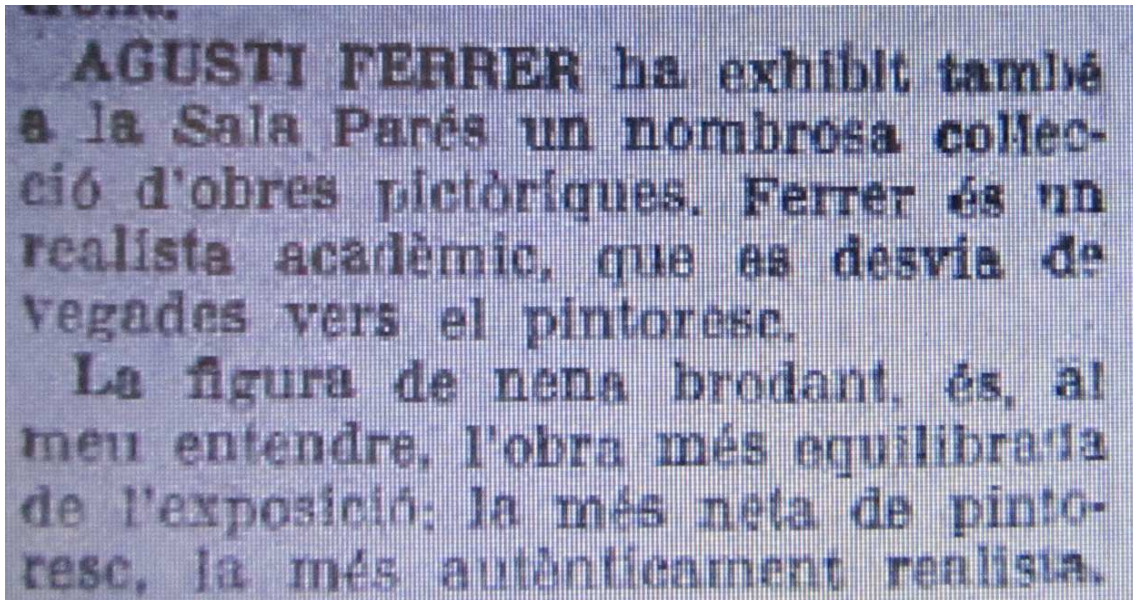
considerable, segons es pot comprovar per la quantitat de rètols *adquirit* que acompanyen la majoria dels olis. Josep M.ª de Sucre tingué una frase afortunadíssima que no ens sabem estar de reproduir: — Heus ací una bella pintura, sense necessitat de la perfumeria francesa.—El distingit comentarista es referia, sans dubte, a l'absència de Cézanne, sota l'ègida del qual es presenten tants artistes nostres. ¿Es per ventura que Agustí Ferrer no recorda ningú en les seves noves produccions? Això fora del tot impossible, però qualsevol semblança ens hi és oferta amb una honradesa total i amb el desig evident de romandre fidel a ell mateix.

Text transcrit i citat a la referència 263 de la pàgina 222 del capítol 4.1. *Aspectes biogràfics i artístics documentats*.

Text transcrit parcialment i citat a la referència 153 de la pàgina 629 del capítol 4.3. *Estudi i anàlisi de la trajectòria estètica d'Agustí Ferrer Pino en el context artístic*.

FITXA N°67

Benet, Rafael. "Vida Artística. Exposicions". *La Veu de Catalunya*. 8 d'abril de 1932. Núm. 11177. Barcelona. Pàg. 3

Text transcrit i citat a la referència 265 de la pàgina 223 del capítol 4.1. *Aspectes biogràfics i artístics documentats.*

Text transcrit parcialment i citat a la referència 160 de la pàgina 635 del capítol 4.3. *Estudi i anàlisi de la trajectòria estètica d'Agustí Ferrer Pino en el context artístic.*

FITXA N°68

Marinel·lo, Manuel. "Notas de Arte". "Salón Parés". *Las Noticias*. 26 de març de 1930. Núm. 11833. Barcelona. Pàg. 2

Más de treinta bellos cuadros de asunto y de figura ha reunido en la sala mayor el estudioso artista Agustín Ferré, quien, después de sentirse igualmente atraído por la severa pintura clásico-realista de nuestro país y por la pomposa imagenería de la Decorativa, durante varios años, ha sentado sus reales en el primer campo, dándonos a conocer los progresos pictóricos que ha hecho en esta su situación definitiva.

Agustín Ferré es un luchador; figurista por temperamento, busca sus asuntos en el elemento democrático por permitirle éste pintar con una gran sinceridad, y sus temas familiares y episódicos despiertan sumo interés, tanto por la desenvoltura con que están tratados dentro de una firme construcción, como por el verismo positivo que da a sus modelos regularmente, la simpatía que despierta la gente conocida. De todo ello resulta que estos lienzos vigorosos de Ferré tienen mucho carácter y por añadidura, una *gamma* general de coloración en la cual dominan los medios tonos con cierta preferencia al amarillo, como si todos ellos, excepto los retratos, hubiesen sido pintados en un mismo ambiente.

Aparte estas minucias, la exposición de que venimos tratando es la ejecutoria de un pintor vigoroso que se impone por sus propios méritos. Hoy que el cuadro de caballete tiende a desaparecer por la complejidad de facultades y de conocimientos que exige en quien desea cultivarlo, es de alabar haya todavía pintores que se dediquen a él con alma y vida, para continuar en pleno siglo de frivolidades estéticas, la rigurosa tradición de nuestra pintura expresiva, cuyas figuras nos hacen evocar usos, costumbres y aspectos raciales, de generaciones ya sumidas en el olvido. Si hubiésemos de definir la personalidad de Agustín Ferré, diríamos que es un pintor clásico de nuestros días, sensible a cuanto puede impresionarle y fiel en la reproducción de los personajes que se mueven en el ambiente en el cual vive en plena laboriosidad productiva.

El gran cuadro *Setembre*, de complicada y firme composición: el grupo de esclavo y los niños *Llépols* y con ellos *Nois del Anyell* y *Bon Jéiner*, telas son en las cuales casan perfectamente el asunto desarrollado con los medios de que ha echado mano el pintor para llamar nuestra atención.

Destacan, a nuestro parecer, como obras de carácter definitivo, las figuras *La Pubilla* por lo destacada y *Eulalia*, de una fuerza y un verismo poco comunes en estos días.

De la ductilidad y de la habilidad profesional del pintor hablan el retrato de señorita, de tenues coloraciones bien armonizadas, correcto y distinguido; el de caballero, con su aire de pieza de museo y los tres bodegones, notables por la calidad de su natura muerta.

Text transcrit i citat a la referència 266 de la pàgina 225 del capítol 4.1. *Aspectes biogràfics i artístics documentats*.

Text transcrit parcialment i citat a la referència 151 de la pàgina 629 del capítol 4.3. *Estudi i anàlisi de la trajectòria estètica d'Agustí Ferrer Pino en el context artístic*.

FITXA N°69

“Les pintures del Prado”. “Una intessantíssima obra d’Agustí Ferrer”. *La Punta*. 5 de gener de 1930. Núm. 320. Sitges. Pàg. 5

I bé: cal dir que no ens hem pas arrepentit d'arriscar-nos una mica en la nostra recent ascensió. El magnífic conjunt que produeix la composició, no descoberta encara, bé s'ho mereix.

No volem fer l'indiscret describint al lector l'assumpte i la distribució de les figures que integren la reexida pintura d'Agustí Ferrer. Preferim que siguin els seus propis ulls els que en en rebin la primera impressió.

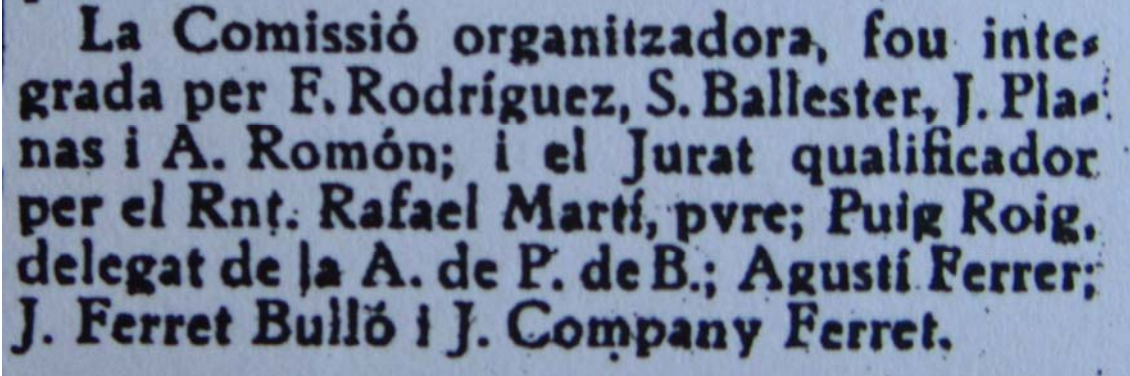
Ens limitarem a dir que l'art masclé d'Agustí Ferrer ha trobat un ample i encertadíssim camp d'acció en el caràcter mitològic de la composició, d'una serenor clàssica que realment emociona.

Text transcrit parcialment i citat a la referència 268 de la pàgina 226 del capítol 4.1. *Aspectes biogràfics i artístics documentats.*

Text transcrit i citat a les referències 17 i 63 de les pàgines 266 i 311 del capítol 4.2.1. *Casino Teatre Prado de Sitges.*

FITXA N°70

"Federació de Joves Cristians". *El Eco de Sitges*. 17 de gener de 1932. Núm. 2382. Sitges. Pàg. 3.

La Comissió organitzadora, fou integrada per F. Rodríguez, S. Ballester, J. Planas i A. Romón; i el Jurat qualificador per el Rnt. Rafael Martí, pvre; Puig Roig, delegat de la A. de P. de B.; Agustí Ferrer; J. Ferret Bulló i J. Company Ferrer.

Text transcrit parcialment i citat a la referència 269 de la pàgina 226 del capítol 4.1. *Aspectes biogràfics i artístics documentats*.

FITXA N°71

“F.J.C”. *Baluard de Sitges*. 30 abril de 1933. Núm. 1299. Sitges. Pàg. 4

La nova Junta ha quedat constituïda així:

President	—	Josep A. Sariol
Vis- »	—	Josep Planas Zarran
Secretari	—	Magí Roca
Vis- »	—	Agustí Ferrer
Tresorer	—	Salvador Ballester
Vis- »	—	Francesc Mitjans
Bibliotecari	—	Artur Ramon
Vis- »	—	Baltasar Ramon
Vocal	—	Joan Conesa
»	—	Felip Font

Text transcrit parcialment i citat a la referència 270 de la pàgina 226 del capítol 4.1. *Aspectes biogràfics i artístics documentats*.

FITXA N°72

“Una Exposició”. *Baluard de Sitges*. 24 d'agost de 1932. Núm. 1264. Sitges. Pàg. 5

UNA EXPOSICIÓ

Dissabte passat, dia 13, fou inaugurada al estatge de la F. J. C. en presència de les autoritats, una Exposició selecte d'obres d'art.

Es tracta d'una plasmació en particular de l'art sitgetà i en general de l'art català, en la qual hi trobem artistes de la vàlua de Rossinyol, Casas, Miró, Mas i Fontdevila, Sunyer, Ferrer Pinos, Vidal, Cardonell, Clarassó, Jou, Cabanyes, etc, etc.

Una tasca ben difícil seria resseguir part per part el catàleg, registrarem tan sols aquests etc., que ns vol venir a dir artistes novells, els que debuten en aquesta Exposició.

Un «Estudi» de S. Ballester a l'aiguafort i un «Sant Francesc» a l'oli, és el que fa destacar com una revelació al jove artista. Mis Mac Donell una anglesa enamorada de la nostra vila presenta tres paisatges molt interessants. R. Casanova es mostra ferm i dinàmic en els seus 6 dibuixos d'avanguardia; és d'admirar l'estil d'aquest jove artista. Salvador Dali ha dit: «en l'avantguarda les ombres parlen, donant vida a l'objecte». Casanova, seguint aquesta teoria ens presenta tres dibuixos basats en jocs d'ombres, que es titulen «Composició», «Química» i «Discs Vivents».

Ja més coneguts, els joves B. Montaner i E. Torres, deixebles d'En Vidal, reglitzzen uns avenços força remarcables i prometedors. Papiol situant-se en un camp d'avanquardisme, té dos dibuixos que són un joc de llums i ombres contrastant amb els reflexos d'un mirall. I. Torelló ens presenta, obrint-se camí quelcom ja més estilitzat.

Remarcarem també els artistes de vàlua que exposen, tals com Joaquim Sunyer amb els seus bells aiguaforts, Artur Carbonell amb un nu colpidor, Ferrer Pinos sempre vigorós i l'escultor Jou que és molt admirat.

Hi ha uns vaixells bellíssims de J. Ballé, O. Brunet, J. Carbonell, J. Company i A. Sabater.

Lluís Alexandre presenta un aeroplà de zinc, un treball de paciència i de temps, bellament reixit.

CINTIDA de M. Casanova. Saverio

correguda per Guinart amb diversos recons de la vila. Artigas amb uns capitells color sèpia molt ben acabats. Papiol amb uns reflexos d'aigua i de llum, J. Carbonell amb uns fullatges i jocs d'ombres, contrallums i marines... Tot ben acertat.

Com objectes d'art, A. Ramón hi presenta una vitrina d'antiguitats. J. Artigas diversos objectes decoratius per a jardins i interiors.

Heus ací, a grans gambades, explicat el que conté aquesta exposició digne d'ésser visitada.

Adrecem la nostra més sincera enhorabona a la junta de la F. J. C. i també a tots els expositors amb motiu d'aquest espansament artístic de la nostra vila.

ATEICARNG-NE

Text transcrit parcialment i citat a la referència 271 de la pàgina 226 del capítol 4.1. *Aspectes biogràfics i artístics documentats*.

FITXA N°73

“La II Exposició d’Art de la F.J.C”. *Baluard de Sitges*. 20 d’agost de 1933. Núm. 1315. Sitges. Pàg. 4

Hi ha quadres molt bons i de gran valor. Recordem entre aquests, els de Meifren, Carbonell, Vidal, Agustí Ferrer —que ha pintat una Església Parroquial magnífica—, Cabanyes, Casas Abarca i Bergnes, tots excel·lents i que acrediten la mà de mestre que els ha pintat. Boníssima també la col·lecció de treballs de Díaz Costa, Mossèn Guimbert i Ferrer Mascaró. Joaquim Sunyer, mestre sempre, exposa un seu bon treball. Una obra de Mas i Font-

Text transcrit parcialment i citat a la referència 272 de la pàgina 227 del capítol 4.1. *Aspectes biogràfics i artístics documentats*.

Text transcrit parcialment i citat a la referència 165 de la pàgina 637 del capítol 4.3. *Estudi i anàlisi de la trajectòria estètica d’Agustí Ferrer Pino en el context artístic*.

FITXA N°74

“La III Exposició d’Art de la F.J.C”. *Baluard de Sitges*. 19 d’agost de 1934. Núm. 1364. Sitges. Pàg. 3

Hom ressegueix la sala dels olis. Agustí Ferrer exposa diverses obres, totes elles d’un estil tan seu i d’un esperit tan sitgetà que us fan sentir a les venes tota la força del vostre sitgetanisme. La pintura impresionista que Agustí Ferrer sap tractar amb tant d’encert, és, innegablement, el seu fort. Les dues «Vistes de Sitges», excel·lents. «Treient la barca», realíssim i de molt bona factura. El «Campanar» molt reeixit.

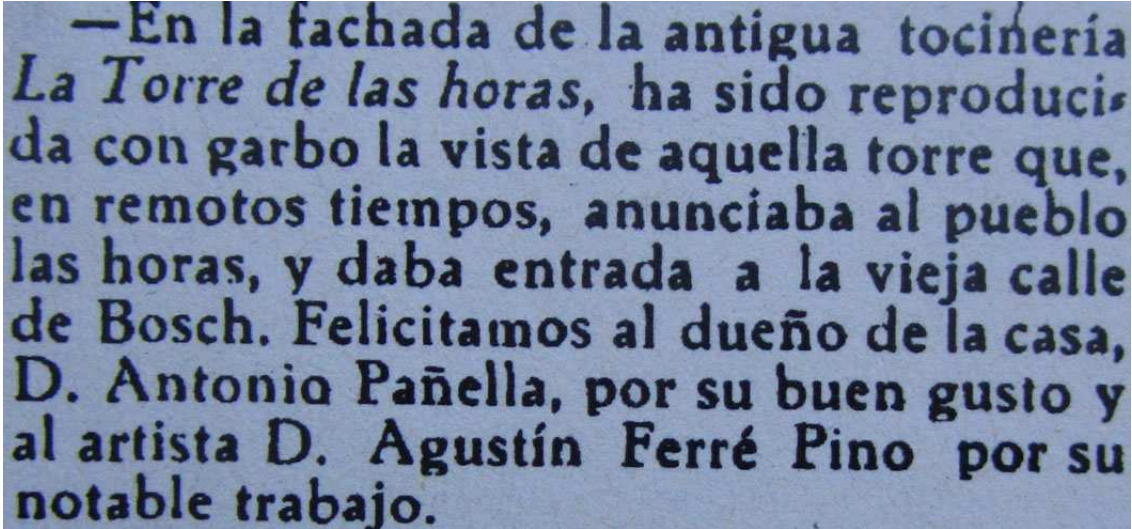
Però ens mereix un comentari apart la «Dona del cistell» que al nostre entendre marca una fita importantíssima en la seva vida artística.

La «Dona del cistell» és un quadre clàssic. Resolt amb fluïdesa, entonat, riquíssim de colorit, diríem un Velàzquez. Meravellosa és aquesta creació d’Agustí Ferrer i ens planyem de no posseir aptituds crítiques per a poder-nos allargar parlant-ne. El felicitem d’ací estant i no cal dir que voldríem veure d’ell alguna nova obra que ens confirmi en aquest sentit la nostra impressió.

Text transcrit parcialment i citat a la referència 273 de la pàgina 227 del capítol 4.1. *Aspectes biogràfics i artístics documentats*.

FITXA N°75

“Noticias Varias”. *El Eco de Sitges*. 5 d'agost de 1933. Núm. 2462. Sitges. Pàg. 3

—En la fachada de la antigua tocinería *La Torre de las horas*, ha sido reproducida con garbo la vista de aquella torre que, en remotos tiempos, anunciaba al pueblo las horas, y daba entrada a la vieja calle de Bosch. Felicitamos al dueño de la casa, D. Antonio Pañella, por su buen gusto y al artista D. Agustín Ferré Pino por su notable trabajo.

Text transcrit i citat a la referència 275 de la pàgina 228 del capítol 4.1. *Aspectes biogràfics i artístics documentats*.

FITXA N°76

“Crónica local”. “El veraneo en Sitges”. *El Eco de Sitges*. 2 de juliol de 1933. Núm. 2457. Sitges. Pàg. 2

Las noticias que tenemos coinciden en afirmar que en este verano, como todos los años, se verá nuestra Playa de Oro extraordinariamente concurrida de numerosa y distinguida colonia veraniega.

He aquí la primera lista de familias que han llegado:

D. Antonio Almíral, D. Hipólito Lázaro, D. Enrique Sabater, D. Agustín Fontcuberta, D. Estanislao Balanzó, don Luís García Peña, D. Martín Martí, don Casimiro Sunyer, D.ª Ramona Tallada viuda de Bori, Sra. viuda de Alemany e hijos, Sr. Hill, D. Francisco Álvarez, don Antonio Rocamora Vidal, D. Guillermo Goottschalk, D. Jaime Figueras, D. José Castelló, D. Arcadio Mas y Fondevila, D. Agapito Casas, D. Ignacio Jaumandreu, D. Francisco Peris Mencheta, don Salvador Rigol, D. Agustín Ferré Pino, D. Antonio Batlle Vias, D.ª Angela Pujaolá viuda de Carreras, D. Antonio Tayá, D.ª Concepción Mestre viuda de Robert, D.ª Carmen Morera y otros.

Text transcrit i citat a la referència 276 de la pàgina 229 del capítol 4.1. *Aspectes biogràfics i artístics documentats.*

FITXA N°77

Pertinax. "Una nova etapa del pintor Agustí Ferrer". *Baluard de Sitges*. 19 de gener de 1936. Num. 1437. Sitges. Pàg. 1

El popular plasmador de les escenes típiques de la Festa Major de Sitges; l'interpretador afortunat dels nostres paisatges i de les nostres marines; el bon gustador del pa-de-llop i de les mòres, dels créixens i de les cerveres; el solcador de la mar i el caminant de muntanya en les hores més inversemblants, ha determinat iniciar una activitat nova, sense deixar, però, la seva feina de decorador que suava li ha valgut embellir intel·ligentment l'interior d'una altra capella barcelonina.

Aquesta nova activitat consisteix a fer el retrat a l'oli dels penedesencs excel·lidors en qualsevol ordre de la vida, preferentment els sitgetans. L'Agustí Ferrer s'ha dit: si la «Cobla del Pensil» i altres nuclis tingueren el seu Russinyol i les seleccions fi de segle i començaments de l'actual el seu Ramon Casas, és just que la gent de cara i ulls present tingui algú que la faci perdurable. I això, cal reconèixer-ho, està molt ben trobat i, atesa la bona mà de l'Agustí, li assegura un èxit rotund, tota vegada que havent-hi ara tanta afició a fer-se retratar per al carnet electoral i les targetes d'identitat, és sobradament lògic que hom posi dues o tres sessions davant un artista.

La primera dotzena de personalitats que haurà passat pels pinzells d'En Ferrer serà exposada en unes galeries d'art, per tal que els crítics hi diguin la seva i els amics i les coneixences dels retratats no callin tampoc llur parer, que ha d'ésser tan considerat i valuós com el dels propis crítics.

Com veuen els nostres estimats lectors, aquesta interessant iniciativa del nostre també estimat pintor és susceptible de remoure les aigües estancades de la nostra espiritualitat i àdhuc de constituir una nota de societat de la importància i transcendència que devien assolir aquelles d'altres temps, promogudes per un concert de música de cambra o una reunió literària.

Nosaltres, que som amics de les coses tangibles, o sigui que es poden tocar, i que cadascú ha de fer el que és capaç de fer i demostrar-ho als ulls de

tothom perquè no hi hagi dubtes, creiem amb tota sinceritat, i no és pas un criteri que apuntem tímidament, que se'ns ha presentat un cas digne de lloança i que hi haurà empentes per poder figurar a la primera dotzena de retrats del pintor Agustí Ferrer, que és un trebador com una casa i un esperit obert i franc, inquiet i dinàmic i, naturalment, situat als antípodes de les ànimes de càntir.

PERTINAX.

Text transcrit i citat a la referència 279 de la pàgina 231 del capítol 4.1. *Aspectes biogràfics i artístics documentats*.

Text transcrit parcialment i citat a la referència 46 de la pàgina 493 del capítol 4.2.3. *Altres pintures murals d'Agustí Ferrer Pino*.

FITXA N°78

“Notícies d’art”. *Baluard de Sitges*. 24 d’agost de 1935. Núm. 1416. Sitges. Pàg. 9

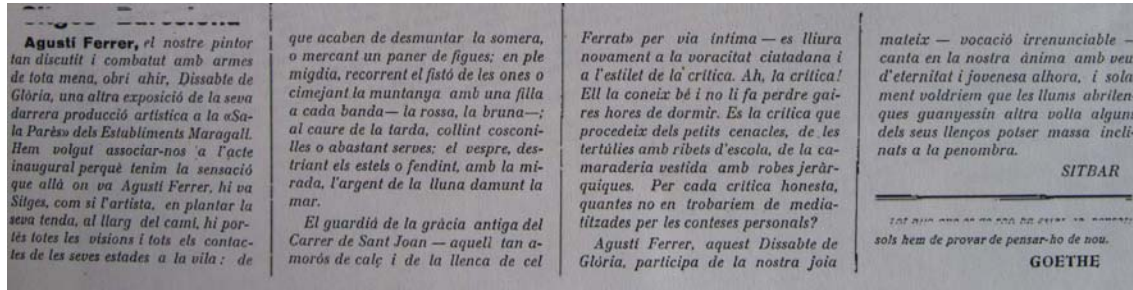
Notícies d’art

A l’establiment «El Siglo» del senyor Albert Carbonell, del Cap de la Vila, hi ha exposat un magnífic quadre de l’artista sitgetà Ferré Pino, en el qual de mà mestra figura una plasmació de les danses populars en plena Festa Major. Ha estat molt elogiat tant per l’assumpte com per la semblança escaient dels principals components. Ha estat adquirit per l’entusiasta compatriota Sr. Miquel Teixidó.

Text transcrit i citat a la referència 164 de la pàgina 637 del capítol 4.3. *Estudi i anàlisi de la trajectòria estètica d’Agustí Ferrer Pino en el context artístic.*

FITXA N°79

Sitbar. "Sitges Barcelona". *Baluard de Sitges*. 27 de març de 1932. Núm. 1243. Sitges. Pàg. 1

Text transcrit i citat a la referència 167 de la pàgina 638 del capítol 4.3. *Estudi i anàlisi de la trajectòria estètica d'Agustí Ferrer Pino en el context artístic*.

FITXA N°80

Gonzalez-Ruano, Cesar. "Un pintor de Sitges en Madrid". *Diario de la Noche*. 8 de desembre de 1944. Núm. 1767. Madrid. Pàg. 2

de Agustín Ferrer Pino. En su casti-
logo constan unas palabras más, unas
palabras de sincera presentación pa-
ra este gran pintor catalán que ha
llegado a su puesto, por méritos de
guerra artística, en la madurez de su
talento, de sus facultades, en fin.

Un selecto público madrileño ha ve-
nido a la inauguración de la Exposi-
ción de Ferrer, donde ha pronunciado
unas justas y expresivas palabras Jo-
sé Francés.

Mi doble condición de madrileño y
de actual residente en la villa de Sit-
ges me hacía pensar ayer muchas y en
muchas cosas. Primero esta condición
madrileña, realmente extraordinaria,
de acoger con calor, con entusiasmo,
a los pintores de otros climas y enge-
ñanzas como ha ocurrido ayer con Si-
squella y como ahora ha ocurrido con
Ferrer. Luego, el enorme poder de es-
ta pintura mediterránea, que aquí nos
llama aún más la atención porque sus
luces, sus soles, su misma concepción
dentro de la gran genealogía española
que distingue a Ferrer, es como un
raro conjuro de recuerdos fugaces, de
nostalgias de tierra adentro ante la
ancha puerta de los mares azules.

En Agustín Ferrer, que ayer inau-
guró su Exposición en Dardo, se ven,
por de pronto, dos tendencias funda-
mentales: una la de la pintura realista
tradicional y otra la de la pintura
que se desborda y lucha con un orden,
la pintura revolucionaria que va más
allá de sus parentescos inmediatos:
la luminosidad de un Sorolla y el alto
decorativismo de un Anglada.

Continúa Ferrer Pino una gran es-
tirpe de pintores que ha dado a Cata-
luña justa y grande fama. Con los
nombres de un Miró, de un Casas, de
un Rusiñol, de un Mir, y de los con-
temporáneos Siquella, Serra, Grau,
Sala, Pruna, Serrano, etc., hay que
contar de hoy en adelante con Agus-
tín Ferrer Pino, a quien la voluntad
de un «lanzador» extraordinario como
el sitgetano Juan Ibáñez, creador de
las galerías La Xarnada y de la Ra-
dio Sitges, ha sacado de su enclau-
strada modestia, de su retraimiento ro-
mántico, para traernos hasta Madrid
el regalo de estas telas con las que
Ferrer Pino logra un éxito honrado,
indiscutible.

Es curioso conmovedor casi al efecto
que me ha producido ver el mar que
veo todos los días, la luz que me des-
pierta todas las mañanas, la arqui-
tectura, en fin, que desde hace un año
me es familiar, aquí, en Madrid, y en
las tapizadas paredes de una sala de
pinturas; el elegante y ya bien ama-
nado salón Dardo de la avenida de
José Antonio.

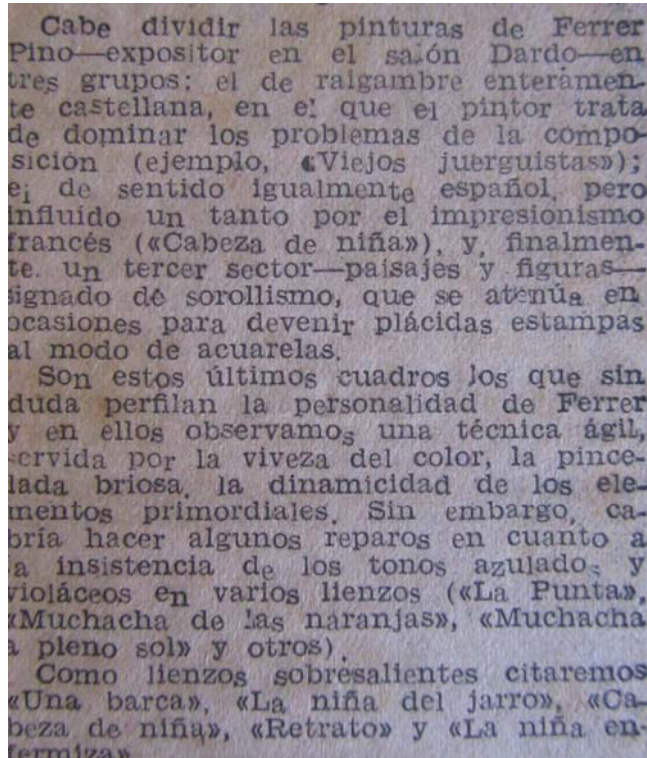
Estoy—estamos—ante la Exposición

**JORNADA
DE LA
INFANTERIA**

Text transcrit i citat a la referència 287 de la pàgina 235 del capítol 4.1. *Aspectes biogràfics i artístics documentats.*

FITXA N°81

Fontes de, L. "El arte y los artistas". *Diario de la Noche*. 9 de diciembre de 1944. Núm. 1768. Madrid. Pàg. 2

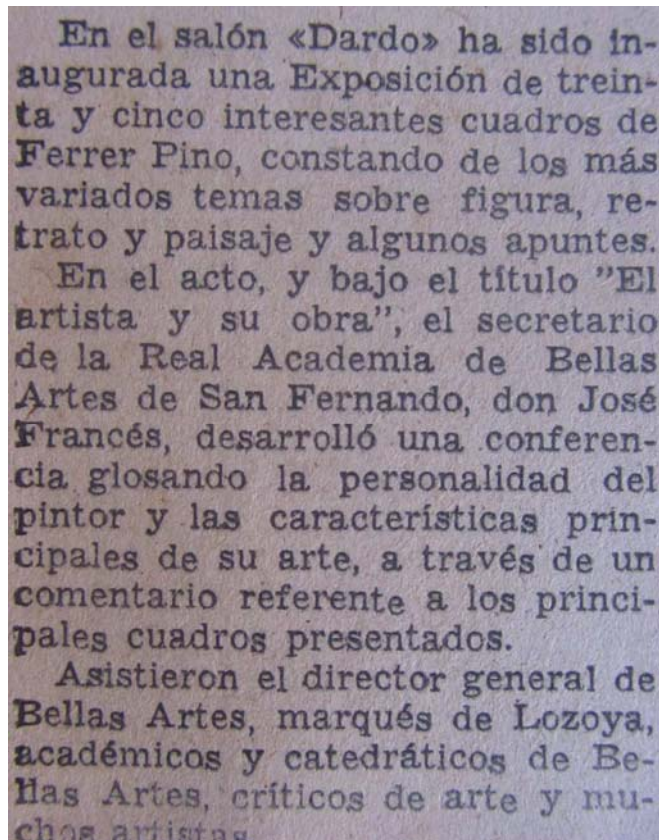

Text transcrit i citat a la referència 288 de la pàgina 236 del capítol 4.1. *Aspectes biogràfics i artístics documentats.*

Text transcrit parcialment i citat a la referència 96 de la pàgina 725 del capítol 4.4. *Estudi i anàlisi de la representació formal de l'obra d'Agustí Ferrer Pino en el context artístic.*

FITXA N°82

“Inauguración de la Exposición Ferrer Pino”. *Arriba*. 8 de diciembre de 1944. Pàg. 4

En el salón «Dardo» ha sido inaugurada una Exposición de treinta y cinco interesantes cuadros de Ferrer Pino, constando de los más variados temas sobre figura, retrato y paisaje y algunos apuntes.

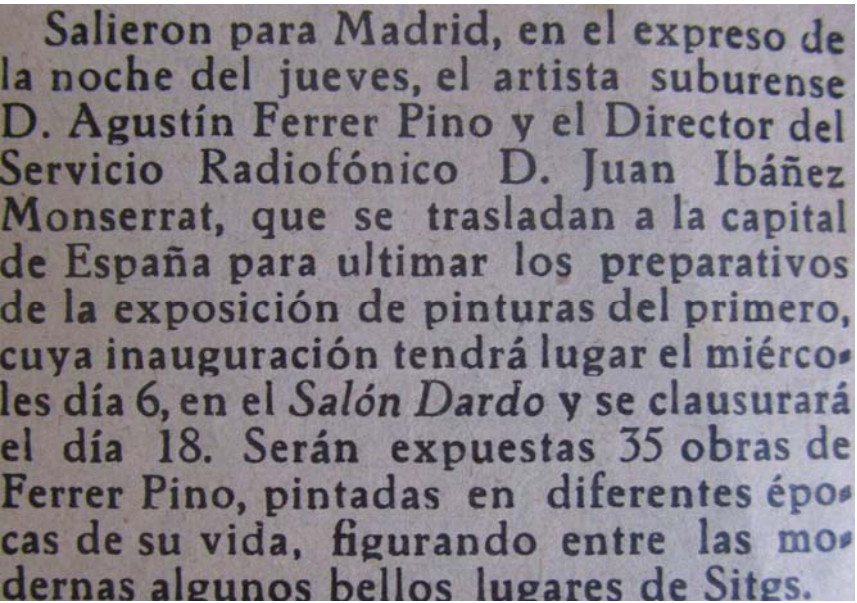
En el acto, y bajo el título "El artista y su obra", el secretario de la Real Academia de Bellas Artes de San Fernando, don José Francés, desarrolló una conferencia glosando la personalidad del pintor y las características principales de su arte, a través de un comentario referente a los principales cuadros presentados.

Asistieron el director general de Bellas Artes, marqués de Lozoya, académicos y catedráticos de Bellas Artes, críticos de arte y muchos artistas.

Text transcrit i citat a la referència 289 de la pàgina 237 del capítol 4.1. *Aspectes biogràfics i artístics documentats*.

FITXA N°83

“Ferrer Pino en Madrid”. *El Eco de Sitges*. 3 de desembre de 1944. Núm. 2765. Sitges. Pàg. 2

Salieron para Madrid, en el expreso de la noche del jueves, el artista suburense D. Agustín Ferrer Pino y el Director del Servicio Radiofónico D. Juan Ibáñez Monserrat, que se trasladan a la capital de España para ultimar los preparativos de la exposición de pinturas del primero, cuya inauguración tendrá lugar el miércoles día 6, en el *Salón Dardo* y se clausurará el día 18. Serán expuestas 35 obras de Ferrer Pino, pintadas en diferentes épocas de su vida, figurando entre las modernas algunos bellos lugares de Sitges.

Text transcrit i citat a la referència 290 de la pàgina 237 del capítol 4.1. *Aspectes biogràfics i artístics documentats*.

FITXA N°84

“Ferrer Pino en Madrid”. *El Eco de Sitges*. 10 de desembre de 1944. Núm. 2766. Sitges. Pàg. 3

Realmente ha obtenido un éxito nuestro compatriota. El día 6 del actual se inauguró en el *Salón Dardo* la anunciada exposición de obras del pintor Agustín Ferrer Pino, con gran afluencia de público. En el acto, el escritor y crítico José Francés pronunció una brillante conferencia sobre la pintura de Ferrer.

Entre los asistentes figuraban las siguientes personas: D. José Francés, don

Pedro Ramón Francolí, el doctor D. José Ezuarriaga, D. Luis Sanchez Sierra, don Ricardo Acha, D. Buenaventura Robert Vidal, Excmo. Sr. D. Víctor Martínez Simancas, D. Alfredo Guijarro, D. Antonio Cano, con sus respectivas señoras, la señorita Caridad Vidal Alayón, D. Felipe Font Soler, D. Juan Ibáñez Monserrat, César González-Ruano, D. Víctor de la Serua, director de *Informaciones*, D. Eugenio Montes, Excmo. Sr. Marqués de Lozoya, director del Museo de Bellas Artes, D. Jacinto Picas Cardó, D. Pedro Serra Briones, D. Miguel Liguero, D. Pedro Carreras Olivella, D.ª Justa María de Orive e hijas, D. Enrique Morgades Bové Sr. Morgadas e hija, las señoritas Lolita Ruiz y Pili Martín y otros muchísimos.

En el nuestro próximo número daremos relación detallada de este éxito de

Text transcrit i citat a la referència 291 de la pàgina 238 del capítol 4.1. *Aspectes biogràfics i artístics documentats*.

Text transcrit parcialment i citat a la referència 294 de la pàgina 239 del capítol 4.1. *Aspectes biogràfics i artístics documentats*.

FITXA N°85

X. "Ferrer Pino en Madrid". *El Eco de Sitges*. 17 de desembre de 1944. Núm. 2767. Sitges. Pàg. 1

Agustín Ferrer presenta en Madrid 35 telas, y con un aire de señor romántico se enfrenta con la crítica madrileña y planta un jalón artístico en el corazón de España. Ferrer Pino se enfrenta tal como es, con su visión de las cosas peculiar, con su calidad de tonos, con aquella su pintura que impresiona por lo real y con aquella luz que sólo sabemos comprender los que vivimos en el Mediterráneo.

José Francés, que hizo la presentación del artista catalán, habló de la evolución de Ferrer Pino hacia el sentido clasicista de la pintura, pretendió hacer comprender al auditorio que eran ciertos aquellos tonos vivos de nuestro cielo y pintó con su palabra mágica una puesta de sol en nuestra playa y el contraste del blanco y del azul en Sitges. Ensalzó a Sitges y al artista y emocionó a los que le escuchaban, principalmente a los que conocían Sitges más que como playa como pueblo de arte.

Los sitgetanes que fija o accidentalmente residen en Madrid y que conocían la exposición, y los amigos de nuestra Villa que son muchos y cada día más, si pasean por la Avenida madrileña, sientan un escalofrío de placer cuando, al pasar por frente al Salón Dardo, veían una magnífica tela con la silueta de nuestra Iglesia. Allí está Agustín y allí está Sitges, porque no os quepa la menor duda que están tan identificados nuestra Villa y nuestro artista que lo uno sin el otro no tendrían razón de ser. Desde nuestro mar a nuestra campiña, pasando por sus bosques, sus marineros, sus rincones de la playa, sus paisajes y su ermita de la Santísima Trinidad, sus masías y sus rincones de calma, todo está reflejado en la exposición de Ferrer Pino. Y si no es así vemos como en sus lienzos clásicos son las figuras de Sitges las que pinta y si no como en sus cuadros impresionistas yo he visto la luz y la alegría y el juego de colores de nuestro sol sobre nuestro mar y sobre nuestras casas blancas.

Es continua la sucesión de gentes que visita la exposición, el Salón Dardo está siempre lleno, comentarios más que favorables, elogios, Agustín sonríe, me acerco a él, le pregunto si está satisfecho, me dice que sí. Al artista, lo que le interesa es el éxito de la crítica, el elogio que se hace cuando parece que no escuche nadie y que él oye de unos y otros labios que no saben que él es el autor de las telas que se elogian; nos acompaña por la exposición, se detiene delante cada cuadro y nos explica los aciertos y los defectos que tienen. Agustín es un hombre que conoce perfectamente sus defectos; ahí está su mérito.

Auguramos para Ferrer Pino una marcha ascendente en su carrera artística y le deseamos que aquel genio que destaca en *Muchacha a pleno sol* y *Muchacha de los baranos* no se auste jamás.

Text transcrit i citat a la referència 292 de la pàgina 239 del capítol 4.1. *Aspectes biogràfics i artístics documentats*.

Text transcrit parcialment i citat a les referències 168 i 176 de les pàgines 640 i 646 del capítol 4.3. *Estudi i anàlisi de la trajectòria estètica d'Agustí Ferrer Pino en el context artístic*.

Text transcrit parcialment i citat a la referència 97 de la pàgina 725 del capítol 4.4. *Estudi i anàlisi de la representació formal de l'obra d'Agustí Ferrer Pino en el context artístic*.

FITXA N°87

Casanova, Rafael. "Un año de pintura en Sitges". *El Eco de Sitges*. 17 de gener de 1943. Núm. 2667. Sitges. Pàg. 2.

Un año de pintura en Sitges

Los pueblos se caracterizan por el grado de religiosidad y nivel artístico que ostentan en su haber. Un pueblo sin estas dos cualidades es una cosa inerte y sin alma, con un color plomizo desesperante y de una monotonía que los acaba lentamente.

El arte, esta excelsa manifestación del espíritu, sólo susceptible a los seres inteligentes, es el vehículo donde el hombre pugna por elevarse de este arrullo de miserias que se arrastran a ras del suelo e intenta por medio de la pintura, la música o la escultura, de vivir en el mundo mágico y sublime del arte y su un desprecio olímpico de la materia roca espiritualizar su alma y acercarse a Dios.

No todos los seres poseen esta inapreciable virtud de elevar su espíritu por medio del arte o de la literatura; pueblos que parecen dormidos al paso de los siglos, ha bastado que unos hombres comúnmente identificados con el misticismo del arte, pisaran aquellos lugares de vida sin alma y la presencia de aquellos estollos de la civilización bastara para poner odiosas cadenas y reanudar la cara al mundo intelectual.

Como es sabido, nuestra Villa era una típica población de pescadores y, algunas pequeñas industrias, los cuales vivían tranquilamente sin grandes problemas que atormentaran su existencia,—problemas que tampoco nunca se desean—señalaban los días y los años con una claridad atormentadora.

Y para Sitges—irrumpió en sus blancos muelles el inolvidable Santiago Rusiñol, con su paleta deslumbrante, revolucionariamente nuestras costumbres, dando que hasta las piedras despertaran de su prolongado letargo, e inculcando todos un nuevo sentido del vivir íntimo y abriendo de par en par, para las puertas del Arte. Un detalle ambiente de aquel momento trascendental para el porvenir de nuestra Villa la inauguración del monumento a los héroes Theotocópulos, *El Greco*, el cuadro que se levantó en el mundo entero de este genio de la pintura y único en España. Rusiñol, gran admirador de *El Greco*, alzó este monumento medio de una suscripción popular, pese al caso singularísimo que la inmensa mayoría de donantes no sabían—motu proprio—quien era *El Greco* ni pero fué suficiente que don Tiago era que era necesaria su ayuda para levantar el monumento y los subvencionados y llenos de euforia, lo posible que Rusiñol gozara en cumplir su idea convertida en una realidad. Y de esta originalísima obra Sitges guarda entre sus mejores este monumento erigido a la memoria de un pintor—genio entre los genios que hoy es el asombro de cuantos entes vienen a nuestra Playa de Oro—dan agradablemente sorprendidos un monumento que en ninguna pudieron admirar y que gracias a don Rusiñol honra Sitges y al más allá de las artes.

* * *

viendo al tema que encabeza estas la producción pictórica que se ha dado en nuestra Villa durante el año lejano—que despedimos el treinta y diecinueve de Diciembre, no ha sido muy abundante pero sí de una innegable calidad. Nuestros y aficionados, pintores ya brados en lo alto y jóvenes impregnados de un noble ideal artístico, han ido constantemente—pincel en mano—ocurriendo superarse a sí mismos y creando momentos de goce a su finísimo, trasladando a la blanca tela rina y paisajes de nuestra Villa.

* * *

de treinta pintores de diferentes

lugares hemos visto durante el verano —la época más ideal para pintar al aire libre—instalarse delante sus caballetes de sus telas o papeles la bella silueta de nuestra Parroquial Iglesia, tan popular en nuestra propaganda, que de veras podemos llamar nuestra marca de fábrica. Entre los pintores que vinieron a tomar sus apuntes destacan Juan Lara (Oviedo), Ramón de Casares, de Bellas Artes (Madrid), Pierre Lasquieu (Toulouse), Ignacio Plaza (Zaragoza), Juan Rodrigo (Sevilla), y otros muchos que omitimos por ser muy larga la lista. Todos han tratado con cariño las cosas de Sitges, pero muy pocos han sabido captar en sus telas esta luz única que brilla en nuestra Villa, pues es muy difícil en unas rápidas sesiones lograr lo que sólo a veces se puede obtener tras largas jornadas de estudio.

Hay gente que pinta por pintar, otros que lo hacen con un laudable intento de familiarizarse con el arte y otros que

nora estas líneas es debido a la privilegiada paleta de nuestro pintor, como así también el que hizo últimamente para el inolvidable patriota D. Buenaventura Juliá Masó, recientemente fallecido. Si no fuera por otra cosa bastarían estas dos lo gradísimas obras de arte para encumbrar en lo alto a nuestro sitgetanísimo pintor Agustín Ferrer.

Una agradable novedad fué la ininterrumpida exposición de acuarelas que celebró durante el verano en su taller despacho don José M. Miralles, formidable acuarelista de un estilo personal inédito y que tiene una originalísima manera de tratar las cosas de Sitges dentro del más exquisito buen gusto.

La producción de Miralles—que es inmensísima—se caracteriza por la exquisita variedad de colores que emplea en sus acuarelas, obteniendo en sus obras verdaderos alardes de buen gusto, de color y de originalidad de temas, siendo sus acuarelas celebradísimas por los amantes del arte, por lo que felicitamos al amigo Miralles por este éxito tan grande como merecido.

En el taller de dicho artista también han expuesto obras los siguientes artistas: de León Astruch unos retratos al pastel, magníficos de expresión; unos trabajos al carbón de J. Aguilera Martí y varias producciones de J. Cobos, todo ello de meritísimo valor artístico.

Uno de los pintores que más producción artística ha llevado a cabo durante el verano en nuestra Villa, es el pintor Guillermo Bergnes y sin embargo no hemos podido admirar ninguna obra de tan gran calidad. Se le quiere y admira en Sitges por lo que deseamos que en lo venidero podamos deleitarnos con las obras de este maestro del color y de la composición.

También el Frente de Juventudes local celebró una exposición de pintura, dibujos y trabajos artísticos en madera y hierro, destacando en pintura y dibujo los trabajos presentados por V. Berbegal, J. Fusté y S. Marcet, los tres, discípulos del artista suburense y Profesor en Perspectiva señor José Vidal Vidal. V. Berbegal acusó un inolvidable mejoría en sus muy logrados temas al óleo; J. Fusté sorprendió por su facilidad en los dibujos a la pluma, que son una firme promesa de un nuevo artista y S. Marcet presentó unas acuarelas de unos colores muy delicados, con unas figuras llenas de intención muy favorablemente resueltas. También Lorenzo Ficas obtuvo un éxito en su primera exposición con unos muy logrados dibujos a la pluma y al lápiz.

En dicha exposición y en una Sala de Honor estuvieron debidamente representados nuestros S. Rusiñol, Felipe Masó, Mas y Fondevila, Agustín Ferrer, Joaquín Sunyer, J. Vidal Vidal, Arturo Carbonell, Pedro Jau y otros.

Dicha exposición nos recordó la que anualmente celebraba la Federación de Jóvenes Cristianos, de justo renombre y que cada año era una superación y un éxito gracias a la labor incansable de nuestros buenos amigos José Sario y Salvador Ballester, sin los cuales no hubiera sido posible realizar aquellas magnas manifestaciones de arte.

En el campo *amateur* sabemos que se ha trabajado mucho y que los entusiastas y excelentes pintores Dr. Almirall y José Papiol se han superado a sí mismos. Es una pena que valores que ya eran una bella realidad como Enrique Torres y Buenaventura Montaner hayan dejado de lado los pinceles por no permitirlo—según ellos—sus ocupaciones. Confiamos que bien pronto reanudarán el camino dejado y podamos felicitarlos de nuevo.

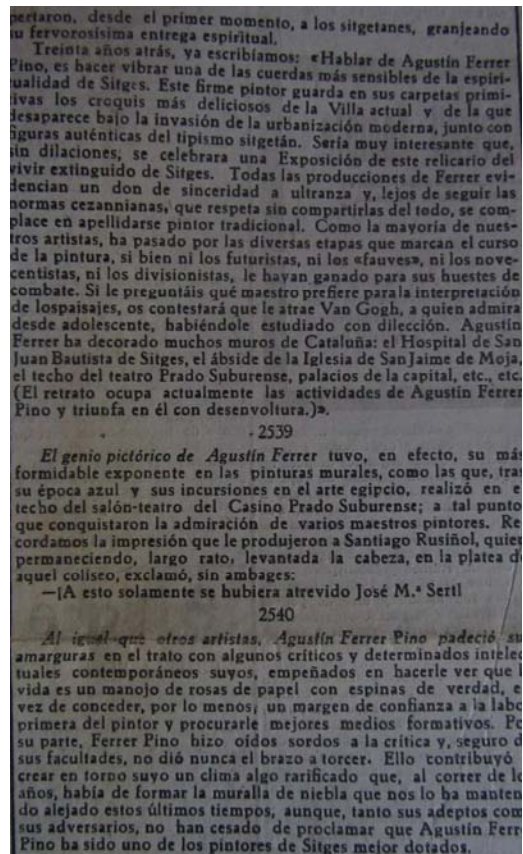
Y pondremos punto final a esta ya demasiada larga nota de la producción artística del pasado año, que si no ha sido muy numerosa fué lo suficiente brillante

Text transcrit parcialment i citat a les referències 173 i 175 de les pàgines 643 i 644 del capítol 4.3. *Estudi i anàlisi de la trajectòria estètica d'Agustí Ferrer Pino en el context artístic.*

Text transcrit parcialment i citat a la referència 54 de la pàgina 498 del capítol 4.2.3. *Altres pintures murals d'Agustí Ferrer Pino.*

FITXA N°88

Light. "Destellos". *El Eco de Sitges*. 17 de gener de 1960. Núm. 3552. Sitges. Pàg. 1

Text transcrit parcialment i citat a la referència 311 de la pàgina 247 del capítol 4.1. Aspectes biogràfics i artístics documentats.

FITXA Nº89

Light. "Destellos". *El Eco de Sitges*. 24 de gener de 1960. Núm. 3553. Sitges. Pàg. 1

DESTELLOS

2542

Agustín Ferrer Pino y el mar, o con la gente de mar hicieron también buenas migas. Quien tantos parajes campesinos plasmó en sus papeles, en sus telas animándolas con figuras populares o folklóricas, captó asimismo con su lápiz, con su pluma o su pincel, a los pescadores más destacados de nuestro litoral, en actitud de remendar redes, esparaveles, salabardos y nasas; colocar maderos ensebados debajo de la quilla, o haciendo rodar el cabrestante. Y en la máxima euforia marinera, saltaba a una barca y ayudaba a izar vergas y velas, o empuñaba un remo en naviera solidaria.

Si el conejo «a l'ast», asado en «Can Baró», alcanzaba el summum de las delectaciones, no le iba a la zaga el mero «al suquet», condimentado sobre el banco de la proa del laúd, exhalando la cazuela burbujeante un olor paradisiaco, imposible de obtener por los más refinados «maitres». Era como convocar a las sirenas salobres alrededor de Neptuno y Anfitrite, que en la imaginación de nuestro pintor adquirirían el brillo y el colorido logrados por Rubens en su famoso cuadro.

2543

Últimas reminiscencias de los panoramas marineros de Juan Reig y Soler fueron algunos dibujos y pinturas de Agustín Ferrer Pino, el que nos presenta una barca costada al pie de la enjalbegada casa de la calle de la Ribera exterior por donde se ascendía a una de ellas; aquellas casas que el romántico marinerista Emerenciano hallaba de una blancura pucritud que encanta: «las repintan y enjalbegan tan a menudo que siempre parecen acabadas de construir, mientras el fuerte olor de marisco de las redes estibadas hace que aún sea más agradable el ambiente de una casa de pescadores». Sobre el agua, que llega hasta el delgado muro de contención, flota en el dibujo uno de los maderos de varar, y unos pescadores en silueta contemplan resignados la pleamar. Pero también fue a sus lienzos al óleo donde Agustín Ferrer Pino trasladó, con efectismo rico en tonalidades, varias escenas marineras, iluminándolas, a veces, con la claridad alucinante tan caras a Sorolla.

Estimamos de justicia aportar otros datos biográficos a la personalidad de Agustín Ferrer Pino, ante su impresionante traspa-so: Nació en Sitges en 1884. Estudió en la Escuela de Bellas Artes de Barcelona, bajo la dirección de Agapito Vallmitjana; posteriormente se orientó aprendiendo en las obras clásicas del Museo del Prado, de Madrid, y del Louvre, de París. Celebró varias exposiciones: en «Sala Reig» (1923), con proyectos de decoración; en «Sala Malmédé» (1925); en «Galerías Damau» (1926). En 1922 concurre a la Exposición de Barcelona con su cuadro «Adam i Eva». También expuso en Madrid y en Sitges, participando en las tres Exposiciones de Arte del Panadés. Realizó considerables pinturas al fresco: residencia de la Marquesa de Pobla de Claramunt, en Barcelona; Capilla de Padres Escolapios, de la misma capital; Capilla de los Padres de la Sagrada Familia, en Villafranca del Panadés; Parroquia de San Marcial, de Castellet; y Camarín de la Virgen del Vinyet, además de las reseñadas anteriormente. Obras suyas, en colecciones de Barcelona, Madrid, París, Roma, Nueva York. Alternó con Romero de Torres, Penagos, Bartolozzi y Eugenio Hermoso, en la ilustración de las portadas de la revista «La Esfera». Son de subrayar sus pinturas al fresco en una nave de la Iglesia Montserratina de San Jaime, en Roma; las de tres restaurantes en Lyon y las del Teatro de la Zarzuela, en Orán.

Text transcrit parcialment i citat a la referència 312 de la pàgina 248 del capítol 4.1. Aspectes biogràfics i artístics documentats.

FITXA N°90

Panyella, Vinyet. "Exposició antològica A. Ferrer Pino". *L'Eco de Sitges*. 11 de gener de 1986. Núm. 4877. Sitges. Pàg. 1

Entre els pintors sitgetans —d'Espalter a Sunyer, de Joaquim de Miró a Sisquella— s'hi compten artistes de primera línia, les obres dels quals han incidit en el procés artístic global pel que tenien d'innovadores, de creatives en el sentit més estricte de l'expressió, i altres pintors que han estat els que han donat el to i la mesura de la pràctica de l'art com a fet quotidià a la recerca de llur vocació i autenticitat, sense anar més enllà de la tònica habitual del seu temps. Tant els uns com els altres realitzaren una obra personal, coherent, individualitzada. Agustí Ferrer Pino pertanyia a aquest segon grup. L'ex-

Text transcrit parcialment i citat a la referència 314 de la pàgina 248 del capítol 4.1. *Aspectes biogràfics i artístics documentats*.

FITXA N°91

Tirant. "Carnet del caminant". "Agustí Ferrer". *L'Eco de Sitges*. 11 de gener de 1986. Núm. 4877. Sitges. Pàg. 1

Per a nosaltres, particularment, l'anunci de l'exposició i de l'homenatge ens vau d'una manera especial. Hem evocat la pintura i la personalitat humana de l'artista. Ara, com si el tingués altra volta present. Era havent dinat. Agustí Ferrer prenía el sol, assegut en un banc de l'escala de la Punta. Em veia venir, i estava content de que se li presentés algú amb qui dialogar. Brandava el llibre que estava llegint, i cridava: «Tu, vine, llegeixo això». M'allargava un volum de Dostoievski. «Llegeix, alt, home!» De seguida, però, no podia estar-se quiet i em reprenia el volum. No es podia aguantar. Llegia. Era l'escena del Gran Inquisidor. Cloïa els ulls. Mirava el mar. No em deïa ni adéu, tornava a les profunditats del seu somni.

Més tard, el retrobava al «Prado» on treballava en les pintures que, en nom de la Junta, li havia encarregat el meu pare, que aleshores era president del casino. Pintava el sostre, enfilat a la bastida que hom li havia preparat. Agustí Ferrer aspirava a ésser un nou Miquel Àngel. Pintava, també, la boca de l'escenari i un gran plafó a la façana posterior. Pintava al vestibul de l'Hospital i a la capella de la mateixa Casa (Salomé tornava a fer tallar al cap del Baptista).

Després, quan es va fer la, avui, fora de servei Casa de Correus, Agustí Ferrer hi pintà una Anunciació, que fou una de les millors coses que va executar el nostre pintor.

Quan es publicarà aquest article, ben segur que l'exposició ja s'haurà clos. Però no importa. Jo passaré per davant del «Prado», hi entraré, per tornar a veure les pintures d'en Ferrer. Només entrar-hi, em vindrà un perfum de farigola, el murmurí de les ones. Sentiré el diàleg que es tindran Miquel Àngel, per un cantó, i Dostoievski per l'altre. Serà un aire de joventut, de retorn del temps passat. Em semblarà que torno a veure l'Agustí, quan adoptava el posat desafiant contra els enemics de la Bellesa.

Ara, quan han passat vint-i-cinc anys, li rendim homenatge.

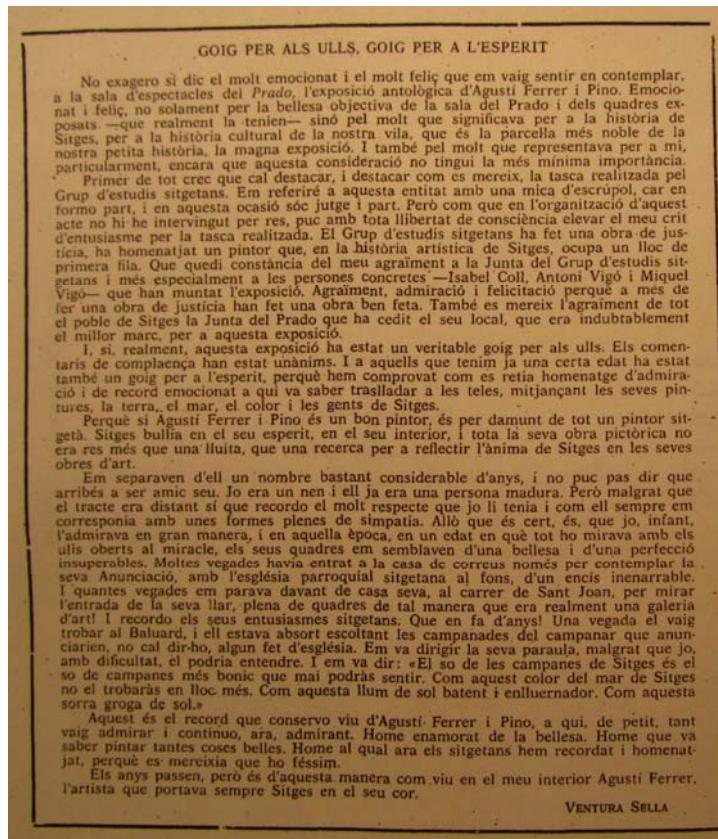
TIRANT

Text transcrit parcialment i citat a la referència 315 de la pàgina 249 del capítol 4.1. *Aspectes biogràfics i artístics documentats*.

Text transcrit parcialment i citat a la referència 179 de la pàgina 653 del capítol 4.3. *Estudi i anàlisi de la trajectòria estètica d'Agustí Ferrer Pino en el context artístic*.

FITXA N°92

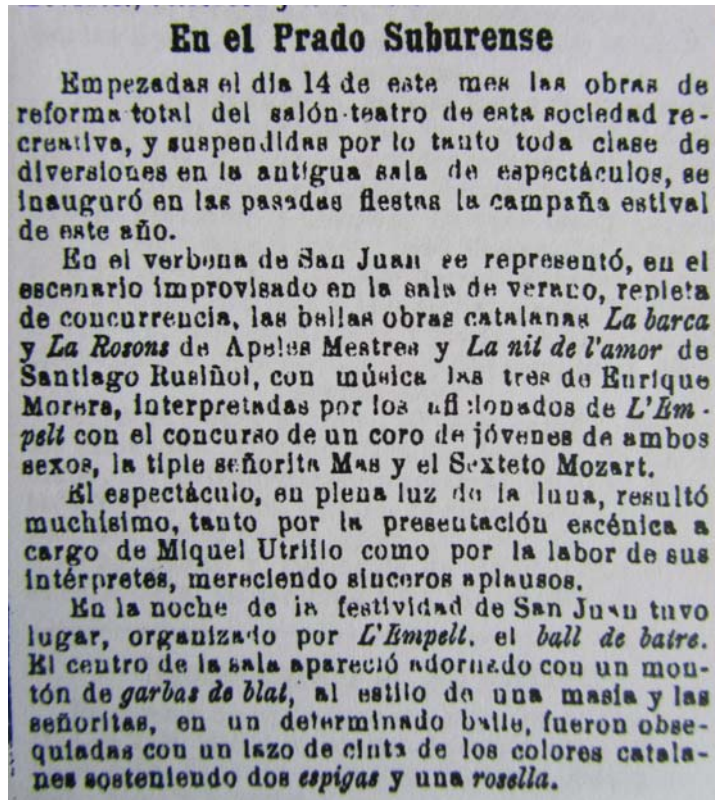
Sella, Ventura. "Goig per als ulls, goig per a l'esperit". *L'Eco de Sitges*. 1 de febrer de 1986. Núm. 4880. Sitges. Pàg. 27

Text transcrit parcialment i citat a la referència 172 de la pàgina 172 del capítol 4.1. Aspectes biogràfics i artístics documentats.

FITXA N°93

R.I.O. "En el Prado Suburens". *El Eco de Sitges*. 26 de juny de 1921. Núm. 1831. Sitges. Pàg. 2

Text transcrit parcialment i citat a la referència 11 de la pàgina 262 del capítol 4.2.1. *Casino Teatre Prado de Sitges*.

FITXA N°94

M.E.U. "Crónica carnavalesca". *El Eco de Sitges*. 26 de febrer de 1922. Núm. 1866. Pàg. 2-3

transformación, se ha cubierto el techo con el velamen del salón de verano y en la galería de palcos se ha improvisado una baranda, luciendo los frisos que el pasado año pintó el señor Ferré Pino.

Es de aplaudir este esfuerzo en aras de la mayor expansión carnavalesca ansiada por el elemento soltero de la casa, que nada quiere saber de la rabelta electoral de los conspicuos de la misma y solo aspiran, como los retiristas, deleitarse en las diversiones que proporcionan horas deliciosas a todos y gran renombre a Sitges.

M. E. U.

Text transcrit parcialment i citat a la referència 13 de la pàgina 263 del capítol 4.2.1. *Casino Teatre Prado de Sitges*.

FITXA N°95

J.P. "El Prado Subureense". *Ilustración Ibérica*. 15 d'agost de 1923. Any I. Barcelona. Sense pàg.

Es su aspecto exterior de estilo moderno, en extremo elegante y de simpáticas líneas, su sala-teatro aún no terminada deja ya adivinar que no podrá envidiar en nada a los mejores salones, pues su decoración que ha sido encomendada a insignes artistas como Agustín Ferrer, su orientación,

Text transcrit parcialment i citat a la referència 16 de la pàgina 265 del capítol 4.2.1. *Casino Teatre Prado de Sitges*.

FITXA N°96

“Prado Suburense”. *La Punta*. 2 de febrer de 1930. Núm. 324. Sitges. Pàg. 1.

Prado Suburense

L'històric Prado, va conquerint una suïxança que honora no solsament al popular Casinet, sinó que a Sitges en general, éssent ja avui un lloc obligat de visita per les llegendes turístiques que desfilen per la vila, i que és necessari per formar-se un concepte just del creixement global de la nostra terra.

Al Prado, desde fa anys, i gràcies al bon encert de llurs Juntas directives, hi han realitzat un sens fi de millores de bon gust artístic, que produeixen admiració de tothom, no sabent-se venir ningú de que en un poble tan petit relativament com el nostre hi hagi un Casino o lloc d'embargiment i cultura com és el Prado, cada dia més perfeccionat en tots els ordres.

És que s'ha tingut l'encert sempre d'eleger els seus directius, entre els més entusiastes, entre els que més s'han distingit pel seu amor contrastat pel local preferit. I així recordem tots els benemerits Presidents que han tingut el Prado, el Dr. Felip Font, D. Bartomeu i D. Artur Misas, D. Pere Carbonell, D. J. Planas Robert, D. Rafel Termes i l'infatigable capdavanter d'avui Isidor Cartró amb els seus companys de Junta, tots ells mereixedors d'una coral felicitació per lo bé que han complert i estan complint, seguint fidelment les tradicions pradiastes.

El Casal del Prado avui ja és una cosa definitiva. Totes les dependències van tenir el caire de una gran Circol cultural i recreatiu, disposant de una nova sala d'espectacles que és verament magnífica per ses dimensions proporcionades i solretot per ses qualitats acústiques. I en dita sala, l'artista notabilíssim i tan sitgetà Agustí Ferrer hi ha pintat uns superbs plafons al sostre i darrerament ha decorat amb originalíssimes pintures el frontis del escenari completat amb el daurat de les motlures, que produeix en conjunt un esplèndid cop de vista, de gust riquíssim i depurat. El daurat ha sigut executat ademés d'en Ferrer, per l'intel·ligent Albert Bartés i amb la cooperació del expert Cuyas, de Barcelona.

Per festejar l'acabament de tant remarcable mellora, la Junta celebrà una festa a la qual fou convidat tot el poble de Sitges, omplint-se per complert el local.

La Orquestrina Mozart executà triades composicions, entre elles una selecció de *Cançó d'amor i de guerra*, que sigué ovacionada. L'insubstituïble Secretari Salvador Olivella llegí un bellíssim treball, que publiquem a continuació i que mereix generals aplaudiments, i finalment, entre una gran il·luminació, es descorregué la cortina, deixant al descobert la part decorada, que entusiasma a la immensa gentada, que arrenca en grans aplaudiments que augmentaren a l'apareixer a l'escenari el President Sr. Cartró acompanyat dels artistes Ferrer i Bartés, mentre la orquestra executava el popular *Himne a Sitges*, del Mtre. Torrents.

Com a sitgetans purs, felicitem al Prado per la mellora realitzada.

Distingit auditori:

La Junta Directiva que regeix actualment els destins del nostre Casal, no ha volgut que les obres que anem a inaugurar passessin despercebudes i es presentessin soles i de cop-i-volta, com si fossin unes obres més, sense relleu, a casa nostra. Moltes són les millores i reformes que poc a poc s'han anat fent, però cap, fins avui, de tanta transcendència espiritual com aquesta.

En presentar a la admiració de propis i estranys l'acurat treball del nostre artista Agustí Ferrer, que tant d'amor sent per les coses nostrades, no ha fet més la Directiva, que un acte de justícia cridant-vos aquest vespre perquè tots a la vegada poguéssim admirar els tressors que, d'avui en endavant, lluiran perennement en aquest saló-Teatre.

La enlairada inspiració de l'artista sitgetà N'Agustí Ferrer, manifestada ja en la pintura dels cinc plafons que decoren el sostre, en els quals tant bé hi plasme els grups alegòrics de la MÚSICA, la PINTURA, la LITERATURA, la ESCULTURA i la ARQUITECTURA, han tingut digne coronament en aquest frontis esplendent que aviat els nostres ulls meravellats podran contemplar.

L'art personalíssim d'en Ferrer, queda destacat en les composicions inspiradíssimes de les figures, resoltes totes elles de una faïso acuradíssima, magistral. Podem enorgullir-nos els socis del Prado d'haver dotat a Sitges d'una sala-teatre on s'hi puguin admirar tan belles concepcions. Les superbes i simbòliques figures de JUPITER - BACO - SILENO - i l'AURORA, que decoren, per sobre de l'arc, els dos costats de l'escenari, es complementen en el grup central en que, en una ben combinada matització de colors, s'hi veuen les sorprenents figures APOLLO i HERCULES - MINERVA i DIANA presidides per la VICTORIA, que ha d'ésser la que sempre ens ha d'acompanyar en les nostres empreses.

El gust depurat d'en Ferrer i les inquietuts espirituals del seu temperament d'artista, queden ben paleses en la vigorosa realització de les pintures que decoren aquest saló-Teatre.

En el pany que circunda l'arc de la boca de l'escenari, prenen relleu *les tres gràcies* i els grups simbòlics de la *Tragedia* i la *Comèdia*. Tot dintre el marc superb que la mà experta de l'Albert Bartés ha reeixit, daurant-lo amb tanta maestria.

Queden ara els dos plafons del primer pis, en els quals l'Agustí Ferrer hi ha simbolitzat, en l'uni a la nostra estimada vila: Sitges; i en l'altre a la Societat que tots tant volem: El Prado. Ambdós de un encert i colorit admirables.

Sitges i el Prado; dos noms carissims. L'esperit altrament comprensiu de la nostra Societat, ha fet que mai negués el seu concurs a les manifestacions de cultura que la vila hagi celebrat i que en tot moment tingues obertes les portes per acollir al seu redós les més nobles idealitats.

Si els fundadors i els precursors de la nostra Societat poguessin veure la volada que aquesta ha emprès, i com s'ha anat engrandint i infiltrant cada dia més el seu esperit en la vida ciutadana.

Text transcrit parcialment i citat a les referències 19, 58, 60, 62 i 92 de les pàgines 267, 308, 310, 311 i 336 del capítol 4.2.1. *Casino Teatre Prado de Sitges*.

FITXA N°97

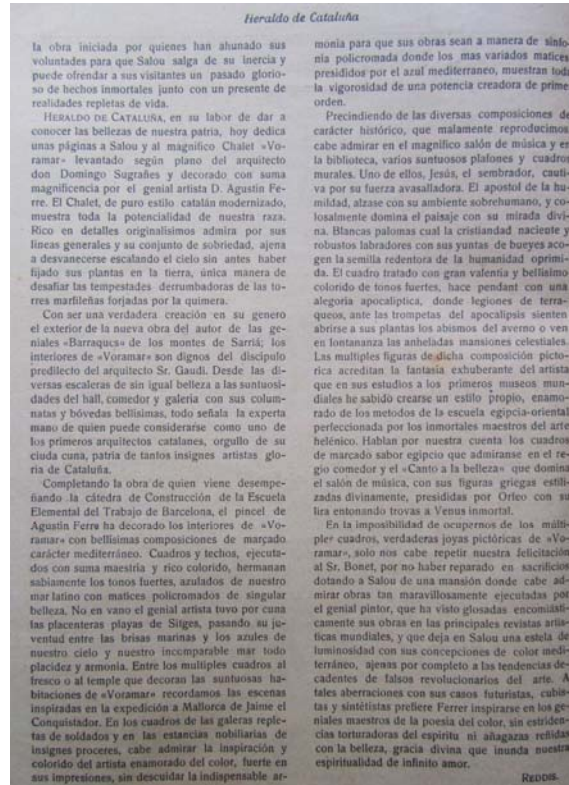
“Prado Suburensè”. “La boca de l’escenari”. *La Punta*. 31 d’agost de 1930. Núm. 356. Sitges. Pàg. 3

Text citat a la referència 20 de la pàgina 267 del capítol 4.2.1. *Casino Teatre Prado de Sitges*.

FITXA N°98

Reddis. "Salou en la antigüedad.—Su resurgimiento.—Arte y artistas". *Heraldo de Cataluña*. 30 d'agost de 1920. Núm. 186. Barcelona. Sense pàg.

Text transcrit parcialment i citat a les referències 1, 4, 7, 8, 9, 14, 19, 23 i 47 de les pàgines 347, 348, 351, 353, 359, 363, 368 i 426 del capítol 4.2.2. Casa Xalet «Voramar» de Salou.

FITXA N°99

Francés, Jose. "El Arte y la Posta". "La Casa de Correos de Sitges". *La Esfera*. 28 d'agost de 1926. Núm. 660. Any. XIII. Madrid. Pàg. 7

culto y entusiasta, secundado por el innato buen gusto y el fervor cívico de los subureneses, estimó digna de la villa blanca y azul.

El administrador de Correos D. Abelardo Alvarez Estrada pensó, muy cuerdamente, que la Casa de Correos de Sitges, pueblo de artistas y lugar frecuentado por el turismo universal, no podía ni debía ser un edificio vulgar. Procuró unir á las máximas condiciones de funcionamiento de los servicios—las cajas de apartados, por ejemplo, de un modelo americano sin llave que por primera vez se usarán en España—la intervención del arte que en otros países no suele estar alejado de la Posta, aunque aquí se crea lo contrario.

Gracias al Sr. Alvarez Estrada y á los artistas que han respondido á su petición, ya podrá afirmarse también de España ese noble dualismo del arte y de la Posta.

Miguel Utrillo ha regalado para centro de los buzones exteriores de la fachada un escudo en piedra con las armas de la villa, esculpido por Pedro Jou con sintético simbolismo.

Agustín Ferrer, el admirable decorador á quien consagró LA ESFERA hace algún tiempo un amplio estudio reproduciendo á todo color varias obras suyas, ha pintado graciosamente dos techos alegóricos y un *panneau* de cinco metros cuadrados, originalísimo de tema en cuanto al hallazgo de la analogía entre el episodio y la misión del Correo, pero de profundo tradicionalismo en la historia de la pintura.

Representa el notabilísimo decorador el milagro de la Anunciación, y entre las figuras del Angel y de la Virgen, de elegantísima traza italiana, á través de un ventanal abierto, se ve la silueta airosa de la parroquia de Sitges y un trozo de playa donde unos pescadores preparan sus redes.

También José Vidal Vidal, profesor de la Escuela de Bellas Artes de Barcelona, ha pintado otro *panneau* de cinco metros alusivo al Correo en una composición realista y evocadora.

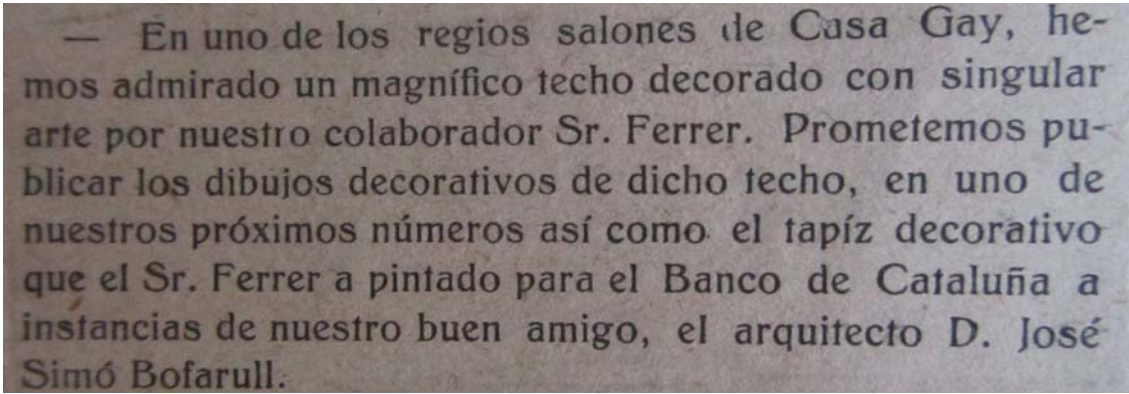
Igualmente notables y también donados por sus autores respectivos los trabajos de D. Magín Cassanyes—un plafón de dos metros—, D. Alberto Bastes y de Sor Natividad, la profesora de dibujo de las Concepcionistas de Sitges.

No satisfecho con dotar á la villa y á su Corporación de una oficina única por su carácter en España, el Sr. Alvarez Estrada quiso que el acto de la inauguración tuviese la solemnidad oportuna y respondiese al crite-

Text transcrit parcialment i citat a la referència 14 de la pàgina 439 del capítol 4.2.3. *Altres pintures murals d'Agustí Ferrer Pino*.

FITXA N°100

Ataram. "Notas de Sociedad". *Heraldo de Cataluña*. 30 d'agost de 1920. Núm. 186. Barcelona. Sense pàg.

— En uno de los regios salones de Casa Gay, hemos admirado un magnífico techo decorado con singular arte por nuestro colaborador Sr. Ferrer. Prometemos publicar los dibujos decorativos de dicho techo, en uno de nuestros próximos números así como el tapíz decorativo que el Sr. Ferrer a pintado para el Banco de Cataluña a instancias de nuestro buen amigo, el arquitecto D. José Simó Bofarull.

Text transcrit i citat a la referència 31 de la pàgina 475 del capítol 4.2.3. *Altres pintures murals d'Agustí Ferrer Pino*.

FITXA N°101

“Costes del Garraf”. *La Veu de Catalunya*. 2 d'agost de 1927. Núm. 9725. Barcelona. Pàg. 9.

Text transcrit i citat a la referència 44 de la pàgina 488 del capítol 4.2.3. *Altres pintures murals d'Agustí Ferrer Pino*.

FITXA N°102

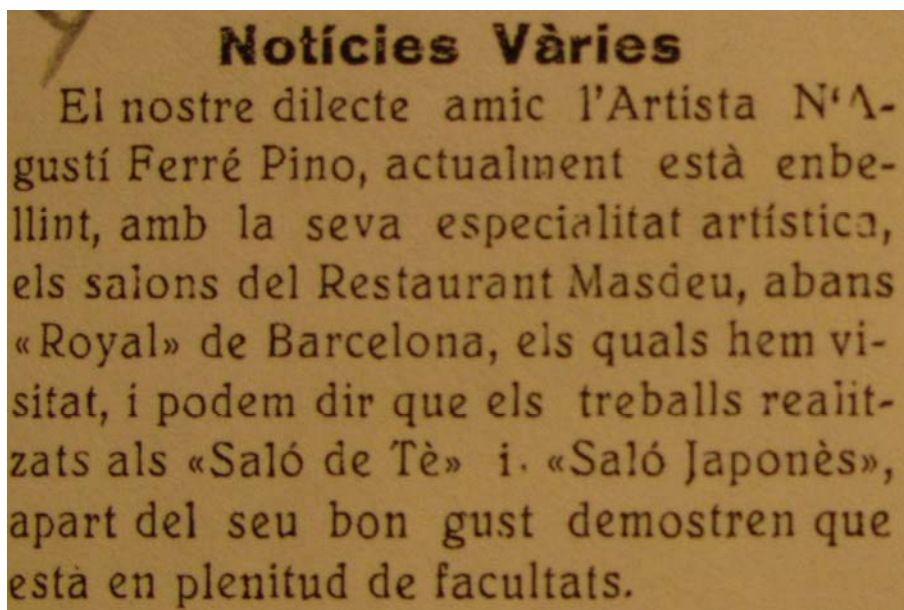
“La Fiesta de la Trinidad”. *El Eco de Sitges*. 19 de maig de 1929. Núm. 2241. Sitges. Pàg.3

Este año se estrenarán 26 bancos de madera, sustituyendo las sillas, costeados por devotos de la Santísima Trinidad, pudiendo, además, admirar la pintura que decora el presbiterio, que se debe a la generosidad del artista suburense don Agustín Ferré Pino, que patentiza su amor a nuestra predilecta ermita y su buen gusto en la pintura decorativa. A todos, el entusiasta administrador D. Manuel Bertrán, da las más expresivas gracias y nosotros les tributamos un caluroso aplauso.

Text transcrit i citat a la referència 45 de la pàgina 492 del capítol 4.2.3. *Altres pintures murals d'Agustí Ferrer Pino*.

FITXA N°103

“Notícies Vàries”. *Baluard de Sitges*. 15 de maig de 1932. Sitges. Núm. 1250. Pàg. 3.

Text transcrit i citat a la referència 61 de la pàgina 522 del capítol 4.2.3. *Altres pintures murals d'Agustí Ferrer Pino*.

ALTRES

“Marte y Cupido. Dibujo al temple por Agustín Ferrer.” “Arte Decorativo”. *La Esfera*. 30 de setembre de 1916. Núm. 144. Any III. Madrid. Sense pàg.

“Notas gráficas madrileñas”. *Mundo Gráfico*. 10 d'abril de 1918. Núm. 337. Madrid. Sense pàg.

“Interiors senyorials catalans”. *D'ací i d'allà*. Octubre de 1923. Núm. 70. Barcelona. Pàg. 757.

“La I^a Exposició d'art”. *Gasetta de Vilafranca*. 12 d'agost de 1926. Núm. 14. Pàg. 6.

La Veu de Catalunya. 13 de març de 1930. Núm. 10537. Ed. Vespre. Barcelona. Pàg. 8

La Veu de Catalunya. 14 de març de 1930. Núm. 10537. Ed. Matí. Barcelona. Pàg. 5

“Agustí Ferrer. Pintura”. *OC*. 1 d'abril de 1930. Núm. 131. Barcelona. Pàg. 1

“Prado Suburense. La boca de l'escenari”. *La Punta*. 31 d'agost de 1930. Núm. 356. Sitges. Pàg. 3.

ALTRES REFERÈNCIES LOCALITZADES I NO MENCIONADES

J. G. M. “En el Salón Mateu”. *La Correspondencia de España*. 2 d'abril de 1918. Núm. 21964. Madrid. Pàg. 7

F. “El pintor Agustí Ferrer”. *Foment*. 20 de juliol de 1920. Núm. 180. Reus. Pàg. 4

“Notas de arte”. *Heraldo de Reus*. 20 d'abril de 1923. Núm. 276. Reus. Pàg. 1

“El mundo y la villa”. *La Punta*. 6 d'abril de 1924. Núm. 1. Pàg. 3

“Carnaval”. *El Eco de Sitges*. 15 de febrer de 1925. Núm. 2020. Sitges. Pàg. 4.

“Dos bodas”. *El Eco de Sitges*. 10 de maig de 1925. Núm. 2032. Sitges. Pàg. 3

La Punta. 2 de gener de 1927. Núm. 140. Pàg. 3

La Fita. Agost de 1927. Núm. 18. Pàg. 3

“II Exposició d’Art del Penedès”. *La Punta*. 7 d’agost de 1927. Núm. 171. Sitges. Pàg. 2

F. “Marginals Sitgetanes” “Dos Homes”. *La Punta*. 11 d’agost de 1928. Núm. 290. Sitges. Pàg. 1

“El mundo y la villa”. *La Punta*. 24 d’agost de 1928. Núm. 225. Sitges. Pàg. 7

“El Sant d’En Ferrer”. *Gasetta de Sitges*. 18 d’agost de 1929. Núm. 7. Pàg. 1

La Punta. 24 d’agost de 1929. Núm. 292. Sitges. Pàg. 1, 3 i 5

“III Exposició d’Art del Penedès”. *Gasetta de Sitges*. 19 de novembre de 1929. Núm. 19. Sitges. Pàg.5.

“Notícies Vàries”. *Baluard de Sitges*. 23 d’agost de 1931. Núm. 1120. Sitges. Pàg. 3

“Agustí Ferrer”. *Baluard de Sitges*. 20 de setembre de 1931. Núm. 1124. Sitges. Pàg. 1

“Del terratrèmol de Santiago de Cuba”. *Baluard de Sitges*. 13 de març de 1932. Núm. 1241. Sitges. Pàg. 1

“II Exposición de Arte”. *El Eco de Sitges*. 3 de setembre de 1933. Núm. 2466. Sitges. Pàg. 3

“Noticiari”. *Baluard de Sitges*. 15 de setembre de 1935. Núm. 1419. Sitges. Pàg. 7

“Noticiari”. *Baluard de Sitges*. 19 de setembre de 1935. Núm. 1421. Sitges. Pàg. 7

“El Castell de Sitges”. *Baluard de Sitges*. 6 d’octubre de 1935. Núm. 1422. Pàg. 2

S.A.R. “El arte y los artistas en Sitges”. *El Eco de Sitges*. 17 de maig de 1942. Núm. 2631. Sitges. Pàg. 2

Lago, Silvio. “Agustín Ferrer (Salón Dardo)”. *Domingo*. 11 de desembre de 1944. Madrid. Pàg. 3

“Galerías Xarmada”. *El Eco de Sitges*. 14 d’abril de 1946. Núm. 2836. Sitges. Pàg. 2

El Eco de Sitges. 31 d'agost de 1947. Núm. 2908. Sitges. Pàg. 1

Sella, Ventura. "Canvis al Cap de la Vila". *L' Eco de Sitges*. 25 de gener de 1986. Núm. 4879. Pàg. 31